

STORTINGET

Dokument 15:1

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1–150
1.–15. oktober 2018

Innhold

1.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. NSM, besvart av forsvarsminister	11
2.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. utvidelser av antall studieplasser ved Fagskolen Innlandet, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	12
3.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. bompengering rundt Hamar, besvart av samferdselsminister	13
4.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. vold og trusler mot bussjåfører, besvart av samferdselsminister ...	14
5.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. omkjøringsveien på Karmøy, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	14
6.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. Bodø som kulturhovedstad, besvart av statsminister.....	15
7.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. bruktbil kjøp, besvart av barne- og likestillingsminister	16
8.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Follobanen, besvart av samferdselsminister.....	17
9.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. likhet i dekning av utgifter på blå resept, besvart av helseminister	17
10.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. politidekningen i politidistriktene, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	18
11.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. autorisere psykologistudenter som har utdannet seg i Ungarn, besvart av helseminister.....	19
12.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. Bodø som kulturhovedstad, besvart av kulturminister	20
13.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Color Line, besvart av næringsminister.....	21
14.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. medmødre, besvart av barne- og likestillingsminister	22
15.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. gjenbruk av infrastruktur, besvart av forsvarsminister.....	22
16.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. at saker som omhandler vold mot barn blir liggende, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	23
17.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. bitcoinproduksjon, besvart av finansminister	24
18.	Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. konkurransesituasjonen på norsk sokkel, besvart av olje- og energiminister	25
19.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. naturmangfoldloven, besvart av klima- og miljøminister	25
20.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. utkastning av asylsøkere, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	26
21.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. tilbakebetalingsplan fra NAV, besvart av arbeids- og sosialminister	27
22.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. strekningen E18 Dørdal - Grimstad , besvart av samferdselsminister	28
23.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. fattigdomsfeller, besvart av arbeids- og sosialminister.....	29
24.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. ME-pasienter, besvart av arbeids- og sosialminister.....	31
25.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. beskrivelser av den økte militære tilstedeværelsen av britiske soldater i Norge, besvart av forsvarsminister	32
26.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. planlegging, prosjektering og bygging av ny Eigerøy bro i Egersund, besvart av samferdselsminister	33
27.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. sykehusinnleggelser, besvart av helseminister.....	33
28.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. estetiske fag i skolen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	34
29.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. bilrelaterte avgifter, besvart av finansminister.....	35
30.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. dyrepoliti i Trøndelag, besvart av landbruks- og matminister.....	36
31.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vindkraft, besvart av olje- og energiminister.....	36
32.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. digital våpensøknad, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	37

33.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. næringskode, besvart av finansminister.....	38
34.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. mishandling i nære relasjoner, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	38
35.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kommunal eiendomsskatt, besvart av finansminister	39
36.	Fra stortingsrepresentant Steinar Reiten, vedr. spredning av husdyrgjødsel, besvart av landbruks- og matminister.....	41
37.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. Norske Redningshunder (NRH), besvart av kulturminister	43
38.	Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. hvitvaskingsloven, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	43
39.	Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. utnyttelse av menn på asylmottak, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	44
40.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Birgitte Tengs-saken, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	45
41.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. langtidsplan for det fagmilitære rådet, besvart av forsvarsminister.....	45
42.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. språkhjelp, besvart av helseminister	46
43.	Fra vararepresentant Julia Wong, vedr. Nav-utbetalinger til marokkanske eller norske statsborgere, besvart av arbeids- og sosialminister	47
44.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. underbetaling av lastebilsjåfører, besvart av næringsminister	48
45.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Widerøe, besvart av samferdselsminister	49
46.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. sameloven, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	50
47.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. Addictologi-miljøet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	50
48.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. verkstadtime for militær Scania lastevogn, besvart av forsvarsminister.....	51
49.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. studier innen norsk folkedans, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	52
50.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. hjelpemannskap og beredskap, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	53
51.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. tap av fosforet fra oppdrettsnæringen, besvart av fiskeriminister	54
52.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. helseklage, besvart av helseminister	55
53.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kutt i barseltilbudet, besvart av helseminister.....	57
54.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. spekulasjon i strømmarkedet, besvart av finansminister	58
55.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. CO2-ekvivalenter i jordbrukssektoren, besvart av landbruks- og matminister.....	59
56.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. matproduksjon i Norge, besvart av landbruks- og matminister.....	59
57.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. SluXX, besvart av landbruks- og matminister	60
58.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. den totale logopeddekningen for barn og unge i Norge, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	61
59.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. formuesskatten fra næringseiendom innen hoteller/overnattingssteder, besvart av finansminister	62
60.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. sikring av dyr langs jernbanen, besvart av samferdselsminister	63
61.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. prøveprosjekter med kvotering ved universitetene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	63
62.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. asylmottak, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	64

63.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. utbedringer på Evenes, besvart av forsvarsminister.....	70
64.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Tønsnes, besvart av forsvarsminister	70
65.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. helse til veteraner, besvart av helseminister.....	71
66.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. bilkjøp, besvart av barne- og likestillingsminister	73
67.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. ambulansebåten , besvart av helseminister.....	74
68.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tilsyn med barneverninstitusjoner., besvart av barne- og likestillingsminister	75
69.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. uføretrygdede, besvart av arbeids- og sosialminister	76
70.	Fra vararepresentant Tove Welle Haugland, vedr. studentenes psykiske helse, besvart av helseminister	78
71.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. mobbing, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	78
72.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. nytt Mjøs-sykehus i Innlandet, besvart av helseminister	79
73.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. nettilgang på toget, besvart av samferdselsminister.....	80
74.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. tilbud om utkoblbar tariff fra nettselskapene, besvart av olje- og energiminister	80
75.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. forskningsfartøyet Kronprins Haakon, besvart av fiskeriminister	81
76.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. praktisering av vegnormal, besvart av samferdselsminister	82
77.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. Tolga kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	83
78.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. flytting av VTA-plasser, besvart av arbeids- og sosialminister.....	83
79.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. sikring av Karmsund bru i Karmøy kommune, besvart av samferdselsminister	84
80.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. forskutteringsordning for fiskerihavne- og farledsprosjekter, besvart av samferdselsminister.....	85
81.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. verdensdagen for psykisk helse, besvart av helseminister	85
82.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. Heimevernet, besvart av forsvarsminister.....	86
83.	Spørsmålet ble trukket	88
84.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. mineralnæringen, besvart av næringsminister	88
85.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. dykkere, besvart av arbeids- og sosialminister.....	89
86.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. omlegging av praksis i Helfo, besvart av helseminister	90
87.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. vergemål, besvart av helseminister	91
88.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. politiets aksjon på Heiane mottak 21.9, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	92
89.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. vikingskipene på Bygdøy, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	93
90.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE), besvart av statsminister.....	94
91.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. karbonfangst, besvart av olje- og energiminister	95
92.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. karbonfangstprosjektene, besvart av olje- og energiminister	95
93.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. å opprettholde og utvikle industri basert på skogen som innsatsfaktor, besvart av klima- og miljøminister	96
94.	Fra vararepresentant Kari-Anne Opsal, vedr. lovbrudd og brudd på god ledelsespraksis i Helse Nord RHF, besvart av helseminister	97
95.	Fra vararepresentant Kari-Anne Opsal, vedr. næringstiltak i fiskeriene, besvart av fiskeriminister.....	98
96.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. pasienter som får behandling innen fastsatte frister i pakkeforløpene, besvart av helseminister	99
97.	Fra vararepresentant Per Sverre Kvinlaug, vedr. batterikapasitet på basestasjoner, besvart av samferdselsminister	99

98.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. et atomdrevet hangarskip som skal delta i Trident Juncture, besvart av forsvarsminister	101
99.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. hvordan vedlikeholdsarbeidet i Forsvaret skal organiseres, besvart av forsvarsminister	102
100.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. reglane om habilitet, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	103
101.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. holdningen regjeringen har til hovedtillitsvalgte i Forsvaret, besvart av forsvarsminister	103
102.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. flomsikring, besvart av olje- og energiminister	104
103.	Fra vararepresentant Torleif Hamre, vedr. strekningen Dal-Eidsvoll, besvart av samferdselsminister	105
104.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. bruk av vannscooter, besvart av samferdselsminister	106
105.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. nasjonale flomsikringsmidler til Lund kommune i Rogaland, besvart av olje- og energiminister	106
106.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. norske forskningsprosjekter innenfor Horizon 2020 som berøres av Brexit, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	107
107.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. bevilgningene til driftsutgifter i UDI, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	108
108.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. sosial dumping hos Bring, besvart av næringsminister	109
109.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. søppel langs veiene som dreper husdyr, besvart av klima- og miljøminister	110
110.	Fra vararepresentant Torleif Hamre, vedr. videregående skole i de ledige lokalene i den tidligere Feiringklinikken, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	111
111.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. sentralisering av ambulansetjenesten i Telemark, besvart av helseminister	112
112.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. gaver, tjenester og ytelser for statsråder, besvart av finansminister	114
113.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. tildelinger av utviklingskonsesjoner, besvart av fiskeriminister	114
114.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. fastsettelse av vergemål og fratakelse av samtykkekompetanse, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	116
115.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. lønnsforskjeller for helsefagarbeidere i kommersielle og offentlige sykehjem i Oslo, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	116
116.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Besteland-Helle på riksveg 9, besvart av samferdselsminister	117
117.	Fra vararepresentant Tonje Kopstad, vedr. godstransporten, besvart av samferdselsminister	118
118.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. DABs frekvensbånd, besvart av kulturminister	119
119.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. FM-nettet, besvart av forsvarsminister	120
120.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. grønne jobber, besvart av næringsminister	120
121.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. bilrelaterte avgifter, besvart av finansminister	122
122.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. soningskø, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	123
123.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. politiproduktivitet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	123
124.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. kostnader ved utstedelse av pass, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	124
125.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. eigarsida av forskningsfartøyet Kronprins Haakon, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	125
126.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. posteksponeringsprofylakse, besvart av helseminister	126
127.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. utdeling av preeksponeringsprofylakse (PrEP) i Norge, besvart av helseminister	127
128.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. regjeringa si definisjon av sjøfolk, besvart av næringsminister	129

129.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. tryggleiken på ein norsk børs, besvart av finansminister	129
130.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. framtida til norske kjøtprodusentar, besvart av landbruks- og matminister	130
131.	Fra vararepresentant Marius Meisfjord Jøsevoll, vedr. Saltdal vidaregåande skole, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	131
132.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. den svært krevende situasjonen i Politidistrikt Øst, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsminister	132
133.	Fra vararepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. byvekstavtaler, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	133
134.	Fra vararepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. byvekstavtaler, besvart av samferdselsminister	134
135.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. strømmeavgift, besvart av kulturminister	135
136.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. diabetestilbudet i Helse-Nord RHF, besvart av helseminister	136
137.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. barn med store helsebehov, besvart av helseminister	137
138.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. besetningen på Color Line, besvart av næringsminister	138
139.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. den nye åndsverksloven, besvart av kulturminister ...	138
140.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. kutt i budsjettforslaget, besvart av kulturminister	139
141.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. takastar på ferjer, besvart av samferdselsminister	140
142.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. NTNU terapi, besvart av forsknings- og høgere utdanningsminister	141
143.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. felles IKT-løsning for akuttmedisinske kommunikasjonssentraler i Norge, besvart av helseminister	142
144.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. kommuner og psykisk utviklingshemmede, besvart av helseminister	143
145.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. AMK, besvart av helseminister	144
146.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. Nav , besvart av arbeids- og sosialminister	145
147.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. bistand, besvart av utviklingsminister	146
148.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Tolga-saken, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	147
149.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. Brexit-forhandlingar, besvart av utenriksminister	148
150.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kjøpekraftsjustering av velferdsytelser, besvart av barne- og likestillingsminister	149

**Oversikt over spørsmålsstillere
og besvarte spørsmål (1 - 150) for sesjonen 2018-2019**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Almeland, Grunde (V)	33
Amundsen, Per-Willy (FrP)	46, 150
Andersen, Karin (SV)	87, 114, 144
Bastholm, Une (MDG)	19
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	37
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	16, 27, 126, 127
Bollestad, Olaug V. (KrF)	9
Borch, Sandra (Sp)	101
Botten, Else-May (A)	91, 92
Christoffersen, Lise (A)	23, 24
Eide, Petter (SV)	20, 34, 88
Fagerås, Mona (SV)	12, 28
Foss, Ingunn (H)	109
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	112, 113
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	17, 54, 129, 130
Grande, Arild (A)	69, 146
Greni, Heidi (Sp)	45, 107
Grung, Ruth (A)	74, 75
Gulati, Himanshu (FrP)	29, 30, 121, 122
Hagebakken, Tore (A)	2
Haltbrekken, Lars (SV)	31, 51, 98, 142
Hamre, Torleif (SV)	103, 110
Hansen, Øystein Langholm (A)	26, 44
Hansen, Svein Roald (A)	149
Haugland, Tove Welle (KrF)	70
Henriksen, Kari (A)	66, 68
Hjemdal, Silje (FrP)	32
Jacobsen, Siv Henriette (A)	133, 134
Johnsen, Tor André (FrP)	76
Jøsevold, Marius Meisfjord (SV)	131
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	35, 90
Kjerkol, Ingvild (A)	136, 143
Klinge, Jenny (Sp)	47, 50, 123, 124
Kopstad, Tonje (SV)	117
Kvinlaug, Per Sverre (KrF)	97
Lerbrekk, Solfrid (SV)	21, 108
Liadal, Hege Haukeland (A)	40, 104, 105
Limi, Hans Andreas (FrP)	147
Listhaug, Sylvi (FrP)	148
Lyngedal, Åsunn (A)	86
Lysbakken, Audun (SV)	25, 41
Marthinsen, Marianne (A)	38
Mehl, Emilie Enger (Sp)	99, 118

Moflag, Tuva (A)	58, 96, 115
Moxnes, Bjørnar (R)	64, 65, 120, 138
Myhrvold, Ole André (Sp)	55, 56
Myrli, Sverre (A)	4, 8, 78
Mørland, Tellef Inge (A)	22, 42, 81, 116
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1, 48
Njåstad, Helge André (FrP)	100, 141
Nordlund, Willfred (Sp)	62, 63, 82, 84
Nævra, Arne (SV)	5, 57, 73
Olsen, Ingalill (A)	67, 80
Opsal, Kari-Anne (A)	94, 95
Pollestad, Geir (Sp)	59, 60, 102, 128
Reiten, Steinar (KrF)	36
Sandberg, Nina (A)	10, 11, 106
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	89, 111
Sivertsen, Eirik (A)	77
Solberg, Torstein Tvedt (A)	61, 71, 85
Stensland, Sveinung (H)	79, 145
Storehaug, Tore (KrF)	18
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	49
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	39
Toppe, Kjersti (Sp)	52, 53, 119, 125
Trettebergstuen, Anette (A)	14, 15, 72, 139, 140
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	3
Vågslid, Lene (A)	132
Wong, Julia (A)	43
Øvstegård, Freddy André (SV)	6, 7, 135, 137
Aasland, Terje (A)	13, 93

STORTINGET

Dokument 15:1

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 1. oktober 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 5. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at NSM opptre ut fra Stortingets vedtak og innspela som blei gjeve då proposisjon 116 L (2016-2017), jfr. innstilling 419 L (2016-2017) vart handsama?

GRUNNGJEVING:

Generaladvokaten sine innspel i prop. 116 L (2016-2017) seier tydeleg at det å offentliggjere ei slik liste ikkje kan vera i Forsvaret eller staten si interesse, eller i tråd med føremålet med lova. Han meinte at ei slik liste kunne vera avslørande, og at slik informasjon i seg sjølv ville vera sikkerheitsgradert informasjon.

I CYFOR sine innspel, i samband med handsaminga, var det tydeleg at også dei var kritisk til at det skulle utarbeidast ei forskrift med tydeleggjering av objekt og område. Dette sidan det ville kunne gje framande makter ei prioriteringsliste.

Heimevernet sa i sine innspel at dei, i likskap med CYFOR, ikkje tilrådde ei offentlig liste og at objekta heller burde merkast med skilt.

Svar:

Eg syner til brev frå Stortingets president av 1. oktober 2018 med vedlagt spørsmål til skriftleg svar frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, om eg vil ta initiativ til at Nasjonalt tryggingsorgan opptre ut frå Stortingets vedtak og innspela som blei gjevne då proposisjon 116 L

(2016-2017), jf. innstilling 419 L (2016-2017) blei behandla.

Ny teknologi utfordrer tryggleiken rundt sensitive objekt og område. Den teknologiske utviklinga og utviklinga i samfunnet synte eit behov for endring av lova og forskrifta. Lovproposisjonen var eit svar på denne utfordringa.

Lova og forskrifta har vore gjennom ein grundig prosess med ei brei allmenn høyring. Lovproposisjonen gjer greie for ulike syn frå høyringsinstansane, deriblant vurderingar frå Generaladvokaten, Cyberforsvaret og Heimevernet. I lovproposisjonen har departementet gjort ei grundig og samla vurdering av alle innspel og kome til at forbodet på ein god måte balanserer behovet for skjerming av informasjon om enkelte område og objekt, og behovet samfunnet har for tilgang til informasjon. Departementet har også lagt vekt på at tunge høyringsinstansar som Etterretningstenesta, Politiets tryggingsteneste og Nasjonalt tryggingsorgan ikkje har hatt substansielle innvendingar mot publisering av forbodsområde. Regelverket gir tilstrekkeleg handlingsrom til å unngå publisering når tryggleikssyn krev det.

Stortinget har blitt informert om dei vurderingane departementet har gjort. I den samanhengen blir det vist til komiteen si innstilling, der det står:

«Videre kommer Generaladvokaten, Cyberforsvaret, Forsvarets sikkerhetsavdeling og Heimevernet med en rekke innvendinger mot høringsutkastet.

Komiteen har merket seg at departementet i det endelige lovforslaget og merknadene til dette har foretatt presiseringer og har imøtekommet de fleste innvendinger.

gene mot forslaget. Komiteen slutter seg på denne bakgrunn til forslaget.»

Eit samrøystes Storting har vedteke lova på bakgrunn av innstillinga frå utanriks- og forsvarskomiteen. Nas-

jonalt tryggingssystemet opptrer i tråd med det regelverket Stortinget samrøystes har vedteke.

SPØRSMÅL NR. 2

Innlevert 1.oktober 2018 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 10. oktober 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til at Fagskolen Innlandet skal kunne utvide antallet studieplasser, slik at en bedre møter behovet i søkermassen og arbeidslivet?

BEGRUNNELSE:

Fagskolen Innlandet er Norges største offentlige fagskole med ca. 1100 studenter. Statsråden besøkte for øvrig skolen ganske nylig.

Da Kunnskapsdepartementet fordelte midler til nye studieplasser våren 2018, fikk Fagskolen Innlandet tildelt 23 nye studieplasser. For en skole som fikk 40 prosent flere primærsøkere til sine studier fra 2017 til 2018, oppleves det som et paradoks at skolen ikke får økonomiske rammer til å kunne tilby et antall studieplasser som svarer opp behovet i søkermassen og arbeidslivet. Fagskolen Innlandet ville trolig kunnet tilby om lag 100 flere studenter plass ved skolen skoleåret 2018-2019 dersom økonomien hadde tillatt det, og her får en mye for pengene.

Samfunnets behov for fag- og yrkesfaglærte er udiskutabelt, noe blant annet NHO sitt Kompetansebarometer viser. 53 prosent av bedriftene sier at de trenger folk med fagskoleutdanning. Videre melder arbeidslivet, deriblant Norsk Industri, om at modulbaserte og kortere utdanninger er ønsket fra deres medlemmer. NHO støtter også dette synet. Fagskolene svarer opp næringslivets behov for å drive skreddersydd kompetanseheving gjennom sine utdanninger. Utdanningene er ofte fleksible i form og innhold, noe som gjør at arbeidslivet kan drive kompetanseutvikling uten at arbeidskraften tas ut av produksjonen. Fagskolelovverket tillater stor grad av fleksibilitet når det gjelder lengde, innhold og omfang i studiene. Fagskolene representerer derfor et velfungerende og økonomisk gunstig virkemiddelapparat som er tråd med politiske ambisjoner både på regionalt og nasjonalt nivå.

For øvrig oppleves dagens finansieringsordning for fagskoler som en begrensende rammefaktor som ikke

stimulerer til så rask vekst som markedet behovet tilsier. For fagskoler som opererer i spenningsfeltet mellom å være en ryddig forvalter av offentlige midler og en markedstilpasset utdanningstilbyder, er dette krevende.

Svar:

Kunnskapsdepartementet tildeler tilskudd til fagskoleutdanning til fylkeskommunene, som har ansvar for å fordele tilskuddet videre til private og offentlige fagskoler. Tilskuddet består av et resultatbasert tilskudd og et grunntilskudd. Fylkeskommunen skal sørge for at det tilbys akkreditert fagskoleutdanning i samsvar med behovet for kompetanse lokalt, regionalt og nasjonalt, jf. Lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 3.

Det er opp til den enkelte fylkeskommune hvilke prinsipper som legges til grunn for fordelingen av tilskudd, men fylkeskommunen skal bidra til et mangfold av private og offentlige tilbydere.

Det er fylkene hvor Fagskolen Innlandet har studiesteder som prioriterer hvor mye tilskudd fagskolen skal få. Det er en åpen budsjettamme for resultatbasert tilskudd, slik at fylkeskommunene vil få økt tilskudd fremover dersom avlagte studiepoeng totalt i hvert fylke øker.

I 2018 tildelte regjeringen 638 nye toårige studieplasser til fagskoleutdanning. Midlene ble tildelt fylkeskommunene på bakgrunn av enkeltsøknader fra fagskoler, som fylkeskommunene prioriterte. Alle fagskoler hadde mulighet til å fremme behov for nye studieplasser for tilhørende fylkeskommunene, enten ved eksisterende utdanningstilbud eller ved nye utdanningstilbud. Det var spesifisert i utlysningen at utdanningstilbud som det ble søkt om nye studieplasser til skulle være NOKUT-godkjent, og alle utdanningstilbud som var godkjente innen 23. mars, ble tildelt studieplasser.

Fagskolen Innlandet søkte om studieplasser til ni ulike utdanningstilbud innenfor tekniske fag og helsefag. Seks av disse var ikke NOKUT-godkjent innen fristen, og

ble derfor heller ikke lagt til grunn i vurderingen av tildelingen. I 2019 er det ikke foreslått å opprette flere nye studieplasser, men regjeringen foreslår å øke tilskuddet til fagskolene med 45,3 mill. kroner for å følge opp satsingen fra 2018.

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2019 også foreslått at det skal være en nedre grense for hva en fylkeskommune som minimum skal få i tilskudd til fagskoleutdanning. Den nedre grensen er satt til 5 mill. kroner. Hedmark fylkeskommune, hvor Fagskolen Innlandet har studiesteder, er ett av to fylker som blir kompensert som følge av dette i 2019-budsjettet, og får dermed en økning i tilskudd i 2019 på 30 pst. fra 2018.

I revidert budsjett for 2018 ble det bevilget 10 mill. kroner til søkbare midler til å utvikle fleksible videreutdanningstilbud innenfor teknologi og digitale løsninger, blant annet ved fagskolene. I statsbudsjettet for 2019 foreslår regjeringen å øke bevilgningen til ordningen til 37 mill. kroner.

Det er også mulig for fagskolene å søke om fagområdegodkjenning, slik at de selv har fullmakt til å opprette nye fagskoleutdanninger innenfor avgrensede fagområder. Dette gir fagskolene en mulighet til å utvikle tilbud som raskt kan tilpasses arbeidslivets behov.

SPØRSMÅL NR. 3

Innlevert 1. oktober 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 5. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan statsråden avklare om Hamar-regionen vil kunne motta samferdselsmidler tilsvarende de såkalte byvekstpakkene uten å innføre bompenger rundt Hamar?

BEGRUNNELSE:

Hamar Arbeiderblad skriver mandag 1. oktober at det nå jobbes med planer om å innføre bompengering rundt Hamar. Bakgrunnen for dette er at dette blir oppfattet å være et krav for å kunne motta statlige midler til samferdsel i form av såkalte byvekstpakker. Avisa skriver blant annet at «En bompengering rundt Hamar by vil komme i tillegg til de planlagte bomstasjonene på E6 og sidevegene. Bilistene kan også vente seg bompengeringer i Lillehammer og Gjøvik. Trolig kommer det i Brumunddal, Elverum og Moelv. Også i Stange og Løten leffes det med tanker om bompengering».

HA siterer Hamars ordfører Einar Busterud på at «Vi diskuterer muligheten for å få bymiljøpakker i Innlandet. Da er trolig prisen å betale at det kommer bomstasjoner.»

Svar:

Byvekstavtalane skal bidra til å betre mobiliteten og redusere klimagassutslepp, lokal luftforureining og støy i dei største byområda. Det overordna målet er at veksten i persontransporten skal takast med kollektivtransport, sykkel og gange.

Rammeverket for byvekstavtalane er omtalt i Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029. Her går det fram at ordninga er avgrensa til dei ni største byområda, der miljø- og mobilitetsutfordringane er mest omfattande. I dei fire største byområda går staten også inn med tilskot til fem store fylkeskommunale kollektivtransportprosjekt som er særleg viktige for måloppnåinga. Staten stiller ikkje krav om bompengefinansiering i byvekstavtalane.

I tråd med Nasjonal transportplan 2018-2029 vil regjeringa rette hovudinnsatsen mot dei ni største byområda også framover. Ut frå gjeldande politikk er det formulert krav som desse byområda må oppfylle før dei kan inngå avtale. I dag er ikkje Hamar-regionen omfatta av ordninga. Om ordninga skal utvidast til fleire byområde er noko ein kan ta stilling til ved neste rullering av transportplanen.

Hamarregionen kan difor basert på gjeldande NTP ikkje ta del i dagens ordning med byvekstavtalar for byområda, og det kan følgelig vanskelig argumenterast for bompengar med dette utgangspunktet.

SPØRSMÅL NR. 4**Innlevert 1. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 5. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å styrke bussjåførenes opplevelse av egen sikkerhet ved at transportør skal kunne fatte tidsbestemte utestengelsesvedtak for passasjerer med uhøvisk eller truende oppførsel, og inkludere dette i befordringsvedtektene?

BEGRUNNELSE:

Bussjåfører som blir fysisk angrepet eller truet av passasjerer mens de er på jobb synes å være et stadig økende problem. Sammenlignet med andre yrkesgrupper og bransjer har bussjåførene et dårlig vern mot fysisk og psykisk vold. Vilkår for transport med rutegående busstrafikk i Norge – ofte kalt befordringsvedtektene – gir ikke bussjåførene mulighet til å nekte ta med reisende, med mindre de er synlig påvirket av rusmidler eller til åpenbar sjenanse for andre reisende ved tidspunktet for påstigning. Med anbudsutsetting opplever mange bussjåfører at deres arbeidsgivere blir fratatt en viktig del av muligheten til å beskytte sine ansatte, det oppleves som at det er besitterens interesser og regler som har forrang.

Svar:

Eg deler representantens ynskje om at både personell og passasjerar på offentlege transportmiddel skal kunne føle seg trygge.

Verksemder som driv persontransport i rute er med heimel i yrkestransportlova § 33, jf. yrkestransportforskrifta § 31 pålagt å nytte transportvilkår godkjent av

Samferdsels-departementet. Etter dei gjeldande transportvilkåra kan ein sjåfør nekte å ta med kundar som er synleg påverka av rusmiddel, eller som på annan måte kan bli til ulempe eller ubehag for andre reisande. Kundar som opptrer usømeleg eller på annan måte sjenerer dei andre passasjerane kan visast bort. Denne retten er viktig og kan nyttast fleire gonger etter kvarandre dersom ein meiner det er behov for det.

Sjåførar kan i medhald av transportvedtektene vise bort passasjerar som har ei slik framferd som nemnt ovanfor i einskildtilfelle. Dersom bussjåførar vert utsett for truslar frå passasjerar og andre må slik framferd og kunne meldast til politiet.

Bruk av tidsavgrensa utestenging frå bruk av offentleg kollektivtransport på grunnlag av truande oppførsel ovanfor sjåførar, vil ha eit strafferettsleg preg og må difor ha heimel i lov.

Eg legg til grunn at å leggje ned forbod for einskildpersonar å nytte offentleg tilgjengeleg kollektivtransport er ei forvaltningsoppgåve med dei følgjer det vil ha, m.a. om-syn til krav om sakshandsaming, grunngjeving og klagerett. Yrkestransportlova har i dag heimel til å kunne gje ruteselskap som søker om det, eit avgrensa høve til å halde attende passasjerar som ikkje har gyldig billett og ikkje vil gje opp personalia til kontrollørane. Denne tilbakehaldsretten er basert på avtalerett og ikkje strafferettslege prinsipp.

Eg meiner det må vere ei politioppgåve å sikre tryggleiken i det offentlege rom. Etter politilova § 7 Håndhevelse av den offentlege ro og orden m.v. har politiet mellom anna heimel til å kunne vise bort personar og forby opphald i einskilde område.

SPØRSMÅL NR. 5**Innlevert 1. oktober 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 5. oktober 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Saken om en omkjøringsvei på Karmøy i Rogaland, Fv. 47 Åkra sør-Veakrossen, blitt en prøvestein på regjerin-

gens respekt for Naturmangfoldsloven. Fylkesmannen kom med sine innsigelser (for andre gang), men KMD, godkjente planen i 2016. Dette vedtaket ble i vår påkla-

get til Sivilombudsmannen av en rekke grunneiere og organisasjoner. Sivilombudsmannen kom nylig med en knusende dom over KMDs vedtak.

Ser statsråden denne saken som et ledd i en ønsket utvikling eller vil hun se på den med nye øyne?

BEGRUNNELSE:

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft i 2009, så er det fortsatt åpenbart tolkningsmuligheter eller muligheter for å tilsidesette § 7 i loven. Ikke minst har dette blitt aktualisert etter regjeringsskiftet i 2013 da det lokale selvstyre skal tillegges mer vekt, og det ble gitt klare føringer for at Fylkesmannen og andre med myndighet for innsigelser skulle lene seg mer på lokale vedtak og komme med færre innsigelser. En uttalelse fra mange naturvernorganisasjoner peker på at den omstridte veisaken på Karmøy utgjør et skoleeksempel på problemstillingen mellom lokal, liberal arealforvaltning sett opp mot overordna hensyn til naturverdier og lovverk. Saken har derfor en stor generell og prinsipiell interesse når det kommer til departementets behandling av plansaker, samt anvendelse av naturmangfoldloven. Sivilombudsmannen har nylig kommet med sin uttalelse i denne saken der han mener at Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) må behandle saken på ny, da med bakgrunn i at vedtaket ikke

oppfyller kravene til saksbehandling som ligger i naturmangfoldloven § 7. I tillegg stiller Sivilombudsmannen «blant annet spørsmål ved den store vekten som departementet har lagt på hensynet til det kommunale selvstyret i en sak hvor det foreligger nasjonale interesser». KMD har fått to måneder på seg til å komme med et nytt vedtak. Dersom veien blir realisert, vil den dele opp et unikt kulturlandskap med landbruksjord og kystlynghei. Veien vil påvirke flere rødlistearter som hubro (sterkt truet), vipe (sterkt truet, 3 lokaliteter) og åkerrikse (kritisk truet). Veien vil også gå like ved Heiavatnet naturreservat, som er et viktig trekk-, overvintrings- og hekkeområde for mange fuglearter. Foruten å påvirke landbruk, landskap og biologisk mangfold negativt, så vil veien også gå midt gjennom Åkras friluftslivsområder (en by med ca. 8000 innbyggere), og følgelig redusere områdets kvaliteter betydelig.

Svar:

Saken er tatt opp til ny behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å oppfylle kravene i naturmangfoldloven § 7, slik Sivilombudsmannen ber om i sin uttalelse av 28. august 2018. Dette har departementet informert berørte myndigheter om i brev datert 12. september 2018. Jeg kan ellers ikke uttale meg nærmere om saken før den er ferdigbehandlet.

SPØRSMÅL NR. 6

Innlevert 1. oktober 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 9. oktober 2018 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Den 25.09 opplyste kulturminister Trine Skei Grande at Bodøs søknad om statsgaranti for å søke videre til å bli europeisk kulturhovedstad, støttet av alle tre fylker i Nord-Norge som en viktig utvikling av Bodø og de nordlige fylkene, ikke blir innvilget. Beskjeden fra kulturministeren har provosert mange, da søknaden til regjeringen enda ikke var sendt når den ble avslått.

Er det vanlig praksis for statsrådene i regjeringen Solberg å avslå en søknad før søknaden er sendt?

Svar:

Jeg ble i brev fra Bodø kommune og Nordland fylkeskommune av 19. februar 2018 informert om deres beslutning

om å søke om status som europeisk kulturhovedstad i 2024, og bedt om et møte for å drøfte og avklare statens rolle og håndtering av søknaden.

Møtet fant sted 20. april i Kulturdepartementet. I møtet framkom det at Bodø kommune la opp til et samlet budsjett på 300 mill. kroner, fordelt på 100 mill. kroner på staten, 100 mill. kroner fra Bodø kommune/Nordland fylkeskommune og 100 mill. kroner i sponsormidler/ kommersielle inntekter. Det ble framholdt at man i denne omgang ønsket en støtteerklæring, eventuelt en beskjed om at dette ikke er aktuelt. Med den informasjonen vi hadde på det tidspunktet var det ikke mulig verken å gi støtte eller gi beskjed om at det var uaktuelt.

Som en oppfølging av møtet ba departementet i brev av 26. april til Bodø kommune om «et underlag for å kunne vurdere statens holdning til Bodøs planer om å søke om

en slik status". Underlagsmaterialet ble sendt fra Bodø kommune 1. juni og ble faglig vurdert i departementet. På bakgrunn av denne gjennomgangen ba departementet om ytterligere vurderinger knyttet til usikkerheten ved finansieringsplanen, særlig knyttet til forventede sponsormidler/kommersielle inntekter, herunder om det var aktuelt for kommunen å stille kommunal garanti for anslåtte sponsormidler. Bodø kommune viste i brev av 2. juli til at spørsmålet om kommunal garanti ikke var vurdert eller behandlet.

Selv om Bodø nå hevder at de ikke hadde trengt et svar fra staten før søknadsfristen til EU 10. oktober 2018, så innebærer selve søknaden til EU at de må bekrefte at de har politisk støtte. En søkerby må bekrefte og skaffe bevis for at de har bred og sterk politisk støtte og forpliktelse fra relevante lokale, regionale og nasjonale myndigheter. Det

er ikke mulig for staten å gi en økonomisk uforpliktende støtteerklæring til prosjektet. Det ville uansett i ettertid ha blitt framholdt som en forpliktelse for staten til å gå inn med statlige midler.

Ut fra en totalvurdering har regjeringen besluttet ikke å fremme forslag til Stortinget om statlig delfinansiering til Bodøs kandidatur som europeisk kulturhovedstad i 2024.

Jeg viser i den forbindelse også til vårt brev av 25. september til Bodø kommune der det heter:

"Gjennomføringen av et kulturfaglig program vil kunne gi et mangfold av kunst- og kulturopplevelser, så dersom Bodø kommune likevel velger å videreutvikle planene med sikte på et kandidatur til europeisk kulturhovedstad på et senere tidspunkt, vil spørsmålet om statlig medvirkning kunne blir vurdert på nytt."

SPØRSMÅL NR. 7

Innlevert 1. oktober 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 5. oktober 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

Bladet Motor har nylig avslørt at kjøpere av bruktbiler som blir lurt og får støtte av Forbrukerklageutvalget systematisk ikke får tilbake pengene sine fra useriøse bruktbilforhandlere, en av de største avsløringene på brudd på forbrukernes rettigheter på lenge.

Hvordan vil statsråden sørge for at kjøpere av bruktbiler får sine rettigheter i veratt, vil statsråden sørge for bedre hjelp til innkreving av penger etter vedtak i klageutvalget, og bedre samordning mellom namsmann og klageutvalget og andre instanser?

BEGRUNNELSE:

Bladet Motor har avslørt at mange bruktbilkjøpere ikke får tilbake pengene sine etter å ha blitt lurt av useriøse bruktbilforhandlere, selv om de har vedtak i Forbrukerklageutvalget som sier at de skal få tilbake pengene. Det viser seg at det er lite hjelp å få fra forbrukerinstanser og namsmann til å kreve inn pengene, og at useriøse aktører som kjenner systemet bevisst unngår å betale fordi det blir dårlig fulgt opp.

Svar:

Mange forbrukere opplever problemer etter bruktbilkjøp. Klager knyttet til bil er øverst på Forbrukerrådets klagesstatistikk. I 2017 ble over 2000 slike klager behandlet, og over 700 av disse gikk videre til Forbrukerklageutvalget. Det er også et betydelig antall bruktbilsaker som behandles i forliksrådene og videre oppover i domstolsystemet. Som oftest skyldes klagen at det er oppdaget tekniske feil eller mangler ved bilen i etterkant av kjøpet.

Undersøkelsen som bladet Motor har gjennomført og som det vises til i brevet, tyder på at mange kjøpere har vanskeligheter med å få oppgjør fra bruktbilselgere etter å ha vunnet en klagesak i Forbrukerklageutvalget eller domstolene. Det fremgår av undersøkelsen at dette kan skyldes både manglende evne og manglende vilje hos selgeren. Det er beklagelig at den som har vunnet frem med sin sak og dermed har et rettmessig krav, likevel har store problemer med å få oppgjør fra selgeren. Jeg vil imidlertid peke på at denne typen krav etter begjæring fra kjøperen blir forfulgt på vanlig måte fra namsmyndighetenes side, og i så måte ikke står i noen dårligere stilling enn andre gjeldskrav. Jeg har tillit til at namsmyndighetene gjør det som er nødvendig for å inndrive også slike krav. Dersom selgeren har inntekter eller eiendeler som kan brukes til dekning, vil oppgjør normalt komme i stand, om nødven-

dig etter at det er avholdt tvangsforretning eller gjennomført konkursbehandling hos selger. Dersom selger er uten midler til å dekke det aktuelle kravet, vil imidlertid kjøper måtte gi tapt. Men slik vil situasjonen være i alle gjeldsaker hvor motparten ikke evner å gjøre opp for seg. Jeg kan etter dette vanskelig se at problemet skyldes mangel på samordning mellom namsmannen og Forbrukerklageutvalget, eller mangel på bistand til innkreving i disse sakene.

Den er også mye den enkelte bruktbilkjøper kan gjøre for å unngå problemer i etterkant av kjøpet. Det er bl.a. viktig både å få vurdert bilens tilstand nøye.. Det tryggeste er å påse at bilen som vurderes kjøpt har en grundig tilstandsrapport, slik at eventuelle feil og mangler kan fremkomme før kjøpet avgjøres. Da er det lettere å unngå kostnadskrevende konflikter i etterkant. På Forbrukerrådets nettsider finnes en rekke råd og tips om hvordan bruktbilhandelen kan gjøre tryggere.

SPØRSMÅL NR. 8

Innlevert 1. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 5. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

En prosjekteringsleder for utbyggingen av Follobanen skal ha jobbet i full stilling i Bane NOR samtidig som han har hatt roller i hele ni andre selskaper. Han skal også ha opprettet et nytt konsulentselskap sammen med en av lederne i det kriserammede selskapet Condotte. I tillegg leies Follobanens anskaffelsesleder ut til Bane NOR fra sitt eget selskap, som nå er nå under tvangsopløsning.

Medfører dette riktighet, og hvordan vurderer statsråden denne situasjonen?

Svar:

Som eigar av Bane NOR SF stiller departementet tydelege forventningar til føretaket sitt arbeid med og medvit om sitt samfunnsansvar. Eg føreset difor at føretaket er med å utvikle god forretningsskikk, opptrer etisk forsvarleg og har etablert retningslinjer for habilitetsvurderingar. Det er styret i føretaket som har ansvar for å vurdere korleis forventningane frå staten som eigar følgjes opp. Eg legg stor vekt på føretaket sitt arbeid med samfunnsansvar i eigar-dialogen.

SPØRSMÅL NR. 9

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 11. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan helseministeren vurdere om barn med medfødt lymfødeme kan få dekket utgifter på blå resept lik andre pasientgrupper med kroniske sykdommer?

BEGRUNNELSE:

Barn med medfødt (primært) lymfødeme må bruke kompresjonsstrømper hver dag, gjerne resten av livet. Dette

ansees som god forebygging som øker sjansen for å fungere godt, også inn i arbeidslivet. Dårlig behandling øker sjansene for å utvikle ødemet som gir omfattende handicap. Brukerne får i dag dekket tre stk. spesialsydd kompresjonsstrømper pr år. I vekstfasen i tenårene er dette ikke tilstrekkelig for daglig bruk og bruker må dekke resten av innkjøpene. Behovet for bruk av strømper vurderes av behandler/fysioterapeut.

Svar:

Fysikalsk lymfødembehandling og spesialtilpassede kompresjonsstrømper er de viktigste tiltakene i behandlingen som gis til personer med medfødt primært lymfødem.

Strømpene kan varieres med ulikt trykk, og må tilpasses etter hvert som barnet vokser.

Som representanten Bollestad er inne på i sin begrunnelse, gir kompresjonsstrømper god forebyggende effekt gjennom å hindre tilstrømming av lymfevæske.

Utstyr og forbruksmateriell til lymfødembehandling er å anse som behandlingshjelpemidler. Behandlingshjelpemidler er medisinsk utstyr og forbruksmateriell som benyttes utenfor sykehus, oftest i hjemmet. Ansvar for behandlingshjelpemidler er lagt til spesialisthelsetjenesten. Beslutning om tildeling av behandlingshjelpemidler i helseforetakene er å anse som helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven.

De regionale helseforetakene har etablert Nasjonal nettverksgruppe for behandlingshjelpemidler, blant an-

net for å sikre at ordningen praktiseres mest mulig likt i hele landet.

Helse- og omsorgsdepartementet har forelagt representantens spørsmål for Helse Sør-Øst RHF, som igjen har innhentet informasjon fra Oslo universitetssykehus HF, Avdeling for behandlingshjelpemidler. Helse Sør-Øst RHF uttaler at hvilken behandling den enkelte pasient skal tilbys, og hvilke behandlingshjelpemidler som pasienten har behov for, må vurderes i det enkelte tilfellet. Det er ingen begrensning på antallet behandlingshjelpemidler pasienten kan få. Pasientens behov for helsehjelp skal være grunnlaget for spesialisthelsetjenestens vurdering. Avdeling for behandlingshjelpemidler, Oslo universitetssykehus HF, uttaler at de heller ikke er kjent med at det praktiseres en slik begrensning i spesialisthelsetjenesten.

Dersom pasienter mener de ikke får den helsehjelpen de har krav på, herunder behandlingshjelpemidler, kan de klage til Fylkesmannen.

SPØRSMÅL NR. 10

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 5. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å få ned den uakseptable variasjonen i politidekningen i politidistriktene imellom, bedre ressurs situasjonen i politidistrikt Øst og sikre at folkerike politidistrikt som Øst kommer opp på det nasjonale målet om to politifolk pr 1000 innbyggere?

BEGRUNNELSE:

Nærpolitireformen skulle styrke lokalt politiarbeid. Da Follo politidistrikt ble etablert som en prøvestein for den kommende reformen, fikk likevel aldri Follopolitiet de nødvendige ressursene for å sikre lokal tilstedeværelse. Politidekningen i Follo lå langt under det nasjonale målet, nå ligger også Øst politidistrikt bak. Distriktet er slått sammen av tidligere Follo, Romerike og Østfold politidistrikter. I et offentlig møte i Follorådet nylig, ytret politimester Hasseldal bekymring for finansieringen av Øst Politidistrikt. Politiet klarer for eksempel ikke å besvare 112-telefonen i henhold til kravene, levere tilfredsstillende på passutstedelse eller lisenser til jegere som trenger nye våpen til jakta.

Av NRK Østlandssendingen 2. oktober går det fram at den vanskelige ressurs situasjonen i Øst politidistrikt har store konsekvenser, også for Follo Tingrett.

Det er paradoksalt at politiets bemanning synes minst i noen av de mest befolkede områdene i Norge. Synlig lokalt politi er viktig for tillit, forebygging, tilgjengelighet, beredskap og responstid. Det er alvorlig om denne bærebjelken for politiet undergraves.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at regjeringens målsetting om to polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere innen 2020 er en målsetning på nasjonalt plan – ikke for hvert enkelt politidistrikt.

I 2018 er det bevilget over 18 milliarder kroner til politiet, en økning på nærmere 3,57 milliarder siden regjeringen tiltrådte i 2013. Mesteparten av denne økningen er kommet på politiets driftsbudsjett. Bevilgningen til politiets driftsbudsjett har økt med 100 mill. kroner i frie midler i 2018 og det er videreført 295,7 mill. kroner fra

2017-budsjettet for å skape økt handlingsrom i politidistriktene.

Politidekningen har økt fra 1,71 i fjerde kvartal 2013 til 1,91 i andre kvartal 2018. Regjeringen er i rute til å nå målet om to polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere på nasjonalt plan i 2020.

Øst politidistrikt, er de det nest største politidistriktet målt i folketall. Utenom Oslo politidistrikt, er Øst politidistrikt det distriktet som har høyest bemanning, både totalt og i antall politiårsverk. Siden regjeringen tiltrådte i 2013 har Øst politidistrikt økt med om lag 160 politiårsverk, hvorav om lag 100 politiårsverk er tilført i løpet av 2017 og 2018.

Politidekningen i ulike politidistrikt vil variere som følge av ulikheter i en rekke faktorer mellom politidistriktene. Kriminalitetsbildet varierer fra distrikt til distrikt, og fører til at noen politidistrikt har behov for flere polititjenestepersoner enn andre, relativt til folketallet.

Avslutningsvis vil jeg presisere at Justis- og beredskapsdepartementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Politidirektoratet fastsetter krav og fordeler ressurser til politidistriktene. Det er politimesterens ansvar å benytte tildelte midler og ressurser effektivt og etter behov.

SPØRSMÅL NR. 11

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 5. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

I lys av norske helsemyndigheters respons til EFTA, hva mener regjeringen skal til for at Norge skal kunne autorisere psykologistudenter som har utdannet seg i Ungarn?

BEGRUNNELSE:

Viser til NTB-melding 27.september om at norske myndigheter er uenige med ESA om at psykologiutdannede fra Ungarn har rett til å jobbe i Norge, da myndighetene mener at utdanningen har vesentlig mangler. EFTAs overvåkingsorgan ESA åpnet i mai sak mot Norge, fordi de mener det er i strid med EØS-avtalen når Norge nekter å autorisere psykologistudenter som har utdannet seg i Ungarn.

Helse og omsorgsdepartementet har nå sendt sitt svarbrev til ESA der de står på sitt. Det kan virke som at regjeringen ikke løser saken endelig, men i stedet overlater studentene det gjelder til en uvisst framtid i helsebyråkratiet.

Dette går ut over en gruppe studenter som har investert tid og penger for å skaffe seg en utdanning samfunnet har behov for, og de har ventet og forsøkt å oppnå en løsning for å kunne praktisere utdanningen i hjemlandet. I dag stilles de overfor vilkårlighet og usikkerhet da det ikke avklares hva som eventuelt skal til for at de skal kunne praktisere utdanningen her i Norge.

Svar:

Representanten Sandberg spør hva som skal til for å få autorisasjon som psykolog etter studier i Ungarn. Som representanten påpeker har departementet nylig sendt et svarbrev til EFTAs overvåkingsorgan ESA, hvor det framgår at norske myndigheter er uenig med ESA i saken som gjelder godkjenning av kandidater med masterutdanning i psykologi fra ELTE-universitetet i Ungarn. Jeg legger derfor til grunn at spørsmålet gjelder de som har utdanning i psykologi fra ELTE.

Søkerne med utdanning fra ELTE har fått avslag på sine søknader fordi de ikke oppfyller vilkårene for autorisasjon etter de norske reglene. Departementet har i sitt svar til ESA gjort rede for de norske reglene og begrunnet hvorfor vi mener at avslagene ikke er i strid med våre forpliktelser etter EØS-avtalen.

Selv om norske myndigheter vurderer at myndighetene ikke er forpliktet til å tilby denne gruppen komplette tiltak, så har regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018 likevel valgt å etablere et særskilt kvalifiseringsprogram. Dette er et tilbud til kandidater som fullførte eller startet masterutdanning i psykologi ved ELTE-universitetet i Ungarn, før godkjenningspraksisen for denne gruppen ble endret høsten 2016. Det betyr at om lag 200 kandidater vil få mulighet til å kunne kvalifisere til autorisasjon som psykolog i Norge. Helsedirektoratet er gitt i oppdrag å etablere programmet, og det er planlagt å starte innen utgangen av 2018.

Dette er en særskilt løsning som har blitt etablert for å ivareta gruppen som har kommet i en vanskelig situasjon

som en konsekvens av at godkjenningspraksisen ble endret etter at de startet eller fullførte utdanningen.

SPØRSMÅL NR. 12

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 9. oktober 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg dersom EU godkjenner Bodøs søknad, vil hun da fortsette å avvise støtte og stille seg over EUs fagjury og imøtegå denne?

BEGRUNNELSE:

Om en leser Nord-Norske medier den siste uka kan en ikke annet enn å bli meget forundret over hvordan en søknad som er ment å løfte en hel landsdel, et arbeid det er lagt mye arbeid i og som det er stort engasjement rundt (i hele Nord-Norge) er blitt avvist av landets kulturminister. Europeisk kulturhovedstad er en tittel som henger høyt, det ville vært første gang denne ville gått til en by i arktisk. En status ville vært et bidrag for å få flere til å trives og bo i nord, kulturell og økonomisk vekst for byen, fylket og landet som helhet. Samtidig som den er ment å styrke forståelsen av en felles europeisk kulturtradisjon. Så har blitt en politisk farse istedenfor det som kunne blitt et løft for landsdelen.

Undertegnede ønsker ikke å spekulere i hvem som har skylden for denne åpne kringelen mellom ordfører i Bodø og NORGES kulturminister. Jeg registrerer den og synes den er svært uheldig.

Jeg mener jeg kunne forventa at en ansvarlig statsråd kunne satt seg ned og hatt en dialog med de involverte, uten pressen tilstede, for å klargjøre hva som skulle til for at Bodø kunne bli en verdig søker, noe jeg mener byen er.

Jeg mener også at måten de skal involvere h e l e fylket i disse planene gjør søknaden ekstra spennende.

Nå sender likevel byen sin søknad om prekvalifisering "Articulation" til EU, de trenger ikke å ha avklart statsstøtte for å gjøre det. Jeg tror og håper EU vil synes den er like spennende som jeg.

Svar:

Prosessen for å søke om status som europeisk kulturhovedstad i 2024 er todelt. Iht. EUs regelverk er det for norske byers vedkommende byen, og ikke staten, som fremmer

slike søknader, slik tilfelle var i 2003 da staten fremmet Stavanger som kulturby i 2008. Nominasjonen skjedde på grunnlag av en allerede vedtatt tilsagnsfullmakt i Stortinget på 100 mill. kroner. Før 10. oktober 2018 må søkerbyene sende inn søknad til Europakommisjonen om såkalt prekvalifisering. Kommisjonen vil så vurdere søknadene som har kommet inn, og vil medio november publisere en "shortlist" over hvilke byer som får gå videre i konkurransen.

De byene som går videre fra prekvalifiseringsfasen, må så utarbeide en endelig og mer omfattende søknad, som skal sendes inn i august/september 2019. Byene inviteres deretter til en høring hos kommisjonens ekspertpanel. I begge deler av søkerprosessen må byene bekrefte og dokumentere at de har bred og sterk politisk støtte og forpliktelse fra relevante lokale, regionale og nasjonale myndigheter. Hvilken by som får status som europeisk kulturhovedstad i 2024, vil kunngjøres i november 2019. Bodø kommune og Nordland fylkeskommune kontaktet Kulturdepartementet i brev av 19. februar 2018 og orienterte om beslutningen om å søke om status som europeisk kulturhovedstad i 2024. I brevet ble det også bedt om et møte for å drøfte og avklare statens rolle og håndtering av søknaden.

Møtet med Bodø kommune og Nordland fylkeskommune ble holdt 20. april, og det ble tilkjennegitt at Bodø ønsket en statlig delfinansiering på 100 millioner kroner, og at den statlige medvirkningen var ønsket fra 2022 av. Bodø ønsket enten en støtteerklæring eller en beskjed om at dette ikke er aktuelt. På daværende tidspunkt var det ikke mulig å ta stilling til saken. Departementet ba dermed i brev av 26. april Bodø kommune om å framskaffe "et underlag for å kunne vurdere statens holdning til Bodøs planer om å søke om slik status." Bodøs underlagsmateriale til departementet ble sendt 1. juni og deretter faglig vurdert i departementet.

Selv om Bodø nå hevder at de ikke hadde trengt et svar fra staten før søknadsfristen til EU 10. oktober 2018, så innebærer selve søknaden til EU at de må bekrefte at de har politisk støtte. En søkerby må bekrefte og skaffe bevis

for at de har bred og sterk politisk støtte og forpliktelse fra relevante lokale, regionale og nasjonale myndigheter. Det er ikke mulig for staten å gi en økonomisk uforpliktende støtteerklæring til prosjektet. Det ville uansett i ettertid ha blitt fremholdt som en forpliktelse til å gå inn med statlige midler. Ut fra en totalvurdering har regjeringen besluttet ikke å fremme forslag til Stortinget om statlig delfinansiering til Bodøs kandidatur som europeisk kulturhoved-

stad i 2024. Jeg viser i den forbindelse til vårt brev av 25. september til Bodø kommune der det heter:

“Gjennomføringen av et kulturfaglig program vil kunne gi et mangfold av kunst- og kulturopplevelser, så dersom Bodø kommune likevel velger å videreutvikle planene med sikte på et kandidatur til europeisk kulturhovedstad på et senere tidspunkt, vil spørsmålet om statlig medvirkning kunne blir vurdert på nytt.”

SPØRSMÅL NR. 13

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 9. oktober 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Forutsatt at regelverket endres slik at Color Line gis mulighet til å registrere skipene på ruten Oslo – Kiel i NIS, hva vil de budsjettmessige konsekvensene være av at selskapet erstatter 685 norske ansatte med utenlandske og organiserer driften slik at de er i posisjon til å motta refusjon for de 685 utenlandske ansatte?

BEGRUNNELSE:

Viser til statsrådens brev til næringskomiteen av 2. mai d.å. hvor han skriver:

«Forutsatt at regelverket endres, slik at Color Line gis mulighet til å registrere skipene på ruten Oslo – Kiel i NIS, er det ingen rettslige skranker som hindrer rederiet i å organisere driften sin annerledes for å komme i en posisjon til å motta refusjon eller som formelt hindrer rederiet i å ansette flere enn 685 på hjemlandets vilkår.»

Svar:

I vurderingen av de budsjettmessige konsekvensene av å endre fartsområdebestemmelsene for utenriksferger i NIS og opprette en egen tilskuddsmodell for disse skipene, har departementet lagt til grunn de samme forutsetningene om endringer i besetning og antall sjøfolk som Fartsområdeutvalget gjorde i sine vurderinger. I utvalgets flertallsanbefaling var det en forventning om at Color Line skal sikre NOR-betingelser for norske dekk- og maskinmannskap, samt definerte lederstillinger innen restaurant, butikk, kjøkken og hotelldrift på rutene utenfor Norden. Jeg har ikke grunnlag for å anta et annet utfall enn hva flertallet i utvalget gjorde. Jf. Prop. 1 S (2018-2019) for Nærings- og fiskeridepartementet, anslår regjeringen at

å gjennomføre endringene i fartsområdebestemmelsene for skip i NIS og innføre en egen tilskuddsmodell for disse skipene med virkning fra 1.1.2019 vil redusere bevilgningsbehovet i tilskuddsordningen for sjøfolk med om lag -35 mill. kroner i 2019. Helårsvirkningen er anslått til -100 mill. kroner. Jeg vil også presisere at tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er regelstyrt og rettighetsbasert. Rederier med skip under norsk flagg kan, avhengig av skipets virksomhet, søke om støtte tilsvarende innbetalinger av norsk skatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift for sine tilskuddsberettigede ansatte under én av ni ulike tilskuddsmodeller. Støtten gjelder kun for mannskap som skatter til Norge, men det har alltid vært slik at andre EØS-borgere som oppfyller vilkårene for tilskudd kan omfattes av ordningen. Samlede utbetalinger av tilskudd beror i stor grad på utviklingen i antallet tilskuddsberettigede sjøfolk i ordningen og lønnsnivået blant disse gjennom budsjettåret.

SPØRSMÅL NR. 14**Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 10. oktober 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å rette opp i denne urimeligheten?

BEGRUNNELSE:

Folketrygdlovens bestemmelser om at foreldrepengerperioden ikke kan overlappe hverandre gjør at regelverket virker diskriminerende overfor kvinner som er medmødre til hverandres barn, og som føder hvert sitt barn med relativt kort mellomrom. Eks: et lesbisk par blir begge gravide, og er medmødre for hverandres barn. De får hvert sitt barn med 3 mnd. mellomrom. Når kvinnen som føder sist får barn vil kvinnen som fødte først miste sine foreldrepenger. Dette medfører at hun vil bli tvunget ut i arbeid ort tid etter fødselen, noe som hverken er heldig eller ønskelig for kvinnen eller barnet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at etter barneloven § 4 a er det slik at regler i lov eller forskrift som gjelder for en far, på samme vis gjelder for en medmor. Medmor har

dermed samme rett som en far til uttak av foreldrepenger etter folketrygdloven.

For de fleste foreldre gir foreldrepengerregelverket mulighet til å være hjemme med barna i ett år med økonomisk kompensasjon. Det er et regelverk som gir et godt sikkerhetsnett for flere tusen foreldre hvert år. Det bidrar til at mor får tid til å komme til hektene etter fødselen, og det gir begge foreldrene muligheten til å være hjemme med barnet i en lengre periode.

Foreldrepengene kompenserer for bortfall av inntekt i den perioden mor, far eller medmor er hjemme fra arbeidet for å passe barn. Det har lenge vært praksis at når stønadsperioden for et nytt barn starter, så bortfaller stønadsdager som foreldrene ikke har tatt ut for forrige barn. Denne praksisen er lovfestet i folketrygdloven § 14-10 etter at Prop. 168 L (2016-2017) Endringer i folketrygdloven (forenklinger i foreldrepengerordningen) ble vedtatt av Stortinget 11. desember 2017. I flertallet av saker skaper ikke dette problemer, og de fleste foreldrene tar ut hele stønadsperioden før de får et nytt barn, og før en ny stønadsperiode begynner.

Eksempelet representanten Trettebergstuen nevner, viser et utslag av regelverket som kan fremstå som lite ønskelig. Jeg vil se nærmere på omfanget av slike utslag og vurdere behovet for eventuelle endringer.

SPØRSMÅL NR. 15**Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 10. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Vil statsråden revurdere bevaring av infrastrukturen og slik sikre mulighetene for gjenbruk?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med NATO-øvelsen Trident Juncture huser Rena-området 5500 soldater med apparat. Det er bygget opp nødvendig infrastruktur for omkring 40. mill.kr, som vann og avløp, vei, bredbånd, strøm o.l. Som svar på skrift-

lig spørsmål fra representanten Vedum i juni i år skriver langt på vei Statsråden at dette er infrastruktur som ikke skal bevares, men fjernes etter endt øvelse. Slik infrastruktur er verdifull og vil kunne etterbrukes både av forsvaret og lokalsamfunnet videre. Å kvitte seg med den vil være å ikke fullt ut utnytte de investeringene som er gjort.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 2. oktober 2018 med spørsmål fra stortings-representant Anette Trettebergstuen om bevaring og gjenbruk av infrastruktur som etableres for allierte i forbindelse med øvelse Trident Juncture 2018 (TRJE18).

Gjennom planleggingsprosessen for øvelse TRJE18 er det meldt inn behov (Statement of Requirement (SOR)) fra de deltakende nasjoner, i dette tilfellet i hovedsak Tyskland, for et leiområde og oppstillingsplasser for kjøretøy i tilknytning til Rena leir. EBA-tiltak som må finansieres av den enkelte deltakende nasjon på bakgrunn av innmeldt SOR skal ikke gi vertslandet økonomiske fordeler, jf. retningslinjene fra NATO som Norge har sluttet seg til (NATOs Allied Joint Publication 4.5). Tilsvarende tiltak gjennomføres også flere andre steder i Norge i forbindelse med TRJE18.

SOR-tiltakene for TRJE18 etableres som en midlertidig kapasitet som tilbakeføres etter avslutning av øvelsen. Der det er flere nasjoner som benytter samme tiltak, fordeles utgiftene mellom nasjonene. Norge har som vertsnasjon for øvelsen en forpliktelse overfor de betalende nasjonene til å finne kosteffektive løsninger som holder utgiftene så lave som mulig.

I henhold til nevnte regelverk skal de deltakende nasjonene betale for både etablering og fjerning av de tiltakene som er nødvendige for å understøtte deres nasjonale bidrag til øvelse TRJE18. Tiltakene som gjennomføres ved Rena leir har ikke tilstrekkelig forankring i forsterkningsplanverket og gir ikke en tilstrekkelig høy varig operativ etterbruksverdi til at de kan prioriteres nasjonalt finansiert. Eksisterende infrastruktur ved Rena leir er tilfredsstillende for understøttelse av vår nasjonale struktur.

SPØRSMÅL NR. 16

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 8. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

Det er sterkt kritikkverdig at saker som omhandler vold mot barn blir liggende.

Hvordan vurderer statsråden rettssikkerheten til barn utsatt for vold i nære relasjoner i Øst politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Dagsrevyen omtaler 1. Oktober den alvorlige situasjonen i Øst politidistrikt. Bistandsadvokater er bekymret for rettssikkerheten til barn og voksne utsatt for vold i nære relasjoner. Det trekkes frem at hovedregelen er at saker blir liggende i 1-3 år. Politimesteren uttaler at den krevende situasjonen gjør at saker som omhandler vold i nære relasjoner må vente.

I riksadvokatens høringsuttalelse til NOU 2017:12 Svik og svikt står det følgende:

“Iverksetting og gjennomføring av etterforskning av vold mot barn og alvorlige seksuallovbrudd er dessuten blant de sentralt prioriterte sakstypene som ved ressurssknapphet skal prioriteres foran andre lovbrudd. I dette ligger både at iverksetting av og ferdigstillelse av etterforskningen, påtaleavgjørelse og eventuelt pådømmelse, skal prioriteres.”

Svar:

Forebygging og bekjempelse av vold og overgrep mot barn er et høyt prioritert område for denne regjeringen.

Jeg ser med bekymring på at straffesaker innenfor alvorlig integritetskrenkende kriminalitet blir liggende på vent og at det bygges opp restanser. Det er svært viktig at slike saker prioriteres høyt av politidistriktene. Dette følger også av Riksadvokatens mål og prioriteringsrundskriv for 2018.

Jeg har tatt opp situasjonen med politidirektøren som har orientert meg om at restansene mellom distriktene varierer. Jeg forventer at Politidirektoratet følger opp slik at det raskt settes inn tiltak i de aktuelle politidistrikt.

Når det gjelder situasjonen i Øst politidistrikt er denne ikke god nok. Riksadvokaten har slått fast at den beskrevne situasjonen i Øst politidistrikt ikke kan vedvare. Med bakgrunn i en tilsynsrapport fra statsadvokaten, har riksadvokaten tilskrevet Øst politidistrikt og bedt om en redegjørelse for situasjonen i politidistriktet. Redegjørelsen fra distriktet ble mottatt hos riksadvokaten 1. oktober.

Jeg legger til grunn at redegjørelsen gir et tydelig svar på hvordan situasjonen skal håndteres i distriktet fremover.

SPØRSMÅL NR. 17**Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 8. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Næringsministeren uttalte på konferansen Industri 2018 i Bodø 26. september at han ikke ville tilbake til 70-tallets storstilte subsidiering av arbeidsplasser i industrien. Samtidig velger staten med finansministeren i spissen å subsidiere sterkt energikrevende produksjon av bitcoin med millionbeløp per ansatt.

Mener finansministeren dette er fornuftig bruk av felleskapets penger, og er hun uenig med sin statsrådkollega i at man ikke skal subsidiere på denne måten?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Einar Lie ble hver verftsarbeider subsidiert med 90 000 kroner i 1980, noe som tilsvarte en drøy gjennomsnittlig industriarbeiderlønn på den tiden. I dag subsidieres bitcoinproduksjon med millionbeløp per ansatt, noe som tilsvarende det mangedobbelte av dagens gjennomsnittlige industriarbeiderlønn på 464 000 kroner.

Datasentre nyter i dag godt av redusert el-avgift på 0,48 øre/kWh mot ordinær sats på 16,58 øre/kWh. Regjeringen har definert produksjon av bitcoin inn under den reduserte satsen. Slik produksjon kan for eksempel bruke 260 mill. kWh per år, slik som det tidligere er oppgitt for et planlagt senter i Ballangen kommune. Et slikt forbruk vil gi en subsidie på ca. 42 mill. kroner per år. Det vil derimot ikke skapes mange arbeidsplasser ved et slikt senter, trolig ca. 10, om man skal tro en artikkel i High North News 1. oktober. Dersom disse tallene er riktige, vil man subsidiere hvert årsverk med 4,2 mill. kroner eller ca. ni ganger en vanlig industriarbeiderlønn når senteret er i drift. Så kan det sikkert være litt ulike forholdstall for ulike prosjekter, men situasjonen er uansett at man her vil gi en meget stor subsidie sett i forhold til hvor mange arbeidsplasser som skapes. Produksjon av bitcoin kan etter min kjennskap heller ikke anses å ha noen positiv samfunnsnytte utover å skape arbeidsplasser, blant annet vil det etter min kjennskap ikke kunne forventes betydelige skatteinntekter. Derimot vil man her forvente negativ samfunnsnytte i form av direkte og indirekte miljøpåvirkning som følge av utbygging og energiforbruk. Ut fra min kjennskap var det enklere å forsvare 70-tallets subsidiering av arbeidsplasser i industrien med samfunnsnytte utover arbeidsplassene i seg selv enn det som er tilfellet ved produksjon av bitcoin i dag. Likevel velger man altså her å gå inn med et subsidienivå som trolig er det mangedobbelte av det man hadde på 70-tallet. Jeg ønsker å høre mer om finansministerens vurderinger rundt dette og om

det eventuelt foreligger noen uenighet mellom henne selv og næringsministeren på dette området.

Svar:

Redusert avgift på elektrisk kraft som leveres til datasentre med uttak over 5 MW, ble iverksatt fra 1. januar 2016, jf. Prop. 1 LS (2015–2016) Skatter, avgifter og toll, se side 140–141. Fra 1. januar 2017 ble vilkåret for redusert sats satt ned til uttak over 0,5 MW. Formålet var å gjøre Norge attraktivt for lokalisering av store datasentre, herunder for internasjonale aktører, jf. Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017, se side 145. Sverige, Finland og Danmark har lignende regler om avgiftslettelser for store datasentre, med noe forskjellig avgrensning og satser.

Av kraft som leveres til næringsvirksomhet, har om lag 70 pst. fritak eller redusert sats i elavgiften. Det er i hovedsak tjenesteyting og primærnæringer utenfor tiltakssonen (Finnmark fylke og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke) som betaler full sats. Kraftintensive industriprosesser, veksthusnæringen og skinnegående transport er fritatt for avgift på elektrisk kraft. Øvrig industri, bergverksdrift, landanlegg for petroleumsvirksomheten, fjernvarmeproduksjon mv. ilegges redusert sats for kraft til selve produksjonsprosessen. I tiltakssonen er også primærnæringene og privat tjenesteyting omfattet av redusert sats. Redusert sats ilegges videre for kraft til skip i næring. Forannevnte fritak og reduserte satser anses som offentlig støtte forenlig med EØS-avtalen.

Datasentre og blant annet aluminiumsproduksjon er kraftintensiv virksomhet og lite arbeidsintensivt. Følgelig vil det være relativt få arbeidsplasser per energienhet som brukes i slik virksomhet. Datasentre betaler elavgift på lik linje med for eksempel vanlig industri, fjernvarmeproduksjon, næringsvirksomhet i tiltakssonen mv. Av spørsmålsstillingen forstår jeg at Senterpartiet ønsker å se kritisk på subsidieordninger ut fra hvor mange arbeidsplasser som skapes og samfunnsnytte av ordningene. Det har jeg selvsagt ingen problemer med.

Til orientering har Skattedirektoratet i fortolkningsuttalelse 27. juni 2018 kommet til at utvinning av kryptovaluta i et datasenter vil ha rett til redusert elavgift forutsatt at også de øvrige vilkårene er oppfylt. Finansdepartementet har bedt Skattedirektoratet om å utrede innen 1. november 2018 om det er mulig og hensiktsmessig å avgrense den reduserte satsen slik at utvinning av kryptovaluta må betale ordinær sats.

SPØRSMÅL NR. 18**Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 11. oktober 2018 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Kva er status på gjennomføringa av stortingsvedtak nr. 765, 6 juni 2017: "Stortinget ber regjeringen utrede konkurransesituasjonen på norsk sokkel og framtidsutsiktene for norsk leverandørindustri etter de omstillingene industrien har vært igjennom.", og kva har regjeringa gjort med saka?

Svar:

Olje- og energidepartementet har i dialog med Nærings- og fiskeridepartementet utredet konkurransesituasjonen på norsk sokkel og vurdert framtidsutsiktene for norsk leverandørindustri etter de omstillingene industrien har vært igjennom, jf. anmodningsvedtak 765. Utredningen framgår av Prop. 1 S (2018-2019) fra Olje- og energidepartementet. Som følge av dette er anmodningsvedtaket vurdert fulgt opp.

SPØRSMÅL NR. 19**Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 10. oktober 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

I naturmangfoldloven § 7 kan vi lese at Prinsippene i §§ 8-12 «skal legges til grunn som retningslinjer». Myndighetene skal legge vekt på disse prinsippene i saksforberedelsen og den konkrete avveiningen.

Er ministeren derfor enig i at når vedtak ikke oppfyller kravet i naturmangfoldloven § 7 så kan heller ikke hensynene i §§ 8-12 kan bli vurdert opp mot andre hensyn som f.eks. det lokale selvstyret?

BEGRUNNELSE:

Det er stor bekymring for at naturmangfoldloven settes til side og uthules gjennom manglende saksforberedelser og utredning etter prinsippene i naturmangfoldloven. Eksempelvis hvis myndighetsvedtak i kommunedelplaner ikke baserer seg på konkrete utredninger som oppfyller kravene i naturmangfoldloven § 7, er det vanskelig å se hvordan avveininger opp mot andre hensyn kan gjøres uten å undergrave naturmangfoldloven.

Eksempelvis vises det til uttalelse den 28.8., hvor Sivilombudsmannen ber om at KMD (kommunal- og moderniseringsdepartementet) behandler en sak vedrørende veibygging på fylkesvei 47 i Karmøy på nytt. Vi viser også til brev signert av blant annet SABIMA og Naturvernforbundet datert 19. september 2018, vedrørende samme

sak. Den aktuelle saken omhandler godkjenningen av en kommunedelplan for en omkjøringsvei på Karmøy i Rogaland, Fv. 47 Åkra sør-Veakrossen. Kommunedelplanen ble underkjent av Miljøverndepartementet i 2012, men den samme planen ble igjen vedtatt av Karmøy kommune, og deretter godkjent av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i desember 2016 – et vedtak som i vår ble påklaget til Sivilombudsmannen av grunneiere, Sabima, NOF, Naturvernforbundet i Rogaland, samt andre interesseorganisasjoner. Sivilombudsmannen kom med sin uttalelse i slutten av august, der de mener at KMD må behandle planen på nytt. KMD har fått to måneder på seg til å komme med et nytt vedtak. Sivilombudsmannen fokuserer på vedtakets mangler når det gjelder naturmangfoldlovens § 7, samt departementets begrunnelse som går på hensynet til det lokale selvstyret. Naturmangfoldloven § 7 kan vi lese at Prinsippene i §§ 8-12 «skal legges til grunn som retningslinjer». Dette betyr at myndigheten skal legge vekt på prinsippene både i saksforberedelsen og i den konkrete avveiningen. Som stortingsrepresentant er jeg nå oppriktig bekymret for at livsgrunnlaget for våre framtidige generasjoner stadig må vike for våre kortsiktige interesser.

Svar:

I naturmangfoldloven § 7 heter det: "Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen." De miljørettslige prinsippene angir en metode for å integrere hensynet til naturmangfold i beslutningsgrunnlaget. De stiller opp vurderinger som skal gjøres når forvaltningen utøver myndighet som berører naturmangfold, enten dette skjer etter naturmangfoldloven eller andre lover. Det har betydning både for tilretteleggingen av beslutningsgrunnlaget og for selve den avveining som finner sted ved avgjørelsen. Ordet retningslinje innebærer bl.a. at prinsippene ikke trenger å være utslagsgivende for resultatet i enhver sak. Den konkrete anvendelsen av et prinsipp vil bero på en helhetsvurdering hvor prinsippet anvendes i lys av den aktuelle lovens rammer og formål.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 sier ikke noe om hvordan man skal veie ulike samfunnsinteresser mot hverandre. Vekten av natur-

mangfold vil variere fra sak til sak. Den avhenger blant annet av i hvilken grad et tiltak påvirker natur, hvilket naturmangfold som berøres og hvilke andre samfunnshensyn som gjør seg gjeldende.

Naturmangfoldloven § 7 skal sørge for at beslutningsgrunnlaget om natur er godt og at beslutningstakere går gjennom relevante vurderinger før beslutningen blir fattet. Dersom kravet i § 7 ikke er oppfylt, vil det kunne ha betydning for hva beslutningstakerne vet om naturen i den konkrete saken, hvordan naturens betydning i saken er vurdert og hvilken innvirkning hensynet til natur har hatt på saken. I avveiningen opp mot andre hensyn, kan slike mangler ha betydning for utfallet i saken. Derfor er det viktig at begrunnelsen for beslutningen viser hvordan prinsippene er kommet inn i den konkrete saken og hvilken vekt de er tillagt, slik § 7 andre punktum krever. Manglende begrunnelse er en saksbehandlingsfeil som kan medføre ugyldighet.

For øvrig vil jeg bemerke at saken på Karmøy som stortingsrepresentant Bastholm nevner, er i prosess i Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og jeg kan derfor ikke kommentere den.

SPØRSMÅL NR. 20

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 8. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

21. september ble en afghansk familie på seks, blant annet en alvorlig syk far, hentet av politiet på Heiane mottak. Et stort antall politibiler og rundt 30 politifolk ble benyttet. I et brev til politiets utlendingsenhet og UNE spør kommunen om politiet tok tilstrekkelig hensyn til familien.

Hvilke konkrete politifaglige begrunnelser lå bak omfanget av politiets aksjon, og hvordan vurderte politiet hensynet til de psykososiale effekter i planleggingen av aksjonen?

BEGRUNNELSE:

Stord kommune hevder i et brev til politiets utlendingsenhet og UNE at politiets aksjon viser mangel på planlegging. Inntrykket som formidles er at politiet nærmest okkuperte boligblokkene på mottaket, skriver Stord kommune. Kommunen reagerer også på at andre familier og barn på mottaket reagerte sterkt på hendelsen. Flere av

familiene ble fysisk hindret av politiet i å snakke og si adjø til familien, hevdes det videre. Slik dette leses ser det ut til at politiet i liten grad har dimensjonert aksjonen i forhold til behovet, og i liten grad tatt hensyn til at asylsøkere ofte er traumatiserte etter tidligere hendelser i livet. Det rapporteres også om at kommunalt helsepersonell har måttet engasjere seg i etterkant av politiets aksjon. Hverken mottaket eller helsepersonellet i kommunen ble rådført før politiaksjonen ble gjennomført.

Svar:

Alle uttransporter fra Norge skal gjennomføres på en human, verdig og sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Jeg vil samtidig understreke at det er politiet som skal gjøre politifaglige vurderinger i en konkret sak.

Generelt kan jeg opplyse at politiet før det iverksettes en uttransport, skal gjøre et grundig forarbeid med blant annet en risikovurdering hvor all tilgjengelig informas-

jon om personene analyseres. Dette følger av «Instruks for gjennomføring av uttransporteringer (uttransportinstruksen)». Risikovurderingen skal ta hensyn til en rekke forhold, herunder sikkerhet og mulighet for unndragelse, og den danner grunnlag for politiets planlegging av pågrepelse og videre gjennomføring av uttransport. Der som det antas å foreligge spesiell risiko, skal politiet vurdere å iverksette særlige sikkerhetstiltak. Hvilke tiltak

som iverksettes er opp til politiet å avgjøre basert på den informasjonen de besitter.

I saker som involverer barn, skal det alltid tas hensyn til barnas situasjon. Barnas beste er et grunnleggende hensyn. Politiets utlendingsenhet (PU) skal ha barnefaglig kompetanse, og politiet skal legge vekt på å skape en trygg situasjon for barna.

SPØRSMÅL NR. 21

Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 9. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

NAV er ansvarlig for at 4 000 brukere ikke er trukket for skatt, en stor feil som setter de som rammes i en svært alvorlig økonomisk situasjon.

Hvordan skal NAV bidra til en fungerende tilbakebetalingsplan for alle de uskyldige enkeltmenneskene som er rammet, og hva blir gjort for at en så stor og alvorlig feil ikke skal skje igjen?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten kunne 30. september melde om at NAV har gjort en stor feil vedrørende skatteinnbetaling ovenfor ca. 4 000 brukere som mottar arbeidsavklaringspenger og dagpenger. Man kan anta at mange av disse menneskene allerede har det trangt økonomisk sett. Videre kommer det frem at flere av de berørte er blitt presentert en nedbetalingsplan som i realiteten gjør det enkeltes privatøkonomi helt umulig, det er snakk om å betale dobbel skatt i flere måneder.

Svar:

Jeg er opptatt av at brukernes rettssikkerhet blir godt ivarettatt av Arbeids- og velferdsetaten, og at brukerne får korrekte utbetalinger av stønader de har krav på. Det er derfor alvorlig når det skjer feil i utbetalingene. I dette tilfellet har det medført at noe over 4000 brukere ikke er blitt trukket i skatt. Hovedregelen er at Arbeids- og velferdsetaten skal trekke 50 prosent skatt på utbetalinger når beløpsgrensen på frikort nås, og når mottakerne ikke har levert nytt skattekort i tide. En feil hos Arbeids- og velferdsetaten har medført at utbetalinger av dagpenger og arbeidsavklaringspenger har blitt utbetalt uten skattetrekk

også etter at beløpsgrensen ble nådd. Dette gjelder også noen få brukere på andre ytelser. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at alle berørte brukere har fått nytt skattekort. Om lag halvparten av brukerne har ordnet nytt skattekort selv, mens de øvrige fikk nytt skattekort etter at Arbeids- og velferdsdirektoratet informerte Skatteetaten om feilen. Det er også sendt brev til alle berørte brukere, der direktoratet beklager feilen. Noen av dem som er berørt får som følge av feilen et skattetrekk resten av året som er høyere enn femti prosent. Arbeids- og velferdsdirektoratet jobber for å identifisere hvilke brukere dette gjelder og vurderer ulike løsninger for å lette situasjonen deres resten av året. Feil i utbetalinger vil kunne forekomme. Men jeg har tillit til at Arbeids- og velferdsetaten arbeider målrettet og systematisk for å sikre riktige utbetalinger og har god beredskap som sikrer at nødvendige tiltak blir iverksatt når feil skjer, slik at brukerne ikke lider unødig overlast i slike situasjoner.

SPØRSMÅL NR. 22**Innlevert 2. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 11. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at tidligere løfter om bygging av ny 4-felts vei på hele strekningen E18 Dørdal - Grimstad ligger fast, og hvordan stiller i så fall statsråden seg til Nye Veiers nye uttalelser, der det er en forutsetning at man også legger inn alternative trasévalg som går utenom Brokelandsheia, for at man skal få den lovede veiutbyggingen?

BEGRUNNELSE:

I Agderposten 16. januar 2018, samt svar på mine skriftlige spørsmål av 7. august 2018 (dokument 15:2023) og 20. august 2018 (dokument 15:2082), har samferdselsministeren slått fast at hele strekningen E18 Oslo - Kristiansand skal stå ferdig innen 2027 som ny 4-felts vei. Dette harmonerer også ganske godt med administrerende direktør i Nye Veier, Ingrid Dahl Hovland, sine uttalelser til blant andre Agderposten 1.mars 2017 om at de vil bygge ut hele sin nåværende portefølje i løpet av 12 år, og ikke 20 år som opprinnelig planlagt. Et interkommunalt plansamarbeid bestående av ordførere fra Aust-Agder og Telemark har fått ansvar for å lede prosessen med planarbeidet for strekningen E18 Grimstad-Dørdal, som et ledd i fullføringen av 4-felts vei mellom Oslo og Kristiansand. Utvalget er nedsatt i samarbeid med Nye Veier. Agderposten melder lørdag 29. september at alle åtte kommunene så langt er enige om hva som er det beste trasealternativet for den aktuelle, gjenstående strekningen. Gruppen ønsker i den forbindelse at E18 fortsatt skal gå gjennom Brokelandsheia i Gjerstad kommune. Dette fikk direktør for samfunnskontakt i Nye Veier, Finn Aasmund Hobbesland til å true med at det da bare vil bli 3-felts vei på strekningen, ifølge Agderposten. En hovedtanke bak opprettelsen av det interkommunale plansamarbeidet har vært at man har ønsket at de berørte kommunene på et tidlig tidspunkt skulle forene sine synspunkter og interesser, hvilket de også har gjort i det aktuelle møtet Agderposten har referert fra. Det har derfor skapt betydelige reaksjoner at Nye Veier har fremsatt dette kravet, på tvers av kommunenes ønske.

Svar:

Nye Veier sin nåværende utbyggingsportefølje blei definert i Stortingsmelding Meld. St. 25 2014-2015.

Felles for utbyggingsstrekningane i utbyggingsportefølja var at det allereie før overføringa til Nye Veier låg ei

regjeringsbehandla konseptvalutgreiing til grunn. Mange av prosjekta hadde og ein godkjent kommunedelplan.

For strekningane E18 Dørdal – Grimstad og E18 Arendal – Grimstad er det regjeringsbehandla konseptvalutgreiingar frå 2010. Nye Veier AS fekk i oppdrag å stå for utgreiingsarbeid knytt til kommunedelplanarbeidet.

Fylkeskommune, kommunane og Nye Veier har blitt einige om at planlegginga skal skje i eit interkommunalt plansamarbeid som følgjer reglane i kapittel 9 i plan- og bygningsloven. Det er styret i det interkommunale plansamarbeidet som leiår planarbeidet. Styret består av politisk valte representantar for dei åtte kommunane som er/kan bli rørt av vegutbygginga. Nye Veier AS finansierar og gjennomfører sjølve utgreiingsarbeidet. Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, Fylkesmannen i Telemark, Aust-Agder og Telemark fylkeskommunar, Statens Vegvesen og Nye Veier AS er sentrale i planarbeidet.

Eg har merka meg at eit samla styre i Nye Veier AS har som mål å utvikle eit samfunnsøkonomisk lønnsamt prosjekt på heile strekninga.

Den gjeldande konseptvalutgreiinga, med påfølgande regjeringsavgjerd, er nå åtte år gamal og eg ser positivt på at styret arbeider for å auke den samfunnsøkonomiske lønnsmda av prosjektet. Det er Nye Veier som sjølv organiserer sine vegprosjekt, avgjerd framdrift i dei, og finansierer dei med utgangspunkt i bevilgningane over statsbudsjettet. Eg kjem ikkje til å legge detaljerte føringar som aukar kostnadane eller reduserer samfunnsnytta av investeringane. Dette planarbeidet må avklarast av lokale partar og Nye Veier.

SPØRSMÅL NR. 23**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 11. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Dagsavisen hadde tirsdag 2. oktober 2018 en reportasje om en uføretrygdet som taper penger på å jobbe, og som i tillegg sliter med å komme i kontakt med hjelpeapparatet for å få bistand i en vanskelig situasjon.

Hvordan forklarer statsråden at han kommer så dårlig ut, hva vil hun gjøre for å forhindre slike fattigdomsfeller i framtida og sikre at folk får nødvendig tilgang til hjelpeapparatet når de har behov for det?

BEGRUNNELSE:

Arbeidslinja baserer seg på at det skal lønne seg å jobbe. Uførereformens formål var at det skulle bli enklere og mer lønnsomt å kombinere arbeid og trygd. Nevnte reportasje viser at det ikke stemmer for alle. Arbeiderpartiet tok i forrige stortingsperiode initiativ til en såkalt initiativdebatt i Stortinget for å få fram uforutsette konsekvenser av uførereformen, blant annet for uføre med gjeld og for uføre som opplevde bortfall av bostøtte og økte egenandeler, blant annet på kommunale tjenester, som følge av økt brutto ytelse og endret skattlegging. Stortinget lovte da uførereformen ble vedtatt, at alle skulle komme ut omtrent med samme netto inntekt som før. Noe av dette er rettet opp, men på langt nær alt. Arbeiderpartiet har flere ganger bedt om at det settes i gang et arbeid for å få oversikt over ulike uforutsette konsekvenser for den enkelte uføres økonomi. Regjeringen forslø i tillegg store kutt i barnetillegget til uføre. Kuttene ble begrenset, men ikke fullt ut opphevet i Stortinget. Uføre som verken er i utdanning eller arbeid, herunder også småbarnsforeldre, har under sittende regjering også mistet bilstøtaden sin. Mange har mistet hele eller deler av sin bostøtte, til tross for stortingsvedtak om det motsatte.

Reportasjen i Dagsavisen viser også hvor viktig det er at det fra hjelpeapparatets side gis riktig, og ikke minst forståelig informasjon om et regelverk som er komplisert og vanskelig å ha oversikt over, for dem det gjelder. Reportasjen viser at det dessverre ikke alltid er tilfelle. Minst like bekymringsfullt er det at når vanskelighetene tårner seg opp, så er hjelpeapparatet nærmest utilgjengelig.

Stortinget behandlet for kort tid tilbake Meld. St. 33 (2015-2016) om NAV i en ny tid. Arbeiderpartiet understreket der viktigheten av at det i NAV finnes ei myndig førstelinje som har frihet til å ta fornuftige og målrettede beslutninger på vegne av brukerne. I Dagsavisens reportasje framgår det at NAV i den aktuelle saken ikke hadde myndighet til å dekke et kurs til 40 000 kr., som hadde

sikret vedkommende en 100 pst. stilling som han var i stand til å klare, etter å ha vært utsatt for en yrkesskade. I stedet ble resultatet at vedkommende ble uføretrygdet mot sin vilje. Dette er et eksempel på et tungrodd system som det bør ryddes opp i. Resultatet er i strid med arbeidslinja og dårlig både for den enkelte og for fellesskapet.

Svar:

Uførereformen ble innført i 2015 etter forslag fra Stoltenberg II-regjeringen. Det var da bred politisk enighet om reformen, og lovendringene ble vedtatt av Stortinget desember 2011. Et av hovedmålene med uførereformen var at det skulle bli enklere og mer forutsigbart for uføretrygdede å kombinere arbeid og uføretrygd. Uføretrygdede skal ha trygghet til å prøve seg i arbeidslivet uten at dette får negative konsekvenser for dem. Man fjernet tidligere bestemmelser om at uføregraden revurderes dersom den uføre økte arbeidsinnsatsen utover friinntekten og at det var ett års venteperiode før man kunne ta arbeid. På den måten fjernet man et regelverk som ga svært uheldige, urimelige og til dels urettferdige utslag for den enkelte uføretrygdet som forsøkte å prøve ut sin arbeidsevne. Det er også viktig å understreke at etter uførereformen er det kun den delen av inntekten som overstiger beløpsgrensen som inngår i en reduksjon av uføretrygden, mens uførepensjonen tidligere ble redusert ut fra hele inntekten ved inntekt over friinntekten. Dermed kan uføre med varierende arbeidskapasitet tilpasse seg sin egen arbeidsevne og ikke terskler i systemet, nettopp fordi man ikke lenger har de tersklene som kunne gi så dramatiske utslag. Dette betyr at uføretrygdede kan ha en arbeidsinntekt på opptil 0,4 G (38 753 kroner i 2018) som ikke påvirker uføretrygden. Denne endringen fjernet dermed uheldige tilpasninger i arbeidstilbudet.

Hvor mye uføretrygden reduseres ved inntekt over beløpsgrensen, avhenger av en individuell reduksjons-sats – hvor mye uføretrygden utgjør sammenlignet med inntekt før uførhet. Jeg kan ikke kommentere spesifikt hvordan uføretrygd har blitt redusert opp mot økt inntekt i enkeltsaken omtalt i Dagsavisen. Det vi imidlertid kan se, er at det for de aller fleste uføretrygdede lønner seg å jobbe. Uføre med full trygdetid og jevn inntekt over et visst nivå, får beholde 34 kroner av en inntektsøkning på 100 kroner, og over 60 prosent av de uføre har en reduksjons-sats som er lavere enn 65 prosent.

Et annet viktig prinsipp i den nye uføretrygden for å bygge opp under arbeidslinja er å sikre likebehandling

av uføretrygdede uavhengig av hvilken uføregrad de kom inn i ordningen med. Dagens ordning sikrer at to som kan jobbe like mye får samme utbetaling, dvs. at en som først har fått full uføregrad og deretter jobber 30 prosent sitter igjen med samme samlet inntekt som en som får gradert uføretrygd på 70 prosent som kombineres med 30 prosent arbeid. Dersom det i større grad skulle lønne seg å kombinere (full) uføretrygd med arbeidsinntekt enn i dag, ville det gjort det mer lønnsomt å gå inn i uføreordningen med en høy grad enn å kombinere en gradert uføretrygd med arbeid. Dette ville vært i strid med det politiske ønsket å stimulere til økt bruk av gradert uføretrygd.

Det er fortsatt kort tid siden uførereformen trådte i kraft, men resultatene så langt ser ut til å peke i riktig retning. En ny analyse gjort ved Universitetet i Bergen viser at uføretrygdede i større grad bruker sin restarbeidsevne etter uførereformen. Effekten har vært størst for unge, 100 prosent uføre menn, som har økt sin arbeidsdeltakelse med 3,1 prosentpoeng og har økt sine arbeidstimer med 2,8 timer i uken. Disse resultatene er en indikasjon på at det lønner seg med et fleksibelt regelverk som tillater uføre å variere arbeidsdeltakelsen sin i perioder helsen forbedrer seg, og med en gradvis avkortning av uførebetalingerne mot opptjente arbeidsinntekter.

Et fullt barnetillegg til uføretrygdede tilsvarer 0,4 G (38 800 kroner i 2018) per barn. Tillegget er behovsprøvd. Også for barnetillegget er det et fribeløp for mye en kan tjene før dette reduseres. Fribeløpet for ett barn som bor sammen med én forelder er 3,1 G (300 337 kroner i 2018), mens det for ett barn som sammen med begge foreldrene er 4,6 G (445 700 kroner i 2018). Fribeløpet øker med 0,4 G per barn. Dersom inntekt er over fribeløpet, vil barnetillegget reduseres med 50 prosent av overstigende inntekt - og etter hvert falle helt bort. Dette følger av prinsippet om at barnetillegget i uføretrygden er behovsprøvd. Som følge av dette, kan dermed noen oppleve å få lavere samlet inntekt etter å ha begynt i arbeid. Departementet kjenner som nevnt ikke alle forhold som påvirker situasjonen i enkeltsaken omtalt i Dagsavisen. Jeg utelukker imidlertid ikke at grunnen til at vedkommende opplever å ikke sitte igjen med så mye etter å ha begynt å jobbe, er at han ved å jobbe 50 pst. får en inntekt som overstiger beløpsgrensen både for uføretrygd og fribeløpet for barnetillegg, noe som gjør at begge stønadene vil reduseres samtidig.

Et behovsprøvd barnetillegg vil normalt gi dårligere insentiver til å være eller komme i arbeid. Dette kan imidlertid ikke sies å være en utilsiktet konsekvens av regelverket, men en avveining som er gjort for å målrette barnetillegget mot barnefamilier med lav inntekt. For å bygge opp under arbeidslinjen og sørge for at insentivene for å arbeide ikke faller bort, ble det fra 2016 innført et tak på summen av uføretrygd og barnetillegg gjennom et budsjettforlik mellom daværende regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet og samarbeidspartene Venstre og Kristelig Folkeparti. Dette taket er på 95 pst. av

inntekt før uførhet. Taket blir gradvis innfasert over fem år for mottakere med barnetillegg før 2016, slik at de får mulighet til å tilpasse seg det nye regelverket.

For å unngå at noen grupper skal komme særlig dårligere ut etter uførereformen, har regjeringen fulgt effektene av reformen nøye og iverksatt flere tiltak hvor det har vært behov for justeringer. Blant annet er det innført en overgangsordning med skattefradrag for inntil 100 000 kroner for uføre som etter reformen har fått nedgang i inntekt som følge av lavere skatteverdi av fradrag. Regjeringen vedtok også en skjerming innenfor bostøtten for alle som mottok bostøtte før 2015. Dette var for å unngå at økt brutto uføreytelse som følge av uførereformen skulle ha negative konsekvenser for den statlige bostøtteordningen. Skjermingen løper i utgangspunktet fram til 2019, men regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2019 at denne kompensasjonen blir varig for dem som omfattes. Det er også foretatt flere endringer i regelverket for uførepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordninger, blant annet for uføre med særaldersgrense, endringer i bestemmelsene om reduksjon av uførepensjon på grunn av inntekt og om etteroppgjør, for uføre som før 2015 mottok en uførepensjon fra en offentlig tjenstepensjonsordning med en lav uføregrad og som senere har blitt innvilget ny uføretrygd, og for uføre som før 2015 mottok en gradert uførepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning og som i en kort periode har blitt innvilget arbeidsavklaringspenger i påvente av søknad om høyere uføregrad.

Jeg kjenner ikke til hvilken arbeidsrettet bistand som har blitt gitt i denne saken, hverken før eller etter vedkommende ble uføretrygdet. Alle som henvender seg til et NAV-kontor, og som ønsker eller trenger bistand for å komme i arbeid, har rett til å få vurdert sitt bistandsbehov. Det følger av NAV-loven § 14 a. Alle i denne sammenheng inkluderer også personer som mottar full eller gradert uføretrygd. Arbeids- og velferdsetaten har et bredt spekter med tiltak og tjenester til arbeidssøkere. Dette er universelle tjenester som ikke er rettet mot særskilte grupper av ytelsesmottakere, men kan komme alle arbeidssøkere til gode, også uføretrygdede.

SPØRSMÅL NR. 24**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 10. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Det finnes i dag ingen kurativ behandling for ME-pasienter. De falle ofte mellom alle stoler og risikerer å bli stående uten inntekt etter endt arbeidsavklaring, før uførepensjon blir innvilget.

Vil statsråden gjennomgå dagens praksis og foreslå nødvendige endringer i folketrygdens regelverk, som kan ivareta denne pasientgruppa (og andre med utmattelseslidelsers) spesielle behov på en bedre måte enn i dag?

BEGRUNNELSE:

Det eksisterer ikke et godt og validert behandlingstilbud for ME-pasienter, ingen aktiv behandling, annet enn ro og hvile og tilpasning av aktivitet til den enkeltes situasjon. Svært få av disse pasientene opplever å bli friske. Som andre som søker uføretrygd, må ME-rammede gjennom arbeidsavklaring først. Arbeidsavklaring i tradisjonell forstand gjør imidlertid mange sykere. Pasientenes situasjon forverres i stedet for å bedres.

Arbeidsavklaring er dessuten begrenset til tre år, mens regelverket i NAV krever at sykdommen skal ha vart i sju år før uføretrygd kan innvilges. Mange blir da stående helt uten inntekt og henvises til privat forsørging eller sosialhjelp.

ME-foreningen lanseres i disse dager en holdningsskampanje for å sette søkelyset på de særlige problemene ME-pasienter møter i hverdagen. De har også gjort en egen undersøkelse av den rehabiliteringen som i dag tilbys denne pasientgruppa.

På samme måte som for mange arbeidsavklaringstiltak, viser det seg at det offentlige i stedet for å gi et godt tilbud, bruker store ressurser på et opplegg som gjør mange av pasientene dårligere enn det de var i utgangspunktet. Det kan neppe sies å være en fornuftig bruk av offentlige midler.

Svar:

Uføretrygd skal sikre inntekt til personer som på grunn av sykdom eller lidelse er, helt eller delvis, varig ute av stand til å jobbe. Ved vurdering av om inntektsevnen er varig nedsatt vil blant annet behandlingsmuligheter og hvorvidt det er sannsynlig at inntektsevnen kan bedres med ytterligere tiltak, være relevant. For eksempel vil uføretrygd kunne innvilges uten forutgående mottak av arbeidsavklaringspenger, dersom ytterligere behandling og at-

tføring ikke er hensiktsmessig, selv om inntektsevnen har vært nedsatt kun en kort periode. Det er dermed ikke slik at sykdommen allerede må ha vart i syv år før uføretrygd kan innvilges, som representanten skriver i begrunnelsen til spørsmålet.

Personer med ME-diagnose har, som andre grupper, krav på en individuell vurdering av sine behov. Dette innebærer blant annet at Arbeids- og velferdsetaten ikke gjør en vurdering kun basert på diagnose, men også av hvilke konsekvenser diagnosen eller de helsemessige utfordringene har for den enkeltes muligheter til å være i arbeid og aktivitet.

Dersom ro og hvile inngår i en behandlers behandlingsplan for en pasient, kan dette godkjennes som aktivitet og være en del av personens aktivitetsplan. Det er i denne sammenheng viktig med god informasjon og dokumentasjon fra behandlerne, blant annet for å få avklart hvilke hensyn som må tas i oppfølgingen og hvilket funksjonsnivå den enkelte har.

Dersom det skulle legges til rette for særregler for enkelte brukergrupper ut ifra diagnose, vil dette medføre en vridning av fokuset bort fra personens arbeidsevne og mot diagnose. Dette ville være uheldig også for den enkelte bruker som dermed vil kunne miste dagens rett til en individuell vurdering. Videre vil en slik forskjellsbehandling mellom brukergrupper være vanskelig å forsvare overfor andre brukergrupper med store utfordringer som ikke har tilsvarende særregler. På denne bakgrunn mener jeg at det er mer hensiktsmessig at Arbeids- og velferdsetaten gjør en vurdering av den enkeltes behov for bistand, fremfor at dette skal styres av særregler for utvalgte diagnosegrupper. På nåværende tidspunkt ser jeg det derfor ikke som aktuelt å vurdere endringer i regelverket eller praksis som ville innebære en særbehandling av personer med ME-diagnose.

Jeg vil samtidig opplyse om at PROBA samfunnsanalyse har fått innvilget forsknings- og utredningsmidler i 2018 fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til et prosjekt som blant annet skal undersøke brukerløpet i helsetjenester og Arbeids- og velferdsetaten for mottakere av arbeidsavklaringspenger. Ett av fire delprosjekter omhandler mottakere med ME-diagnose. Innsikter fra denne og/eller ev. andre undersøkelser vil selvsagt inngå i grunnlaget for å vurdere om det er et kunnskapsbasert grunnlag for å gjøre endringer i regelverket på dette området.

SPØRSMÅL NR. 25**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 10. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvordan forklarer forsvarsministeren den store avstanden i hvordan britiske myndigheter og det norske forsvarsdepartementet beskriver den planlagte økte militære tilstedeværelsen av britiske soldater i Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

I en tale til det konservative partiet søndag meddelte den britiske forsvarsministeren Gavin Williamson at den britiske regjeringen planlegger å øke antallet britiske soldater i Nord-Norge. Neste år vil 800 britiske soldater i følge Williamson bli sendt til Norge, som skal «operere sammen med amerikanske og nederlandske soldater så vel som norske styrker». Han sier videre at det skal «opprettes en base i Nord-Norge». Han grunngir dette med den økte spenningen mot Russland og økt russisk aggresjon «i vår bakgård», og at strategien er tenkt som et «skremmeskudd» mot Russland.

Som svar på dette har forsvarsdepartementet uttalt til VG den 30.september at uttalelsene fra Williamson «får stå for deres regning». I Klassekampen den 2.oktober hevder forsvarsdepartementet at dette er vanlig øving og trening i tråd med langtidsplanen.

Jeg ønsker en forklaring fra statsråden på den store avstanden i hvordan han og den britiske forsvarsministeren uttaler seg om dette.

Svar:

Jeg vil takke representant Lysbakken for anledningen til å belyse noen viktige aspekter ved vårt forhold til Storbritannia, og øvingsvirksomheten vi har med nære allierte.

Når det gjelder britiske soldater på øvelser og trening i Norge, er det nyttig å se dette i et historisk perspektiv. Gjennom 1980- og 1990-årene var antallet soldater fra Storbritannia som gjennomførte vintertrening og annen aktivitet i Norge på flere tusen hvert år. På begynnelsen av 2000-tallet hadde britene mye fokus på internasjonale operasjoner, og trente mindre i Norge. At Storbritannia igjen retter oppmerksomhet mot nord er en svært positiv utvikling for vårt bilaterale forhold og for det sikkerhetspolitiske samarbeidet med allierte land.

I de senere år har antall britiske soldater som driver vintertrening i Norge variert mellom omlag 600 til 1100. 2018 har vært et år med unormalt lavt antall og britene ønsker nå å justere antallet som får trening under vinterforhold i Norge. Britiske marineinfanterisoldater driver

ordinær vintertrening for sine styrker i hovedsak i perioden januar til mars hvert år.

Det britiske og det norske forsvarsdepartementet er samstemte om britisk militær aktivitet i Norge. I gjeldende langtidsplan for forsvarssektoren ble det besluttet at Åsegarden leir skulle legges ned og at alliert trening skulle skje i større grad sammen med norske styrker der de er. Det innebærer at vintertrening med det britiske marineinfanteri skulle gjennomføres sammen med norske styrker i Indre Troms. Det gjør at de i større grad øver og trener sammen med norske hærstyrker. Som kjent vil også nederlandske marineinfanterisoldater flytte ut av Åsegarden før leiren nedlegges innen utgangen av 2019, og det norske Forsvaret får da enda større muligheter til å øve og trene sammen med flere nære allierte.

Denne aktiviteten vil dermed gjennomføres integrert med nasjonal øving og trening, på baser og i øvingsområder hvor norske avdelinger er stasjonert. Jeg vil også understreke at flyttingen av britisk aktivitet til indre Troms ikke innebærer noen «britisk base» på norsk jord, men snarere at britiske styrker vil være stasjonert i Forsvarets leire når de driver sin årlige vintertrening. Dette i likhet med andre allierte fra USA, Nederland og Tyskland.

Mer alliert øving og trening på norsk territorium har vært et mål for norsk sikkerhets- og forsvarspolitik i en årrekke. Denne aktiviteten skaper økte kunnskaper og ferdigheter blant våre allierte i å operere sammen med norske styrker under norske vinterforhold. Samtreningen videreutvikler vårt operative samarbeid og skaper økt troverdighet for alliert forsterkning til Norge i krise og krig.

SPØRSMÅL NR. 26**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 12. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Jeg viser til skriftlig spørsmål nr. 2319 (2017-2018), der statsråden ikke svarte på spørsmålet som ble stilt. Spørsmålet gjentas derfor:

Vil statsråden vurdere å framskynde planlegging, prosjektering og bygging av ny Eigerøy bro i Egersund dersom regionen greier å etablere en finansiell forskutteringsordning?

Svar:

Som eg seier i svaret mitt på nemnde spørsmål nr. 2319, ser eg i første omgang behov for at Vegdirektoratet gjer ei særskilt vurdering av kor stor bereevne denne brua faktisk har, for å avklare om det kan tillatast tyngre transport enn det som i dag er løyve til. Samferdselsdepartementet har no sendt eit slikt oppdrag til Vegdirektoratet.

Eg vil avvente vurderinga om brua si levetid og muligheit for å tilfredsstille næringslivet sitt behov før eg tek stilling til andre eventualitetar.

SPØRSMÅL NR. 27**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 15. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vurderer helseministeren kravet om tilstrekkelig god effektdokumentasjon opp mot det offentliges totale ressursbruk når avslag på søknad om stønad medfører sykehusinnleggelse?

BEGRUNNELSE:

For å motta stønad gjennom blåreseptordningen til legemidler etter individuell søknad (§ 3) stilles det krav om tilstrekkelig god effektdokumentasjon.

I enkelte tilfeller samsvarer ikke behandlende legers vurdering med HELFO, og det gis avslag på søknad. En konsekvens er at pasienten må innlegges på sykehus for å få nødvendig behandling. Unødvendige sykehusinnleggelser er en belastning for den enkelte pasient og dårlig samfunnsøkonomi.

Svar:

All behandling der effekt, risiko og bivirkninger ikke er tilstrekkelig dokumentert til at behandlingen kan inngå i det ordinære behandlingstilbudet omtales som utprøvende behandling. Det dekker både behandling som prøves ut i kliniske studier og udokumentert behandling

som gis utenfor kliniske studier. Nasjonale prinsipper for utprøvende behandling sier at utprøvende behandling som hovedregel skal tilbys gjennom kliniske studier for å sikre krav til kvalitet og pasientsikkerhet. Beslutningen om å tilby og finansiere utprøvende behandling må baseres på en helsefaglig vurdering, og tas av ansvarlig helseforetak.

Behandling hvor effekten ikke er tilstrekkelig dokumentert, og som da som hovedregel anses som utprøvende behandling, dekkes ikke av folketrygden. Det er med andre ord de regionale helseforetakene som har ansvar for å tilby og finansiere utprøvende behandling.

Dette betyr imidlertid ikke at pasienten må legges inn ved sykehus for å motta behandling. Helseforetakene har full anledning til selv å dekke utprøvende legemiddelbehandling også for hjemmeboende pasienter, uten at de må legges inn på sykehus.

Regelverket for dekning av legemiddelutgifter etter blåreseptordningen skal sørge for at pasienter kan få dekket nødvendige utgifter til viktige legemidler. Krav om at utgiftene må være nødvendige følger av folketrygdloven og blåreseptforskriften. Regelverket sier videre at legemidler som dekkes av blåreseptordningen må være til behandling av alvorlig sykdom, og at ressursbruken står i

et rimelig forhold til nytten av legemidlet, hensyntatt tilstandens alvorlighet.

Når det ikke foreligger tilstrekkelig vitenskapelig dokumentert effekt av et legemiddel ved omsøkte sykdom, er det ikke grunnlag for å vurdere om utgiftene til be-

handlingen er nødvendige, eller om nytte og ressursbruk står i et rimelig forhold. Kravet om dokumentert effekt er et grunnleggende prinsipp som skal sikre klok bruk av felleskapets midler.

SPØRSMÅL NR. 28

Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 11. oktober 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvordan har prosessen vært, har kunnskapsministeren vektlagt god involvering fra fagmiljøene i arbeidet med å utarbeide planen om å styrke de praktisk estetiske fagene, inklusiv rekruttering av lærere, og når tar kunnskapsministeren sikte på at denne blir fremmet på Stortinget?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med stortingsmelding 28 (2015-2016) vedtok stortinget følgende:

“Stortinget ber regjeringen komme tilbake til stortinget med en plan for hvordan de praktisk estetiske fagene i skolen kan styrkes på kort og lang sikt. Planen må også omhandle rekruttering av kvalifiserte lærer til de praktisk-estetiske fagene.”

I et intervju med Utdanningsnytt i 2017 viste tidligere kunnskapsminister Torbjørn Røe Iversen til at regjeringen bevilget 30 mill. kroner til videreutdanning for lærere i praktisk estetiske fag og varslet at målet på sikt var å stille kompetansekrav for undervisning i disse fagene. Statistisk sentralbyrå sin undersøkelse om lærernes kompetanse fra 2014 ble brukt som begrunnelse for regjeringens tiltak og denne viste at en svært andel av lærerne i praktisk estetiske fag manglet faglig ferdypning. 54 % av lærerne som underviste i mat og helse, 44 % av lærerne i kunst og håndverk, 41 % av lærerne i kroppsøving og 38 % av lærerne som underviste i musikk hadde ingen studiepoeng i faget. Ikke bare regjeringen var bekymret for disse fagenes ståsted og kvaliteten i skolen, og nettopp derfor samlet et flertall av partiene på Stortinget seg bak en helhetlig plan for å styrke kompetansen og rekruttere kvalifiserte lærere til alle de praktisk estetiske fagene.

Spørsmålsstiller har merket seg at regjeringen til tross for sin bekymring for fagene, enda ikke har fremmet en slik plan for Stortinget. Dette skyldes kanskje at arbeidet har vært omfattende, men jeg mener det nå haster

med å få satt planen ut i livet og jeg forutsetter at når den først foreligger så vil den ivareta alle de praktisk estetiske fagene, og at tiltakene er tuftet på faglige innspill fra sektoren.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke innholdet i skolen generelt og de praktiske og estetiske fagene spesielt. I Prop. 1 S (2018-2019), som ble lagt frem mandag 8. oktober 2018, skriver regjeringen at vi vil legge fram en strategi for de praktiske og estetiske fagene tidlig i 2019. Strategien vil gi en oversikt over igangsatte og nye tiltak som skal bidra til å styrke fagene på kortere og lengre sikt. Målet med strategien er både å styrke de praktiske og estetiske fagene og å bidra til å styrke det praktiske og utforskende innholdet i andre fag. Strategien vil også beskrive tiltak som skal bidra til å heve kompetansen til lærere som underviser i de praktiske og estetiske fagene, herunder rekruttering. Den vil også beskrive tiltak som skal bidra til å styrke profesjonsfellesskapet i fagene.

Departementet vil heve statusen for og kompetansen i de praktiske og estetiske fagene både i skole og i lærerutdanning. Arbeidet med fagfornyelsen er også sentral i dette arbeidet. Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen som ble fastsatt 1. september 2017, understreker betydningen av kreativitet og de praktiske og estetiske fagene. Der står det blant annet at kreative og skapende evner beriker samfunnet. Det står også at elever som lærer om og gjennom skapende virksomhet utvikler evner til å uttrykke seg på ulike måter. Det understrekes at skolen skal verdsette og stimulere elevenes vitebegjær og skaperkraft, og det legges vekt på at elevene skal få bruke sine skapende krefter gjennom hele grunnopplæringen. Overordnet del vil være en selvstendig del av det fornyede læreplanverket, og den skal samtidig være førende for arbeidet med de nye læreplanene for fag som er under

utvikling i fagfornyelsen. Et mål med fagfornyelsen er å styrke dybdelæringen og forståelsen til elevene i alle fag, men flere tiltak er knyttet spesielt til å styrke de praktiske og estetiske fagene. Ved fastsettelsen av kjerneelementene i fagene ble det tydeliggjort at flere av de praktiske og estetiske fagene skal ha en tydelig praktisk dreining.

Jeg mener vi har jobbet bredt og involverende, både i arbeidet med å utvikle selve strategien og i arbeidet med relevante tiltak. De ulike tiltakene har involvering på ulikt vis, eksempelvis har utviklingen av tofaglig master i faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag foregått i nært samarbeid med sektoren. Involvering har vært og er et viktig prinsipp i fagfornyelsesprosessen. Ved utviklingen av kjerneelementene i fagene som ble fastsatt i juni 2018, ble det for eksempel gjennomført tre åpne inn-

spillsrunder hvor alle som er interesserte i de ulike fagene kunne spille inn. Direktoratet mottok til sammen nesten 7000 innspill. Når det gjelder involvering i utviklingen av selve strategien, arrangerte departementet i 2017 et møte med mange ulike interesseorganisasjoner om hvordan vi best kan arbeide for å styrke disse fagene. I invitasjonen til møtet ble organisasjonene bedt om å forberede seg på ulike problemstillinger, og i møtet fikk de mulighet til både å gi innspill og til å delta i drøftinger. Flere av organisasjonene benyttet seg også av muligheten til å sende inn skriftlige innspill i etterkant av møtet. Organisasjonene var særlig opptatt av tiltak knyttet til kompetanse, læreplaner og økonomi. Vi mottok mange konstruktive innspill som vi har tatt med oss i arbeidet med strategien.

SPØRSMÅL NR. 29

Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 10. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Hvor mye utgjorde inntektene fra bilrelaterte avgifter i 2013, og hvor mye anslås det at de vil utgjøre i 2018?

BEGRUNNELSE:

Bil er ikke et luksus gode, men en nødvendighet for mange som bor i Norge. Det er likevel stor politisk uenighet på Stortinget om beskatning av bilistene, ettersom flere partier ønsker et høyt nivå på bil- og bilrelaterte avgifter, deriblant i bompengeprojekter som vedtas av politiske flertall lokalt.

Regjeringspartiene har gjennom de siste års statsbudsjetter og budsjettforlik i Stortinget gjort flere endringer og lettelser i bilrelaterte avgifter, inkludert bompengandelen i veiprosjekter. Jeg tillater meg derfor å stille finansministeren spørsmål om hvordan nivået på bilrelaterte avgifter som staten krever inn har utviklet seg siden regjeringsskiftet i 2013, og takker så mye for svaret på forhånd.

Svar:

I boks 13.1. i kapittel 13 i Prop. 1 LS (2018–2019) Skatt, avgifter og toll 2019 er det gjort en beregning hvor en fremstiller inntekter fra bilrelaterte avgifter over tid, fra 2005 frem til 2019. Som bilrelaterte særavgifter regnes her både

bruksuavhengige og bruksavhengige avgifter. I denne beregningen er det gjort enkelte forutsetninger for å gjøre tallene sammenliknbare over tid. I henhold til tallene i figuren utgjorde inntektene fra bilrelaterte særavgifter i 2013 vel 60 mrd. kroner. Inntektene er anslått til om lag 48 mrd. kroner i 2018. Med det fremlagte forslaget til statsbudsjett for 2019 er inntektene fra bilrelaterte særavgifter i 2019 anslått til om lag 47 mrd. kroner.

SPØRSMÅL NR. 30**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 11. oktober 2018 av landbruks- og matminister Bård Hoksrud****Spørsmål:**

Kan landbruks- og matministeren si noe om erfaringene etter tre år med dyrepoliti i Trøndelag?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen bestående av FrP og Høyre innførte dyrepoliti i Norge for cirka tre år siden, med Trøndelag som første lokalisering. Dette er et tiltak mange i kongerike er glade for, og regjeringen har senere etablert dyrepolitienheter flere steder i landet. På bakgrunn av litt ulike typer ubekreftede opplysninger som har kommet meg til øre, tillater jeg meg å spørre om erfaringene hittil. Jeg ønsker forøvrig også å gratulere statsråden med utnevnelsen som landbruks- og matminister.

Svar:

Sør-Trøndelag politidistrikt fikk høsten 2015 i oppdrag fra Politidirektoratet å iverksette et treårig pilotprosjekt om dyrepoliti i samarbeid med Mattilsynet. Samarbeidet har vesentlig styrket arbeidet mot dyrekrim både i politiet og Mattilsynet, og ordningen har vist seg så fruktbar at den videreføres i ordinær drift nå når prosjektperioden er over.

Dette første dyrepoliti-prosjektet viser at satsningen har hatt tydelig positiv effekt. Begge etater har nå en systematisk tilnærming til samarbeid i dyrekrimssaker. Det er faste personer som behandler sakene og det er utviklet rutiner for hvordan kontakt og samarbeid mellom aktørene

skal foregå når dyrevelferdssaker er så alvorlige at de skal anmeldes.

Mattilsynet kobler nå politiets etterforskere inn alt når dyrekrimssaker oppdages der man antar at utgangen vil bli straffesak (grov overtredelse av lovens bestemmelser). Dette har gitt bedre etterforskning, bevissikring og saksforberedelse, slik at saker som føres i retten ender i positiv påtaleavgjørelse og dom. Satsningen har også gitt økt oppmerksomhet om dyrekrim i politiets vakt- og beredskapsenheter, og det er ukentlig kommunikasjon mellom Mattilsynet og politiet om saker der områder overlapper. Det betyr at denne satsningen også kan ha positive effekter på samarbeidet med politiet på andre forvaltningsområder Mattilsynet har ansvar for.

Høsten 2016 ble det etablert et tilsvarende dyrepoliti-prosjekt i Rogaland, og i 2017 ett i Østfold. Innen utgangen av året vil ytterligere to regioner (Innlandet politidistrikt og Vest politidistrikt) ha etablert ordningen. Erfaringene fra de første prosjektene overføres fortløpende til de nye gruppene etter hvert som ordningen utvides.

Dyrepolitisatsingen har også ført til generelt styrket samarbeid mellom Mattilsynet og politiet, blant annet med nasjonale og lokale samarbeidsavtaler for å sikre kontinuitet i dyrekrim-arbeidet og fagsamlinger om dyrekrim som gir kompetanseoverføring mellom etatene. Sammen med Mattilsynet samler Økokrim informasjon om rettskilder og dommer i dyrekrimssaker og Mattilsynet bidrar i undervisningen om dyrekrim ved politiutdanningen.

SPØRSMÅL NR. 31**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 11. oktober 2018 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

OED fikk 21.09.2018 oversendt saken om utbygging av Dalsbotnfjellet vindkraftverk i Gulen kommune i Sogn og Fjordane fra NVE. Dette er en utbygging vertskommunen har gått mot. I Stortinget 29.01.2014 sa statsråd Bent

Høie om denne utbyggingen: "La det ikke være tvil om at lokal aksept til vind-kraftutbygging skal stå svært sentralt for meg når konsesjonsmyndighetene skal avgjøre vind-kraftsaker."

Er olje- og energiministeren enig i dette?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 29. januar 2014 reiste stortingsrepresentant Ola Elvestuen følgende spørsmål til statsråd Bent Høie:

“30. september 2013 gav NVE konsesjon til Dalsbotnfjellet vindkraftverk i Gulen. Gulen kommunestyre har gått imot vindkraftverket, og NVEs konsesjonsvedtak er i strid med etablert forvaltningspraksis om at vertskommunens aksept er nødvendig for å gi konsesjon. Vedtaket er påklaget av Gulen kommune. Hva er statsrådets syn på hvorvidt vertskommunens aksept er nødvendig for å gi vindkraftkonsesjoner?”

I sitt svar sa statsråd Bent Høie følgende:

“La det ikke være tvil om at lokal aksept til vindkraftutbygging skal stå svært sentralt for meg når konsesjonsmyndighetene skal avgjøre vindkraftsaker.”

og

“Det er likevel ingen tvil om at kommunenes og hele lokaldemokratiets syn for min del vil være svært tungtveiende i

vindkraftsakene. Dette er et syn som skal ha mye å si for resultatet av konsesjonsbehandlingen.”

Jeg vil derfor be olje- og energiministeren redegjøre for sitt syn på hvor tungt lokal aksept av en vindkraftutbygging skal telle når han nå skal avgjøre denne saken.

Svar:

Vertskommunenes syn på vindkraftprosjekter vil alltid være av stor betydning i energimyndighetenes vurdering av konsesjonsspørsmålet etter energilovgivningen.

Jeg kan i hovedsak slutte meg til statsråd Bent Høies uttalelser om at kommunens syn er tungtveiende i behandlingen av vindkraftsaker. Jeg vil imidlertid understreke at en konsesjonssøknad etter energilovgivningen avgjøres etter en totalavveining av fordeler og ulemper for allmenne og private interesser. Lokal aksept er et av flere hensyn som vurderes.

SPØRSMÅL NR. 32

Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 8. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere mulighetene for å kunne levere inn våpensøknad digitalt?

BEGRUNNELSE:

Når man i dag skal søke om våpensøknad må dette gjøres ved å sende inn et håndskrevet standardskjema. Søknadsskjemaet får man ved å enten møte opp hos nærmeste politi, man kan be om å få skjemaet tilsendt i posten, eller man kan få skjemaet ved å møte opp hos en våpenforhandler. Norge er et land med mange våpeneiere, og en utbredt, folkelig og sunn våpen- og jaktkultur. En forenkling av søknadsprosessen vil bety mye for nåværende og kommende jegere og skyttere i Norge.

Svar:

Politiet behandler årlig et stort antall søknader om ervervstillatelser etter våpenloven. Etter gjeldende ordning sendes våpensøknad på papirskjema til det politidistrikt der søker er bosatt. Digitalisering av våpensøknad-

prosessen vil, slik representanten nevner, være en forenkling av søknadsbehandlingen både for søkere og for politiets våpenforvaltning. Det er derfor positivt at Politidirektoratet har igangsatt et arbeid med å utrede alternativer for digitalisering av våpensøknadsprosessen. Et system for elektronisk innsending og digital behandling av våpensøknader vil kreve investeringer i blant annet programvare samtidig som digitalisering av prosessen kan gi effektiviseringsgevinster. Politidirektoratet har på nåværende tidspunkt ikke ferdigstilt planer for en eventuell ny løsning.

Departementet vil vurdere planene, når de foreligger, opp mot andre utviklingstiltak i politiet.

SPØRSMÅL NR. 33**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 10. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Vil statsråden ta grep for å skille ut spillutvikling under en egen næringskode?

BEGRUNNELSE:

Norges spillnæring er stadig voksende og eksportverdien av norskproduserte spill er stor. Spillutvikling er fortsatt lite i Norge, og har hittil ikke nytt godt av en egen næringskode. Det har gjort det vanskelig å følge utviklingen av næringen og synliggjøre det potensialet den har. I møter har norske spillutviklere etterlyst en egen næringskode som gjør det mulig å skille deres virke fra norsk filmproduksjon. Å etablere en slik underkategori bør være et forholdsvis enkelt grep som betyr mye for en næring i vekst. Oppgaven med næringskoding er i dag delt mellom SSB og Enhetsregisteret. SSB foretar næringskoding av en rekke bedrifter til bruk i offentlig statistikk, og følger i stor grad internasjonale standarder. Enhetsregisteret bruker flere kilder, blant annet SSBs koding når de grupperer næringer. De har også anledning til å innføre egne underkategorier.

Svar:

Det er SSB som har ansvaret for vedta standarden for næringskoding til statistikkformål. Disse benyttes også av blant annet Brønnøysundregistrene til føringer i Enhetsregisteret.

SSB er en faglig uavhengig institusjon, jf. statistikkloven § 4-1. Departementet legger til grunn at uavhengigheten omfatter bl.a. valg av statistiske metoder og standarder, herunder inndelingen i næringskoder. Finansdepartementet har derfor ikke adgang til å pålegge SSB en endring av næringskoder, som det legges opp til i spørsmålet.

Dagens standard, NACE 2007, er fra 2007, men har gjennomgått enkelte justeringer etter 2007, enten som følge av behov vedtatt av Eurostat, eller som følge av særnorske behov.

Dersom spillbransjen opplever et stort behov for en egen næringskode, kan den ta kontakt med SSB direkte. Dersom SSB er enig i et slikt behov, så kan de selv velge å legge til en næringskode. Blant annet ble blogging lagt til for en tid tilbake, som følge av at det hadde oppstått et nytt behov.

SPØRSMÅL NR. 34**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 10. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

I Strasak rapporten av 1.6.18 kommer det fram i punkt 6.3.4 om «Mishandling i nære relasjoner», at politiet kun har oppklart 33 % av sakene i første tertial 2018.

Hva er den konkrete oppklaringsprosenten for disse lovbruddene i de ulike politidistriktene, og hva er politidistriktenes forklaring på at oppklaringsprosenten er så lav?

BEGRUNNELSE:

En anmeldelse og etterforskning av en voldshendelse i nære relasjon er en voldsom belastning både på offer,

mistenkt gjerningsperson og familien rundt. At 2 av 3 saker ikke blir oppklart og ført til domstolen, bidrar til å etterlate familien i et stort traume. Ved besøk og direkte kontakt med politiet fortelles det at familievoldssakene er krevende å etterforske, tar mye kapasitet, og at sakene ofte skrifter etterforsker og påtalemessig ledelse grunnet turnover. Det fortelles også at etterforskningen tidvis blir fragmentarisk og at dette går ut over kvaliteten. Det fortelles videre at påtalejuristene som skal lede etterforskningen, ofte mangler tid til å drive god etterforskingsledelse på grunn av for mange saker og lite ressurser i straffesakssoporet. Det er derfor avgjørende for bevilgende myndigheter å få klarhet i hvordan ressursituasjonen både kan styrkes

og øremerkes for å sikre høyere oppklaringsprosent på det saksfelt som Riksadvokaten har bedt politiet om å prioritere.

Svar:

Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner er et høyt prioritert område for regjeringen. Bevissituasjonen, og dermed muligheten for oppklaring, vil variere fra sak til sak og mellom de ulike sakstypene. Oppklaringsprosenten varierer derfor betydelig for ulike typer lovbrudd.

Oppklaringsprosenten i saker vold i nære relasjoner varierer også mellom politidistriktene. Politidirektoratet oppgir følgende oversikt over oppklaringsprosenten for 1. tertial 2018 fordelt på det enkelte politidistrikt:

Politidistrikt	1. tertial 2018
Oslo	28,6 %
Øst	36,4 %
Innlandet	28,6 %
Sør-Øst	16,5 %
Agder	27,3 %

Sør-Vest	38,1 %
Vest	30,0 %
Møre og Romsdal	34,6 %
Trøndelag	48,6 %
Nordland	22,0 %
Troms	50,0 %
Finnmark	45,0 %

Forklaringen på variasjonen i oppklaringsprosenten er sammensatt-Bl.a. skyldes det flere av forholdene som spørsmålsstiller angir som begrunnelse for sitt spørsmål. Sakenes bevissituasjon og kompleksitet, antallet av denne typen saker og andre typer saker, kompetanse og kontinuitet i bemanningen, og den samlede saksbehandlingsskapasiteten i politidistriktene er forhold som vil påvirke oppklaringsprosenten.

For å bidra til at flere saker blir oppklart, er det av vesentlig betydning at kvaliteten i etterforskningen heves. Som et ledd i nærpoltireformen er det utarbeidet en handlingsplan for et løft av etterforskningsfeltet. Planen inneholder en rekke tiltak som vil utvikle etterforskningsfaget og bidra til at etterforskningen framover vil være kvalitativt bedre enn i dag.

SPØRSMÅL NR. 35

Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 10. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Hvilke kommuner må sette ned eiendomsskatten fra 2020 om regjeringens forslag om å senke maksimal sats fra 7 til 5 promille blir vedtatt, og hvor mye vil hver enkelt av disse kommunene få redusert sine inntekter?

BEGRUNNELSE:

Finansministeren varslet i september i år at regjeringen vil foreslå å redusere taket på kommunal eiendomsskatt fra 7 til 5 promille. Dette er en inngripen i den lokale handlefriheten til kommunene, og vil gå ut over velferdstjenestene i de berørte kommunene. Det er derfor interessant med en oversikt over hvor store konsekvenser en slik endring vil få.

Svar:

Regjeringen foreslår i Prop. 1 LS (2018-2019) Skatter, avgifter og toll 2019 flere endringer i eiendomsskattelova som vil ha betydning for skattleggingen av bolig og fritidsbolig. I tillegg til å redusere maksimal eiendomsskattesats for bolig- og fritidseiendom fra 7 til 5 promille med virkning fra og med 2020, foreslår Regjeringen at eiendomsskattegrunnlaget ikke skal kunne overstige 70 prosent av markedsverdien. Regjeringen foreslår også at det skal bli obligatorisk for kommunene å bruke SSBs boligverdier når de skal beregne eiendomsskattegrunnlaget for bolig.

Målet med endringene er at flest mulig skal få lavere eiendomsskatt i årene som kommer. Norske kommuner har de siste årene hatt en sterk inntektsvekst og kan vise til solide resultater. De bør derfor ha et godt økonomisk fundament til både å styrke viktige velferdstjenester og til

å redusere eiendomsskatten. Jeg minner også om at eiendomsskatten fra hus og hytter utgjør bare 1,6 prosent av de frie inntektene til kommunene ¹.

Samtidig har norske kommuner et stort potensiale for å få mer velferd ut av skatteinntektene. Effektivisering i kommunesektoren kan gi store gevinster. Senter for økonomisk forskning (SØF) har vist at kommunene økte effektiviteten med rundt 0,5 prosent i året mellom 2008 og 2016 innenfor områdene barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Effektivisering med 0,5 prosent tilsvarer 1,2 milliarder kroner i 2019 for kommune-Norge samlet. Dette er penger som kan brukes til bedre skoler, mer omsorg og lavere eiendomsskatt.

SØF anslår videre at kommunene bare innenfor barnehage, grunnskole og pleie og omsorg kan redusere ressursbruken med 13 prosent uten at produksjonen reduseres, dersom alle blir like effektive som de mest effektive, sammenlignbare kommunene i disse sektorene. Jeg mener dette er en god illustrasjon på mulighetene for effektivisering i kommunesektoren som kan bidra til å styrke viktige velferdstjenester samtidig som innbyggerne får lavere eiendomsskatt.

Statistisk sentralbyrås eiendomsskattestatistikk viser at 67 kommuner skriver ut eiendomsskatt på bolig og fritidseiendom med en sats på over 5 promille i 2018. Disse kommunene må med regjeringens forslag sette ned satsen til maksimalt 5 promille fra 2020. Tabell 1 lister opp de 67 kommunene og hvor mye satsreduksjonen isolert sett påvirker eiendomsskatteinntektene for disse kommunene. Tabellen viser dermed ikke de samlede virkningene av regjeringens forslag ettersom virkningen av å bruke formuesgrunnlag i verdsettingen for bolig ikke er med, og det ikke er grunnlag for å forutsi hvordan kommunene vil tilpasse seg regelverket i 2020. Det er heller ikke grunnlag for å si hvordan forslaget vil påvirke kommuner som skriver ut eiendomsskatt på bolig og fritidseiendom med en sats under 5 promille, eller kommuner som eventuelt velger å innføre eiendomsskatt på denne typen eiendom.

Tabell 1 Illustrasjon av den isolerte effekten av regjeringens forslag om å redusere maksimal eiendomsskattesats fra 7 til 5 promille. Per berørte kommune i 2020.1 Reduserte eiendomsskatteinntekter i mill. kroner. Beregningene viser ikke den samlede virkningen på inntektene av regjeringens forslag til endringer i eiendomsskatten.

Kommunennummer og kommune	Mill. kroner
1601 Trondheim	77
1001 Kristiansand	27
0906 Arendal	27

0805 Porsgrunn	23
0815 Kragerø	10
1824 Vefsn	10
0807 Notodden	9
1866 Hadsel	8
0101 Halden	8
1813 Brønnøy	8
0428 Trysil	7
1554 Averøy	6
1870 Sortland – Suortá	6
0901 Risør	6
0419 Sør-Odal	5
1711 Meråker	5
1933 Balsfjord	5
1860 Vestvågøy	5
0403 Hamar	4
0819 Nome	4
1424 Årdal	4
0423 Grue	4
1942 Nordreisa	4
1871 Andøy	4
1539 Rauma	3
0418 Nord-Odal	3
0822 Sauherad	3
0911 Gjerstad	3
0519 Sør-Fron	2
0522 Gausdal	2
1417 Vik	2
0437 Tynset	2
1640 Røros	2
1941 Skjervøy	2
1632 Roan	2
1416 Høyanger	2
1566 Surnadal	2
1936 Karlsøy	2
0817 Drangedal	2
1848 Steigen	2
0438 Alvdal	2
1724 Verran	1
1114 Bjerkreim	1

¹ Gjennomsnitt for årene 2013-2017.

1859 Flakstad	1
1850 Divtasvuodna - Tysfjord	1
1874 Moskenes	1
1818 Herøy	1
1413 Hyllestad	1
1827 Dønna	1
1923 Salangen	1
1251 Vaksdal	1
1725 Namdalseid	1
1742 Grong	1
0436 Tolga	1
1748 Fosnes	1
1826 Hattfjelldal	1
1736 Snåase – Snåsa	1
1929 Berg	0,4
1738 Lierne	0,4
1557 Gjemnes	0,4
0429 Åmot	0,4

2002 Vardø	0,3
0439 Folldal	0,3
1812 Sømna	0,2
2022 Lebesby	0,2
2023 Gamvik	0,2
1928 Torsken	0,2

¹Regjeringen foreslår også at det skal bli obligatorisk for kommunene å bruke formuesgrunnlagene for å beregne eiendomsskattegrunnlaget for bolig, med en reduksjonsfaktor på 30 pst. Det innføres samtidig en overgangsregel for kommuner med lokal takst fra 2013 eller senere, slik at de kan fortsette å bruke lokale takster med en reduksjonsfaktor på 30 pst. Fritidsboliger skal fortsatt takseres lokalt. Kommunene kan fortsatt justere et eventuelt bunfradrag årlig. Usikkerheten om hvordan kommunene vil tilpasse seg disse endringene og om virkningene på eiendomsskattegrunnlagene av overgang til obligatorisk bruk av formuesgrunnlag gjør det ikke mulig å gi gode anslag på hvordan summen av alle endringene vil slå ut for den enkelte kommune i 2020.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 36

Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Steinar Reiten

Besvart 10. oktober 2018 av landbruks- og matminister Bård Hoksrud

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at det kan gis dispensasjon for spredning av husdyrgjødsel uten nedmolding/nedfelling ut over den absolutte fristen 1. oktober i Forskrift om gjødselvarer mv av organisk opphav § 23 tredje ledd, gitt de spesielle forholdene som følge av tørken i sommer og en rekordvåt september måned, og raskt informere fylkesmannsembetene og kommunale landbrukskontorer om dette?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Forskrift om gjødselvarer mv av organisk opphav § 23, nyhetsinnslag i nyhetsmorgen på NRK2 den 3. oktober og Landbruks- og matdepartementets vedtak av 31. august om midlertidig endring i Forskrift om gjødselvarer mv av organisk opphav. Som det framgår av § 23

tredje ledd i nevnte forskrift, så har kommunene hjemmel til ved kommunal forskrift eller enkeltvedtak å tillate spredning av husdyrgjødsel uten nedmolding/nedfelling fram til 1. oktober i kalenderåret så fremt klimatiske forhold og vannkvaliteten i kommunens vassdrag tillater det. På grunn av den ekstreme tørkesommeren har mange bønder som driver grovforbasert husdyrhold, ventet i det lengste med tredjeslått for å berge mest mulig for. En naturlig konsekvens er at siste runde med spredning av husdyrgjødsel også har blitt utsatt lenger enn vanlig, fordi tredjeslått må gjennomføres før en kan spre gjødsel på jordene. September måned har paradoksalt nok vært en av de våteste i manns minne, med nye nedbørsrekorder mange steder i landet. Sterkt vanntrukne jorder har derfor ytterligere bidratt til forsinket spredning av gjødsel mange steder.

I gjødselforskriftens § 23 andre ledd slås det fast at siste ordinære frist for gjødselspredning uten nedmolding

/ nedfelling er 1. september i kalenderåret. Etter vedtak i Landbruks- og matdepartementet den 31. august ble det gjort en midlertidig endring av denne bestemmelsen for inneværende år som flytter siste ordinære frist for slik gjødselspredning til 1. oktober. Dette er samme dato som kommunene forholder seg til som siste frist for gjødselspredning etter kommunal forskrift eller enkeltvedtak der bønder har søkt om dispensasjon fra datoen 1. september på grunn av ekstraordinære forhold. Fra ulike deler av landet meldes det nå om at bønder fremdeles ikke har fått spredt gjødsel og dermed tømt gjødsellagrene før vintersesongen, på grunn av sen tredjeslått etter tørkesommeren og rekordstore nedbørsmengder i september. Det haster med å få slått fast at kommunene i denne svært spesielle situasjonen kan gi dispensasjon for gjødselspredning uten nedmolding / nedfelling etter 1. oktober, men før værumslag til snø og frost. Undertegnede ber om at statsråden så snart som mulig tar et slikt initiativ for å avhjelpe den prekære situasjonen som mange bønder er kommet opp i når det gjelder tømning av gjødsellagre før vinteren setter inn.

Svar:

2018 har vært en krevende vekstsesong for mange bønder, både med tørken i sommer og flere steder en våt september som vanskeliggjør spredning av husdyrgjødsel. I forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav er det to frister for spredning av gjødsel:

1. Spredning med påfølgende pløying kan gjøres frem til 1. november.
2. Spredning uten påfølgende pløying kan gjøres frem til 1. september.

I august ble det gitt en generell utsettelse av fristen med én måned, fra 1. september til 1. oktober, for spredning av gjødsel uten påfølgende pløying for de kommunene i Sør-Norge som var hardest rammet av tørken. Dette ble gjort for å lette kommunenes arbeidsbelastning, da alternativet i disse områdene var å fatte enkeltvedtak i hver sak. Det ble ikke gjort en generell endring for Møre og Romsdal, men kommunene har mulighet til å fastsette lokale forskrifter med senere frist for spredning av gjødsel, innen 1. oktober. Flere kommuner i Møre og Romsdal har benyttet seg av denne muligheten.

Om bonden velger å pløye ned gjødsla når den blir spredd, er fristen for dette 1. november. Det er ikke gjort noen endringer med denne fristen.

Etter forskriftens § 31, tredje ledd, har kommunene i særskilte tilfeller hjemmel til å dispensere fra blant annet bestemmelsen om spredetidspunkt. Kommunene har altså et handlingsrom til å gi dispensasjon for spredning av husdyrgjødsel dersom forholdene tilsier det. Dispensasjoner etter § 31 må imidlertid fattes i form av enkeltvedtak, der kommunen vurderer hver sak for seg.

Begrunnelsen for de fastsatte fristene for spredning av husdyrgjødsel er blant annet hensynet til miljøet. Husdyrgjødsel er en viktig ressurs og plantenæring, men gjødsla kan også føre til miljøproblemer dersom gjødsla spres i perioder der planter ikke kan nyttiggjøre seg av næringsstoffene. Næringsstoffene kan da komme på avveie, noe som særlig medfører fare for forurensning til vann.

I noen områder av landet kan det i enkelte år med mye nedbør være utfordringer med å få spredt husdyrgjødsel innenfor de angitte fristene, noe som igjen medfører utfordringer med lagerkapasiteten til gjødsellagrene. I jordbruksoppgjøret 2018 ble det gjennomført flere konkrete tiltak for å bedre lagerkapasiteten for husdyrgjødsel. Det ble bestemt at det kan gis investeringsstøtte fra Innovasjon Norge (IBU-midler) til bygging av enkeltstående gjødsellager på eid areal, i tillegg ble det bestemt at det kan gis midler til etablering av tett dekke på gjødsellager over SMIL-ordningen. Det siste blant annet for å hindre at åpne lagre fylles med regnvann.

Regelverket for bruk og lagring av husdyrgjødsel er under revisjon. Klima- og miljøministeren og jeg har mottatt forslag til nytt regelverk fra direktoratene (Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Mattilsynet). Regelverket for spredning av husdyrgjødsel er noe jeg vil se særskilt på i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 37**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 11. oktober 2018 av kulturminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Har statsråden vurdert å innlemme Norske Redningshunder (NRH) som fast mottaker av Norsk tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner?

BEGRUNNELSE:

KrF mener NRH er en viktig representant for norsk sivilsamfunn og frivillighet, samtidig som deres bidrag til sikkerhet og trygghet er med på redde liv. NRH er per i dag den nest største frivillige beredskapsorganisasjonen i Norge, målt i antall landbaserte søk- og redningsoppdrag. NRHs hundeevipasjer og operative ledere bistår politiet og hovedredningssentralen på ca. 500 oppdrag i året.

Svar:

Norske Redningshunder var en av organisasjonene som tidligere hadde inntekter fra spillautomater. På lik linje med andre organisasjoner som hadde automatinntekter og har hatt en særordning, er de berørt av den vedtatte omleggingen i fordelingen av Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

Stortinget behandlet forslag til ny fordeling av Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner 2. mai 2017, jf. Innst. 250 S (2016-2017), Meld. St. 12 (2016-2017) – Alt å vinne - Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk. Stortingets flertall støttet departementets konklusjon om fordeling, men ba om at det ble satt en minstegrense på 10 millioner kroner i søknadsgrunnlag (fordelingsgrunnlag) for å kunne ta del i ordningen, jf. anmodningsvedtak 636 i saken.

Som oppfølging av stortingsbehandlingen ble det innført en permanent modell for fordeling fra 2018, jf. forskrift 4. mai 2018 nr. 678 om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping. Overgangsordningen for organisasjoner med automatinntekter i 2001 er forlenget med ett år, ut 2018.

Røde Kors, Redningsselskapet og Norsk Folkehjelp inngår i en permanent ordning fra 2018 og mottar en fast årlig prosentandel på henholdsvis 31,6 prosent, 19,5 prosent og 2,4 prosent. At disse tre organisasjonene mottar en fast andel er i tråd med Stortingets behandling. Norske Redningshunder er ikke blant disse, men kan søke om tildeling fra ordningen på samme vilkår som andre samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 38**Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 10. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

Hvor mange mistenkelige transaksjoner har årlig blitt rapportert inn til Økokrim på bakgrunn av Hvitvaskingslovens § 18 fra hhv. a) advokater og b) banker siden loven trådte i kraft?

Svar:

Lov av 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven) trådte i kraft 15. april 2009. Tall fra ØKOKRIM viser at antall mistenke-

lige transaksjoner som har blitt rapportert fra advokater og banker i perioden 2009 - 2018 er:

År	Advokater m.fl.	Banker
2009	14	2 178
2010	7	2 626
2011	11	2 531
2012	12	2 869

2013	10	3 169
2014	10	3 971
2015	6	3 391
2016	12	6 260

2017	10	5 614
2018 pr. 4. okt.	8	5 294
S U M	100	37 903

SPØRSMÅL NR. 39

Innlevert 3. oktober 2018 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 8. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkell Wara

Spørsmål:

VG har avslørt at unge menn utnyttet på asylmottak.

Hva vil statsråden gjøre for å forsikre seg om at utnyttelse, som beskrevet i VG-saken, ikke skjer igjen og hvilket ansvar mener statsråden han har for å forhindre dette?

BEGRUNNELSE:

VG skrev lørdag 23. september om utnyttelse av unge menn på asylmottak i Norge, justisministeren valgte å ikke svare konkret på hva han tenker om avsløringene og viste kun til UDI, det er videre skuffende at hverken han eller noen andre fra politisk ledelse i Justisdepartementet hadde mulighet til å delta i debatt om saken i NRK påfølgende uke.

Svar:

Som justis-, beredskaps- og innvandringsminister ser jeg alvorlig på all form for uønsket seksuell adferd, både i asylmottak og ellers i samfunnet. Jeg har tiltro til at Utlendingsdirektoratet (UDI) gjør hva de kan for å motvirke at seksuell utnyttelse forekommer i mottak.

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til UDI. Direktoratet stiller en rekke krav til mottakene for å forhindre overgrep mot barn, enslige mindreårige og kvinner, vold i nære relasjoner mv. Videre må frivillige som bidrar i mottak levere politiattest som ikke kan være eldre enn tre måneder. En frivillig kan ikke bidra i mottaket dersom vedkommende har vedtatt et forelegg eller er dømt for seksuelle overgrep. UDI har også egne etiske retningslinjer for ansatte i mottak, som blant annet forbyr frivillige og andre ansatte å innlede seksuelle forhold med

beboere. UDIs erfaring er at mange frivillige organisasjoner som bidrar i mottak stiller tilsvarende krav.

UDI har i dag ingen retningslinjer til mottakene som spesifikt gjelder seksuell utnyttelse av voksne mannlige beboere. Ettersom unge voksne er en økende og sårbar gruppe i mottak, vil UDI nå vurdere om det skal stilles ytterligere krav til mottak om rutiner som bidrar til å forhindre seksuell utnyttelse av voksne mannlige beboere.

SPØRSMÅL NR. 40**Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 11. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

Hva gjør justisministeren for å sikre at riktige ressurser i dag jobber med å løse saken om drapet på Birgitte Tengs og er det gjort en kritisk gjennomgang av de enkelte medlemmer i sakens Cold Case team?

BEGRUNNELSE:

Drapet på Birgitte Tengs fra Karmøy, Rogaland, har gjennom mange år rystet lokalsamfunnet så vel som hele landet. Politiet og spesialetterforskere har ikke greid å løse denne sak enda. TV2 har vist serien "Hvem drepte Birgitte". Serien er basert på politiets egne dokumenter samt boka Hvem drepte Birgitte av Bjørn Olav Jahr. Det på-

pekes nå av forsvarsadvokat, journalister, helsepersonell og ressurser i politiet at det ble begått mange feil i etterforskningen. Dette skader tilliten til vårt politi. Samfunnet og familie må få svar.

Svar:

Det tilligger ikke meg som justisminister å ha en oppfølging om politiets organisering av etterforskningen i enkeltsaker. Det er opp til hver enkelt politimester å prioritere sine ressurser ut fra de mål og prioriteringer som er gitt av departementet og Politidirektoratet gjennom tildelingsbrev og disponeringsskriv. Videre er det Riksadvokaten som har det overordnede ansvar for fagledelsen av straffesaksbehandlingen i Norge.

SPØRSMÅL NR. 41**Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 15. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Vil forsvarsministeren legge opp til en prosess for ny langtidsplan for det fagmilitære rådet legges fram som et helhetlig, offentlig tilgjengelig dokument, slik det ble gjort ved utarbeidelsen av gjeldende langtidsplan?

BEGRUNNELSE:

Ved utarbeidelsen av forrige langtidsplan for forsvaret ble fagmilitært råd lagt fram for offentligheten som et eget dokument omtrent et år før langtidsplanen var ferdigstilt. Det at de fagmilitære vurderingene som lå bak forsvarssjefens råd til departementet ble åpent tilgjengelig skapte grunnlag for en opplyst og grundig demokratisk debatt omkring forsvarets innretning og struktur, med mulighet for innspill fra ulike deler av offentligheten.

I Aftenposten den 4.oktober uttaler forsvarssjefen at han «tviler på at det blir laget et helhetlig, fullverdig og offentlig dokument, som sist». En slik prosess vil ha stor verdi for en åpen demokratisk debatt om Norges forsvarsse-

ktoren, om den sikkerhetspolitiske situasjonen og Norges rolle. Derfor ønsker jeg svar på om forsvarsministeren legger opp til en prosess hvor vi også ved neste langtidsplan vil bli forelagt det fagmilitære rådet i sin helhet, offentlig tilgjengelig.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 5. oktober med spørsmål fra stortings-representant Audun Lysbakken om ny langtidsplan og fagmilitært råd.

Regjeringen har startet arbeidet med en ny langtidsplan for forsvarssektoren, og har som mål at denne skal legges frem for Stortinget våren 2020. Før regjeringen fastsetter føringer og rammer for arbeidet, gjennomføres det et innledende grunnlagsarbeid med en systematisk gjennomgang av utviklingstrekkene og hvilke muligheter det gir.

Når regjeringen har gitt rammene for arbeidet med ny langtidsplan, vil forsvarssjefen få oppdrag om å utarbeide fagmilitære råd.

Forsvarssjefens fagmilitære råd vil baseres på en helhetlig vurdering av utviklingen av Forsvaret. Det er forsvarssjefen som utarbeider de fagmilitære rådene, og han

vil vurdere hvordan arbeidet skal gjennomføres. Jeg er opptatt av at forsvarssjefen har en tydelig rolle i arbeidet med langtidsplanen.

Regjeringen ønsker en god offentlig debatt om forsvarssektorens utvikling og vil legge opp til offentlighet rundt forsvarssjefens fagmilitære råd.

SPØRSMÅL NR. 42

Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 16. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden bidra til å bedre tilbudet om språkhjelp til personer med afasi, og hvordan vil han sørge for at flere logopeder blir tilgjengelige ute i kommunene for å drive opptrening med pasienter som får språkvansker etter en hjerneslaga?

BEGRUNNELSE:

Afasiforbundet i Norge og LHL Hjerneslag slo i 2017 alarm om det manglende tilbudet til personer med afasi. De opplever at 8 av 10 kommuner har for dårlig tilbud om språkhjelp til personer som har fått språkvansker etter for eksempel hjerneslag. Det anslås at opptil 10.000 personer lever med afasi på grunn av hjerneslag.

Språkproduksjon, språkforståelse, lesing og skriving er for mange en viktig del av rehabiliteringen etter en hjerneslaga. Hvordan samfunnet legger til rette tilbud om språkhjelp kan derfor være avgjørende for en vellykket rehabilitering.

Svar:

Mange av landets kommuner har ikke en tilstrekkelig utbygd logopedtjeneste. Dette er beskrevet blant annet i Opptreppingsplanen for habilitering og rehabilitering som ble lagt frem i Prop. 1 S (2016-2017). Det er flere grunner til at tjenesten ikke er lett tilgjengelig i alle kommuner. Tjenesten som logopeder yter, kan defineres inn under helselovgivningen og opplæringslovgivningen. De ulike måtene å finansiere og organisere tjenestetilbudet på har bidratt til uklare ansvarslinjer, underdimensjonering av tjenestetilbudet, og at enkelte brukere og brukergrupper opplever å falle mellom to stoler. I Opptreppingsplan for habilitering og rehabilitering har regjeringen fremmet flere tiltak som vil styrke fagkompetansen i kommunene.

Blant annet er det etablert et stimuleringstilskudd som kommunene kan benytte til å forbedre tilbudet om for eksempel logopedtjeneste til pasienter i et rehabiliteringsforløp. I tråd med målet i opptreppingsplanen legger regjeringen opp til en økning i de frie inntektene med 100 mill. kroner i 2019.

I veileder for rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator legger Helsedirektoratet til grunn at tilbud om logoped både må være tilgjengelig i kommunene og i spesialisthelsetjenesten. I kapitlet om ansvarsavklaring mellom helseforetak og kommuner innen rehabilitering sier Helsedirektoratet at "Kommunen bør styrke habiliterings- og rehabiliteringstilbudet til personer med sansetap, herunder logopedi og syns- og audiopedagogikk".

Når det gjelder tilgang til logopeder, er det ikke lenger et krav om å legge ved avslag på tjenesten fra kommunen for å få forhåndsgodkjenning fra Helfo før oppstart av behandling for pasienter over 18 år. Målsettingen med denne endringen er å sikre at pasienter kommer raskere til behandling hos logoped.

Fra juli 2018 ble det innført nye takster som skal stimulere logopedene til bedre samhandling med andre faggrupper innen helse- og omsorgstjenesten.

Regjeringen har i Prop. 1 S (2018 - 2019) satt av midler til ParkinsonNett. I dette prosjektet er logopeder en av nøkkelprofesjonene som inngår i prosjektet. Sammen med fysioterapeuter, sykepleiere og ergoterapeuter, deltar logopeder i tverrfaglig kompetanseoppbygging og nettverk for å kunne bidra bedre i oppfølgingen av pasienter med parkinson. ParkinsonNett kan få betydning også for andre pasientgrupper gjennom å utvikle god klinisk praksis, hvor riktig fagperson i nettverket kommer inn til riktig tid.

Regjeringen legger opp til økt digitalisering i helse- og omsorgstjenesten. For mange distriktskommuner kan lo-

gopeder som faggruppe være lite tilgjengelig. Jeg er gjort kjent med at enkelte sykehus har tatt i bruk muligheten med veiledet trening via skype. For eksempel blir enkelte afaspasienter som har vært innlagt på Sunnaas sykehus fulgt opp på rehabiliteringssenteret ved Askim Helsehus ved veiledet trening fra logoped på Sunnaas sykehus via skype. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å videreføre tilskuddet til rehabiliteringsprosjektet ved Askim Helsehus.

I tråd med regjeringens forslag har Stortinget lovfestet kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Fra 1. januar 2018 følger det av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 at kommunene må ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor og helsesøster for å oppfylle sitt sørge for-ansvar. Fra 2020 utvides plikten til også å omfatte psykolog og ergoterapeut. I forarbeidene til bestemmelsen (Prop. 71 L (2016-2017) Endringer i helselovgivningen) er det i punkt 3.6.1 presisert at rett kompetanse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er så grunnleggende for å kunne yte nødvendige og forsvarlige tjenester, at visse kompetansekrav bør fremgå direkte i lov. I forlengelsen av dette uttales det blant annet:

“En slik lovfastsatt liste over kjernekompetanse vil (...) ikke være uttømmende for hva slags kompetanse eller

hvilke fagprofesjoner den enkelte kommune må sørge for. For mange pasienter og brukere vil nødvendige helse- og omsorgstjenester bestå av summen av ulike delbidrag fra en rekke fagprofesjoner. Det kommunale ansvaret for helse- og omsorgstjenesten er omfattende og sammensatt. Kommunene må ofte ha tilgang på et vidt spekter av personell med ulik kompetanse for å kunne utøve det kommunale ansvaret på en forsvarlig måte. Utover den kjernekompetanse som en lovfestet liste vil innebære, må kommunen selv vurdere hva slags personell det er nødvendig å ansette eller inngå avtale med for å kunne oppfylle sitt ansvar for å sørge for et forsvarlig og nødvendig tilbud av helse- og omsorgstjenester. En opplisting av kjernekompetanse skal slik sett ikke endre på det tjenestetilbudet kommunen ellers har plikt til å tilby.”

I tråd med dette kan altså ikke en kommune la være å sørge for logopedtjenester til en pasient eller bruker dersom slik tjeneste er en forutsetning for å kunne tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester av forsvarlig kvalitet og omfang.

I opptrappingsplanen har regjeringen varslet en gjennomgang av det totale tjenestetilbudet. Regjeringen vil starte opp et arbeid for å tydeliggjøre og definere roller og ansvar for logopedtjenester innen rehabiliteringsfeltet.

SPØRSMÅL NR. 43

Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Julia Wong

Besvart 8. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Eksisterer det begrensninger i norsk lovverk vedrørende Nav-utbetalinger til marokkanske eller norske statsborgere, bosatt i okkupert Vest-Sahara, og om ikke, er regjeringen villig til å vurdere denne problemstillingen?

BEGRUNNELSE:

Utenriksdepartementet har vært tydelig på at man ikke har endret den faste posisjonen, om at man ikke anerkjenner Marokkos ulovlige annekasjon av det ikke-selvstyrte territoriet Vest-Sahara. Å finne en løsning på okkupasjonen kompliseres ved at Marokko sørger for bosetting av sine egne statsborgere i Vest-Sahara, i strid med Genèvekonvensjonene. I sommer publiserte NAV statistikk over utbetalinger i 2017 til personer i utlandet for NAV-stønader i folketrygden, kontantstøtte og barnetrygd. Denne statistikken viser at Marokko er det landet

i Afrika med størst andel NAV-mottakere. Den gjennomsnittlige støtten per NAV-mottaker i Marokko er i tillegg blant de høyeste i verden. Den nederlandske regjeringen er tydelig på at deres bilaterale avtale med Marokko om pensjonsutbetalinger spesifikt ekskluderer muligheten for at nederlandske pensjonspenger sendes til personer med bostedsadresse i Vest-Sahara. Det er imidlertid ikke kjent hvordan Norge stiller seg til norske pensjons- og trygdeutbetalinger til bosettere på okkuperte landområder, herunder Vest-Sahara.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet, vises det blant annet til at Nederland skal ha en bestemmelse i sin bilaterale trygdeavtale med Marokko, som hindrer at nederlandske pensjoner med hjemmel i avtalen utbetales til personer som er bosatt i Vest-Sahara.

Norge har ikke inngått noen bilateral trygdeavtale med Marokko. Utbetalingen av norske trygdeytelser til personer som bor i Marokko, er følgelig basert på de generelle bestemmelsene i folketrygdloven. Disse bestemmelsene gir, på nærmere fastsatte vilkår, personer som har opptjent rettigheter til pensjoner og uføretrygd fra folketrygden, anledning til å motta disse ytelsene under opphold i utlandet. Folketrygdloven legger i denne sammenheng ikke opp til noen forskjellsbehandling basert

på hvilket statsborgerskap de aktuelle trygdemottakerne har, eller hvilket land eller hvilken region de velger å flytte til.

Eventuelle sanksjoner mot enkeltland er i utgangspunktet et utenrikspolitisk spørsmål. Jeg anser imidlertid, på generelt grunnlag, at det ikke ville være hensiktsmessig å skulle benytte bestemmelsene i folketrygdloven som utgangspunkt for sanksjoner.

SPØRSMÅL NR. 44

Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 11. oktober 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å få en slutt på at det statseide selskapet Bring driver med hensynsløs underbetaling og grov utnyttning av lastebilsjåfører fra Øst-Europa?

BEGRUNNELSE:

Flere medier i Norge, Sverige og Storbritannia har den siste tiden brakt oppslag om at rumenske lastebilsjåfører i Bring Trucking Slovakia, et datterselskap til Posten Norge, skal være ansatt på helt uakseptable lønnsbetingelser. Det rapporteres om en timelønn ned mot 30 kroner. Bring Trucking Slovakia er politianmeldt av det svenske Transportarbeiderforbundet for å bryte regler om lønn og skatt for virksomheten i Sverige. Selskapet har over 500 biler, hvorav ingen skal være stasjonert i Slovakia. Transporten skjer i Skandinavia, hvor IKEA er blant de viktigste kundene. Nettstedet Moderne Transport rapporterer også om en «oppstillingsplass for lastebiler, hvor det rundt lunsjtider på lørdager kommer en minibuss fra Slovakia med et lass rumenske sjåfører og nødvendige saker de trenger i førerhytten.»

Svar:

Spørsmålet er overført fra samferdselsministeren til næringsministeren som ansvarlig for forvaltning av eierskapet i Posten Norge AS. Slik jeg forstår saken dreier den seg i stor grad om organisering av drift av internasjonale transporter. Rolledelingen mellom staten som eier og selskapets ledelse er beskrevet i Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap (eierskapsmeldingen) hvor det fremgår at forvaltningen av selskapet er

styrets ansvar. Ansvaret for forretningsmessige beslutninger og problemstillinger knyttet til den operative driften hører under styret og ledelsen i selskapet. Staten som eier er ikke involvert i operative forhold i Posten Norge AS, selskapets datterselskaper, og skal heller ikke være det i andre selskaper der staten har eierinteresser.

Anklagene om brudd på regelverk er alvorlige, og jeg oppfatter at anklagene bestrides av Posten Norge AS. Som eier legger staten til grunn at selskapet følger lover og regler. Regjeringen har i eierskapsmeldingen uttrykt klare forventninger til selskapene med statlig eierandel på områder som staten mener bidrar til å oppfylle statens mål med eierskapet, herunder spesifikke forventningene knyttet til fire tematiske kjerneområder: klima og miljø, menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og antikorupsjon. Regjeringens forventninger tar utgangspunkt i, og bygger på nasjonale og internasjonale standarder, konvensjoner og rapporteringsnormer. Selskapene skal være ledende innenfor arbeidet med samfunnsansvar på sine områder. Det forventes også at selskapene med statlig eierandel aktivt følger, og er med på å utvikle god forretningsskikk, og respekterer og bidrar til et anstendig arbeidsliv hvor grunnleggende arbeidsstandarder og rettigheter ivaretas og at arbeidstakere gis en lønn de kan leve av.

Oppfølging av selskapenes, herunder også Posten Norges, arbeid med samfunnsansvar skjer løpende i eierdialogen og i egne møter om relevante tema knyttet til samfunnsansvar.

SPØRSMÅL NR. 45**Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 11. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Har Widerøe fulgt opp sine kontraktsforpliktelser, og hvilke tiltak vil statsråden sette i verk for å forbedre regulariteten for de reisende?

BEGRUNNELSE:

I det siste har det vært en rekke kanselleringer i flytrafikken på ruter i FOT-systemet, og i media er det opplyst at Widerøe har store tekniske problemer, 12 fly på bakken i forrige uke. Samtidig får passasjerer over hele landet melding om kanselleringer pga. mannskapsmangel, noe som da fremstår noe underlig. Som et eksempel var det 10 kanselleringer bare på Røros på en uke, det tilsvarer nesten annethvert fly.

Staten har påtatt seg et ansvar for å tilby folk flyreiser gjennom FOT-rutene.

Svar:

Regjeringa er oppteken av at dei regionale innanlandske flyrutene i Noreg skal ha god regularitet. Derfor set vi krav

til regulariteten i kontraktane staten har med flyselskapa innafor ordninga med forplikting til offentlig tenesteyting (FOT).

I dei gjeldande kontraktane mellom Samferdsledepartementet og operatørane om FOT-rutene er det krav til minimum 98,5 prosent regularitet på flyrutene og 97,5 prosent for helikopterruta. Dersom talet på kanselleringar av grunnar som operatøren kunne ha unngått ved å treffe alle rimelege tiltak, overstig 1,5 (2,5) prosent av det oppsette talet på flygingar i ruteprogrammet, får han ikkje kompensasjon for den delen av kanselleringane som overstig 1,5 (2,5) prosent.

Dersom regulariteten fell under det nemnte regularitetskravet, vil operatørane bli trekte i kompensasjon. Det inneber at dersom regulariteten til dømes er 98,4 prosent på ei flyrute, vil dette gje eit trekk på 0,1 prosent av samla kompensasjonsbeløp. Er regulariteten 97 prosent på helikopterruta, vil det gje eit trekk på 0,5 prosent av samla kompensasjonsbeløp. Dette skal gje insentiv for operatørane til å oppretthalde høg regularitet på rutene som er omfatta av FOT-ordninga. Trekk i tilskot grunna låg regularitet på FOT-rutene har dei siste fire driftsåra vore som følgjer (tal i kroner):

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Nord-Noreg	6 260 069	7 326 918	5 675 127	3 411 520
Sør-Noreg	2 443 341	1 926 062	-	1 291 525
Sum	8 703 410	9 252 980	5 675 127	4 703 045

Det lågare trekket i perioden 2016-2018 skrive seg mellom anna frå ein overgang til ein modell med eit noko lågare trekk ved regularitet under 98,5 prosent. Endringa vart gjennomført for å gje betre insentiv for operatørane til å halde regulariteten oppe, også for dei ruteområda som fall under regularitetskravet. Samstundes ville endringa føre til redusert risikopåslag knytt til regularitet i tilbodet, noko som kunne redusere tilbodsprisen.

I tillegg til dei særskilte krava som gjeld for FOT-rutene, har flypassasjerar lovbestemte rettar ved forseinkingar, jf. forskrift om flypassasjerars rettigheter ved nektet ombordstigning og innstilt eller vesentlig forsinket flyging av 17. februar 2005. Passasjerane har rett på forpleiing, overnatting, refusjon av billettprisen og økonomisk kompensasjon, avhengig av lengda på flyreise og kor stor forseinkinga er. Dette gjev òg insentiv til flyselskapa om å halde ein god regularitet på alle flygingane sine, anten det er FOT-ruter eller kommersielle ruter.

Samferdsledepartementet har vore i kontakt med Widerøes Flyveselskap AS som opplyser at det har vore ei rekke vår-relaterte skader denne hausten, som har sett mange fly ut av drift. Sjølv med tre reservefly har det ført til at selskapet har fått utfordringar med å få gjennomført planlagt produksjon. For å dempe konsekvensane for passasjerane må dei då jamleg omdisponere både fly og mannskap. Oslo-basen har den siste tida hatt tre fly ute av drift med nemnte tekniske problem, og det har ramma Oslo-rutene hardt. Røros har ikkje blitt prioritert ned til fordel for andre destinasjonar. Til saman har sju fly vore ute av drift i heile flåten. Widerøe legg til at selskapet er i ferd med å rekruttere fleire flygarar og kabintilsette, i tillegg til å auke flyflåten, for å bli meir robuste mot framtidige driftsforstyringar.

Vi vil i det vidare handheve regularitetskravet og krava for FOT-rutene slik at insentiva til å halde flya i drift er så sterke som råd.

SPØRSMÅL NR. 46**Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 10. oktober 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden utarbeidelsen av Prop. 116 L (2017–2018) “Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner)” oppfyller kravet til høring som oppstilles etter Utredningsinstruksen, og på hvilket grunnlag har hun i så fall valgt å fravike instruksens høringskrav?

BEGRUNNELSE:**Utredningsinstruksen 3-3 Høring**

Offentlige utredninger, forslag til lov og forskrift og forslag til tiltak med vesentlige virkninger skal normalt legges ut på høring. Høringene skal være åpne for innspill fra alle. Høringsfristen skal tilpasses omfanget av tiltaket og hvor viktig det er. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.

Høring kan unnlates dersom den

- ikke vil være praktisk gjennomførbar
- kan vanskeliggjøre gjennomføringen av tiltaket eller
- må anses som åpenbart unødvendig

En beslutning om å unnlate høring skal treffes av øverste leder i det ansvarlige forvaltningsorganet. Beslut-

ningen skal være skriftlig og begrunnet, og skal følge saken.

Svar:

Som stortingsrepresentant Amundsen viser til, følger det av Utredningsinstruksen punkt 3–3 at offentlige utredninger og forslag til lover normalt skal legges ut på høring, og at høringene skal være åpne for innspill fra alle. I mitt svar av 1. oktober 2018 på spørsmål nr. 2333 fra stortingsrepresentant Amundsen redegjorde jeg for at Prop. 116 L (2017–2018) følger opp samerettsutvalgets forslag i NOU 2007: 13 Den nye sameretten om lovregler for konsultasjoner. Samerettsutvalgets rapport var på bred høring i 2008–2009. Lovproposisjonen bygger altså på forslaget fra et lovutvalg, og utvalgets forslag har allerede vært på høring. I NOUen foreslo samerettsutvalget en relativt detaljert lovregulering av konsultasjonsplikten. Regjeringens forslag til lovregler har med hovedelementene fra samerettsutvalgets forslag til konsultasjonsregler, men er mindre omfattende enn forslaget som var på høring. Utredningsinstruksen krever da ikke at man i tillegg sender proposisjonen ut på høring. Utredningsinstruksens krav til høring er derfor oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 47**Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 10. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelsen****Spørsmål:**

Mener justisministeren at det kan være grunn til å vurdere om sakene knyttet til Addictologi-miljøet fortsatt bør behandles på en lokal politistasjon, eller om dette sakskomplekset heller bør løftes over til seksjon for etterretning og etterforskning i Oslo PD der de har mer kompetanse på organisert kriminalitet?

BEGRUNNELSE:

Det er snakk om over 40 anmeldelser knyttet til virksomheten i Addictologi Akademiet oppgjennom årene. Problematikken involverer både mange personer på offersiden og mange personer på «utførersiden». Det er snakk om utpressing, tvang og falske varsler. I og med at det foreløpig ikke har blitt felt noen dom i noen av de sakene som har blitt etterforsket av politiet, fremstår det som at utnyttelsen av sårbare mennesker bare kan fortsette uten sanksjoner fra samfunnets side. Det er opplagt en fordel dersom noen av sakene kan føre frem til dom, slik at både offer

for og utøver av handlingene ser at det ikke er fritt fram lenger. Politiet har mye å gjøre og det kan være vanskelig å prioritere mellom alle viktige oppgaver. Jeg har ingen forutsetning for å påstå at politiet ikke har gjort en god nok innsats med de anmeldelsene som til nå har kommet inn, men jeg mener dette sakskomplekset har en karakter som gjør det nødvendig å vurdere om sakene skulle vært løftet noe opp i systemet. Justisministeren kan sikkert gjøre rede for om det kan være aktuelt å bringe sakene inn for grupper som jobber med organisert kriminalitet, eller om han mener dette blir godt nok ivaretatt lokalt. Foreløpig ser jeg dessverre ikke innsatsen gitt resultater. Da får Addictologi-miljøet fortsette med en virksomhet som bidrar til å gjøre mennesker til offer for mer enn sin egen avhengighet, men også til offer for dem som skulle hjelpe dem ut av denne avhengigheten. VG har dokumentert grundig flere sider ved denne problematikken. Ulike juseksperter og advokater har uttalt til VG at politiet ikke trenger å vente på anmeldelser for å begynne å etterforske

det som kommer fram om Addictologi Akademiet, og at de mange enkeltsakene som kommer frem helst bør ses i en sammenheng. Slik sett er det et viktig spørsmål hvor sakene skal etterforskes.

Svar:

Det tilligger ikke meg som justisminister å ha en oppfatning om politiets prioritering og organisering av etterforskningen i enkeltsaker eller sakskompleks.

Regjeringen gir sine føringer gjennom ulike styringsdokumenter som budsjettproposisjoner og tildelingsbrev.

Riksadvokaten har det overordnede ansvar for fagledelsen av straffesaksbehandlingen, og utgir årlig et rundskriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i politiet. Politimesteren i det enkelte distrikt fordeler sine ressurser slik at prioriterte saker gis nødvendig oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 48

Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 15. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre greie for reknestykket på korleis anbudsutsetjing av verkstadskapasitetar vil spare 317 millionar?

GRUNNGJEVING:

Me har motteke innspel på at ein verkstadtime for militær Scania lastevogn utført av Forsvaret kostar 680 kroner, og at eit siviltilbod vil koste rundt 1300 kroner per verkstadtime.

Svar:

Gjennom identifiserte tiltak skal Forsvaret realisere betydelege gevinstar gjennom forbetring og effektivisering. Det gjer vi for å kunne realisere ein bærekraftig og kostnadseffektiv forsvarsstruktur og dermed styrke forsvarsevna. Forsvarsdepartementet har gjennom grunnlagsarbeid knytt til langtidsplanen identifisert at det vil kunne vere mogleg å spare 317 millionar 2018-kroner innanfor vedlikehaldsverksemda i Forsvaret gjennom meir effektiv drift av verksemda.

Gjennom Stortingets behandling av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) Kampkraft og bærekraft blei det gjeve tilslutning til at logistikkverksemda i Forsvaret skal effektiviserast og tilpassast styrkestrukturen. Her ble det også gjort greie for at tenester knytt til forsyning, vedlikehald og verksteder i større grad skal baserast på bruk av sivile leverandører der desse har stordriftsfordeler og der dette ikkje er kjernekompetanse i forsvarssektoren. Dette gir fordelar som effektiv nytting av ressursane, auka reaksjonsevne og fleksibilitet, større operativt handlingsrom, forbetra uthald og auka operativ tilgjenge.

Forsvarsdepartementet styrar forsvarssjefen på eit overordna nivå om å gjere innsparingar på om lag 1,4 milliardar kroner 2017-kronar som skal nåast i løpet av 2020, men ikkje i detalj korleis innsparingane gjerast.

Forsvaret har utarbeidd ein plan for korleis vedlikehaldsverksemda skal effektiviserast. I Prop. 1 S (2018–2019) er det gjort greie for korleis Forsvaret planlegger å forbetre og effektivisere vedlikehaldsverksemda i Forsvaret. Mellom anna vil ein sjå på organisering og intern drift, og det vil etablerast strategisk samarbeid med forsvarsindustrien. Detaljane i korleis Forsvaret planlegger å realisere gevinstane er ikkje motteke i departementet.

Eg har tru på at det vil vere mogleg å gjere innsparringar i vedlikehaldsverksemda i Forsvaret gjennom meir effektiv drift. Dette støttast i både interne og eksterne analys-

ar som er gjennomført. Vedlikehaldet må tilpassas til den operative verksemda og vil nytte forsvarsindustrien der det er mogeleg og kosteffektivt.

SPØRSMÅL NR. 49

Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 12. oktober 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kompetansemiljøa innfor tradisjonsfaga er småe og fragmenterte. Innfor norsk folkeleg dans, drakt og tekstil finst likevel ressursar og kompetansemiljø som kan tilby utdanning og studiesamarbeid på universitets- og høgskulenivå. Desse miljøa har allereie lange og sterke tradisjonar for samarbeid med miljø i og utanfor Noreg, og har sidan tidleg på 2000-talet tilbydd undervising og etterutdanningskurs for svært mange studentar.

Korleis vil statsråden sikre fagleg kvalitet og ei stabil framtid for desse faga og utdanningane?

GRUNNGJEVING:

Sidan 2015 er ei rekke studietilbod lagt ned. Eitt av krava det er knytt utfordringar til er undervisningsplikt med detaljerte krav til kompetanse og omfang for tilsette ved samarbeidande universitet. I tillegg er kravet skjerpa for tilsette ved dei samarbeidande fagmiljøa eller organisasjonane. Nivået her skal halde tilsvarende nivå som ved universiteta, det vil seie 1. kompetanse tilsvarende doktorgrad eller høgare. Bakgrunnen for at tradisjonsmiljøa søkte samarbeid med universitetssektoren var nettopp for å bygge opp studietilbod med røter i dei norske kulturtradisjonane – og i fag som frå før ikkje eksisterte ved universiteta. Følgjeleg låg det inga forventning om at universiteta sjølve skulle tilby ein slik spisskompetanse. I staden var det kompetansen i småe og spreidde miljø, i Noreg og Skandinavia, som skulle sikre det faglege nivået på dei ulike tilboda. Til dømes «Drakt og samfunn», eit studietilbod skapt ved Norsk institutt for bunad og folkedrakt på Fagernes og som gjennom 20 år har vore eit vitskapleg studietilbod i samarbeid med ulike universitet og høgskular. Faget har vore populært og det har kopla kunnskap frå tradisjonsmiljøa med vitskapsfag som etnologi, sosiologi, historie og kunsthistorie. Som handverkskompetansen i dette faget er spreitt på mange, småe miljø, er også den vitskaplege kompetansen på drakt- og tekstilområdet nærast fråverande. Framtida for dette fagområdet ved

universiteta i Noreg, kviler i dag på skuldrene til einskilte, eldre vitskaplege tilsette. Det einaste større fagmiljøet utanfor universitetssektoren på dette området, er Norsk institutt for bunad og folkedrakt, eit fagmiljø som har drive dokumentasjon på norsk draktkultur sidan 1940-talet. Med nye, skjerpa retningslinjer fell småfaga ut. Universiteta manglar fyrstekompetanse, og greier heller ikkje kravet om undervisningsplikt i 20 % stilling. Dette trass i at studietilboda er populære, og at dei samarbeidande organisasjonane sjølve har sikra finansieringa. Både «Drakt og samfunn» og andre liknande studietilbod har sidan tidleg på 2000-talet rekruttert mellom 10 og 20 studentar per år. Eit anna døme på eit studietilbod med solid forankring i spreidde, men sterke fagmiljø er innføring i norsk folkeleg dans, eit samarbeid mellom Norsk senter for folkemusikk og folkedans og Studieforbundet kultur og tradisjon (m.a.). Lik som for «Drakt og samfunn» finst ikkje 1. kompetanse på dette området ved NTNU, som er studietilbydar.

Svar:

Eg vil først slå fast at eg er samd med representanten Knutsdatter Strand i at det er viktig å bevare gode studietilbod i tradisjonsfag. Det inneber at utdanningsinstitusjonane må vere bevisste ansvaret dei har for å halde krava til forankring, kvalitetssikring og kompetanse. Vellukka samarbeid med eksterne aktørar må byggje på høg kompetanse både ved ansvarleg institusjon og hos den eksterne samarbeidspartnaren. Representanten Knutsdatter Strand viser i grunngjevinga til dei skjerpa krava som blei innførte frå 2017 gjennom endring i studiekvalitetsforskrifta og studietilsynsforskrifta som årsak til at fleire studietilbod har blitt lagte ned sidan 2015. Eg vil presisera at desse krava i hovudsak gjeld for master- og doktorgrad. Krava om at minst 50 prosent av årsverka som er knytte til studiet, skal vere av tilsette i hovudstilling ved institusjonen og at 20 prosent skal ha fyrstekompetanse, har gjeldt sidan 2006. For studieprogram på bachelornivå, som

spørsmålet her gjeld, blei det innført eit unnatak for dette kravet i studietilsynsforskrifta i 2017, for nettopp å leggje til rette for samarbeid med små, spesialiserte fagmiljø:

§ 2-4. Særskilt bestemmelse om fagmiljø

Kravet til hovedstilling i § 2-3 (4) første punktum kan fravikes for studietilbud med omfang på 30 studiepoeng eller mindre dersom det gis i samarbeid med eksterne miljøer som driver forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid eller faglig utviklingsarbeid på nivå med institusjonens eget fagmiljø. Institusjonen må ha et eget fagmiljø innenfor studietilbudets fagområde eller i tilstøtende fagområde og ha et helhetlig ansvar for studietilbudet.

Årsaka til at fleire studietilbud som blei gjevne i samarbeid mellom universitet eller høgskolar og eksterne aktørar har blitt lagte ned sidan 2015, er ikkje skjerpa krav, men mest truleg at NOKUT i perioden 2015 til 2017 gjennomførte eit tilsyn med slike tilbod ved alle dei høgre utdanningsinstitusjonane. NOKUT fann at det var utfordringar knytt til kompetanse, kvalitetssikring og forankring (opptak, informasjon, mv.) ved studietilbud der mykje av administrasjonen og undervisninga låg til ein ekstern samarbeidspart. NTNU, som er spesielt nemnt i grunnleggjeringa, er ein av institusjonane som NOKUT gjennom

dialog følgde tett opp i dette tilsynet, på grunn av stort omfang av samarbeidsstudium. NTNU fekk ikkje spesifikke pålegg, men har etter ein gjennomgang av studia dei gav i samarbeid med andre, meldt tilbake til NOKUT at dei har lagt ned fleire slike tilbod, mellom anna det i «Drakt og samfunn» med Norsk institutt for bunad og folkedrakt som det er vist til.

Universiteta og høgskolane har sjølv rett til både å opprette og leggje ned studium innafor fagområda og nivåa dei har akkreditering for. Departementet er difor ikkje involvert i slike vedtak.

Vidare minner eg om at Noregs nyaste universitet, Universitetet i Sørøst-Noreg, har innarbeidd studietilbud på Rauland i høvesvis folkekunst (tradisjonskunst) – i tre, metall og tekstil – og i folkemusikk, der det òg er mogleg å fordjupe seg i dans, og at det er et sterkt fagmiljø i folkemusikk ved Noregs musikkhøgskole. Vi har såleis fleire gode miljø å byggje på innafor tradisjonsfaga. Eg ser gjerne at det kjem i stand nye samarbeidstiltak i denne sektoren, med høg kvalitet og kompetanse ved både institusjon og samarbeidspart. Eg vil vurdere om omsynet til tradisjonsfag er godt nok ivareteke i dag.

SPØRSMÅL NR. 50

Innlevert 4. oktober 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 11. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Det kan oppstå dilemmaer for familier til hjelpemannskap der begge foreldre må rykke ut når alarmen går, dersom det ikke finnes andre i nærheten som på kort varsel kan ta seg av barna.

Har departementet arbeidet med hvordan en bedre kan ta hensyn til familien til hjelpemannskap i planverk, er det tatt noen initiativ til informasjonsarbeid ut mot kommunene eller har departementet vurdert eventuelle andre tiltak som kan bedre situasjonen for de som sørger for tryggheten i samfunnet vårt?

BEGRUNNELSE:

De tjenestepliktige og de frivillige gjør en særdeles viktig innsats i totalberedskapen i landet. Det kan handle om brann- og redningsmannskap, politi, forsvar, frivillige organisasjoner som Røde Kors eller private. Et slikt engasjement er imidlertid noe som koster. Det kan for ek-

sempel gjelde forholdet til arbeidsgiver eller familie og barn. Frivillig engasjement eller deltidsroller kan skape vansker med tanke på arbeidsgiver dersom det må gjennomføres øvelser eller rykkes ut i ordinær arbeidstid. Heldigvis er det mange forståelsesfulle arbeidsgivere der ute som legger til rette for at hjelpemannskap kan gjøre en viktig samfunnsinnsats. Om det oppstår en hendelse så kan dette også skape en uforutsigbar situasjon for familiene til hjelpemannskap hvis de ikke vet hvor lenge en omsorgsperson blir borte eller hvis det er vanskelig å holde kontakt med den som har rykket ut eller er på øvelse. Særlig hvis begge foreldrene er tjenestepliktige kan det oppstå problemer med hvem som kan ta seg av barna om alarmen går. Mange vil nok kunne ha familie eller venner i nærheten som om nødvendig kan stille opp med barnepass, levering og henting i skole og barnehage og så videre, men dette er slett ikke tilfelle for alle. Et tema som ble tatt opp under Verdikonferansen 2017 og i «Trygge samfunn» nr. 1 2018 var nettopp hvem som skal hjelpe hjelpemann-

skapene, hvem som er ansvarlig for å tre inn om begge foreldrene må rykke ut samtidig, og om det er mulig å ta bedre hensyn til familien til hjelpemannskap i planverk. Dette er ingen enkel problemstilling hvor det finnes opplagte løsninger, men det betyr ikke at myndighetene kan overse problematikken heller. Det er viktig å ta vare på de frivillige og tjenestepliktige som sørger for tryggheten til alle oss som bor i landet. Jeg er derfor interessert i om dette er et tema som departementet arbeider med, og om det for eksempel er tatt noen initiativ til informasjonsarbeid ut mot kommunene for å ivareta familiene til hjelpemannskap i planverk.

Svar:

Stortingsrepresentanten Klinge tar opp et viktig spørsmål. Norsk beredskap er ikke sterkere enn summen av den innsats landets borgere yter - både gjennom tjenesteplikt og frivillighet. På samme tid må innsatsen naturligvis veies mot andre hensyn. Myndighetene har et særskilt ansvar for befolkningens trygghet, og offentlig ressurser og innsats utgjør kjernen i samfunnssikkerhetsarbeidet. Et samfunns evne til å forebygge og håndtere kriser avhenger imidlertid av mer enn offentlige ressurser og innsats. De frivillige organisasjonenes innsats er svært betydningsfull.

Godt samvirke mellom nødetatene, tjenestepliktige og de frivillige er derfor viktig.

En ny stortingsmelding om frivillige er under arbeid, den skal legge grunnlaget for den statlige frivillighetspolitikken og gi tydelige føringer for hvordan frivillighetspolitikken kan bli enda bedre koordinert, og hvordan relasjonen mellom offentlige myndigheter og frivilligheten kan forenkles ytterligere.

Det ligger i frivillighetens natur at den er selvstendig og lever best uten offentlig styring. Derfor ønsker regjeringen å støtte opp om frivillighetens selvstendighet og egen evne til innovasjon.

Representanten gir oppmerksomhet til dilemmaet som tjenestepliktige innen beredskap kan oppleve om man blir beordret ut i tjeneste samtidig som man har små barn. Det finnes bestemmelser som regulerer fritak for tjeneste og tjenesteplikt, blant annet for Sivilforsvarets mannskaper. Samtidig er dette et system som i stor grad må basere seg på pragmatisme og tilrettelegging. Arbeidsgivere må være fleksible og kommuner kan legge til rette med særegne tiltak.

Uansett regelverk og tjenesteplikt, legger jeg til grunn at det ikke medfører situasjoner der barn blir skadelidende. Etter min erfaring ivaretar dagens system også barns interesser, samtidig som vi sikrer at foreldre fremdeles skal kunne bidra i totalberedskapen av landet vårt.

SPØRSMÅL NR. 51

Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 11. oktober 2018 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Forskning viser at det skjer et stort tap av fosfor fra oppdrettsnæringen. Fosforet tapes i form av slam og tapt fôr. Fosfor er en begrenset ikke-fornybar ressurs. Av hensyn til matsikkerheten til framtidige generasjoner i Norge og internasjonalt trenger vi å ta vare på slammet som husdyrhold og fiskeoppdrett generer. Slammet kan potensielt brukes i jordbruket.

Hva vil fiskeriministeren gjøre for å sørge for en utnyttelse av fosforet fra oppdrettsnæringen?

BEGRUNNELSE:

Slammet fra oppdrettsnæringen kan potensielt brukes i jordbruket. I et globalt perspektiv er det lite bærekraftig å benytte begrensede reserver av mineralgjødsel i pro-

duksjon av dyrefôr i Latin-Amerika, som i sin tur havner på havbunnen i norske fjorder i form av slam. Rapporten 'Fosforregnskapet' utgitt av Støttekomiteen for Vest-Sahara, Norsk Bonde og Småbrukarlag og Framtiden i Våre Hender, i vår, illustrerer det akutte behovet for å stoppe ressurstapet fra den norske oppdrettsnæringen.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til rapporten "Fosforregnskapet" utgitt av Støttekomiteen for Vest-Sahara, Norsk Bonde og Småbrukarlag og Framtiden i Våre Hender.

Det påpekes i rapporten at ny forskning viser at 75 % av alt fosfor som gis til vår oppdrettsfisk i form av fiskefôr ender som slam på fjordbunnen, først og fremst gjennom

ekskremerer fra fisken. Om fiskeslam kan samles opp og behandles, peker rapporten på at dette vil kunne representere et stort gjødselpotensiale.

Fiskefôr er dyrt og utgjør den største kostnaden i oppdrettet. Oppdretterne har derfor oppmerksomhet på å hindre overføring med tilhørende förtap. Slam fra oppdrett er først og fremst ekskrementer fra fisken.

Jeg er enig i at fiskeslam utgjør et gjødselpotensiale. Forskning pågår, teknologien er der, og er tatt i bruk for slik utnyttelse. Forfatterne av rapporten skriver imidlertid at fosforen i fiskeslammet egentlig ikke behøves på norsk jord, hvis vi fullt ut utnytter den fosformengden som er i husdyrgjødsel fra landdyr. I sum innebærer dette at den ressursen som husdyrgjødsel og fiskeslam utgjør til sammen, kan betraktes som en potensiell kilde til eksport av fosforgjødsel.

Slik eksport har allerede funnet sted. Det er eksportert 308 tonn gjødsel til Vietnam fra slam fra settefiskanlegg. Flere aktører er med i dette prosjektet som nytter slam både fra oppdrett og fra kloakkrenseanlegg i Stavanger til å produsere verdifull gjødsel.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) forsker på produksjon av biogass fra fiskeslam. Bioresten, det vil si det som blir igjen etter at biogassen er skilt ut, kan brukes som næringsrik gjødsel. Det er settefiskanlegg som allerede har installert biogassanlegg.

Flere aktører jobber med å utvikle tørre gjødselprodukter fra fiskeslam. Et eksempel er Åsen og Flatanger settefiskanlegg som i samarbeid med Sterner Biotek har utviklet et gjødselpulver med 96 % tørrstoff. Tanken er at produktet skal selges som gjødsel som kan spres direkte på jordet.

Oppdrett i sjø foregår i åpne merder. Det utvikles nye merdkonstruksjoner, også anlegg der slam kan samles opp. Det er tildelt såkalte utviklingstillatelser til slike merdkonstruksjoner.

Når det gjelder fôret til fisken, er dette i dag i stor grad basert på vegetabiliske råvarer som er produsert med bruk av mineralgjødsel med fosfor. Imidlertid skjer det mye på utvikling av alternative førkilder. Det er allokert vesentlige midler til forskning på nye førråvarer, bl.a. trevirke og insekter som omdanner slakteriavfall, samt tang og tare. Dette reflekteres også i rapporten. Vi ser også at det er vilje i privat sektor til å investere i produksjon av nye førråvarer. Det er klart at skal oppdrett vokse, må nye førkilder tas i bruk.

Min vurdering er at det foregår vesentlig innovasjon knyttet til fiskeslam og før som peker i riktig retning også når det gjelder utnyttelse av fosfor. I tiden som kommer handler det derfor om å gjøre mer av det vi allerede gjør, i samarbeid med næringen.

SPØRSMÅL NR. 52

Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 11. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Er statsråden fornøgd med utviklinga i behandlingstid hos Norsk pasientskadeerstatning (NPE), og dersom ikkje, kva gjer regjeringa av tiltak for å få ned saksbehandlingstida slik at pasientar får behandla sine saker før det går urimelig lang tid og kan statsråden gjere greie for om tildelte ressursar til ordninga er i tråd med behova og ABE-reforma sine konsekvensar for NPE?

GRUNNGJEVING:

Viser til sak på NRK 22/09-18 om ein pasient som døydd i mars i år. Dermed fekk han aldri vite korleis det gikk med klagesaka hans hos NPE som hadde avslått å kompensere han for feilbehandlinga han meinte sjukehuset utsette

han før. Pasienten hadde venta i heile 19 månader på det fyrste svaret frå NPE.

Svar:

Arbeidet med å redusere saksbehandlingstidene i NPE har hatt høyeste prioritet gjennom flere år. NPEs arbeid med reduserte saksbehandlingstider har omfattet:

- Gjennomført en verdistrømsanalyse for å avdekke tidstyver og forbedringspunkter i saksbehandlingssløpet.
- Innført et «Team ekspress» som går gjennom alle nye saker slik at de kommer inn på riktig spor, avdekker formelle feil ved søknaden innledningsvis og sluttbehandler enklere saker som ikke trenger mye utredning.
- Utviklet rutiner for å fatte normvedtak på noen områder. Normvedtak er vedtak fattet uten sakkyndig

utredning i saken, men hvor generell erfaring tilsier at søker har rett til erstatning.

- Etablert en rutine for å fatte vedtak om rett til erstatning i tråd med erstatningssøkers søknad dersom innklaget behandlingssted ikke sender dokumentasjon innen åtte uker. Tiltaket har redusert svartidene fra innklagede behandlingssteder betydelig.
- Inngått avtaler med over 90 ulike medisinsk sakkyndige for å sikre effektiv sakkyndig utredning av sakene.
- Utviklet et helelektronisk saksbehandlingssystem som favner både NPE og Helseklages arbeid med sakene.
- Utviklet et system for digital tilgang til sakene for eksterne sakkyndige som avgir uttalelse.
- Jobbet for å få til digital overføring av journaler fra helseforetakene.

Helse- og omsorgsdepartementet styrer NPE gjennom instruks, delegasjon, tildelingsbrev og etatsstyringsmøter. Helse- og omsorgsdepartementet kan ikke instruere etaten om lovtolkning, skønnsutøvelse eller avgjørelser av enkeltsaker. Departementets tiltak for å påvirke saksbehandlingstiden er primært knyttet til budsjettmessige tiltak og ordinær etatsstyring. I statsbudsjettene for de senere år er det vedtatt følgende varige styrkinger av etatens driftsramme:

2018: + 10 mill. kroner

2014: + 14 mill. kroner

2013: + 11,3 mill. kroner

I tillegg til de varige budsjettendringer som følger av ovennevnte er det i enkelte budsjettår gitt tilleggsbevilgninger for det enkelte år. Bevilgningene til NPE inngår i den årlige budsjettprosessen. Her vurderes rammene til våre underliggende etater og bevilgninger til viktige helsepolitiske tiltak i et helhetlig prioriteringsperspektiv. Gjennom ABE-reformen stiller regjeringen krav til alle våre virksomheter om effektiv ressursbruk og gjennomføring av tiltak som bidrar til rask og god saksavvikling innenfor eget ansvarsområde. ABE-reformen innebærer et nødvendig og kontinuerlig arbeid som må gjennomføres uavhengig av de årlige budsjettmessige tiltak og prioriteringer.

Departementet vil trekke frem at i perioden 2010 t.o.m. 2015 ble den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for ansvarsutredningen redusert fra 450 dager til 242 dager, dvs. en reduksjon på 46,2 prosent, samtidig som etaten i perioden 2010 t.o.m. 2014 reduserte den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for utmålingssakene fra 512 dager til 315 dager, dvs. en reduksjon på 38,5 pst. En sentral årsak til denne positive utviklingen var arbeidet med kontinuerlig forbedring av arbeidsprosesser og rutiner, herunder bruk av Lean-metodikk i utviklingssarbeidet. Fra 2016 (2015 for utmålingssakene) har NPE dessverre hatt en negativ utvikling i saksbehandlingstidene, men samtidig er saksbehandlingstidene siden 2009 redusert med 15,3 pst. for ansvarsutredningen og 22,7 pst. for utmålingssakene.

Saksmengden inn til NPE økte med nesten 15 pst. fra 2013 og ut 2017. I 2017 mottok etaten i underkant av 6000 erstatningskrav. Saksbehandlingstiden måles når en sak er ferdigbehandlet. Denne saksbehandlingstiden vil derfor kunne avvike vesentlig fra forventet saksbehandlingstid for nye saker. Når virksomheten behandler eldre saker, vil disse sakene automatisk trekke opp gjennomsnittlig historisk saksbehandlingstid. NPE gjennomfører i år et prosjekt for å jobbe ned saker som er mer enn to år gamle. Gode resultater i dette prosjektet medfører økt gjennomsnittlig saksbehandlingstid målt retrospektivt. Det er imidlertid et helt nødvendig tiltak å behandle de eldste sakene først.

Jeg er selvsagt ikke fornøyd med nåværende utvikling i saksbehandlingstidene med tanke på brukernes velferdsmessige behov for raske og riktige avgjørelser. Departementet vil trekke frem at produktiviteten i virksomheten har økt de siste årene, noe som indikerer at etaten lykkes med å utnytte ressursene på en bedre måte. Økt produktivitet er noe NPE vil legge enda mer vekt på fremover. Det forventes en vekst i avviklingen av antall saker i innnevnte år. I etatsstyringsmøtet med NPE vil departementet ha oppmerksomheten rettet mot etatens tiltak for å bedre produktiviteten, og derigjennom redusere saksbehandlingstidene på sikt.

Når det gjelder den aktuelle saken omtalt i NRK har NPE bl.a. opplyst at ingen av de medisinsk sakkyndige som etaten har avtale med, kunne ta saken pga. inhabilitet. Det tok dessverre uforholdsmessig lang tid å finne medisinsk sakkyndig som kunne gjennomføre oppdraget. Erstatningssøker døde den 31. mars 2018. I august fikk NPE nødvendig tilbakemelding fra etterlatte og advokat om at etterlatte ønsket at klagen behandles videre. NPE har i mellomtiden fått utarbeidet en sakkyndig erklæring fra en ny sakkyndig, og denne erklæringen ble 12. september oversendt advokaten for eventuelle kommentarer. NPE har en intern rutine som omhandler hvilke typer saker etaten skal prioritere. I den aktuelle saken mener virksomheten at den ikke mottok opplysninger som tilsa at saken burde prioriteres fremfor andre søknader. NPE og departementet har forståelse for at erstatningssøker og etterlatte har opplevd prosessen som krevende.

SPØRSMÅL NR. 53**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 16. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Forsvarer statsråden kutt i barseltilbudet ved St. Olavs og kan statsråden garantere at den økonomiske situasjonen og bemanninga på fødeavdelinga på St. Olavs er slik at dei nasjonale faglege retningslinjene for barselomsorg og for fødetilbudet blir fylgt opp?

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag i Adresseavisa 5.10.18 om at fødeavdelinga ved St. Olavs må kutte 8 millionar. Det har ført til at sju av 28 barselrom er stengt. Det har ført til opprør blant dei tilsette, og at kvinner etter fødsel må rundt på andre avdelingar på sjukehuset før dei og barna kan få seng i barselavdelinga.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Midt-Norge, som har innhentet innspill fra St. Olavs hospital. Under gjengir jeg i helhet innspillet fra St. Olavs hospital:

“I 2016 hadde St. Olav cirka 4000 fødsler per år, i snitt 11 per dag. Vi hadde da 27 barselsenger på sykehuset, og 15 barselsenger på pasienthotellet. I store perioder av året stengte vi 7 barselsenger fra fredag til søndag (ikke om sommeren da vi hadde 400 fødsler per måned). Liggetiden i barsel var cirka 3,5 døgn i snitt.

I 2018 er det forventet et fødselstall på ca. 3550 per år, det vil si under 10 fødsler per dag i gjennomsnitt. De tidligere 7 helgestengte sengene, er fra september 2018 også stengt på hverdager i takt med trenden om færre antall fødsler. Det vil si at vi fra september i år har 20 barselsenger på sykehuset og 12 senger på barselhotellet. Ved behov kan vi også åpne 3 ekstra senger på hotellet. Dette ble gjort den aktuelle helgen som omtales i Adresseavisen 5.10.18, som det refereres til i spørsmålet. Fra uke 42 får vi også 2 nye barselplasser på nyfødtintensiv, der kvinner med for tidlig fødte barn kan være sammen med barna sine i barselseng.

Risiko- og sårbarhetsanalyse er gjennomført med tanke på stenging av 7 senger på hverdager. Det er i tråd med denne satt inn tiltak for å håndtere utfordringer som vil komme når det er fullt. Tiltakene er blant annet å ha gode samarbeidsrutiner mellom seksjonene, og herunder har vaktkoordinator og ledelse et spesielt ansvar for å planlegge slik at overbelegg unngås. Det leies inn ekstra

jordmødre der det er behov. Seksjonsledelsen har møte hver morgen for å styre drift og ressurser best mulig.

Vi planlegger bemanning og ressurser utfra et gjennomsnittlig tall på forventede fødsler. På St. Olavs hospital er det som ved andre sykehus utfordrende når det er fullt. Det er travle perioder, og det er rolige perioder. Det er imidlertid viktig for oss å formidle til befolkningen at de vil bli tatt godt vare på under fødsel og i barseltilbud på St. Olavs hospital. Når det er stor pågang, har vi god kapasitet i antall fødestuer i forhold til fødselstall, slik at fødende kan være trygge på at de får den hjelpen de trenger under fødsel.

Vi mener at kvaliteten på fødetilbudet ved St. Olavs hospital er like god som før. Samtidig legger vi ikke skjul på at situasjonen kan være utfordrende når vi har mange fødende samtidig. Fødetilbudet ved St. Olavs hospital er etter vår oppfatning medisinsk forsvarlig, og i tråd med de nasjonale faglige retningslinjene for barselomsorg og fødetilbud.”

Representanten Toppe spør om jeg kan garantere at bemanningen på fødeavdelingen på St. Olavs er slik at de nasjonale faglige retningslinjene for barselomsorg og for fødetilbudet blir fulgt opp. Det framgår av svaret fra St. Olavs hospital at det er utfordringer knyttet til nedgangen i antall fødsler kombinert med at antall fødsler pr dag/uke svinger. Helse Midt-Norges vurdering er at St. Olavs Hospital HF har greid å ta hensyn til begge disse faktorene, og at risikovurderingen som er gjort har konkretisert tiltak som settes i gang når det er mange fødende på en gang. Det framgår av svaret at tilbudet er i tråd med de nasjonale faglige retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 54**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 11. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Statsråd Jensen oppgir i svaret på mitt spørsmål nr. 2289 at hun «har tillit til at Finanstilsynet utvikler reguleringen av det norske markedet på en god måte». Statsråden må også ha meget stor tillit til at Finanstilsynet ikke gjorde noen feil ifb. Einar Aas' tap når hun lar tilsynet etterforske seg selv.

Nøyaktig hva vil Finanstilsynet undersøke, når vil de fullføre undersøkelsene, og vil de foreslå endringer i lov eller forskrift?

BEGRUNNELSE:

“Finanstilsynet i Sverige og Norge har heller ikke gjort jobben sin. Noen må gå Finanstilsynet etter i sømmene.” Ordene tilhører ingen hvemsomhelst, men mangeårig sjef i Norsk oppgjørssentral Bjørn Olav Øiulfstad. Gitt at det har oppstått et eksepsjonelt stort tap på en børs som er av høyeste viktighet for noen av landets mest sentrale bransjer, burde det være enhver statsråds høyeste prioritet å komme til bunns i saken. I stedet har statsråden outsourcet oppgaven med å håndtere situasjonen til selvsamme myndighet som var ansvarlig for tilsynet av markedet der tapet oppstod. Det er naturlig at Finanstilsynet har en sentral rolle i håndteringen av hendelsen, men det er ikke like opplagt at tilsynet skal være aleine om å vurdere egen rolle i dette. Det er også oppsiktsvekkende at ansvarlig statsråd ikke har vist engasjement i en sak som av DNB Markets-sjef Ottar Ertzeid omtales som Norges Lehman-kollaps og sågar “verre en Lehman” (DN, 17. september). Flere aktører har overfor meg tatt til orde for at saken bør føre til at det settes ned en uavhengig kommisjon som kan komme til bunns i saken og ettergå samtlige aktører på et bredt og uhildet grunnlag. Jeg er interessert i å bli gjort kjent med detaljene i hvilke undersøkelser Finanstilsynet nå skal gjøre, når resultatene av undersøkelsene skal foreligge og om det planlegges endringer i lov eller forskrift som del av dette arbeidet. Jeg mener også statsråden bør vurdere meget nøye om hun mener at disse undersøkelsene er tilstrekkelige eller om hun burde engasjere seg i saken selv.

Svar:

Som opplyst i mitt svar på spørsmål nr. 2289, gjelder saken mislighold av marginkrav hos den sentrale motparten Nasdaq Clearing AB, som er et svensk foretak under tilsyn av Finansinspektionen. Den sentrale motparten (clear-

ingsentralen) skal få dekket sin motpartsrisiko overfor det enkelte clearingmedlem ved å fastsette marginkrav, og det enkelte medlem skal deponere kontanter eller lignende på den sentrale motpartens konto som sikkerhet for marginkravet. Dette må ikke forveksles med myndighetsfastsatte posisjongrensener for handel i varederivater. Posisjongrensene skal bidra til å redusere risikoen for alvorlige forstyrrelser i de underliggende varemarkedene, og har dermed et annet formål enn å begrense investorers samlede finansielle risiko knyttet til derivathandel. Finanstilsynet har fastsatt posisjongrensener for kraftderivatene som handles på handelsplassen Nasdaq Oslo ASA.

Siden den aktuelle saken gjelder mislighold av marginkrav hos Nasdaq Clearing AB, er det de svenske myndighetene som skal følge opp saken tilsynsmessig og vurdere behovet for eventuelle endringer i reguleringen av den sentrale motparten. Finanstilsynet opplyser imidlertid at de har nær kontakt med Finansinspektionen i deres oppfølging av saken. I tillegg har Finanstilsynet åpnet en tilsynssak overfor den norske handelsplassen der den aktuelle derivathandelen har funnet sted, som er Nasdaq Oslo ASA. Tilsynet er blant annet rettet mot Nasdaq Oslos risikostyring og internkontroll, medlemsoppfølging, håndtering av eventuelle interessekonflikter og sikring av at handelen foregår på en effektiv, velordnet og tillitvekkende måte. Etter en slik tilsynssak utarbeider Finanstilsynet en tilsynsrapport som vil bli offentliggjort så snart den er ferdigstilt. Finanstilsynet har opplyst at de tar sikte på å ferdigstille rapporten innen utgangen av året. Eventuelle tiltak må vurderes i lys av det som fremkommer i tilsynssaken.

SPØRSMÅL NR. 55**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 12. oktober 2018 av landbruks- og matminister Bård Hoksrud****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke faglige beregninger som ligger til grunn for kravet om at det skal kuttes fem millioner tonn CO₂-ekvivalenter jordbrukssektoren?

BEGRUNNELSE:

Landbruket og regjeringen skal forhandle om reduksjon i utslipp av klimagasser innenfor sektoren. I Nationen 5. oktober kan en lese at regjeringens krav til klimaavtale med landbruket er et kutt på 5 millioner tonn CO₂-wkvivalenter over en tiårsperiode.

Svar:

Klimagassutslippene fra jordbruket utgjør om lag 8,4 pst. av de totale norske utslippene. Ser vi på perioden 1990 til 2016, har utslippene fra jordbrukssektoren blitt redusert. Reduksjonen har i all hovedsak skjedd som en følge av færre storfe, grunnet økt produktivitet i melkeproduksjonen og redusert bruk av gjødsel.

Norge har ratifisert Parisavtalen og arbeider nå for å innfri forpliktelsen om å redusere nasjonale klimagassutslipp ved en felles gjennomføring med EU i perioden 2021-2030. Klimaloven trådte i kraft 1.1.2018. Formålet med loven er å fremme gjennomføring av Norges nasjonale mål på klimaområdet, som ledd i en omstilling til et lavutslippssamfunn i 2050.

Av politisk plattform for regjeringen utgått av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre (Jeløyplattformen) framgår

det at det skal settes sektorvis ambisjoner for kutt i klimagassutslippene i ikke-kvotepliktig sektor. Dette inkluderer da også jordbruket.

Utgangspunktet for forhandlingene med jordbruksorganisasjonene om en gjensidig avtale, er at klimagassutslippene skal reduseres med 5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter til sammen i perioden 2021 – 2030. Det faglige grunnlaget for dette tallet er basert på beregninger av Miljødirektoratet.

I del IV av Klima- og miljødepartementet sin budsjettproposisjon for 2019 presenteres beregninger basert på tiltak som Miljødirektoratet vurderer har en gjennomsnittlig samfunnsøkonomisk kostnad under 500 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter. For tiltak som krediteres jordbrukssektoren i klimagassregnskapet, er potensialet for reduserte utslipp 4,5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter samlet frem til 2030, ifølge Miljødirektoratet. Jeg vil poengtere at i en avtale med jordbruket skal også sektorens bidrag til kutt i andre sektorer i klimagassregnskapet, som transport, bygg og arealsektoren (unntatt skog) inngå i reduksjonsmålet.

Det er nødvendig at begge parter gjennom sine virkemidler legger til rette for at utslippene i jordbruket reduseres. Det ligger med andre ord en gjensidighet mellom staten og jordbruket til grunn for forhandlingene om en avtale. Jeg vil også presisere at jordbruket skal ha stor fleksibilitet knyttet til hvilke tiltak som gjennomføres, og at avtalen skal ta høyde for ny kunnskap som kommer fram underveis.

SPØRSMÅL NR. 56**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 10. oktober 2018 av landbruks- og matminister Bård Hoksrud****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at resultatet av forhandlingene ikke vil føre til redusert matproduksjon i Norge?

BEGRUNNELSE:

I regjeringsplattformen står det at regjeringen vil innføre flat CO₂-avgift for alle sektorer på 500 kroner og trappe denne gradvis opp i perioden. Flere aktører har advart mot at dette vil kunne føre til redusert matproduksjon i

Norge. Samtidig slår Parisavtalen fast at: "...vi må bedre evnen til å møte negative klimakonsekvenser og kutte klimagassutslippene på en måte som ikke truer matproduksjonen."

Svar:

Målene for landbrukspolitikken ligger til grunn når regjeringen forhandler med jordbruket om en gjensidig avtale om utslippsreduksjoner. Jeg vil understreke at jordbruket sin viktigste oppgave er å produsere mat. Av hensyn til beredskap, ressursutnytting, verdiskaping, sysselsetting og klima er det viktig at norsk jordbruk produserer de før- og matvarene som det ligger til rette for å produsere i Norge, og i et omfang som kan dekke innenlands etterspørsel og eksport. Det er samtidig et mål at vi skal ha et

bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. Dette innebærer blant annet at jordbruket i en klimasammenheng må redusere utslippene per produserte enhet, i tillegg til å øke opptaket av CO₂ og tilpasse produksjonen til et klima i endring.

Jeg er derfor glad for at jordbrukets organisasjoner har sagt seg villige til å gå i dialog med regjeringen om en gjensidig avtale om utslippsreduksjoner fra sektoren. Jordbruket skal ha stor fleksibilitet knyttet til hvilke tiltak som gjennomføres. Det er også nødvendig at begge parter gjennom sine virkemidler legger til rette for at utslippene i jordbruket reduseres.

Det ligger med andre ord en gjensidighet, mellom staten og jordbruket, til grunn for forhandlingene om en slik avtale.

SPØRSMÅL NR. 57

Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævre

Besvart 11. oktober 2018 av landbruks- og matminister Bård Hoksrud

Spørsmål:

Sluxx er et effektivt middel mot brun skogsnegl som er en fremmedart som sprer sykdomsfremkallende bakterier og virus og som ødelegger hagegleden for så mange. Sluxx er miljøvennlig og rimelig og brukes av bønder med autorisasjon for plantevernmidler, men det er ikke godkjent til hobbybruk. Dette fordi importøren ikke har søkt om godkjenning, kanskje fordi produsenten også selger en konkurrerende middel.

Vil statsråden ta initiativ til at Sluxx blir gjort tilgjengelig for hageeiere slik mange ønsker seg?

BEGRUNNELSE:

Sluxx er et rimelig, brukervennlig og effektivt sneglemiddel som består av 2,9 % jernfosfat. Det har form av granulat (små pellets). Når sneglene spiser granulatene føler de seg mette og slutter å ta til seg næring. Så gjemmer de seg og dør. Middelet er ufarlig for planter og alle andre dyr enn snegler. Det er tillatt brukt ved økologisk dyrkning og har ingen sperrefrist for bruk. Det vil si at det i praksis kan legges ut samtidig som det høstes bær, urter og grønnsaker.

Problemet er at selv om Sluxx er ufarlig, så er det ikke godkjent til hobbybruk. I dag er Sluxx til salgs på Fellesk-

jøpet, men kan kun kjøpes av bønder og andre med autorisasjon for plantevernmidler.

Godkjenningsordningen til Mattilsynet krever at importøren må søke om å godkjenne produktet til hobbybruk.

Sannsynligvis ville en sann søknad blitt godkjent, men det forutsetter at importøren søker om det. Importøren har ikke fått tillatelse fra den tyske produsenten Neudorff til å søke, og derfor er ikke Sluxx godkjent til hobbybruk. Nå er det slik at Neudorff også produserer de mindre effektive sneglemidlene Ferramol og Nemaslug, som de tjener gode penger på. Man kan bare spekulere på hvorfor de ikke ønsker et så effektivt, rimelig og brukervennlig middel som Sluxx ut blant hageeierne. Men Landbruks- og Matdepartementet kan gi dispensasjon fra kravet om godkjenning hvis de vil.

Svar:

Jeg har forståelse for at brunskogsnegl kan skape frustrasjon hos hageeiere.

Både forebyggende og direkte tiltak er viktige for å redusere forekomst av brunskogsnegl i hager. Bruk av plantevernmidler er kun ett av flere aktuelle tiltak. Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) har mye nyttig informasjon

om bekjempelse av snegler tilgjengelig på sine hjemmesider.

Som representanten Nævra trekker fram, er preparatet "Sluxx HP" ikke godkjent til hobbybruk i Norge. Mattilsynet har ikke mottatt søknad om godkjenning av "Sluxx HP" til hobbybruk, og preparatet er derfor ikke vurdert for slik bruk. Mattilsynet opplyser for øvrig at ifølge godkjenningssinnehaver er "Sluxx HP" kun registrert som et yrkesprodukt i EU.

Mattilsynet har ansvar for å vurdere og godkjenne plantevernmidler som kan brukes i Norge. Regelverket for godkjenning og bruk av plantevernmidler er en del av EØS-avtalen, og er gjennomført i Norge gjennom Forskrift om plantevernmidler. Prosedyrer for søknadsprosess, hva

søknaden må inneholde og dokumentasjonskrav som må følge søknader er nedfelt i EØS-regelverket. I tillegg til ordinær måte å søke om godkjenning på, er det enkelte andre muligheter, samt dispensasjonsmuligheter i regelverket. Aktuelle bestemmelser i regelverket forutsetter imidlertid at det foreligger en søknad om godkjenning som myndighetene kan behandle. Dersom det kommer en søknad om godkjenning av dette preparatet til hobbybruk, vil jeg be Mattilsynet om å prioritere behandling av søknaden.

Det er for øvrig tilgjengelig tre godkjente preparater mot snegler for hobbybruk i Norge. Dette omfatter kjemiske preparater som, i likhet med "Sluxx HP", inneholder jernfosfat og det biologiske preparatet "Nemaslug."

SPØRSMÅL NR. 58

Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 12. oktober 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvordan er den totale logopeddekningen for barn og unge i Norge, og hvordan er ressursene fordelt på de ulike fylkene?

BEGRUNNELSE:

For barn og voksne som sliter med språket, er det viktig med tilgang til logopedtjenester. Stammer og andre talefeil kan være en begrensning i forbindelse med undervisning, jobb eller andre sosiale arenaer. Det er viktig med tidlig og riktig hjelp.

Svar:

Det finnes ikke oversikt over den totale logopeddekningen for barn og unge i Norge, eller hvordan ressursene er fordelt på de ulike fylkene, slik representanten Moflag etterspør.

Det er ansatte med logopedkompetanse i både barnehager, skoler og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT). Databasene BASIL (barnehage), GSI (grunnskole) og VIGO (videregående opplæring) innhenter imidlertid ikke opplysninger om logopeder.

Barnehaageloven sier at barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage. Formålet med spesialpedagogisk hjelp

er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Ifølge opplæringsloven har elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringsstilbudet, rett til spesialundervisning. Bruk av logoped kan inngå i spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning.

Det er viktig at personalet i barnehage, skole og PPT har tilstrekkelig kompetanse til å gi tidlig og riktig hjelp. Kunnskapsdepartementet har derfor flere initiativ for å støtte opp under arbeid med språk, språkutvikling, lesing m.m., og på flere steder i landet.

Strategien Kompetanse for fremtidens barnehage (2018-2022), har språk og kommunikasjon som ett av fire tematiske satsingsområder. Inneværende studieår har 297 personer fått innvilget videreutdanning i språkutvikling og språklæring, inkl. norsk som andrespråk. 30 personer har fått innvilget videreutdanning i språkutvikling og språklæring 2 (masternivå). Tilbudene er i Trondheim, Hamar, Campus Vestfold, Nordfjord, Bergen, Tromsø, Stavanger og Oslo. Universitetet i Stavanger har også et tilbud som er helt nettbasert og er dermed uavhengig av hvor man bor i landet.

Gjennom strategien Kompetanse for kvalitet tilbys ulike videreutdanningstilbud. Inneværende år var det 200 godkjente søknader om videreutdanning i lesing og skriving som grunnleggende ferdighet. De tilbys ved høyere utdanningsinstitusjoner i Trondheim, Bergen, Stavanger, Oslo, Hamar, Halden og Sogndal.

Statped tilbyr spisskompetanse blant annet på fagområdet språk og tale. De kan bistå kommuner og fylkeskommuner med utredninger, rådgiving og kompetanseheving. Statped har fire avdelinger: Statped nord, Statped midt, Statped vest og Statped sørøst.

Jeg oppfatter at representantens spørsmål primært knytter seg til barn og unge som sliter med språket. Siden det i begrunnelsen også vises til voksne, så kan jeg tilføye at de som har behov for behandling for språk- og taledefekter hos logoped eller audiopedagog som en del

av behandling eller etterbehandling av sykdom, skade eller lyte, kan få stønad til undersøkelse og behandling fra Helfo. Stønad kan gis etter folketrygdlovens § 5-10 dersom det offentlige ikke gir stønad etter andre lover. Behandlingen må være av vesentlig betydning for personens sykdom og funksjonsevne. Det gis refusjon til brukere med språkvansker som kan ha behov for logopedisk behandling av språk- og kommunikasjonsvansker som følge av hjerneslag (afasi) mv. Det er et vilkår for refusjon at det foreligger henvisning fra lege.

SPØRSMÅL NR. 59

Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 10. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Hva utgjorde den totale formuesskatten fra næringseiendom innen hoteller/overnattingssteder i hvert av årene fra 2013-2017?

BEGRUNNELSE:

Den reduserte verdsettelsesrabatten på næringseiendom over årene 2013 – 16 har slått negativt ut for sentrale deler av norsk reiselivsnæring. I reiselivsmeldingen, Meld. St. 19 (2016–2017) Opplev Norge – unikt og eventyrlig, gikk stortinget inn for en verdsettelsesrabatt i formuesbeskatningen av norskeide hoteller og overnattingssteder. Næringskomiteens flertall sa at dette skulle «være et viktig bidrag til vekst og utvikling for reiselivsnæringen over hele landet.» Forslaget var tenkt gjennomført i Statsbudsjettet for 2018, men ble ikke gjennomført.

Svar:

I reiselivsmeldingen ble det varslet at regjeringen tok sikte på å foreslå

lettelser i formuesskatten på hoteller/overnattingssteder gjennom en vesentlig økning i verdsettelsesrabatten. I statsbudsjettet for 2018 orienterte departementet om at en særskilt verdsettelsesrabatt for hoteller og overnattingssteder kan være EØS-rettslig problematisk. Det ble varslet at departementet ville gå i dialog med ESA for å forsøke å avklare om og eventuelt hvordan en hotellrabatt kan innføres i overensstemmelse med EØS-avtalen. Departementet er i dialog med ESA om en slik avklaring, og vil komme tilbake til Stortinget. Det vises for øvrig

til at regjeringens forslag i budsjettet for 2019 om å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler, herunder næringseiendom, til 25 pst., vil gi økt verdsettelsesrabatt for hoteller.

Formuesskatten ilegges personer og grunnlaget er deres samlede nettoformue etter fradrag for gjeld og etter et bunnfradrag. Det er altså ikke en direkte sammenheng mellom formuesskatten og det enkelte formuesobjekt. Departementet har derfor ikke anslag for formuesskatt på hoteller/overnattingssteder.

SPØRSMÅL NR. 60**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 16. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden syte for at gjerda langs jernbanen i Dalane i Rogaland er i orden slik at ikkje dyr vert drepne av toget?

GRUNNGJEVING:

Påkøyrslar av dyr på jernbane er eit problem i fleire deler av landet. Eg har hatt kontakt med bønder i Dalane som er frustrerte over manglande gjerdehald langs jernbanen. Dårlege gjerde bidreg både til drepte dyr og pinsler for skadde dyr. Ifylgje bøndene eg har snakka med i Dalane meiner Bane Nor at staten ikkje har noko ansvar. Det er ikkje lagt fram kva som er heimel for at dei ikkje lengre har gjerdeplikt. Bøndene får heller ikkje lov å gå inn på Bane Nor sin eigedom for å vedlikehalda gjerda. Situasjonen slik den er i dag er ikkje holdbar for bøndene i regionen.

Svar:

Påkøyrslar av dyr gjer inntrykk og er sjølvstøtt svært uheldig. Bøndene som vert råka har mi medkjensle. Påkøyrslar av dyr er diverre noko som kan skje ved drift av eit

jernbanenett. Vi jobbar difor aktivt med å førebyggje dyrepåkøyrslar, mellom anna gjennom å sette opp gjerder langs jernbana. Det gjeld både langs jernbana i Dalane og dei øvrige delane av jernbanenettet.

Det er inga generell plikt til å gjerde langs jernbana. Det vart vurdert om ei plikt skulle innførast når grannelova vart utarbeidd i 1993, men det vart vurdert til å ikkje vere hensiktsmessig i utgreiinga den gong. Innsatsen må difor rettast inn mot å førebyggje uhell der det er føremålstenleg.

Bane NOR fordelar midlar til dette føremålet innfor sitt budsjett for drift og vedlikehald. Effektar og mål vert følgt opp tertialvis av Jernbanedirektoratet og rapportert vidare til Samferdselsdepartementet.

Det er satt i gang eit arbeid på Jærbanen for å vurdere tilstanden på gjerda og gjennom ein handlingsplan vurdere kvar dei skal oppretthaldast eller fornyast. Nokre stadar vil det også vere eit alternativ å overdra gjerdet til grunneigar. Fleire stader langs bana er det gjerder av høg kvalitet og grunneigar vil då eventuelt kunne få moglegheit til å ta over gjerdet, mot at han eller ho også tek over framtidig vedlikehald.

SPØRSMÅL NR. 61**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 12. oktober 2018 av forsknings- og høgere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Nå har det snart gått to månader siden statsråden skulle gå i dialog med institusjonene.

Når vil universitetene få lov å gjøre prøveprosjekter med kvotering, og vil statsråden påse at prosessen ikke blir unødvendig forsinket?

BEGRUNNELSE:

Statsråden sier i Stavanger Aftenblad 6. september 2017 at hun har skiftet mening om kjønnskvolterung på enkelte studier, og sier:

«Tidligere hadde jeg en helt prinsipiell tilnærming om at de studentene som var best skulle få plassen, uavhengig av kjønn. Nå mener jeg at det er viktigere for oss som samfunn at vi for eksempel har psykologer av begge kjønn. Så nå mener jeg vi bør åpne for at knallgode mannlige kandidater kan gå foran, selv om det var en kvinnelig kandidat som hadde bitte litt bedre karakterer.»

Blant andre Norsk psykologforening vil ha prøveprosjekter med kvotering, men universitetene har ikke fått lov til det. Den 16. august sier statsråden til Khrono at hun vil «gå i dialog med institusjonene om hva som kan være en god ordning for psykologistudiet allerede for neste års opptak.» Det begynner å haste med en avklaring om

statsråden skal stå ved den skisserte fremdriften, og det vil være svært uheldig om en uavklart dialog forsinker fremdriften i saken unødvendig.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 2033 (2017-2018) om kjønnsbalanse i helsesektoren 15. august d.å., der jeg med utgangspunkt i søknadene fra Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo om kvote for menn ved opptak til psykologi, lovet å gå i dialog med dem om "hva som kan være en god fremtidig ordning for deres studier, både på kort og på lang sikt, inkludert neste års opptak".

I et møte i departementet 27. september d.å. der begge universitetene deltok, hadde vi en god og fruktbar dialog om den aktuelle problemstillingen knyttet til psykologistudiene. I møtet fikk jeg høre fagmiljøenes tanker og forslag til løsninger. Vi gjennomgikk grunnlaget for søknadene og spørsmål om bruk av en kvote eller å gi tilleggspoeng. Vi så også på andelen menn som har søkt

og som har fått tilbud om studieplass på psykologistudiene i de senere årene. Etter dette møtet har begge universitetene sendt inn reviderte søknader om tiltak med sikte på å rekruttere flere menn. Heller enn å be om en kvote ønsker universitetene nå å prøve ut en ordning med å få gi inntil ett tilleggspoeng for mannlige søkere.

De nye søknadene blir behandlet sammen med øvrige søknader om bruk av tilleggspoeng for det underrepresenterte kjønn til enkelte studier. Fristen for å søke om dette var 1. oktober, med sikte på opptak til studieåret 2019- 2020.

Jeg gjør oppmerksom på at departementet også har sendt ut et nytt høringsbrev med forslag om et forsøk med å bruke en spesiell test i tillegg til de fastsatte kravene for opptak til medisin ved Universitetet i Oslo fra 2019. Forslaget er avhengig av at det lar seg gjennomføre i den nasjonale opptaksmodellen som Samordna opptak har driftsansvar for. Høringsfristen for dette forslaget er 14. november. Beslutning i begge sakene vil foreligge i løpet av november 2018.

SPØRSMÅL NR. 62

Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 15. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for fordelingen mellom kommersielle, ideelle, og private asylmottak for perioden 2015, 2016, 2017 og per dags dato, med oversikt over antall plasser og hvilke kommuner mottakene fordeles på?

Svar:

Når asylmottak opprettes eller nedlegges, skal det legges vekt på fordeling mellom ulike typer driftsoperatører og mellom ulike landsdeler. Men også mottakskvalitet,

ankomstberedskap, integrering, pris og tilrettelegging for retur er hensyn det skal legges vekt på.

Endringer i antall asylsøkere vil ofte føre til at asylmottak må opprettes og nedlegges relativt raskt. Slike endringer vil kunne ha vesentlig innvirkning på både fordelingen mellom ulike typer driftsoperatører og fordelingen mellom ulike kommuner.

Nedenfor er en oversikt over fordelingen mellom ulike typer driftsoperatører og kommuner fra 31.12.2015 til 1.9.2018.

Beboere i mottak etter driftsoperatørens organisasjonsform. 2015-2018

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.08.2018
Kommune	10,3 %	18,8 %	33,8 %	23,9 %
Organisasjon	6,7 %	12,6 %	14,9 %	13,5 %
Privat	83,0 %	68,6 %	51,3 %	62,6 %

Antall beboere ved utløpet av 2015, 2016, 2017 og august 2018 fordelt på kommune.

Kommune	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.08.2018
Alstahaug	263	166	145	
Alta	238	32	13	
Andøy	5			
Arendal	553	104		
Asker	267	135	146	136
Askim	99			
Askøy	91			
Ballangen	69	24		
Bardu	128	112	131	142
Bergen	387	148	164	172
Birkenes	145	103		
Bodø	469	261	122	139
Bygland	232			
Bømlo	171			
Dovre	146			
Drammen	152	120	119	
Eidsberg	122	22	15	33
Eidsvoll	87			
Eigersund	226			
Engerdal	112	109	112	107
Etnedal	165			
Evje og Hornnes		34		
Farsund	413	170	6	
Fauske	205	60		
Fjell	220			
Flekkefjord	63			
Flora	161	100	117	
Fredrikstad	378			
Førde	201	247		
Gjerstad	27	24		
Gjesdal	62	165		
Gjøvik	158	73		
Gol		114		
Grong	146	104		
Hadsel	183	140	156	158
Halden	79			
Halsa		101		

Hamar	151	123		
Hammerfest	215			
Hareid	156	23		
Harstad	248	127		
Hattfjelldal	131			
Haugesund	147	196		
Hemne	247	154		
Hemnes	48	30		
Hemsedal	203	159		
Herøy (Møre og Romsdal)	135	33		
Hitra	90			
Hobøl	132	134	119	132
Hof	98			
Hol	58	30		
Holmestrand	107			
Horten	258			
Hurdal	145	137	98	
Hyllestad		35		
Høyanger	178	110		
Hå	271	161	126	149
Ibestad	45	25		
Iveland	35			
Jølster	123	136		
Kongsberg	145	130		
Kongsvinger	179	138	128	
Kragerø	101			
Kristiansand	560	366	185	184
Kristiansund	433			
Kvinesdal	160	22		
Kviteseid	192			
Kvæfjord	162	125	125	
Kåfjord	71	52		
Larvik	184	119	115	142
Leirfjord	48	21		
Lenvik	275	194	26	
Levanger	134	134	143	117
Lillehammer	90			
Lillesand	165	147	142	142

Lindesnes	37	28		
Lindås		26		
Lund	111	115	121	123
Lunner	32	17		
Lurøy	54			
Lyngdal	262	231	222	165
Lødingen	212	11		
Malvik	92			
Mandal	196	136		
Meløy	31			
Meråker	25	152		
Modum	96	37	37	11
Molde		32		
Moss	151	2		
Målselv	274	149		
Namsos	172	132		
Nes (Buskerud)	129			
Nesna	148	124		
Nome	210	177	167	166
Nord-Aurdal	69			
Nord-Fron	26			
Nordre Land	36	30	21	
Nordreisa	129			
Notodden	198			
Odda	87	143		
Oppdal	152			
Oslo	633	285	232	261
Porsanger	128			
Porsgrunn	171	380		
Radøy		42		
Rana	90	115		
Re	28			
Rendalen	108			
Ringebu	85			
Ringerike	400	165	107	311
Ringsaker	105	40		
Risør	163	112		
Røros		19		

Røyken	155			
Råde	69	7	24	28
Salangen	130	115	102	122
Saltdal	324	209		
Sandefjord	62			
Sandnes	251	24	27	
Sarpsborg	157			
Sauda	100	117		
Sel	334			
Skedsmo	172	24		
Skien	197	136		
Skånland	140	58		
Snåsa		96		
Sogndal	160	138	142	
Sola		41		
Songdalen	49			
Spydeberg	48			
Stange	122	10		
Stavanger	995	190		
Steinkjer	241	142	117	130
Stjørdal		66		
Stokke	4			
Stord	200	189	182	159
Stor-Elvdal	262			
Storfjord	115	59		
Strand	184	139		
Stryn	57			
Sund	165	138		
Sunddal	313	221	135	
Søgne	162			
Søndre Land	290	132		
Sørfold	27	27		
Sørreisa	25			
Sør-Varanger	141			
Time		141		
Tingvoll	145	120	131	137
Tinn	383	156	136	
Tromsø	260			

Trondheim	253	208	211	222
Trysil	290			
Tvedestrand	39	19		
Tynset	261			
Tysfjord	37			
Tysvær	66			
Tønsberg	137			
Ullensvang	53	65		
Ulstein	215	190	151	172
Ulvik	101			
Vadsø	275	189		
Valle	79			
Vang	130	144	127	125
Vefsn	206			
Vennesla		211		
Vestby	271			
Vestnes	121			
Vestre Slidre	145			
Vestre Toten	166			
Vestvågøy	281	141		
Vindafjord	298			
Volda	197	134	34	14
Voss	192	122		
Vågan	205	137		
Våler (Hedmark)	646			
Våler (Østfold)	177	144	99	
Østre Toten	260	146	124	131
Øyer	239			
Ål	209	119		
Ålesund	163	197		
Åmli	11			
Åmot	151			
Årdal	138			
Ås	175	161		
Åsnes	190			
Total	30 199	13 451	5 102	4 030

SPØRSMÅL NR. 63**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 16. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan Forsvarsministeren redegjøre for hvilke 10 tiltak som nå utredes på Evenes?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i bladet Harstad Tidende 4. oktober fremgår det at statlig reguleringsplan for Evenes flystasjon er forsinket fordi Forsvarsbygg jobber med å konsekvensutrede 10 tiltak. Retningslinjene for konseptvalgutredning (KVU) i henhold til statens kvalitetssikringssystem krever at disse forholdene skulle ha vært utredet før valg av lokalisering, fordi de kan være avgjørende for valg av "konsept". I den såkalte KVUen kan tiltakene ikke sies å være utredet, da de kun beskriver at tiltakene håndteres i nullalternativet.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president, datert 7. oktober 2018, med spørsmål fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund om hvilke temaer som utredes i forbindelse med reguleringsplanen for Evenes flystasjon.

Stortinget besluttet gjennom sin behandling av Innst. 62 S (2016-2017) til Prop. 151 S (2015-2016) at Evenes flystasjon, i tillegg til å være fremskutt base for et mindre antall kampfly, også skal være hovedbase for Forsvarets maritime patruljefly.

Som del av grunnlagsmaterialet for beslutningene, ble det gjennomført overordnede utredninger på områder som nå konsekvensutredes i større detalj. Utredningenes dybde og bredde var tilpasset det som var nødvendig for å velge basealternativ.

Som en konsekvens av beslutningen, er det gjennomført en konseptvalgutredning for å velge fremtidig utforming av Evenes flystasjons ulike funksjoner. Denne konseptvalgutredningen er gjennomført i henhold til de krav som foreligger i statens prosjektmodell, herunder er det gjennomført en samfunnsøkonomisk analyse av alternativene med analyse av kostnader og virkninger.

Gjeldende reguleringsplan for Evenes flystasjon ble vedtatt av Evenes kommune 15. mai 1992. Denne reguleringsplanen hjemler ikke en utbygging i det omfang som er aktuelt, og det er derfor besluttet at det skal utarbeides en ny reguleringsplan for Evenes flystasjon. Planen utarbeides i henhold til Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) med tilhørende forskrifter.

Temaene som skal konsekvensutredes fremgår av planprogram for Evenes flystasjon, fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 28. juni 2018, og omhandler støy, nærmiljø og friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø (også samisk bosetting), naturmiljø, landbruk og reindrift, befolkningens helse, forurensing, infrastruktur, vegnett og transportsystem, lokal og regional utvikling, risiko- og sårbarhetsanalyse, landskap, arealbruk og konsekvenser i anleggsfasen.

SPØRSMÅL NR. 64**Innlevert 5. oktober 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 15. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Vil forsvarsministeren garantere at fremtidig næringsvirksomhet, herunder næringsmiddelproduksjon, på Tønsnes havn og industriområde vil være mulig og helsemessig forsvarlig dersom man tillater atomdrevne fartøy å bruke havna, og hvilke garantier vil sivilbefolkninga ha for at det ikke er atomvåpen om bord i fartøyene som legger til der?

BEGRUNNELSE:

Ifølge nordnorske medier arbeider Statens strålevern nå med vurdering av risiko i forbindelse med anløp og lengre stasjonering av atomdrevne amerikanske marinefartøy ved Tønsnes havn og industriområde utenfor Tromsø. Tønsnes havn og industriområde er sivilt og eies av det kommunale foretaket Tromsø Havn KF. Det er per i dag

ikke inngått langsiktige avtaler for etablering av industri eller næringsvirksomhet, men det er blitt foreslått at havn og industriområdet kan brukes til landbasert sjømatproduksjon og annen sjømatrelatert virksomhet. Både for befolkninga og næringsliv er det viktig å vite hvorvidt de risikovurderingene som foretas legger til grunn at fremtidig næringsvirksomhet, herunder næringsmiddelproduksjon, fortsatt skal være mulig på området. Det er ikke vanlig at sivile havner tar i mot atomdrevne fartøy. Tønsnes havn og industriområde ligger dessuten nær boligområder med betydelig sivilbefolkning og ferdsel. Risikoen for at de amerikanske fartøyene som vil bruke havna, kan ha atomvåpen om bord gir derfor ekstra stor grunn til bekymring.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 8. oktober 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Moxnes om forsvarsministeren vil garantere for at fremtidig næringsvirksomhet på Tønsnes havn og industriområde vil være mulig og helsemessig forsvarlig dersom man tillater atomdrevne fartøy å bruke havna. Det stilles også spørsmål om hvilke garantier sivilbefolkningen vil ha for at det ikke er atomvåpen ombord.

Støtte fra allierte land har helt siden andre verdenskrig vært en sentral faktor i norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. For at dette premisset skal være troverdig må allierte styrker øve og trene i Norge. Flere allierte land har fartøyer som er reaktordrevne. For at disse skal operere i våre nærområder er det nødvendig å kunne tilby fasiliteter som gjør det mulig å anløpe norsk havn. Tønsnes havn utredes derfor som anløpshavn for reaktordrevne fartøy.

Gjeldende anløpsbestemmelser er fastsatt ved kgl. res. 2. mai 1997 om adgang til og opphold på norsk territo-

rium under fredsforhold for fremmede militære og sivile statsfartøyer. Anløpsbestemmelsene omhandler også søknad i forbindelse med anløp av reaktordrevet fartøy, herunder reaktordrevne ubåter.

Søknad om anløp av reaktordrevet fartøy skal være norske myndigheter i hende senest 14 dager før planlagt anløp. Tidsfristen er satt for at norske myndigheter skal kunne forberede besøk av utenlandske reaktordrevne fartøy på en sikker og forsvarlig måte. Statens strålevern er det øverste faglige organ når det gjelder sikkerhetsspørsmål relatert til stråling, og rådgir vedkommende departement som har myndighet til godkjenning av anløp. Statens strålevern stiller krav om risiko- og sårbarhetsanalyser og gjennomgår beredskapsplaner og prosedyrer for anløp. Nødvendige krav knyttet til beredskap, sikkerhet og sikring blir spesifisert og danner grunnlag for Statens stråleverns tilrådning. Basert på blant annet denne tilrådningen fattes en beslutning om godkjenning av anløp av Forsvarsdepartementet.

Vedrørende Tønsnes havn og industriområde er Statens strålevern involvert i det pågående utredningsarbeidet, og bidrar med vurderinger knyttet til sikkerhet, miljøovervåkning og beredskap. Hvis det skulle bli besluttet å legge til rette for anløp av reaktordrevne fartøyer vil det være i tråd med internasjonal standard for slike havner.

Når det gjelder spørsmålet om atomvåpen om bord på allierte fartøyer som besøker Norge, ble norsk politikk fastlagt med den såkalte Bratteli-doktrinen fra oktober 1975. Erklæringen lød: «Vår forutsetning ved anløp av fremmede krigsskip har vært og er at atomvåpen ikke medføres ombord. Norske myndigheter regner med at så vel allierte som andre atommakter respekterer denne forutsetning.» Bratteli-doktrinen har ligget fast som norsk politikk i over 40 år, og har tjent Norge godt. Regjeringen ser ingen grunn til å endre denne linjen.

SPØRSMÅL NR. 65

Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 16. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mange kurs i militærpsykiatri med kursgodkjenning fra Legeforeningen og Psykologforeningen er gjennomført siden oppfølgingsplanen "I tjeneste for Norge" trådte i kraft i 2014, hvor mange deltakere hadde disse kursene

og hvor mange slike kurs planlegges gjennomført i det som gjenstår av perioden oppfølgingsplanen er vedtatt videreført?

BEGRUNNELSE:

Når den norske staten sender soldater i krig i utlandet, innebærer det en stor helserisiko for de som sendes ut. Staten har et særskilt ansvar for å ta vare på de som kommer hjem med fysiske og psykiske skader. Mange av de som utsettes for store belastninger i forbindelse med nærhet til og deltakelse i krigshandlinger får psykiske skader og senskader som kan være kompliserte å behandle for det norske helsevesenet. Den tverrsektorielle handlingsplanen «I tjeneste for Norge» (2011-2014) inneholdt derfor blant annet tiltak for å utvikle kompetanse om veteraners psykiske helse i den sivile helsetjenesten. Dette skulle, i henhold til tiltak 119 og 120, skje i form av kurs i militærpsykiatri med kursgodkjennelse fra Legeforeningen og Psykologforeningen. Tiltak 24 i oppfølgingsplanen «I tjeneste for Norge» som gjelder fra 2014 til 2019, fastslår at kursene i militærpsykiatri skulle videreføres.

En viktig del av handlingsplanen «I tjeneste for Norge» var å etablere «et nettverk med særskilt kompetente leger og psykologer». Dette nettverket skulle ifølge oppfølgingsplanen med samme navn opprettholdes også etter 2014.

Veteranforbundet SIOPS, som har spesiell kompetanse på helseproblemer for veteraner fra utenlandssoperasjoner, rapporterer imidlertid at det er langt mellom behandlere og helsefaglige miljøer med kompetanse på dette området, som veteranene kan henvende seg til.

Dessuten er det ifølge Veteranforbundet SIOPS også ukjent hvor mange slike kurs i militærpsykiatri med kursgodkjennelse fra Legeforeningen og Psykologforeningen som er avholdt og hvor mange kursbevis som er utstedt.

Svar:

Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging Øst (RVTSØst) har i samarbeid med Forsvarets sanitet utarbeidet en todagers opplæringspakke i militærpsykiatri for leger og psykologer, som omfatter introduksjon til den militære virkelighet, særskilte utfordringer knyttet til denne og en innføring i relevant traumebehandling.

Under I tjeneste for Norge – Regjeringens handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste, ble målgruppen for opplæringen utvidet og gjort meritterende for ulike spesialiteter i Den norske legeforening, Norsk Psykologforening og andre profesjonsforeninger. Opplæringspakken skal nettopp bidra til kompetanseheving for personell som ofte er i kontakt med veteraner for at det skal tilbys faglig god psykisk helsehjelp både i de kommunale og de spesialiserte helsetjenestene etter hjemkomst.

I 2011 og 2012 gjennomførte RVTS opplæringspakken i Tromsø, Trondheim, Bergen, Kristiansand og Oslo, dvs. i alle landets daværende helseregioner. Mer enn 300

deltok på kursene. I 2013 deltok 100 personer på todagers meritterende kurs på Elverum.

RVTSene er tillagt oppgaven å bistå tjenesteapparatet med fagutvikling, implementeringsstøtte, undervisning, veiledning, konsultasjon og nettverksarbeid bl.a. på traumeområdet, dette inkluderer personell fra internasjonale operasjoner. Under handlingsplanen for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste er det anslått at mer enn 3000 personer deltok på ulike kompetansetiltak i regi av RVTS.

I I tjeneste for Norge – Regjeringens oppfølgingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste som kom i 2014, ble opplæringspakken videreført til personell som ofte er i kontakt med målgruppen. Det tilbys nå kurs tilpasset lokale ønsker og behov, fremdeles med forståelse av veteranenes belastninger under tjeneste og helse-, familie- og sosiale situasjon. For å styrke kompetansen om veteranhelse i kommunene, har RVTS i samarbeid med Forsvarets veteranstjeneste utviklet ulike undervisningsmoduler om veteranhelse til kommunene. Kursmodulene retter seg mot fastleger, annet helsepersonell, beslutningstakere, samt veterankontakter.

I 2016 arrangerte RVTS Øst todagerskurs for leger og psykologer i NAV, der også øvrige ressurspersoner fra NAV deltok. I følge Helsedirektoratet innebærer dette at over 500 personer har deltatt på kurs som er godkjent av Den norske legeforening eller Norsk psykologforening fra 2011 og frem til i dag. I tillegg arrangeres det et kurs nå den 25. og 26. oktober, der det er 30-40 påmeldte. Dette kurset er et samarbeid mellom RVTS Øst, Modum bad, Forsvaret og Veteranforbundet SIOPS, hvor leger og psykologer fra hele landet kan delta.

I 2015 ble prosjektet “bevisstgjøring av landets DPS-er (distriktpsykiatriske sentre)” som skal bidra til å spre kunnskap om veteraners særskilte behov, igangsatt. Prosjektet er fortsatt pågående i 2018. Denne opplæringen er for ansatte ved DPSene, inkludert leger og psykologer, og kommer i tillegg til opplæringspakkene.

Tematikken er også blitt fortløpende inkludert i andre RVTS-kursprogram rettet mot helsepersonell. RVTS Øst driver et omfattende undervisningsprogram med tittelen Tryggere traumeterapeuter for fagfolk fra alle faggrupper som arbeider med traumatiserte pasienter i spesialisthelsetjenesten. I samarbeid med Forsvarets veteranstjeneste og Institutt for Militærpsykiatri bygges dette nå ut igjen med en fordypningsmodul som er spesifikt rettet mot veteraners erfaringer. Kompetanse på veteranhelse inkorporeres dermed i et allerede eksisterende program, og det bygges opp større fagmiljøer med betydelig kompetanse på traumebehandling, som også inkludere veteraners helse. Andre eksempler er at RVTS Nord har tatt veteranperspektivet inn i forbindelse med det nettbaserte kurset Stø kurs- traumeforståelse og behandling, mens hos RVTS Vest er veteranperspektivet inkludert som en

del av det toårige kompetanseprogrammet Traumeterapeuter i Vest. Målgruppen her er psykisk helsevern innen spesialisthelsetjenesten og kommunen.

Det har vist seg krevende å rekruttere leger og psykologer til å deltatt på egne kurs for veteraner. Fremover vil det arbeides for i større grad å inkludere kunnskap om oppfølging av personell som har vært i internasjonal tjeneste i andre etablerte og langsgående kompetansehevingstiltak drevet av sentrene.

Under handlingsplanperioden ble det etablert Regionale fagnettverk for innsatspersonell (RNIP). Disse ble

videreført gjennom eget tiltak i oppfølgingsplanen. Fagnettverkene ledes av RVT Sene og er aktive i alle regioner. Formålet er bl.a. å øke samarbeid på tvers av sektorer og bidra i arbeidet med å styrke helse- og oppfølgingstilbudet til militært og sivilt innsatspersonell. Nettverksstrukturen genererer mange tiltak.

Jeg mener det er gjort en betydelig innsats for å bygge kompetanse i tjenesteapparatet, og at dette utgjør en viktig del av regjeringens arbeid for å anerkjenne våre veteraner.

SPØRSMÅL NR. 66

Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 12. oktober 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

Bladet Motor har i siste utgave en artikkel om forbrukerrettigheter ved bilkjøp, der bilen hadde ukjente større feil og mangler. I halvparten av sakene bladet har undersøkt, med medhold i Forbrukerklagenemnda, har ikke kjøperne fått pengene de har rett på.

Hvor mange saker var det i 2017 inkludert båt og annet utstyrskjøp, der kjøper har fått medhold i Forbrukerklagenemnda, men ikke fått tilbake pengene og hva vil statsråden gjøre for at forbrukere i slike saker får sine rettmessige penger tilbake?

BEGRUNNELSE:

Det er sannsynlig at disse sakene rammer hardest de som i utgangspunktet har middels og lavere inntekter, der det å ta saken til retten blir tilnærmet umulig. En annen utfordring er at når brukselgerne er organisert i A/S og firmaet slår seg konkurs kan prosessen bli vanskeligere og trekke mer ut i tid.

Svar:

Mange forbrukere opplever problemer etter bruktbil kjøp. Klager knyttet til bil er øverst på Forbrukerrådets klagestatistikk. I 2017 ble over 2000 slike klager behandlet, og over 700 av disse gikk videre til Forbrukerklageutvalget. Det er også et betydelig antall bruktbilsaker som behandles i forliksrådene og videre oppover i domstolssystemet. Som oftest skyldes klagen at det er oppdaget tekniske feil eller mangler ved bilen i etterkant av kjøpet.

Undersøkelsen som bladet Motor har gjennomført og som det vises til i brevet, tyder på at mange kjøpere har vanskeligheter med å få oppgjør fra bruktbilselgere etter å ha vunnet en klagesak i Forbrukerklageutvalget eller domstolene. Det fremgår av undersøkelsen at dette kan skyldes både manglende evne og manglende vilje hos selgeren. Det er beklagelig at den som har vunnet frem med sin sak og dermed har et rettmessig krav, likevel har store problemer med å få oppgjør fra selgeren. Jeg vil imidlertid peke på at denne typen krav etter begjæring fra kjøperen blir forfulgt på vanlig måte fra namsmyndighetenes side, og i så måte ikke står i noen dårligere stilling enn andre gjeldskrav. Jeg har tillit til at namsmyndighetene gjør det som er nødvendig for å inn drive også slike krav. Dersom selgeren har inntekter eller eiendeler som kan brukes til dekning, vil oppgjør normalt komme i stand, om nødvendig etter at det er avholdt tvangsforretning eller gjennomført konkursbehandling hos selger. Dersom selger er uten midler til å dekke det aktuelle kravet, vil imidlertid kjøper måtte gi tapt. Men slik vil situasjonen være i alle gjeldssaker hvor motparten ikke evner å gjøre opp for seg. Jeg kan etter dette vanskelig se at problemet skyldes mangel på samordning mellom namsmannen og Forbrukerklageutvalget, eller mangel på bistand til innkreving i disse sakene.

Det finnes ingen tilgjengelig statistikk som viser hvor mange saker Forbrukerklageutvalget hadde i 2017 som gjaldt bil, båt og annet utstyrskjøp og hvor klageren vant saken, men likevel ikke fikk oppgjør. Det fremgår imidlertid av utvalgets årsrapport for 2017 at utvalget behandlet 1 996 saker det året. 54 prosent av disse sakene gjaldt

kjøretøy og båter. I tillegg kom saker om kjøp av telefoner, elektriske artikler mv. som samlet utgjorde ca. 17 prosent av saksmengden. Klageren fikk helt eller delvis medhold i 61,5 prosent av det totale antall saker. Dersom denne medholdsprosenten også er representativ for utfallet av sakene som gjelder biler, båter mv., vil det altså være i overkant av 860 klager i den aktuelle kategorien som fikk helt eller delvis medhold.

Det er også mye den enkelte bruktbilkjøper kan gjøre for å unngå problemer i etterkant av kjøpet. Det er bl.a. viktig å få vurdert bilens tilstand nøye. Det tryggeste er å påse at bilen som vurderes kjøpt har en grundig tilstandsrapport, slik at eventuelle feil og mangler kan fremkomme før kjøpet avgjøres. Da er det lettere å unngå kostnadskrevende konflikter i etterkant. På Forbrukerrådets nettsider finnes en rekke råd og tips om hvordan bruktbilhandelen kan gjøre tryggere.

SPØRSMÅL NR. 67

Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 18. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Båtambulansetjenesten i Finnmark er nå ute på anbud. Området som ambulansebåten skal betjene befinner seg vest i Finnmark i et område preget av åpne havstrek, kraftige vinder og lange avstander til sykehus. Statsråden har ved flere anledninger svart at denne tjenesten skulle styrkes ved nytt anbud.

Mener statsråden at anbudsdocumentet fyller statsrådets forutsetninger om en høyning av kvaliteten på båtambulansetjenesten i Vest-Finnmark?

BEGRUNNELSE:

Fartøyet skal klare en fart på 25 knop ved en bølgehøyde på inntil 75 cm. Kravene ved forrige anbudsrunde til fart og operasjonsegenskaper var betraktelig høyere. Operasjonsegenskapene er det kanskje viktigste kriteriet for operasjon i det værutsatte området denne ambulansebåten skal betjene. Her vil man kunne få inn et fartøy med høyere alder enn det eksisterende ambulansefartøyet som allerede er 24 år. Slik anbudet nå er utformet, er det nær umulig å legge inn anbud med et nybygg, dette fordi anbudet har en rekke krav til dokumenter som skal leveres, men som du ikke kan levere for etter at et fartøy er bygget. Ekstra sikkerhetsutstyr som foretaket innførte ved forrige anbudsrunde er borte. Dette betyr at det ikke vil være redningsdrakter til lege, sykepleier/ambulansespersonell, pasient og ledsager. Anbudet åpner for at Sykehusinnkjøp premierer det rederiet som planlegger færrest mulig driftstanser til vedlikehold, gjennom høyest anbudsscore til det rederiet som spekulerer i å ta ut fartøyet til kontroll og vedlikehold minst mulig. Kravspesifikasjon krever ikke AIS.

Dette var et krav ved forrige anbudsrunde. Denne sikkerhetsfunksjonen er ikke påbudt etter internasjonale regler på små hurtigbåter, så det er mulig for en operatør å gå uten, men foretaket kan kreve denne funksjonen for å forbedre sikkerheten for fartøyet, noe de altså av ukjente årsaker latt være å kreve. I tillegg foreligger det en ekstremt kort frist til innlevering av anbud på 30 dager, i kombinasjon med et omfattende dokumentasjonsbehov. Den korte fristen vil påvirke kvaliteten og mengden av tilbydere.

Svar:

Det har vært stor politisk interesse knyttet til Finnmarkssykehusets anskaffelse av båtambulansetjenester i Vest-Finnmark. Først knyttet til eventuelt krav til virksomhetsoverdragelse, og nå til hvilke krav som er satt til båt og sikkerhet.

Jeg har stor forståelse for at befolkningen lokalt engasjerer seg i dette, siden dette faktisk kan handle om liv. Derfor har også Finnmarkssykehuset spesiell oppmerksomhet rettet mot dette. Det er også deres helsepersonell som følger disse båtene.

Sjøfartsdirektoratet har i forskrift fastsatt at det aktuelle kystområdet hvor denne ambulansebåten skal operere, er å betrakte som "fartsområde 4". Dette er en relativt "tøff" kategori. Dette innebærer at fartøyet "ikke passerer noen strekning på over 25 nautiske mil som er uten beskyttelse mot bølger og vind fra åpent hav". Finnmarkssykehuset stiller på bakgrunn av dette, nettopp et krav til sertifikat for fartsområde 4. Kravet gjelder både fartøy og bemanning.

For å få slikt sertifikat må fartøyet og tilhørende bemanning oppfylle sjøfarts-myndighetens krav til både konstruksjon, utrustning, bemanning og drift. Finnmarkssykehusets kravspesifikasjon omtaler ikke kravene sjøfartsmyndighetene stiller, siden dette er krav som forvaltes av disse, og som må oppfylles før sertifikat utstedes.

Kravet om 25 knop ved en bølgehøyde på inntil 75 cm, er ikke et krav til fartøyet som sådan, men et krav til marsjfart på nærmere angitt premisser. Kravet sier ikke noe om hvor høye bølger fartøyet må tåle for å kunne operere i det aktuelle farvannet. Ved større bølgehøyde må hastigheten nødvendigvis reduseres forholdsmessig, ikke minst av hensyn til pasienten. Krav til fartøyet knyttet til større bølgehøyder følger av de krav som ligger til grunn for sertifisering for det aktuelle farvannet.

Det er av flere uttrykt en bekymring for at man gjennom anbudet kan ende opp med en gammel båt. Det ligger imidlertid krav i konkurransen knyttet til kvalitet og leveringssikkerhet (driftssikkerhet), og som er gjenstand for konkurranse. Alle tilbydere vil måtte følge forskrifter,

lover, regler, samt båtprodusents anbefalinger ift. hyppighet på vedlikehold. Tilbydere skal beskrive vedlikehold som medfører driftsstans, samt varighet på denne. En nyere båt vil kunne medføre færre driftsstans med kortere varighet. I tillegg skal reservebåt være raskt på plass ved driftsstans. Nyere båter vil åpenbart score best i en evaluering av dette. Det er dessuten lagt til grunn dagens miljøkrav for motor og drivverk, noe som også skulle tilsi at kun moderne båter er aktuelle.

Finnmarkssykehuset er opptatt av sikkerhet til alle involverte under et ambulanseoppdrag. Krav om redningsdrakt er forskriftsfestet for mannskap. Finnmarkssykehuset vil, som i andre områder med båtambulanse, enten selv eller etter avtale med valgt leverandør, kjøpe inn redningsdrakter til både helsepersonell og pasienter.

Avslutningsvis vil jeg nevne at Finnmarkssykehuset også har gjort noen korrigeringer i opprinnelig kravspesifikasjonen, blant annet knyttet til miljøkrav for både hovedbåt og reservebåt. Det har også ved en inkurie blitt stilt for store krav til drivstoffkapasitet. Dette er nå endret.

SPØRSMÅL NR. 68

Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 16. oktober 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

Det er avdekket store svakheter i tilsynet med barneverninstitusjoner.

Hva konkret består avvikene i, og hvordan vil ministeren følge opp hvert enkelt avvik og når, og har ministeren tatt initiativ til en gjennomgang i resten av tjenestene?

BEGRUNNELSE:

Gjennom mediene avdekkes stadig uholdbar drift ved barneverninstitusjoner. Dette gjelder hjemmene og omsorgstilbudet til mange av våre svakest stilte barn og unge, og de som er helt avhengig av at vi som fellesskap stiller opp.

Svar:

Under begrunnelsen for spørsmålet vises det til at det gjennom mediene stadig avdekkes uholdbar drift ved barneverninstitusjoner, men uten at det er vist til konkrete saker. Dagbladet har nylig hatt en artikkelserie om uforsvarlige forhold ved Vestlundveien ungdomssent-

er, en barneverninstitusjon beregnet for ungdom med alvorlige atferdsvansker. Jeg legger derfor til grunn at spørsmålet særlig er knyttet til denne saken. Som svar på spørsmålet vil jeg gi en kortfattet og overordnet redegjørelse for hvordan den svikten som er blitt avdekket ved Vestlundveien, følges opp. Jeg oppfatter spørsmålet slik at det både omfatter fylkesmannens tilsyn med institusjoner og Bufetats ansvar for godkjenning og kvalitetssikring av institusjonene.

Bufetat har ansvaret for etablering og drift av barneverninstitusjoner. Dette innebærer at Bufetat godkjenner private institusjoner, og at de har ansvaret for å kvalitetssikre de statlige institusjonene.

Bufdir besluttet i april i år å nedsette en ekstern arbeidsgruppe for å vurdere forholdene ved Vestlundveien ungdomssenter. I juni la gruppen frem sin rapport ("Kronborg rapporten"), der det ble konkludert med at institusjonsdriften ikke var forsvarlig. I rapporten ble det blant annet vist til utfordringer i med personalsituasjonen og arbeidsmiljøet, samt vesentlige svakheter i den faglige behandlingen. På bakgrunn av rapporten fikk direktoratet 26. juni 2018 i oppdrag å avvikle driften ved institusjonen.

Vestlundveien ble deretter avviklet, etter å ha hatt inntaksstopp siden mai 2018.

Direktoratet fikk samtidig flere andre oppdrag, herunder å undersøke om faglige metoder, bemanning og kompetanse var på plass ved alle andre barneverninstitusjoner med tilsvarende målgruppe (atferd høy). Hovedfunnet fra gjennomgangen var at det ikke er funnet andre institusjoner som er vurdert som uforsvarlig, men at det er identifisert én avdeling med høy risiko for kvalitetsbrist, samt områder til forbedring ved andre institusjoner. Funnene fra gjennomgangen følges nå opp av direktoratet. Bufdir har også fått i oppdrag å gjennomføre en tilsvarende undersøkelse av barneverninstitusjoner for andre målgrupper. Resultatene fra denne undersøkelsen skal oversendes departementet i desember i år.

I tillegg til gjennomgangen av institusjonene har Bufetat region Vest fått i oppdrag å gjennomgå sitt system for styring og kontroll med barneverninstitusjoner. Departementet avventer nå en rapport om funnene fra denne gjennomgangen. Direktoratet iverksetter også flere tiltak for å styrke styring og ledelse i etaten og for å øke kvaliteten i etatens arbeid med godkjenning og kvalitetssikring av institusjonene.

Fylkesmennene har et lovpålagt ansvar for å føre tilsyn med barneverninstitusjonene, herunder tilsyn med at hvert enkelt barn får forsvarlig omsorg og behandling under oppholdet. Statens helsetilsyn har det overordnede faglige ansvaret for tilsynet på barnevernsområdet. Helsetilsynet er et faglig uavhengig organ som blant annet har utarbeidet en veileder som fylkesmennene benytter i sitt tilsyn med barnevernsinstitusjonene.

På bakgrunn av funnene i Kronborgrapporten nedsatte Helsetilsynet en arbeidsgruppe som har undersøkt om fylkesmannen i Hordaland sitt tilsyn med Vestlundveien var forsvarlig. Hovedkonklusjonen i en nylig avgitt rapport er at fylkesmannens tilsyn med Vestlundveien ikke ble utført på en forsvarlig måte. Dette begrunnes med en kombinasjon av forhold knyttet til generell organisering og styring av tilsynet med barnevernsinstitusjoner hos fylkesmannen i Hordaland, og forhold knyttet til tilsynet ved Vestlundveien spesielt. Statens helsetilsyn konkluderer i rapporten samtidig med at fylkesmannen har tilstrekkelig faglig kompetanse til å føre forsvarlig tilsyn med barneverninstitusjoner.

Rapporten inneholder en rekke oppfølgingspunkter til fylkesmannen i Hordaland. Fylkesmannen har frist til 31. oktober med å oversende en plan for hvordan de påpekte forholdene skal rettes opp. Rapporten inneholder også noen vurderinger, råd og anbefalinger av generell karakter til fylkesmennene og til Bufetat. I tillegg nevner rapporten enkelte tiltak som Helsetilsynet selv har planlagt å iverksette for å styrke den faglige styringsdialogen med fylkesmennene.

Det er meget alvorlig når det viser seg at en barneverninstitusjon ikke er blitt drevet forsvarlig, og at svikten heller ikke er blitt oppdaget, verken av Bufetat som ansvarlig for institusjonstilbudet eller av fylkesmannen som ansvarlig for tilsynet med institusjonen og det enkelte barns situasjon under institusjonsoppholdet. Det er blitt avdekket alvorlig svikt både ved Vestlundveien og ved fylkesmannens tilsyn med institusjonen. Svikten som er avdekket, blir nå fulgt systematisk opp.

SPØRSMÅL NR. 69

Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 17. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Er statsråden fornøyd med utviklingen hva gjelder antallet nye uføretrygdde de siste årene, og mener statsråden det gjøres nok for å bidra til å bringe folk ut i arbeid fremfor uføretrygd?

BEGRUNNELSE:

I budsjettproposisjonen for arbeids- og sosialdepartementets forslag til statsbudsjett for 2019 vises det til utviklingen i antallet uføre:

«I 2017 ble det 31 687 nye uføretrygdde. Dette er en oppgang på 2269 personer sammenliknet med 2016, tilsvarende en økning på 7,7 pst.»

«I løpet av 1. halvår 2018 ble det om lag 18 100 nye uføretrygdde. Dette er en oppgang på 13,3 pst., eller om lag 2100 personer sammenliknet med tilsvarende periode i 2017.»

Svar:

Ved utgangen av juni 2018 mottok om lag 332 100 personer uføretrygd, eller 9,8 pst. av befolkningen i alderen 18–67 år. Dette er en økning på 0,2 prosentpoeng sammenlignet med utgangen av 2017. Utviklingen i én helserelatert yttelse har nær sammenheng med utviklingen i en annen. Veksten i antall mottakere i 2018 har sammenheng med høy overgang fra arbeidsavklaringspenger, hvor det har vært en sterk nedgang i antall mottakere så langt i 2018. Blant de som sluttet å motta arbeidsavklaringspenger i 4. kvartal 2017, mottok i underkant av 32 prosent uføretrygd (uten å kombinere dette med arbeid) seks måneder senere. Økningen i antall uføre henger også sammen med at antallet som fyller 67 år og dermed går over på alderpensjon er blitt redusert de siste årene.

Andel mottakere av helserelaterte ytelser i pst. av befolkningen i alderen 18–66 år, var 16,9 pst. ved utgangen av 2017, og er 0,2 prosentpoeng lavere enn i 2016. Andelen av befolkningen som mottar en helserelatert yttelse har vist en avtakende tendens etter 2010 og var i 2017 på sitt laveste nivå i løpet av perioden 2001 til 2017.

Høy sysselsetting er en hjørnestein i det norske samfunnet. For den enkelte betyr det å ha en jobb både stabil inntekt, personlig utvikling og deltakelse på en sosial arena. Samtidig er gode fellesfinansierte velferdsordninger avhengig av balanse mellom hvor mange som bidrar til inntektene og hvor mange som mottar. At mange står utenfor arbeidslivet, er derfor en utfordring både for den enkelte og for samfunnet. En forsterket arbeidslinje og krav til aktivitet i velferdsordningene er viktige virkemidler for å stimulere til økt arbeidsinnsats i befolkningen. Dette demper økningen i framtidige kostnader og bidrar til å sikre mer bærekraftige velferdsordninger. Regjeringen har gjort flere justeringer i inntektssikringsordningene for å motvirke passive stønadsforløp og tilrettelegge for overgang til arbeid. Innføring av aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere og omleggingen av arbeidsavklaringspenger er eksempler på dette. I tillegg er ungdomsinnsatsen som regjeringen iverksatte i 2017, nå etablert i hele landet og foreslått videreført i 2019. Gjennom ungdomsinnsatsen er NAV-kontorene styrket med kompetanse og ressurser til tverrfaglige ungdomsteam og ungdomskontakter. Dette for at unge som er registrert i NAV ikke skal bli gående passive, men raskt få arbeidsrettet hjelp fra NAV. Målet er fullført utdanning og arbeid. Videre innførte regjeringen forsterket innsats for dagpengemottakere med kort tid igjen av dagpengeperioden fra 2. halvår i 2017. Innsatsen innebærer at dagpengemottakere med om lag et halvt år igjen av ytelsen skal få oppfølgingssamtaler for å motiveres til forsterket jobbsøking.

Et av hovedmålene med uføreformen som ble innført i 2015 var å gjøre det enklere å kombinere uføretrygd med arbeidsinntekt. Uføretrygdene skal ha trygghet til å

prøve seg i arbeidslivet uten at dette får negative konsekvenser for dem, noe som gir bedre insentiver for uføre til å utnytte sin restarbeidsevne. Det tidligere systemet med automatisk revurdering av uføregraden ved inntekt ut over friinntekten er falt bort. Uføre kan nå selv tilpasse arbeidsinntekten ut fra egne muligheter, og ikke til begrensninger i regelverket. Selv om det fortsatt er kort tid siden uførereformen trådte i kraft, peker resultatene så langt i riktig retning. En ny analyse gjort ved Universitetet i Bergen viser at uføretrygdene i større grad bruker sin restarbeidsevne etter uførereformen. Effekten har vært størst for unge, 100 prosent uføre menn, som har økt sin arbeidsdeltakelse med 3,1 prosentpoeng og har økt sine arbeidstimer med 2,8 timer i uken.

Et inkluderende arbeidsliv er viktig for å sørge for at flest mulig kommer ut i arbeid. I dag står altfor mange mennesker utenfor arbeidslivet i Norge – mennesker som kan og vil bidra. Derfor tok Regjeringen i 2018 initiativ til en inkluderingsdugnad for å bidra til at flere med nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV-en skal komme over i ordinære jobber. For å støtte opp under arbeidet om et mer inkluderende arbeidsliv, nedsatte også Regjeringen en ekspertgruppe (Sysselsettingsutvalget) i januar 2018 som skal analysere utviklingen i sysselsettingen i Norge, og foreslå tiltak som kan bidra til at flere kommer i arbeid.

Jeg vil samtidig opplyse om at Oslo Economics og Frischsenteret har blitt gitt i oppdrag fra Arbeids- og sosialdepartementet å undersøke årsaker til økt tilstrømming til uføretrygd blant unge. De skal levere sin rapport i juni 2019.

SPØRSMÅL NR. 70**Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tove Welle Haugland****Besvart 17. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at midlene som er avsatt til å hjelpe studenter som sliter psykiske problemer nå kommer brukerne til gode?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt en tilskuddsordning som retter seg direkte mot studentene og studentenes psykiske helse. Ordningen ble styrket med 10 mill. kroner i år, og utgjør nå 15 mill. kroner. Som statsråden selv skriver i et innlegg i Dagbladet 26. september i år, er dette penger som studentsamskipnader og universiteter og høyskoler kan søke om å bruke på helsefremmende og forbyggende tiltak. Statsråden skriver imidlertid ikke noe om at denne ordningen enda ikke er lyst ut, og at midlene derfor enda ikke har blitt brukt til formålet. Stadig flere unge og studenter sliter. Det må vi ta på alvor. studentsamskipnadene Sammen, Sit og SiO står bak Norges største undersøkelse om studenters helse og trivsel. 2018-rapporten viser at

flere enn én av fire studenter opplever alvorlige psykiske symptomer. Vi ser dermed en utvikling fra én av seks i 2010, til én av fem i 2014 og nå er det mer enn én av fire som sliter. Utkilingen går feil vei. Da er det ekstra viktig at tiltak besluttet av Stortinget blir iverksatt, og at pengene som bevilges når ut til mottakerne.

Svar:

Det er avgjort viktig at penger som bevilges til spesifikke tilskuddsordninger når mottakerne. Tilskuddsordningen "styrking av studenter psykiske helse" er, som representanten påpeker, fremdeles ikke utlyst for 2018. Det er foreslått en regelverksrevidering for å inkludere arbeid med rusmiddelproblematikk blant studenter (se side 54 i prop. 1 S (2017-2018)), og regelverket er nylig godkjent av Helse- og omsorgsdepartementet. Tilskuddsordningen vil derfor bli kunngjort en av de nærmeste dagene. Søknadsfrist settes til 15. november, og Helsedirektoratet vil ha søknadene ferdig behandlet innen 15. desember 2018.

SPØRSMÅL NR. 71**Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 16. oktober 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vi ber om en oversikt over hvem, eventuelt hvilke miljøer, organisasjoner eller instanser, som i sin dialog med regjeringen har etterspurt forslaget om å flytte mobberen i videregående skole?

Svar:

Alle barn har rett til å ha det trygt og godt på skolen, og det er skolens oppgave å sette inn tiltak som sikrer dette. Det er mange ulike tiltak som i utgangspunktet kan være aktuelle. Å flytte en elev som plager andre eller gjør skolemiljøet utrygt for medelever, skal aldri være den første og enkle utvei. Det er kun i de ekstraordinære tilfellene det er aktuelt å pålegge en elev å bytte skole.

I grunnskolen (1.–10. trinn) kan kommunen pålegge en elev å bytte skole når hensynet til medelevene tilsier det, jf. opplæringsloven § 8-1 siste ledd. Regjeringen har fått innspill fra flere aktører om at det er behov for en hjemmel i opplæringsloven til å kunne pålegge elever skolebytte også i videregående skole. Både Oslo kommune og Foreldrenettverket mot mobbing i skolen har etterspurt en slik lovendring overfor Kunnskapsdepartementet. Også flere fylkeskommuner og andre organisasjoner innenfor opplæringssektoren har uttrykt behov for et slikt virkemiddel.

Oslo kommune skriver om dette behovet i brev til Kunnskapsdepartementet 24. oktober 2017:

Videre er det i opplæringslova ingen hjemmel for å tvangsflytte elever på videregående skole, for eksempel

for å bryte opp en gjeng. I praksis må vi da varsle bortvisning for resten av skoleåret og foreslå for eleven et frivillig bytte av skole for ikke å bli bortvist. Dette forutsetter imidlertid at vilkårene for bortvisning for resten av skoleåret er til stede. Det er behov for en hjemmel for å tvangsflytte elever på videregående skole også for de tilfeller hvor vilkårene for bortvisning for resten av skoleåret ikke er tilstede.

Forslaget som er sendt på høring går ut på at skolebytte bare skal kunne pålegges i tilfeller der oppførselen til eleven i alvorlig grad går ut over tryggheten eller læringen til en eller flere medelever. Det er en forutsetning at

mindre inngripende tiltak ikke kan gi medelevene et trygt og godt skolemiljø. I dag har ikke fylkeskommunen muligheten til å pålegge skolebytte. I slike alvorlige saker vil fylkeskommunen i dag kunne vedta å bortvise eleven for resten av skoleåret i medhold av opplæringsloven § 9 A-11. Dette er en svært inngripende reaksjon som i mange tilfeller vil kunne ha mer alvorlige konsekvenser for eleven enn pålagt skolebytte, fordi det stenger eleven ute fra opplæring og det sosiale fellesskapet på en skole. I et slikt perspektiv kan pålegg om skolebytte være et bedre alternativ.

SPØRSMÅL NR. 72

Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 18. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre om at nytt Mjøs-sykehus i Innlandet fortsatt er prioritert etter byggingen av nytt sykehus i Drammen?

BEGRUNNELSE:

Nytt sykehus i Innlandet har i over 15 år vært lovet prioritert etter investeringene i nytt sykehus i Drammen.

Endelig modell for nytt sykehus i Innlandet skal vedtas i Helse Sør-Østs styremøte i desember. Den siste tiden er det skapt uro rundt investeringene i nytt sykehus i Innlandet, da Helse Sør Øst på sine hjemmesider gjorde det klart at Oslo Universitetssykehus nå skal prioriteres. Et innlegg undertegnet statsråden i Aftenposten konkluderte med det samme.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at det er de regionale helseforetakene, i dette tilfelle Helse Sør-Øst RHF, som har ansvar for å prioritere og planlegge sine investeringsprosjekter, og at dette gjennomføres innenfor tilgjengelige økonomiske rammer.

Når det gjelder nytt mjøssykehus, så ga styret for Sykehuset Innlandet i oktober 2017 tilslutning til framtidig mål bilde med en modell med ett stort akuttsykehus, kalt Mjøssykehuset. Sykehuset Innlandet har oversendt idéfaserapporten til Helse Sør-Øst. Etter det jeg har fått opplyst tar Helse Sør-Øst sikte på at saken styrebehandles

innen utgangen av 2018. Jeg vil også legge til at saken må oversendes meg, hvis styret for Helse Sør-Øst ved sin behandling vedtar et mål bilde som endrer strukturen i Sykehuset Innlandet.

I 2008 slo styret i Helse Sør-Øst RHF fast at et byggeprosjekt ved Sykehuset Innlandet har prioritet etter ferdigstillelse av byggeprosjektet i Buskerud, nytt sykehus i Drammen. I en styresak fra 2014 la Helse Sør-Øst til grunn at eventuell byggestart for aktuelle prosjekter i Sykehuset Innlandet tidligst kan skje i 2022. I økonomisk langtidssplan 2019-2022, som ble behandlet av styret for Helse Sør-Øst i juni 2018 oppgis det at fremdriften for nytt sykehus i Drammen og regionens økonomiske handlingsrom tilsier at forventet byggestart ved Sykehuset Innlandet skyves noe ut i tid og tilpasses fremdriften i pågående investeringsportefølje i Helse Sør-Øst.

Helse Sør-Øst gjennomfører nå flere byggeprosjekter parallelt, prosjektene er både i utrednings- og utbyggingsfasen. Prosjektene er innarbeidet i Helse Sør-Øst sin økonomiske langtidssplan. I tillegg til prosjektet ved Sykehuset Innlandet, gjelder dette bl.a. Tønsbergprosjektet, psykiatribygg på Sørlandet, nytt klinikkbygg og protonsenters ved Radiumhospitalet og utbygginger på Aker og Gaustad.

Jeg er kjent med at Helse Sør-Øst planlegger å fremme konseptfaserapport for utbyggingene på Aker og Gaustad, inkludert ekstern kvalitetssikring, for behandling i styret i desember 2018. Dette danner grunnlag for en lånesøknad inn mot statsbudsjettet for 2020.

SPØRSMÅL NR. 73**Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 15. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

En viktig konkurransefaktor for å ta toget, er god nettilgang slik at man kan jobbe effektivt eller ha sosial kommunikasjon. Mange reisende opplever denne tilgangen, enten som mobildekning eller WIFI-dekning som svært dårlig, ikke minst på Nordlandsbanen. Jernbanedirektoratets utredning av 25.4.18 om dette temaet skisserer flere løsninger og antatte kostnader.

Hvilken plan har statsråden og regjeringen for å implementere konklusjonene i denne utredningen og ta et krafttak for å rette opp manglene, og i hvilke årsbudsjetter?

BEGRUNNELSE:

Den siterte utredningen fra Jernbanedirektoratet gjennomgår flere strategier for å få en bedre mobildekning/nettilgang for de reisende med tog: <https://www.jernbanedirektoratet.no/contentassets/d5814aa23525446f963420b7338a9b5b/plan-for-mobildekning-til-togreisende.pdf>

Anbefalt strategi i rapporten er det de kaller Dekningsstrategien. Den innebærer tiltak både i tog og i infrastrukturen. Tiltakene i tog vil alene gi et stort løft i brukeropplevelsen, sies det. Videre legger Dekningsstrategien opp til å innfri ambisjonsnivået på de mest trafikkerte strekningene i landet først. Da kommer Rørosbanen og Nordlandsbanen svært dårlig ut.

Men den totale kostnaden for å innfri hele dekningsstrategien er beregnet til 3098 millioner kroner.

I forhold til hva dette betyr av tilfredshet hos passasjerer, og dermed økt konkurransefortrinn i en miljømessig ønsket retning synes dette som en relativt liten kostnad, og mange vil synes det er trist at det foreslås så lang periode for innfasing som seks år. I rapporten sies det nemlig at:

“Dekningsstrategien antas å kunne bli fullført i løpet av en seksårsperiode, men gevinster vil kunne hentes ut fortløpende, særlig som følge av etablering av mobilforstærkere i tog.”

Svar:

Eg er samd i at god nettilgang, og dermed moglegheita til å jobbe eller surfe på reisa er viktig for mange.

Jernbanedirektoratet har i si utgreiing pekt på fleire moglege løysingar for å styrke nettdekninga om bord i toga, med ulike kostnader. Ansvaret for mobildekning langs jernbana er delt mellom mobiloperatørane (langs sporet i friluft), Bane NOR (tunnelar) og Norske tog (om bord i toget).

Samferdsledepartementet har allereie bedt Norske tog om å starte arbeidet med å oppgradere utstyret som forsterkar mobilsignala om bord i toget til dagens teknologiske standard. Dette vil gi dei reisande ei betre oppleving av nettdekninga om bord der det er signal langs sporet.

For oppgradering og utbygging av mobilnettet i jernbana sine tunnelar, er kostnadane så høge at ytterlegare utgreiing er påkrevd. Den vidare oppfølginga av utgreiinga er nå til vurdering i Samferdsledepartementet.

SPØRSMÅL NR. 74**Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 16. oktober 2018 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Hva mener statsråden om å pålegge nettselskapene å tilby utkoblbar tariff, som gjenspeiler den nettnytte en slik tariff kan gi?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmålet i dokument 15:96 (2017-2018).

Utkoblbar tariff kan både være nyttig for nettselskap og kundene, både de som er aktuelle kunder for utkoblbar

tariff, som skipsfart, men også andre kunder i nettet gjennom lavere nettkostnader.

I dag er det en unntaksbestemmelse som åpner for at nettleverandører kan tilby en utkoblbar tariff på strøm avtaler. Men den er avhengig av at nettleverandører ønsker en slik ordning. Det gir ikke den forutsigbarhet som næringsaktører trenger for å investere i miljøteknologi. For å også komme andre kunder til gode kan man se for seg at rabatten knyttet til den utkoblbare tariffen, gjenspeiler den nettnytten en slik tariff kan gi.

Alle fergene som nå bygges for batteridrift, men med full biodiesel-reserve og nærskipsfart er gode kandidater for å bruke utkoblbar tariff.

Svar:

Nettselskapene har i dag anledning til å tilby utkoblbar tariff. I noen tilfeller kan det avhjelpe kapasitetssituasjonen i nettet å koble ut enkelte typer forbruk, fordi forsyningssikkerheten styrkes og unødvendige nettinvesteringer unngås. Dette er nettmessig relevante forhold som kan gi grunnlag for bruk av utkoblbar tariff.

Hvorvidt utkoblbar tariff har positive effekter for nettet er avhengig av den lokale nettsituasjonen. Dette er det nettselskapene som kjenner best. Det er derfor fornuftig at det er en viss frihet i utformingen av tariffene. Nettselskapene har gjennom den økonomiske reguleringen insentiver til å redusere kostnadene i nettet og å tilby utkoblbar tariff der det er hensiktsmessig. Etter mitt syn er det derfor ikke nødvendig å forskriftsfeste en plikt til å tilby utkoblbar tariff som gjenspeiler nettnytten i det enkelte tilfellet.

SPØRSMÅL NR. 75

Innlevert 8. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 16. oktober 2018 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Det nye forskningsfartøyet Kronprins Haakon på 1,4 milliarder, har blitt finansiert over statsbudsjettet under Havforskningsinstituttet. Nå viser det seg at tokttiden er fordelt på kun deler av polarforskningsmiljøet. UiB som er klart størst på polarforskning, samt Nansensenteret og Norge har ikke fått tildelt tokttid.

Hva vil ministeren gjøre for å få på plass en driftsmodell av forskningsfartøy som sikrer at de faglige beste forskningsprosjektene blir prioritert, og at vi blir globalt ledende innen polarforskning?

Svar:

Klima- og miljøministeren har ansvaret for polarforskningen og overvåking i polarområdene og Forsknings- og høyere utdanningsministeren har ansvaret for universitetene og den overordnede forskningspolitikken. Jeg svarer på spørsmålet med bakgrunn i Nærings- og fiskeridepartementets ansvar for utredning og kvalitetssikringsprosess i forkant av beslutningen om å bygge nytt isgående forskningsfartøy og anskaffelsen av det nye fartøyet.

Stortinget vedtok startbevilgning for nytt isgående forskningsfartøy i statsbudsjettet for 2013. Konseptvalget

som ligger til grunn for prosjektet er basert på at det nye fartøyet skal erstatte forskningsfartøyene "Lance" som eies av Norsk Polarinstitutt og "Jan Mayen" (som senere har skiftet navn til "Helmer Hansen") som eies av Universitetet i Tromsø. Det var en forutsetning at driftsbevilgningene til de fartøyene som fases ut skulle finansiere driften av det nye isgående forskningsfartøyet. Det er med andre ord ikke bevilget egne "friske" midler til drift av det nye fartøyet.

For Norsk Polarinstitutt og Havforskningsinstituttet er "Kronprins Haakon" et viktig redskap for å løse myndighetspålagte oppgaver.

Det er inngått en samarbeidsavtale mellom Universitetet i Tromsø, Norsk Polarinstitutt og Havforskningsinstituttet om eierskap og drift av fartøyet. Norsk Polarinstitutt skal forvalte eierskapet til fartøyet, mens Havforskningsinstituttet skal ha driftsansvaret. Fordelingen av driftsutgifter og bruksandel til fartøyet følger denne nøkkelen: Universitetet i Tromsø 50 pst., Norsk Polarinstitutt 30 pst. og Havforskningsinstituttet 20 pst. Fordelingen av driftskostnader og bruksandel for "Kronprins Haakon" er basert på fordelingen av driftskostnadene til de fartøyene som skulle fases ut. Universitetet i Tromsø har ikke faset ut "Helmer Hansen", men de skal fortsatt

dekke 50 pst. av driftskostnadene for “Kronprins Haakon” og disponerer brukstid tilsvarende.

Norsk Polarinstitutt, Havforskningsinstituttet og Universitetet i Tromsø har i henhold til samarbeidsavtalen anledning til å leie ut det isgående forskningsfartøyet til en tredje part innenfor den brukstid de respektive institusjonene disponerer. Det er derfor anledning for andre institusjoner å leie toktid på “Kronprins Haakon”. Forutsetningen er at det gjøres en avtale med en av institusjonene som har bruksandel i fartøyet, og at kostnaden ved bruk av fartøyet fullfinansieres.

Ett eksempel på dette er prosjektet “Arven fra Nansen”. Dette er et stort prosjekt under Norges forskningsråd med øremerket bevilgning på statsbudsjettet. Prosjektet har, i samarbeid med institusjonene som har bruksandeler i “Kronprins Haakon”, planlagt at prosjektet skal benytte til sammen ett år toktid i løpet av en femårsperiode.

I dette prosjektet deltar også institusjoner som ikke har bruksandel i fartøyet.

Universitetet i Bergen inngikk begynnelsen av 2018 en samarbeidsavtale med Norsk Polarinstitutt for å styrke det faglige samarbeidet og utnytte infrastruktur optimalt. Universitetet i Bergen vil gjennom dette samarbeidet blant annet være med på toktet til Antarktis vinteren 2018–2019.

Forskningsfartøy er i likhet med laboratorier, forskningsstasjoner, tungregningskapasitet, satellitter mv. bare verktøy i forskningen. Spørsmålet om de beste forskningsprosjektene blir prioritert er et spørsmål som må vurderes i forbindelse med den generelle forskningsfinansieringen. Finansiering av forskningen skjer både gjennom direkte bevilgninger til institusjonene og gjennom Norges forskningsråd – både åpne programmer og temaprogrammer. Hva som er de beste forskningsprosjektene vil avhenge av hva som er formålet med finansieringen av forskningen.

SPØRSMÅL NR. 76

Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 12. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Politisk ledelse i flere fylkeskommuner har over en periode hevdet at praktisk anvendelse av regelverket i gjeldene veinormaler for fylkesveier ikke tilligger fylkeskommunen men Statens vegvesen. Fylkeskommunen kan derfor eksempelvis ikke selv beslutte å bygge enklere sykkel- og gangveier.

Slik statsråden vurderer dette, er det Fylkeskommunen eller Statens vegvesen som har avgjørende myndighet i praktisering av veinormal for fylkesvei?

BEGRUNNELSE:

Det er flere saker der politisk ledelse i fylkeskommuner hevder at det er Statens vegvesen som har myndighet når det gjelder praktisering av veinormal for fylkesvei. I Hordaland gjelder dette Statens vegvesen sin praksis med å etablere busstopp i veibanen. I Hedmark er det en sak der Statens vegvesen nekter etablering av uteservering da dette angivelig vil gå utover fremkommeligheten.

Svar:

Vegnormalane er eit styringsverktøy for å utforma og dimensjonere offentleg veg- og trafikkanlegg. Statens vegvesen har myndigheit til å gje fråvik frå vegnormalane for riksvegar.

For fylkeskommunale vegar vil eg vise til at det er fylkeskommunane sjølv som er øvste myndigheit for å gje fråvik, og som dermed kan velje å fråvike Statens vegvesen sine vegnormaler i enkeltsakar. Kommunane har tilsvarende myndigheit for kommunale vegar.

For skilt-, oppmerking- og signalnormalane er Statens vegvesen fråviksmyndigheit.

Statens vegvesen godkjenner bruer på fylkesveg. Heimelsgrunnlaget er forskrift om standarder, fravik, kontroll, godkjenning m.m. ved prosjektering, bygging og forvaltning av bru, ferjekai og annen bærende konstruksjon på fylkesveg (bruforskrift for fylkesveg).

Statens vegvesen godkjenner nye tunnelar over 500 m og større endringar i eksisterande tunnelar på fylkesveg (og i Oslo kommune). Heimelsgrunnlaget er forskrift om minimum krav om tryggleik til visse tunnelar på fylkesvegnettet og kommunalt vegnett i Oslo (forskrift om tunneltryggleik for fylkesveg m.m.).

I Samband med overføringa av Sams vegadministrasjon til regionane vil departementet foreta ein gjennomgang av kor stort behovet for statleg regulering av krav til fylkesvegane er. Oppdraget vil gå ut denne hausten, og vil

danne grunnlaget for vidare arbeid. Ytterligare fleksibilitet for regionane vil naturlegvis vurderes som ein del av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 77

Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 16. oktober 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Jeg har merket med at statsråden i media har varslet en eventuell gjennomgang av saken når det foreligger en redegjørelse fra fylkesmannen i Hedmark.

Når vil redegjørelsen fra fylkesmannen foreligge, hvordan vil en gjennomgang av saken fra statlige myndigheter bli organisert, og hvordan vil statsråden holde Stortinget informert?

BEGRUNNELSE:

VG skrev i helgen om tre brødre i Tolga kommune som er fratatt myndighet. Ifølge avisen er det gitt feilaktige medi-

sinske diagnoser med den hensikt å skaffe merinntekter til kommunen.

Svar:

Redegjørelsen fra Fylkesmannen i Hedmark ble mottatt fredag 12. oktober. I samarbeid med justis-, beredskaps- og innvandringsministeren og helseministeren vil jeg følge opp saken gjennom de ordinære forvaltningskanalene. Dersom den videre oppfølgingen viser at det er behov for endringer i lovregler og/eller budsjett, vil saken bli forelagt Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 78

Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 15. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Hva mener statsråden om flyttingen av VTA-plasser fra Kanmer i Nes i Akershus, og er det en villet politikk fra regjeringens side at mennesker skal måtte reise lenger for å kunne delta på en VTA-arbeidsplass, samtidig som gode bedrifter straffes for å være nettopp gode?

Svar:

Regjeringen er opptatt av at det skal være tilbud av VTA-plasser til personer som trenger det samt at tilbudet

skal være kvalitativt godt og reiseavstanden ikke skal være urimelig.

Ansvar for fordelingen av VTA-plasser innen hvert enkelt fylke er delegert til Arbeids- og velferdsetatens fylkesledd. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at NAV Akershus opplever at det er en skjevfordeling av antall VTA plasser mellom kommunene i fylket. NAV Akershus har planer om å utjevne disse forskjellene over tid. Ingen VTA-deltakere vil bli sagt opp som følge av denne prosessen som vil skje over lang tid og i tett dialog med kommunen og det lokale NAV-kontoret.

I Akershus er det om lag 735 VTA-plasser i dag. Av disse disponerer Nes 74 plasser. NAV Akershus mener det er grunnlag for på lengre sikt å overføre en del plasser fra Nes til andre kommuner i fylket. Det er ikke endelig bestemt hvor mange plasser det er aktuelt å overflytte fra Kanmer.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at det er avtalt et møte mellom NAV Akershus og politisk ledelse i Nes kommune onsdag 17. oktober. Hensikten med møtet

er å informere om saken og se på muligheter til å utvikle tilbudet i kommunen.

Justeringen av antall plasser lokalt vil også være påvirket av utviklingen i antall nye plasser nasjonalt. I statsbudsjettet for 2019 har regjeringen foreslått å styrke VTA med om lag 200 nye plasser. Dette kommer i tillegg til en oppjustering på 400 plasser i 2018.

SPØRSMÅL NR. 79

Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 17. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å imøtekomme politiets ønske om bedre sikring av Karmsund bru i Karmøy kommune, tilsvarende tiltakene som nå er under planlegging ved bybroen i Stavanger?

BEGRUNNELSE:

Haugesunds Avis viser til statistikk fra Sør-Vest politidistrikt over det politiet omtaler som mulige sucidale hendelser på Karmsund bru i tidsrommet mai 2017 til august 2018. 19 hendelser ble registrert i denne perioden. Politiet uttaler at de fleste personene dette dreier seg om, er unge mennesker rundt 20-årsalderen.

Temaet unge og psykisk helse er viktig, vi må yte hjelp til dem som trenger det. Samtidig er det viktig å forebygge, slik regjeringen bidrar til blant annet gjennom opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse, satsningen på flere helsesøstre og psykologer i kommunene.

Skolehelsetjenesten er styrket, det innføres pakkeforløp for barn og unge med psykiske lidelser samt det ryddes opp i egenandelsordningene for disse.

En annen form for forebygging er å sikre steder med mange hendelser som nevnt over. Jeg noterer at et slikt arbeid er igangsatt ved bybroen i Stavanger, uavhengig av det er det naturlig å se på Karmsund bru.

Haugesunds Avis og Sør-Vest politidistrikt har valgt å beskrive omfanget av mulige sucidale hendelser ved broen, noe som er nyttig men også gjør sterkt inntrykk. Problemstillingen er i grenselandet mellom forebygging av selvmord, altså helse, og sikring av et viktig veianlegg. Jeg legger til grunn at eventuelle tiltak på Karmsund bru vil tilligge samferdselsministerens ansvarsområde.

Karmsund bru er en buebro på Europavei 134 som forbinder øyen Karmøy med fastlandsdelen av Karmøy kommune og Haugesund. Broen som går over Karmsundet, ble åpnet 22. oktober 1955, og er en buet og klinket stålfagverksbro. Broens lengde er 691 meter, og største spenn er 184 meter. Seilingshøyden er 46 meter, og broen har i alt 37 spenn. Karmsund bru har en ÅDT på rundt 20000 og Karmsundet som er en hovedled langs kysten, har stor skipstrafikk året rundt.

Svar:

Politiet og Statens vegvesen har hatt dialog om Karmsund bru. For å sikre unødig opphold vil eg oppmode om at Statens vegvesen startar på ei vurdering av dette så snart det foreligg eit ynskje om det frå Politiet.

Statens vegvesen har sikra fleire bruer med høge gjerde, mellom anna Tromsøysundbrua i 2005. Evalueringar av sikringstiltaka på Tromsøysundbrua i 2008 og 2011 tyder på at desse har hatt god effekt. Internasjonale studiar tyder på at det er liten overgang til andre metodar eller stader etter sikring av bruer med fysiske barrierar.

Det er også gjennomført tiltak på fleire andre bruer, mellom anna Tromøybrua, Brevik bru, Bjørndalsbrua og Fredrikstadbrua. I tillegg skal det no gjennomførast tiltak på Stavanger bybru, slik representanten Stensland opplyser.

SPØRSMÅL NR. 80**Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen****Besvart 15. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvilke prosjekter har regjeringen gitt tilsagn til innenfor den nye forskutteringsordning for fiskerihavne- og farledsprojekter?

BEGRUNNELSE:

Jeg registrerer i enkelttoppslag media at det er foretatt tildelinger, men har ikke et samlet bilde over hvordan ordningen blir brukt.

Svar:

Eg er samd i at god nettilgong, og dermed moglegheita til å jobbe eller surfe på reisa er viktig for mange.

Jernbanedirektoratet har i si utgreiing pekt på fleire moglege løysingar for å styrke nettdekninga om bord i toga, med ulike kostnader. Ansvar for mobildekning langs jernbana er delt mellom mobiloperatørane (langs sporet i friluft), Bane NOR (tunnelar) og Norske tog (om bord i toget).

Samferdsledepartementet har allereie bedt Norske tog om å starte arbeidet med å oppgradere utstyret som forsterkar mobilsignala om bord i toget til dagens teknologiske standard. Dette vil gi dei reisande ei betre oppleving av nettdekninga om bord der det er signal langs sporet.

For oppgradering og utbygging av mobilnettet i jernbana sine tunnelar, er kostnadane så høge at ytterlegare utgreiing er påkrevd. Den vidare oppfølginga av utgreiinga er nå til vurdering i Samferdsledepartementet.

SPØRSMÅL NR. 81**Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 18. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke statsråden klart å innfri den gylne regel, som han selv innførte, når det gjelder psykisk helse, og kan han innen markeringen av verdensdagen for psykisk helse i 2019 love at den gylne regel da vil være fulgt opp?

BEGRUNNELSE:

10. oktober er verdensdagen for psykisk helse. Ifølge Folkehelseinstituttet registreres det hvert år mellom 500 og 600 selvmord i Norge. De sier samtidig at det er vanlig å anta at det er ti ganger så mange selvmordsforsøk som selvmord. Langt flere sliter med den psykiske helsen, noe som bidrar til redusert livskvalitet for den enkelte. En ny rapport fra Helsedirektoratet viser at veksten i somatikken har vært fem ganger så stor som i psykisk helsevern i perioden 2013-2017. Dette er ikke i tråd med «den gylne regel» som statsråden selv har vært med på å innføre. Dagens Medisin har 16. august gjengitt at helseminister-

en under Arendalsuka selv har kommentert bruddet på den gylne regel med at: «Jeg er ikke bare misfornøyd. Jeg er skikkelig sur.» Det interessante er imidlertid hva slags grep statsråden nå vil foreta for å rette opp i den manglende satsingen innen psykisk helsevern.

Svar:

Det er riktig som representanten Mørland viser til i sitt spørsmål at det var regjeringen Solberg som fra 2014 gjeninnførte regelen om at veksten i spesialisthelsetjenesten skulle være større for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) hver for seg enn for somatikken («den gylne regel») – målt på regionnivå.

Begrunnelsen for denne regelen, som ble innført av daværende helseminister Ansgar Gabrielsen, var erkjennelse av at psykisk helsevern og TSB ikke fikk tilstrekkelig prioritet i spesialisthelsetjenesten. Gjeninnføringen av denne regelen er derfor svært viktig for denne regjeringen

og har også ført til betydelig større oppmerksomhet om psykisk helsevern og TSB.

Innfrielsen av regelen har ikke vært slik jeg har forventet meg. Så er det grunn til å si at regelen fra år til år i varierende grad har blitt innfridd blant de regionale helseforetakene, men ingen RHF har over tid vist tilfredstillende utvikling. Frem til 2018 er det likevel grunn til å hevde at regelen - i stort - har blitt innfridd for TSB.

Helse- og omsorgsdepartementet har gjennom styringsdialogen fulgt tett opp dette styringskravet overfor RHF. Jeg vil i løpet av høsten vurdere behovet for å videreutvikle styringskravet og oppfølgingen av dette i 2019 i lys av resultatene for 2018.

I representant Mørland sin begrunnelse for sitt spørsmål berøres også antall selvmord og selvmordsforsøk i Norge. Det at mennesker opplever at livet er så belastende at de velger selvmord som en utvei, er en stor utfordring for vårt samfunn. Denne regjeringen arbeider for at alle mennesker skal få mestre og leve det livet de selv ønsker. Det handler om å legge til rette for et verdig liv, gode oppvekstmiljøer, gode barnehager og skoler uten utestengning og mobbing, inkluderende samfunns- og ar-

beidsliv, gode sosiale nettverk og trygghet for at gode helsetjenester er lett tilgjengelig.

Psykiske helse er et av regjeringens viktigste satsingsområder. Det har vi slått fast i regjeringsplattformen. Vi jobber både generelt med psykisk helse og spesifikt selvmordsforebyggende. Det er igangsatt et nytt nasjonalt arbeid for forebygging av selvmord, etter at den forrige handlingsplanen utløp i 2017. Videre er det store pågående arbeider for å forbedre befolkningens psykiske helse og behandlingstilbudet. Jeg kan nevne at vi nå holder på å utarbeide en opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse, en ny folkehelsemelding og ny Nasjonal helse- og sykehusplan der også psykisk helse er et viktig tema. Avslutningsvis vil jeg også nevne at vi nå innfører pakkeforløp for psykisk helsevern og rusbehandling for å få et mer likeverdig tilbud og mer systematisk utredning og behandling. Vi vet at mange pasienter med psykisk lidelser og ruslidelser ønsker å bli mer involvert i eget behandlingsopplegg. Pakkeforløpene skal sørge for dette. Det er brukerne som er eksperter på eget liv. Vi må involvere dem mer i egen behandling.

SPØRSMÅL NR. 82

Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 17. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre greie for kvifor han nyttar andre tal enn Sjef Heimevernet, og kva som er korrekt informasjon?

BEGRUNNELSE:

I skriftleg spørsmål 15:2386 (2017-2018) svarar statsråden med at ingen Heimevernsområder er lagt ned i 2018. I førre utgåve av Heimevernsbladet (årgang 71 – utgåve 2/2018) skriv Sjef Heimevernet at 3 områder er nedlagd i 2018. Samtidig er ikkje tala på nedleggingar i HV-11 det same som statsråden viser til i sitt svar.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 10. oktober 2018 med spørsmål frå representant til Stortinget Willfred Nordlund om tal på heimevernsområde som skal leggst ned. Spørsmålet er ei oppfølging av spørsmål 2386 om same tema, der eg mellom anna svarte at ingen hei-

mevernsområde leggst ned i 2018. Representanten peikar på at dette avvik frå det som står i Heimevernsbladet 2. utgåve i 2018, som er at tre område er lagt ned i 2018.

Forsvarsdepartementet har gått tilbake til Forsvaret for å få ei forklaring på avviket. Forsvaret forklarar at avviket skuldast at det formelle nedleggingstidspunktet avvik frå det praktiske nedleggingstidspunktet. Det formelle nedleggingstidspunktet er når området ikkje lenger er ein del av den komplette operative organisasjonsplanen (KOP) til Heimevernet. Så vil det ta litt tid før personell, materiell og andre ressursar er fjerna frå området og eventuelt overført til nytt område, og det praktisk kan avgrensesast i datasystema.

Under følger ei ny oversikt mottaken frå Forsvaret over nedlegging og oppretting av HV-område sortert etter distrikt i 2017–2018. Tabellen inkluderer også Sjøheimet, som vart lagt ned 31. desember 2017, iht. Stortinget si avgjerd, ref. behandlinga av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop 151 S (2015–2016). Tabellen er basert på det formelle nedleggingstidspunktet. Kor mange område som vil bli

lagt ned og oppretta i 2019 avheng av den komplette operative organisasjonsplanen (KOP) for 2020. KOP for 2020 er ikkje klar. Det finns derfor ingen tal for 2019. Når det gjeld

HV-11, er informasjonen som er motteken frå Forsvaret no også justert.

Distrikt	Område	Nedlagt	Nedlagt
		31. desember 2017	31. desember 2018
HV-01	HV-område	-2	0
	SHV	-1	
HV-02	HV-område	0	-3
	SHV	-1	
HV-03	HV-område	-1	1
	SHV	0	
HV-05	HV-område	-1	0
	SHV	0	
HV-08	HV-område	0	-8
	SHV	-2	
HV-09	HV-område	-3	1
	SHV	-2	
HV-11	HV-område	0	-2
	SHV	-2	
HV-12	HV-område	0	-6
	SHV	-2	
HV-14	HV-område	0	0
	SHV	-2	
HV-16	HV-område	1	2
	SHV	-3	
HV-17	HV-område	0	0
	SHV	-2	
Sum HV-område		-6	-15
Sum SHV-område		-17	0

Det er innanfor forsvarssjefens myndigheit å tilpasse områdestrukturen for å sikre best mogleg utnytting av styrkane ut frå dei til ein kvar tid gjeldande operative prioriteringane. Forsvaret legg vekt på at områdestrukturen utviklast gjennom ein fortløpande og dynamisk planutviklingsprosess og er derfor i stadig endring.

SPØRSMÅL NR. 83

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 17. oktober 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvilke grep tar næringsministeren for å sørge for at viktige nasjonale mineralinteresser og næringsinteresser blir ivarettatt i forbindelse med vern, herunder frivillig vern, som regjeringen ønsker mer av?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Fylkesmannen i Nordland sitt arbeid med sikte på opprettelse av Ursvatnet naturreservat i Nordland på antatt bekostning av store fremtidige verdier for samfunnet.

I St.meld. nr. 14 (2015-2016) Natur for livet sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern og øke det frivillige skogvernet. Nordland er for ordens skyld allerede et av de mest verna fylkene i Norge.

Fra Fylkesmannen sitt notat;

“Området skårer nokså lavt på gammelskog og har ikke spesielt god treslagsfordeling. Det skårer bedre på urørthet/påvirkning, vegetasjonsvariasjon, rikhet, arter og størrelse.”

Fra forslag til verneforskriftens formål:

“Naturreservatet har en rik vegetasjon, et variert arts- mangfold og både innslag av varmekjære arter og arter tilknyttet gammelskog. Det er en målsetting å la gammelskogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne skogen blir større.”

Det synes merkelig at næringsdepartementet ikke er sterkere involvert i arbeidet med verneplaner, herunder med bakgrunn i uttalte mål fra regjeringen om å styrke mineralnæringen, som blir sterkt påvirket og i værste fall måtte avvike sin drift i området.

Svar:

Det er Klima- og miljødepartementet som forbereder sluttbehandlingen av skogvernsaker, hvor endelig vernevedtak skjer ved kongelig resolusjon i statsråd.

Eventuelle uløste interessekonflikter som gjenstår når sakene kommer til departementet blir vurdert i dialog med berørte departementer, herunder Nærings- og fiskeridepartementet. Siden det ofte er behov for å foreta avveininger mellom mineralinteresser og verneverdier i skogvernsaker er det rutinemessig dialog mellom Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for fremtidig vekst i mineralnæringen. Når skogområder forslås vernet, har man sjelden full informasjon om mineralressursene, blant annet fordi det som regel kreves kostbare undersøkelser for å frembringe slik informasjon. Derfor kan ny kunnskap som fremkommer etter at vern er vedtatt, i enkelte tilfeller vise at området inneholder mineralforekomster som kan gi grunnlag for fremtidig verdiskaping og næringsutvikling. Vern av skogområder utelukker derfor ikke muligheten for eventuell utnyttelse av funn av betydelige mineralressurser, dersom slik virksomhet kan skje på en miljømessig forsvarlig måte.

Dersom ny kunnskap i fremtiden viser at det finnes viktige forekomster av mineralske ressurser i verneområdene, må eventuell utdrift av disse forekomstene vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle ut fra den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Denne lyder: “Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.” Når tiltaket behandles etter denne generelle dispensasjonsbestemmelsen vil hensynet til vesentlige samfunnsinteresser, for eksempel mineralinteresser, bli vurdert og veid opp mot verneinteressen.

Det er viktig at vernesaker som kommer til beslutning til regjeringen, er tilstrekkelig utredet, slik at både verneverdier og mulige konsekvenser av vern for ulike næringsinteresser fremkommer på en god måte. I min-

eralsaker kan det være en utfordring at man ikke alltid har god kunnskap om verdien av mineralressursene før de er undersøkt av private virksomheter. Direktoratet for mineralforvaltning avgir som regel høringsuttalelser i vernesaker og plansaker på et tidlig tidspunkt, der et viktig formål er å belyse konsekvensene for mineralressurser og igangværende og fremtidig mineralutvinning. I sin vurdering er Direktoratet for mineralforvaltning primært opptatt av om forslag til vern kan ha negative konsekvenser for igangværende mineralforekomster eller om vern kan berøre mineralforekomster som kan være verdifulle for fremtidig verdiskaping.

Norges geologiske undersøkelse har utviklet verkøyet “Min kommune” der kommuner enkelt kan undersøke hvilke etablerte mineralressurser som er kartlagt

i kommunen. NGU har også utviklet et klassifiseringssystem for mineralressurser for å synliggjøre hvor viktige ressurser ligger, slik at de blant annet kan ivaretas i verneprosesser og planprosesser.

Jeg er kjent med den konkrete saken som trekkes frem som bakgrunn for spørsmålet, og departementet har hatt møter med selskapet om saken. Tilrådning i saken er nå oversendt fra fylkesmannen i Nordland til Miljødirektoratet. Også Miljødirektoratet har hatt møte med selskapet om saken. Miljødirektoratet vil avgi sin vurdering og tilrådning i vernesaken til Klima- og miljødepartementet. I behandlingen av saken vil regjeringen legge vekt på å ivareta både hensynet til verneverdier og næringsinteresser på en god og helhetlig måte i tråd med kravene i utredningsinstruksen og i naturmangfoldloven § 14.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 9. oktober 2018 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 16. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at alle typer dykking, uansett om det er i Nordsjøen, fra båt eller fra land, kommer under samme vernelov, dvs. Arbeidsmiljøloven, og at påseansvaret også gjelder inshore dykking?

BEGRUNNELSE:

I en sak på NRK 29. september kommer det frem at 6 av 10 dykkere har fryktet for liv og helse på jobb. Til NRK sier statsråd Haugli at regjeringen vil utvide regelverket, slik at alle dykkere skal være omfattet av et sikkert og trygt regel og forskriftsverk. Lovvalget er likevel uklart. I dag er det ingen tvil om at Arbeidsmiljøloven gjelder for dykking i Nordsjøen, og for dykking fra land. Mens det er sådd tvil om det er AML som gjelder for dykking fra båt. Høyesterett har blant annet ment at AML ikke gjelder ved dykking etter kamskjell. En forutsigbar vernelovgivning er avgjørende for trygghet til de som jobber i bransjen. Det er svært uheldig med ulik vernelov for ulike typer dykking, som fører til at dykkere vandrer inn og ut av ulike vernelover alt etter om de dykker fra båt eller fra land.

Svar:

Det er høy risiko forbundet med yrkesdykking, og ulykkesraten blant dykkerne er høy. I januar 2017 ba jeg derfor

Arbeidstilsynet om å iverksette en egen satsing for å øke sikkerheten i næringen.

Som del av Arbeidstilsynets satsing mot innaskjærs yrkesdykking, har Arbeidstilsynet hatt på høring forslag til strengere forskrifter for yrkesdykking. Planen er å få dette satt i kraft fra nyttår.

Som representanten er kjent med, er “sjøfart, fangst og fiske” unntatt fra arbeidsmiljøloven. Dette området hører i stedet under sjøfartsmyndighetenes ansvarsområde. I “kamskjelldykkersaken” kom altså Høyesterett til at det aktuelle arbeidet kom inn under dette unntaket.

Kamskjelldykkersaken er en direkte foranledning til at Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet i vår i et felles oppdrag ba Arbeidstilsynet og Sjøfartsdirektoratet om sammen å gjennomgå det samlede regelverket på området for å sikre at det ikke er “mangler og uklarhet, og slik at all dykking i norske farvann skal skje under betryggende forhold uansett hvilket regime det dykkes under. Etatene arbeider nå med konkrete regelverksforslag.

Regjeringen skal altså ikke bare stramme til regelverket, men også sørge for at all dykking er underlagt forutsigbart og betryggende regelverk, uavhengig av om det dykkes fra båt eller land.

Når det gjelder henvisningen til “påseansvaret” i spørsmålet, antar jeg at det siktes til petroleumssoperatørens overordnede HMS-ansvar i petroleumsvirk-

somheten. Dette operatøransvaret springer ikke ut av

arbeidsmiljøloven, og det tas ikke sikte på å lovfeste et tilsvarende prinsipp der.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 18. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil helseministeren sikre at omlegging av praksis i Helfo ikke fører til urimelige utslag for dem som har reist til utlandet for behandling før det ble kjent at Helfo ville stramme inn sin praksis for refusjon?

BEGRUNNELSE:

For mange kronisk syke er et opphold i varme omgivelser med tilgang til intensiv behandling viktig. Flere kronisk syke i Narvik har benyttet seg av muligheten til å få refundert behandlingsutgifter til fysioterapi ved reiser til Spania over flere år. I Narvik kan sommeren godt drøye med sin ankomst til uti juli, og fra september er det vanligvis over. Is og snø halve året gjør det vanskelig for mange kronisk syke å bevege seg utendørs. Da er et intensivt behandlingsopphold i varme temperaturer ofte avgjørende for å fungere over en så lang, kald årstid. Jeg er kontaktet av flere som reiste vinteren 2017/2018 i den tro at behandlingsutgifter ville bli refundert som året før, men som nå er i den situasjonen at de enda ikke har fått kravet sitt om refusjon for behandling behandlet. De ble i april/mai 2018 gjort oppmerksomme på at praksis fra Helfo ville bli skjerpet inn, de ville ikke få refusjon for behandling i utlandet som de ikke ville mottatt i Norge. Det ble også hevdet at det ble gitt for mange behandlinger til mange. Det er for disse kronisk syke nå uklart om innskjerpingen i praksis vil bli gjort gjeldende for reiser foretatt vinteren før, og hva som vil bli vurdert som for mange behandlinger. Behandlingsomfanget er gjort i samråd med helsepersonell, og det er naturlig at pasientene har tillit til deres vurdering.

Det gjør at de som reiste på samme reise som de hadde fått refundert behandlinger for tidligere, nå står i fare for å ha pådratt seg utgifter de har vansker med å dekke. De kronisk syke som i god tro reiste og fikk behandlinger i utlandet vinteren 2017/2018 er en sårbar gruppe som ikke burde rammes av en tilbakevirkende omlegging av praksis.

Svar:

Folketryktdloven § 5-24a implementerer EUs pasientrettighetsdirektiv i norsk rett, og pasienter gis etter denne bestemmelsen rett til refusjon av utgifter til de fleste former for helsehjelp mottatt i andre EØS-land. Refusjonsordningen innebærer en mulighet for pasienter til å velge å motta behandling som man har rett til i Norge i andre EØS-land. Dette betyr at refusjonsordningen hverken innskrenker eller utvider hvilke typer helsetjenester en person har rett til, omfanget av helsetjenestene, eller innholdet i dem. Refusjonsordningen innebærer først og fremst en økt valgfrihet med tanke på behandlingssted. Hovedregelen er at de samme vilkårene som gjelder for retten til dekning av utgifter for tilsvarende behandling i Norge må være oppfylt dersom behandlingsutgifter påløpt i andre EØS-land skal kunne dekkes.

Hvorvidt helsehjelpen mottatt i utlandet er tilsvarende som pasienten ville fått bekostet av det offentlige dersom helsehjelpen var mottatt i Norge, vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Det forventes ikke at den mottatte helsehjelpen skal være identisk med helsehjelp vedkommende ville fått bekostet i Norge, men det forutsettes at den må være lik eller sammenlignbar. Dette for å unngå at det offentlige gjennom refusjonsordningen påtar seg finansielt ansvar for utgifter som ikke ville blitt dekket i Norge. For at helsehjelpen skal kunne refunderes, forutsettes det at behandlingen er av vesentlig betydning for pasientens sykdom og funksjonsevne. Helfo vil i sine vurderinger legge vekt på blant annet pasientens diagnose, eventuelle epikriser og henvisninger (der dette er relevant), opplysninger om behandlingsvarighet, behandlingstype, behandlingshyppighet, samt eventuelle uttalelser fra pasient i refusjonssøknaden. Vurderinger rundt slike forhold skal bidra til å sikre at pasienter får refundert utgifter for behandling som tilsvarer behandling vedkommende pasient ville ha fått bekostet av det offentlige i Norge. Samtidig skal det sikres at det ikke blir refundert for mer eller annen behandling enn det offentlige ville påtatt seg ansvaret for i Norge.

Det ovennevnte har ligget til grunn som et prinsipp i refusjonsordningen helt siden den ble opprettet i 2011. Helfo avdekket imidlertid gjennom sitt kontrollarbeid høsten 2017 at deres praksis rundt refusjon av fysioterapiutgifter i andre EØS-land hadde tilrettelagt for en betydelig forskjell med tanke på hva enkelte brukere fikk refundert i utlandet i forhold til hva de ville fått dekket i den offentlige helsetjenesten i Norge. Siden regelverket forplikter Helfo til en praksis som hverken innskrenker eller utvider omfanget av både tjenester eller stønad som pasienter gis rett til, men som snarere skal ligge nært opp mot innenlandske forhold, var det nødvendig med en nøyere vilkårskontroll i de enkelte sakene. Helfo sørger for faglig støtte fra fysioterapeut i saksbehandlingen i slike saker. Helfo fastholder at refusjonen som nå utbetales er mer i tråd med regelverket, og at det nå er et bedre samsvar mellom refunderte fysioterapitjenester mottatt i utlandet og fysioterapitjenestene den enkelte pasient ville fått i Norge.

Helfo fatter vedtak i enkeltsaker. Det kan derfor ikke forutsettes at pasienter som på et tidspunkt har fått innvilget refusjonssøknaden sin automatisk vil få innvilget søknaden sin ved en eventuell neste anledning. Individuelle forhold knyttet til det enkelte helsehjelpstilfellet skal vurderes i hver enkelt sak, og det er dette som er avgjøren-

de for hvorvidt refusjon kan ytes, og i så fall med hvor mye. Helfo har ikke anledning til å gi forhåndssamtykke til fysioterapibehandling i andre EØS-land etter folketrygdloven § 5-24a, og det er følgelig bruker som bærer risikoen for at behandlingen de mottar i et annet EØS-land tilsvarer behandling de ville fått bekostet av det offentlige i Norge. Det er heller ikke slik at brukere som uberettiget kan ha fått refundert utgifter skal tilgodeses i senere refusjonskrav på tross av bedre og nøyere vilkårskontroll i saksbehandlingen. Brukere har imidlertid anledning til å påklage Helfos vedtak.

Når det gjelder saksbehandlingstiden i Helfo, oppgir Helfo at over 90 % av alle førstegangssøknader om refusjon mottatt i 2018 har blitt behandlet innen 12 uker. Helfo har imidlertid hatt enkelte utfordringer med saksbehandlingstiden på en andel av sakene som ble mottatt høsten 2017. En medvirkende årsak var at Helfo på grunn av vilkårskontrollen ønsket å gi pasienter muligheten til å opplyse sine saker ytterligere før vedtak ble fattet, og en rekke pasienter ble derfor bedt om å sende inn ytterligere dokumentasjon. I tillegg ble noen saker liggende i påvente av at helsepersonell kunne uttale seg om sakene. Jeg må beklage at dette har medført at enkelte brukere ikke har fått behandlet saken sin innen de gjeldende frister.

SPØRSMÅL NR. 87

Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 18. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Viser til saken ang 3 brødre bosatt i Tolga kommune der det er satt diagnose utviklingshemmet uten at det er foretatt tester eller individuell vurdering av kompetent fagpersonell. Siden er personene satt under vergemål der disse diagnosene er lagt til grunn for vergemålet.

Kan det bes om en total gjennomgang av lovligheten og de faglige krav som skal legges til grunn for at slike diagnoser skal settes og lovligheten i å vedta frivillig vergemål på bakgrunn av disse testene uten samtykke?

Svar:

Jeg forstår godt at representanten stiller disse spørsmålene etter det som har kommet frem om denne saken gjennom media.

Alle har krav på nødvendig, forsvarlig og omsorgsfull hjelp fra helse- og omsorgstjenesten. Å sette en alvorlig diagnose uten å snakke med pasienten er i strid med dette. Utredning og diagnostisering av psykisk utviklingshemming skal skje på en grundig og forsvarlig måte. Dette er viktig for pasientens rettssikkerhet og for tilliten til helsetjenesten. Derfor må vi gå gjennom denne saken.

Vergemål er en støtteordning for dem som av ulike grunner trenger bistand til å håndtere økonomiske eller personlige forhold. Nå er vergemålene for de tre brødrene opphevet, men det er viktig at vi finner ut hva som har skjedd i denne saken og hva vi kan lære av det.

Det skal foretas en grundig gjennomgang av hele dette sakskomplekset for å finne ut hva som faktisk har skjedd i denne saken, og hvordan det kunne skje. Allerede nå vet vi at det er begått alvorlige feil som det er grunn til å beklage

overfor brødrene som dette har gått utover. Statsministeren har beklaget dette offentlig.

Så er det mye vi ennå ikke vet tilstrekkelig om, og som det er avgjørende at vi får utredet ved en uhildet gjennomgang av hele sakskomplekset. Det er de etablerte tilsynsmyndighetene som nå skal gå gjennom saken, dvs. Statens helsetilsyn, Statens sivilrettsforvaltning og Fylkesmannen i Hordaland. Fylkesmannen i Hordaland skal koordinere

blant annet undersøkelsene av Statens helsetilsyn, som skal se på diagnoseaspektet, og Statens sivilrettsforvaltning, som skal se på vergemålaspektet. Som det ble orientert om på pressekonferansen 17. oktober, skal Fylkesmannen i Hordaland innen 29. oktober gi regjeringen beskjed om hvor lang tid de trenger for å gjøre sin gjennomgang, og komme med en fremdriftsplan.

SPØRSMÅL NR. 88

Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 15. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

21. september ble en afghansk familie på seks, blant annet en alvorlig syk far, hentet av politiet på Heiane mottak. Et stort antall politibiler og rundt 30 politifolk ble benyttet. På undertegnede spørsmål om begrunnelsen for den omfattende politiaksjonen (2.10), svarte justisministeren (8.19) kun generelt, uten å berøre den konkrete hendelsen.

Spørsmålet presiseres derfor til hvilke konkrete politifaglige begrunnelser lå bak omfanget av politiets aksjon på Heiane mottak 21.9?

Jeg vil også legge til at vurderinger av hvilke tiltak som skal iverksettes i enkeltsaker vil basere seg på forhold som i stor grad er personlig informasjon og kan også være taushetsbelagt.

Jeg mener derfor det ikke er riktig av meg å gå inn på hvilke konkrete vurderinger som ble gjort i denne saken, utover å opplyse om de generelle kriteriene som kan inngå i politiets risikovurdering slik jeg gjorde i mitt svar av 8.10.

BEGRUNNELSE:

Stord kommune hevder i et brev til politiets utlendingsenhet og UNE at politiets aksjon viser mangel på planlegging. Inntrykket som formidles er at politiet nærmest okkuperte boligblokka på mottaket, skriver Stord kommune. Kommunen reagerer også på at andre familier og barn på mottaket reagerte sterkt på hendelsen. Flere av familiene ble fysisk hindret av politiet i å snakke og si adjø til familien, hevdes det videre. Slik dette leses ser det ut til at politiet i liten grad har dimensjonert aksjonen i forhold til behovet, og i liten grad tatt hensyn til at asylsøkere ofte er traumatiserte etter tidligere hendelser i livet. Det rapporteres også om at kommunalt helsepersonell har måttet engasjere seg i etterkant av politiets aksjon. Hverken mottaket eller helsepersonellet i kommunen ble rådført før politiaksjonen ble gjennomført.

Svar:

Som omtalt i mitt forrige svar til stortingsrepresentanten, ligger ansvaret for operative vurderinger hos politiet selv.

SPØRSMÅL NR. 89**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 17. oktober 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

I statsbudsjettet for 2019 er det ikke bevilget midler til vikingskipene på Bygdøy.

Hva vil statsråden gjøre for å bidra til at disse enestående nasjonalskattene – som også er av stor internasjonal betydning – blir sikret på kort og mellomlang sikt for å hindre akutte skader?

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding kalt «Vikingskipene kan kollapse» (08.10.18) sier Universitetet i Oslo (UiO) at regjeringen «gambler med fremtiden til Norges mest ikoniske kulturarv». Vikingskipene er Norges mest besøkte museum og trenger umiddelbar sikring. Likevel får UiO ikke midler til dette i forslaget til statsbudsjett for 2019.

Pressemeldingen fortsetter:

«Det siste året er det oppdaget nye urovekkende skader på både Gokstadskipet og Osebergskipet, og i sommer måtte det utføres akutt oppstøtting av Gokstadskipet, etter at deler av skroget begynte å sige. Uten omfattende sikring vil skipene langsomt brytes ned og til slutt kollapse over dagens oppstøttinger.»

«– Politikerne synes dessverre ikke å ha tatt innover seg hvor dramatisk situasjonen er. For hver dag som går skades samlingen, og uten midler til nødvendig sikring fortsetter den alvorlige ødeleggelsen», sier rektor Svein Stølen ved UiO.

«I regjeringens forslag til langtidsplan for forskning og høyere utdanning nevnes Vikingtidsmuseet som ett av tre ferdig prosjekterte byggeprosjekter. Det fremgår likevel ikke når byggestart skal skje. UiO frykter at arbeidet går for langsomt.

– Vi har lenge visst at vi må gjøre noe for å sikre vikingtidssamlingen på en forsvarlig måte for fremtiden. Skadene som ble påvist denne sommeren forteller at tiden betyr alt i denne saken, sier museumsdirektør Håkon Glørstad.

I sommer sendte Universitetet i Oslo, som har ansvaret for gjenstandene, et bekymringsbrev til statsråd Iselin Nybø for å orientere om alvoret i situasjonen. Statsråden har altså informasjon om at vikingtidssamlingen står i fare og at en utsettelse av sikringsarbeidet medfører økt risiko for skader.»

«UiO merker seg at de allerede lovede midlene (5 mill. kr) til forskningsprosjektet Saving Oseberg II videreføres i 2019. Dette løser imidlertid ikke de akutte behovene i det videre konserveringsarbeidet for vikingskipene.

Svar:

Jeg vil først slå fast at skipene og samlingene ved Vikingtidsmuseet på Bygdøy er unike skatter og blant vår viktigste verdensarv. Den skal vi ta vare på, og Regjeringen tar dette på det største alvor. Den viktigste årsaken til at det planlegges nybygg og rehabilitering av museet er å sikre og bevare skip og samlinger for fremtiden, og det foregår mange aktiviteter for sikring av samlingene og for å utvikle og forske på metoder for forsvarlig bevaring. Dette har i stor grad blitt finansiert over statsbudsjettet, og siden 2012 er det bevilget 100 millioner kroner til disse formålene.

Som representanten Sem-Jacobsen er kjent med la regjeringen i høst frem en revidert langtidsplan for forskning og høyere utdanning, der det fremgår at regjeringen forventer at universitetene ivaretar sitt ansvar for å sikre og bevare unike samlinger for historie, kultur og identitet. I tillegg viser regjeringen til at Vikingtidsmuseet ved Universitetet i Oslo er ett av to ferdigprosjekterte byggeprosjekter som særlig bidrar til sikring, bevaring, tilgjengeliggjøring og formidling av denne type samlinger. Regjeringen er altså godt kjent med utfordringene knyttet til sikring og bevaring av vikingskipene og de øvrige gjenstandene i vikingtidssamlingen.

På grunn av de særskilt store utfordringene knyttet til bevaring av de alunkonserverte objektene som har vært truet med nedbrytning i flere år, har Kunnskapsdepartementet tildelt 35 mill. kroner de siste fire år til forskning på metoder for å sikre objektene. Bevilgningen foreslås videreført med 5 mill. kroner også i 2019. Vi er kjent med at UiO, som et resultat av forskningen, har funnet metoder for konservering og kan nå gjennomføre konserveringen og sikre mot denne type forfall.

Den langsiktige bevaringen og formidlingen av vikingtidssamlingen for fremtidige generasjoner er et større løft enn Universitetet i Oslo kan ta ansvaret for. Et internasjonalt utvalg konkluderte i 2012 med at vikingskipene ikke må flyttes og må sikres vesentlig bedre enn det gjøres i dag. Regjeringen konkluderte i 2013 med at skipene skulle forbli på Bygdøy og at vikingtidssamlingen skulle sikres der. På bakgrunn av dette har Kunnskapsdepartementet tatt ansvaret for å utvikle et byggeprosjekt for et Vikingtidsmuseum på Bygdøy som sikrer og bevarer vikingtidssamlingen for fremtidige generasjoner.

I 2014 fikk derfor Statsbygg i oppdrag fra KD om utvikling av et vikingtidsmuseum og rehabilitering av de eksisterende bygninger først som skisseprosjekt og deretter et forprosjekt i 2016. Det ble avholdt en vellykket arkitekt-

konkurranse. Prosjektet består av to deler som må gjennomføres parallelt: sikring av vikingskipene for flytting og under flytting, og rehabilitering og nybygging for å huse vikingtidssamlingen. Kvalitetssikringen av sikrings- og byggeprosjektet forelå denne høsten, og prosjektet er dermed klart for startbevilgning. Kostnadsrammen er anslått til 2 mrd. kroner. Det har til nå vært brukt til sammen 65 mill. kroner på dette prosjektet, 15 mill. til sikringsdelen og 50 mill. til byggeprosjektet.

Dette er et svært komplekst byggeprosjekt som krever gode forberedelser, og der sikkerhet for samlingene er det viktigste. Vi har denne høsten fått rapporten fra de som har kvalitetssikret forprosjektet. De rådene vi har fått er et godt grunnlag for å ta stilling til videre fremdrift. Prosessen rundt dette byggeprosjektet har gått så raskt som

det er forsvarlig i denne type prosjekter fra konseptvalget ble tatt i 2013 til kvalitetssikring høsten 2018. En ytterligere prosjekterings- og byggeperiode for dette prosjektet er anslått til 3-4 år. Det løpende ansvaret for sikring av samlingen har UiO, og jeg forutsetter at de tar dette ansvaret inntil nybygget kommer på plass.

At ikke regjeringen tar ansvaret for vår ikoniske vikingskatt på alvor, er derfor ikke riktig og arbeidet frem til i dag viser dette. Regjeringen tar bevaringen av vikingtidssamlingen på det største alvor og har lagt vekt på en riktig fremdrift i prosjektet. Videre finansiering og oppstart av byggeprosjektet er et prioriteringsspørsmål som regjeringen vurderer i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 90

Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 12. oktober 2018 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Hvordan er avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE) fulgt opp med kutt for 2019 i budsjettene til Statsministerens kontor?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2019 står det:

“Regjeringen bygger sin politikk på en effektiv bruk av fellesskapets ressurser. For å hente ut dette potensialet må det stilles klare, forutsigbare krav om mindre byråkrati og mer igjen for skattebetalernes penger. Regjeringen innførte derfor fra budsjettåret 2015 avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) som en fast del av budsjettarbeidet. I Jeløya-plattformen viser regjeringen til at offentlig sektor må vise omstillingsevne og -vilje, og at tiltak for å effektivisere og avbyråkratisere offentlig sektor må gjennomføres.”

Svar:

I regjeringens budsjettforslag for 2019 er kapittel 20 Statsministerens kontor og kapittel 21 Statsrådet redusert med henholdsvis 592 000 kroner og 865 000 kroner som følge av ASE-reformen. Dette er i tråd med vanlig sats på 0,5 pst. av driftsutgiftene.

SPØRSMÅL NR. 91**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 17. oktober 2018 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Hvilken fremdriftsplan er det regjeringen viser til her, er denne offentlig kjent og hva er endret fra august i år da uttalelsen fra den forrige statsråden kom?

BEGRUNNELSE:

I Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2019, skriver Olje og energidepartementet om regjeringens fremdriftsplan for investeringsbeslutning for karbonfangst og -lagring:

“Når forprosjektering er fullført og ekstern kvalitetssikring (KS2 del 2) er gjennomført, vil regjeringen vurdere om et demonstrasjonsprosjekt bør realiseres. Regjeringens vurdering vil legges fram for

Stortinget. En investeringsbeslutning kan etter den nåværende fremdriftsplanen bli fattet i 2020/2021”.

Tidligere statsråd Terje Søviknes uttalte i Arendal 15. august at målet helt klart er å gjøre investeringsbeslutningen i 2020.

Svar:

Regjeringen har en ambisjon om å realisere en kostnadseffektiv løsning for fullskala CO₂-håndtering, gitt at dette gir teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv. Fremdriftsplanen slik den er presentert i Prop. 85 S (2017-2018) og gjentatt i OEDs Prop. 1 S (2018-2019) ligger fast.

Både staten og industriaktørene er opptatt av å følge et godt industrielt prosjektløp for demonstrasjonsprosjektet. Det innebærer at vi må bruke nødvendig tid på planleggingen av prosjektet. Daværende olje- og energiminister Terje Søviknes viste i august til at det kan være mulig med en investeringsbeslutning i 2020 dersom industriens forprosjekteringsstudier går som planlagt og det ikke oppstår uforutsette problemstillinger. Regjeringen ønsker ikke å øke risikoen i prosjektet ved å forsere tidsplanen. Vi ønsker at industriaktørene og staten får tilstrekkelig tid til å gjennomføre nødvendig planlegging før en beslutning fattes. Derfor er fremdriftsplanen fremdeles investeringsbeslutning i 2020/2021.

SPØRSMÅL NR. 92**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 16. oktober 2018 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sikre at aktørene kan holde karbonfangstprosjektene i gang mens de venter på en investeringsbeslutning som regjeringen ikke vil si om kommer i 2020 eller 2021?

BEGRUNNELSE:

Industrien, fagbevegelsen og miljøbevegelsen vil ha karbonfangst, -transport og -lagring i Norge. I Stortingets spørretime 10.oktober 2018 ville ikke statsministeren garantere at karbonfangsten er finansiert ut hele 2019. Det skaper nok en gang usikkerhet.

Over hele verden ser vi stadig mer ekstremvær: Isen smelter, havet stiger, oversvømmelser fører til enorme ødeleggelser og folks livsgrunnlag rives bort. Dette fører til store folkeforflytninger, undergraver økonomisk vekst og legger grunnlag for nye konflikter. Det viktigste dokumentet som kom på mandag denne uken, var ikke statsbudsjettet, men FN-rapporten som sier at vi styrer mot en global oppvarming på tre grader hvis vi ikke kommer i gang med drastiske tiltak straks. Skal vi bremse klimaendringene, er det helt avgjørende at vi får på plass karbonfangst og -lagring. Det vil være Norges viktigste bidrag til å bremse klimaendringene, samtidig vil vi kunne skape og beholde mange arbeidsplasser.

Skal det bli noe av karbonfangst og lagring, må aktørene ha trygghet og forutsigbarhet, også når prosjektfasen er slutt i september 2019. God klimapolitikk og god næringspolitikk må gå hånd i hånd.

Karbonfangst og -lagring står på skuldrene av norsk oljenæring og åpner flere industrielle muligheter på norsk sokkel, f.eks. produksjon av hydrogen basert på norsk gass. Det vil skape nye arbeidsplasser og gjøre det mulig å bevare norske arbeidsplasser og inntekter fra norsk sokkel i lang tid framover. Det er også en god løsning på å håndtere utslippene fra store industrianlegg, på kullkraftverk og gasskraftverk, og norsk fangstteknologi kan derfor eksporteres.

Etter utsettelse og usikkerhet fra regjeringen er nå både Fortum Oslo Varmes prosjekt på Klemetsrud og Norcem's prosjekt i Breivik i gang med sine FEED-studier. De planlegger å fange ca. 400.000 tonn CO₂ hver. CO₂en skal fraktes med skip fra fangstanleggene til et landanlegg

for mellomlagring på Kollsnes i Hordaland og så føres fra Kollsnes i en rørledning ut til lagring langt under havbunnen ved Trollfeltet i Nordsjøen. Det norske CO₂-lageret skal etter planen bli så stort at det kan ta imot CO₂ fra flere utslippskilder.

Svar:

Regjeringens forslag til budsjett for 2019 inkluderer bevilgning til å dekke industriaktørens kostnader knyttet til forprosjektering av fangst, transport og lagring av CO₂. I tillegg dekker regjeringens bevilgningsforslag også perioden i 2019 etter at forprosjektstudiene er levert og før investeringsbeslutning, jf. OEDs Prop. 1 S (2018-2019) side 99. Gassnova er nå i dialog med industriaktørene om hvilke aktiviteter det er aktuelt å gjennomføre i denne perioden. Et eventuelt budsjettbehov for 2020 og påfølgende år må behandles i de respektive statsbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 93

Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 16. oktober 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Arbeiderpartiet og regjeringen deler ambisjonen om å øke den innenlandske verdiskapingen basert på skogen. I enkelte deler av landet sliter imidlertid industrien med tilgang på råstoff fra skogen på grunn av pågående verneprosesser, der også store andeler produktiv skog vernes. Dette ser vi bl.a. nå i Nordland, der lokale treforedlingsbedrifter rammes.

Hvordan vurderer statsråden det planlagte skogvernet i Nordland sett i forhold til å opprettholde og utvikle industri basert på skogen som innsatsfaktor?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt frivillig vern av 10 % av norske skoger. Da Stortinget våren 2017 behandlet skogmeldingen, ble skogens industrielle muligheter vektlagt, og flertallet i komiteen slo fast følgende:

«Flertallet vil understreke at det er viktig at 10 prosent-vernet gjennomføres på en slik måte at det får minst mulige konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet.»

Vi ser nå at det er stor etterspørsel etter råstoff fra skogen til industrien. Pågående verneprosesser i Nordland, bl.a. i Statskog, har ført til at lokale bedrifter ikke får tilgang på råstoff fra skogen. Spørsmålet er hvordan statsråden mener de pågående verneprosessene vil påvirke de politiske målsettinger det er bred enighet om, knyttet til industrielle arbeidsplasser og økt verdiskaping basert på skogen.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar 22. juni 2018 på skriftlig spørsmål nr. 1852 fra Siv Mossleth, og mitt svar 3. juli 2018 på skriftlig spørsmål nr. 1923 fra representanten Tore Storehaug, om samme tema. Et viktig grunnlag for arbeidet med vern av skog eid av Statskog SF er Stortingets vedtak 3. desember 2015, vedtak nr. 100: «Stortinget ber regjeringen sørge for en gjennomgang av Statskog SFs ordinære skogeiendommer for verneverdig skog, og legge til rette for at verneverdig skog i deres eie kan vernes etter naturmangfoldloven.»

Videre skjer skogvernarbeidet ut fra Stortingets vedtak 23. mai 2016 om mål om vern av 10 prosent av skogarealet. Dette målet gjelder på nasjonalt nivå, ikke

på fylkesnivå eller på regionalt nivå. Forholdet til andre interesser, eksempelvis skogbruk og skogindustri, skal i skogvernarbeidet vurderes og hensyntas i saksbehandlingen i tråd med kravene i naturmangfoldloven § 14 og utredningsinstruksen. Klima- og miljødepartementet har bedt Miljødirektoratet følge opp Stortingets anmodningsvedtak av 3. desember 2015, med utgangspunkt i samarbeidet med Statskog SF om skogvern. Miljødirektoratet har fulgt opp med nye kartlegginger på Statskogs arealer. I 2017 ble det kartlagt om lag 214 km² skogarealer eid av Statskog, fra Trøndelag og sørover. I Nordland er det nå en kartleggingsfase for å klarlegge om skogarealer eid av Statskog SF har viktige verneverdier eller ikke. I 2018 kartlegges ca. 84 km² i fylket. Formålet med kartleggingen er å avklare hvilke naturverdier som er på de kartlagte arealene. I tillegg vil det bli klarlagt bl.a. hvor stor del av arealet som er produktiv og uproduktiv skog. Rapportering av områder uten verneverdi i Nordland har frist 1. november 2018. Disse områdene tas ut av videre prosess og forvaltes deretter av Statskog i tråd med skogbruksloven. For øvrige områder er fristen for endelig rapportering av den naturfaglige kartleggingen i mai 2019. Når sluttrapporten fra

kartleggingen foreligger vil det bli vurdert hvilke områder som skal utredes for vern. Også her vil arealer som ikke er aktuelle for vern tas ut av videre prosess og deretter bli forvaltet av Statskog i tråd med skogbruksloven. En del av skogarealene som kartlegges vil erfaringsmessig ikke være aktuelle for å inngå i en verneprosess. Det er altså ikke startet en verneprosess for skogområder på statsgrunn i Nordland, dette er først aktuelt når kartleggingen er ferdig i 2019 og da for skog som har viktige verneverdier. For arealer på statsgrunn i Nordland som er aktuelle for vern meldes det oppstart av verneprosess i tråd med gjeldende regelverk. Gjennom blant annet høring belyses og konkretiseres alle berørte interesser. Forholdet til andre interesser vil bli vurdert og hensyntatt i saksbehandlingen i tråd med kravene i naturmangfoldloven § 14 og utredningsinstruksen. Før det tas stilling til vern av aktuelle skogområder vil regjeringen foreta en helhetlig vurdering av vernekvalliteter og mulige konsekvenser for andre interesser, herunder mulige konsekvenser for verdiskapningen i skogbruk og lokal industri som er basert på skogråstoff som innsatsfaktor.

SPØRSMÅL NR. 94

Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kari-Anne Opsal

Besvart 22. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Rapporten om lederskifte ved UNN dokumenter flere lovbrudd og brudd på god ledelsespraksis i Helse Nord RHF.

Vil dette få konsekvenser for styret og ledelsen i foretaket, hvordan vil ministeren sikre seg at praksisen opphører, og hvordan vil ministeren framover sikre en enhetlig og medisinsk faglig ledelse i Helse Nord?

Svar:

en aktuelle rapporten om hendelsesforløpet ved lederskiftet i Universitetssykehuset Nord-Norge HF er utarbeidet av PwC for styrene i Helse Nord RHF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN). Rapporten belyser forskjellige problemstillinger knyttet til samhandlingen mellom de ulike aktørene i denne saken, og peker desuten på enkelte formelle feil og mangler i saksbehandlingen.

Rapporten har videre flere forslag til lærings- og forbedringsområder.

Rapporten er behandlet av de to respektive styrene, og de har begge vedtatt å følge opp tilråkningene med hensiktsmessige tiltak. Det er særlig trukket frem behovet for å styrke samarbeidsrelasjonen mellom foretakene. Dette vil etter hva vi har fått opplyst skje i nært samarbeid med de øvrige helseforetakene i regionen. Dette handler både om intern ledelse og om samhandling på tvers av helseforetak, og det er derfor naturlig at alle helseforetakene i regionen tar del i den læring som ligger i saken knyttet til roller og ansvar, godt styrearbeid og god ledelsespraksis.

Jeg mener dette er en god tilnærming til de utfordringer som er beskrevet i rapporten, og oppfatter at regionen benytter anledningen til en konstruktiv utvikling av egen organisasjon.

SPØRSMÅL NR. 95**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kari-Anne Opsal****Besvart 18. oktober 2018 av fiskeriminister Harald T. Nesvik****Spørsmål:**

I forslaget til statsbudsjett for 2019 foreslår regjeringen å halvere budsjettposten som er avsatt til næringstiltak i fiskeriene. Denne posten gjelder bl.a. bevilgninger til føringstilskuddet, for frakt av fersk fisk. Tilskudd til selfangst skal iflg. Prop. 1 prioriteres under posten, noe som innebærer at føringstilskuddet blir mer enn halvert.

Hvilke konsekvenser vil et slikt kutt få for fiskemottakene på land, men også for strukturen på fiskeflåten?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens forslag til statsbudsjett legges det opp til store kutt i bevilgningene til fiskeriene. Regjeringen vil bli fjerne tilskuddet til velferdsstasjoner for fiskere, noe som naturlig nok har gitt sterke reaksjoner. I tillegg foreslås det å nærmest halvere tilskuddet til næringstiltak i fiskeriene. Denne budsjettposten dekker bl.a. tilskudd til selfangst, garantilotten og føringstilskuddet. Rammen for føringstilskuddet for inneværende år er, iflg. Prop. 1, på 30,2 mill. Nå foreslår regjeringen å bevilge totalt 16,8 mill. til hele posten, og poengterer at tilskudd til selfangst skal prioriteres under posten. Dette innebærer at midlene til føringstilskudd vil bli mer enn halvert. Spørsmålet gjelder hvilke konsekvenser dette vil få for fiskemottakene på land, og om det vil påvirke strukturen på fiskeflåten at fisken ev må fraktes over større avstander.

Svar:

Føringstilskuddet er primært et frakttilskudd, men omfatter flere ulike ordninger. Målsettingene for tilskuddet er i hovedsak distriktpolitiske gjennom å bidra til opprettholdelse av lokale fiskerimiljøer og en variert flåtestruktur. Å opprettholde en variert flåtestruktur og lokale fiskerimiljøer er fremdeles viktige målsettinger for regjeringen, men samtidig er det viktig å legge til rette for omstilling, også i sjømatnæringen. Det betyr at vi også må se på om ordninger som føringstilskuddet fungerer godt etter sin hensikt.

Den største ordningen under føringstilskuddet er føring av fersk fisk. Ordningen innebærer at det gis tilskudd til å dekke en andel av transportkostnaden ved å frakte fisk med bil fra mottaksstasjon, som kun er midlertidig landingssted for fisken, til et produksjonsanlegg. Ordningen skal bidra til at det opprettholdes et høyt antall mottaksstasjoner, slik at den minste flåten slipper å gå store avstander for å levere sine fangster. Lignende ord-

ninger finnes også for taskekrabbe og kystreker, i tillegg til at det er egne ordninger for kongsnegl, føring av låssatt sild, makrell og hestemakrell, føring av låssatt sei og kryss- og overskuddsføring mellom produksjonsanlegg.

Nærings- og fiskeridepartementet fikk i 2017 utført en evaluering av føringstilskuddet. Jeg mener at det på bakgrunn av evalueringen er grunnlag for å målrette og med det begrense størrelsen på tilskuddsordningen. Ordningen for føring av fersk fisk fra mottaksstasjon til produksjonsanlegg vil langt på vei kunne opprettholdes, men det vil da gå på bekostning av de øvrige ordningene. En måte å målrette ordningen på kan også være å sikre at støtten kun går til de mest marginale mottakene.

Nærings- og fiskeridepartementet vil komme nærmere tilbake til oppfølgingen av evalueringen i løpet av høsten. Jeg vil også invitere salgslagene til å komme med innspill til hvordan midlene bør fordeles på salgslag og ordninger.

SPØRSMÅL NR. 96**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 18. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at fristene i pakkeforløpene blir overholdt, og mener helseministeren at det lar seg gjøre med sykehusbudsjettet som nå er foreslått?

BEGRUNNELSE:

P4 melder 10. oktober om at antallet pasienter som får behandling innen fastsatte frister i pakkeforløpene går ned. Det betyr at kreftpasienter må vente lenger enn forespeilet på behandling, noe som kan føre til både et mer psykisk belastende behandlingsforløp og i verste fall forverring av tilstanden for kreftpasienten. Dette er alvorlig og helseministeren må sørge for at sykehusene er i stand til å levere den kvaliteten man har lovet.

Svar:

Pakkeforløp for kreft ble innført i 2015. Resultatene måles for to kvalitetsindikatorer: "Andel nye pasienter som inngår i et pakkeforløp for kreft (samlet for 24 krefttyper)" og "Gjennomføring av organspesifikke pakkeforløp for kreft (samlet for 26 krefttyper) innen maksimal anbefalt forløpstid". Målet for begge disse indikatorene er minst 70 prosent.

Målet på 70 prosent for andelen pakkeforløp gjennomført innen maksimal anbefalt forløpstid ble nådd for

landet under ett i 2017, etter å ha ligget rett i underkant av 70 prosent i 2015 og 2016. Selv om det er variasjon både mellom de ulike krefttypene og mellom behandlingssteder er dette positivt. Tall for første tertial 2018 viser en noe svakere utvikling. Resultatene viser imidlertid regionale og lokale variasjoner, og flere helseforetak når målet om 70 prosent.

Jeg er svært opptatt av at kreftpasientene skal få behandling innen de anbefalte fristene i pakkeforløpene og departementet følger utviklingen nøye i styringsdialogen med de regionale helseforetakene. De regionale helseforetakene understreker at arbeidet med overholdelse av fristene i pakkeforløpene er en høyt prioritert oppgave i sykehusene. De viser til at det er igangsatt flere tiltak for å bedre forløpetidene. Forløpskoordinatorer pekes på som en viktig suksessfaktor for å sikre at fristene blir overholdt. Erfaringsdeling vektlegges både når det gjelder utfordringene og faktorer som bidrar til gode forløpstider. Videre peker de regionale helseforetakene på betydningen av en tydelig medisinsk ansvarlig lege, en dedikert forløpskoordinator som følger logistikken og et godt samarbeid med røntgen og operasjonsavdeling.

Selv om første tertial 2018 viser noe nedgang i måloppnåelsen, er jeg glad for å se at det er blitt en økt bevissthet om forløp og logistikk, slik at de ulike aktørene i større grad ser helhet og sammenheng i pasientforløpene. Måloppnåelse er tema på oppfølgingsmøte som Helse- og omsorgsdepartementet har med RHFene.

SPØRSMÅL NR. 97**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Per Sverre Kvinlaug****Besvart 17. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at det etableres gode ordninger for reservestrøm ved strømbrudd, og skjerpe myndighetenes krav, slik at landets mobilmaster ikke faller ut ved strømbrudd på mer enn to til fire timer?

BEGRUNNELSE:

Nylig feide ekstremværet "Knud" innover landet. Mye tyder på at slike vær-situasjoner vil vi måtte forberede oss på å få langt flere av enn tidligere. Jeg opplevde selv at mobildekningen forsvant, og at årsaken til dette var så banal som manglende batterikapasitet på basestasjonen. Ifølge NRK er det slik at i bare 39 av landets 422 kommuner

fungerer mobilnettet i mer enn to til fire timer ved strømbrudd.

At jeg som ordfører og leder av kommunens beredskap opplevde å ikke få kommunisert med mine folk i denne situasjonen er ille nok. Men enda verre er det at aldre opplever at tryggheten de har i trygghetsalarmen sin ikke er tilstede.

Hos Telenor fikk vi vite at de tilfredsstillende myndighetenes krav når det gjelder batterikapasitet. For meg er det åpenbart at hvis det er slik, må myndighetene stille strengere krav. Mobilnettet er vesentlig i beredskapssammenheng på mange plan.

Svar:

Elektroniske kommunikasjonstenester (ekomtenester) har etter kvart vorte særskilte i eit moderne samfunn. Ekomnetta ber stadig større verdiar og er ein grunnleggjande innsatsfaktor for aktivitet i alle samfunnssektorar. Det er sjølvstendig krevjande å miste tilgang til mobiltjenester og andre ekomtenester. Difor er det viktig å fokusere på tiltak for å redusere sårbarheit og sørge for eit kontinuerleg arbeid for å gjere ekomnett stadig meir robuste. Kvaliteten på norske mobilnett er generelt god med høge tal for oppetid.

Regjeringa har over fleire år auka budsjettmidlane for å betre sikkerheit og beredskap i ekom. I budsjettforslaget for 2019 er det sett av 183 mill. kroner, som i tillegg til forsterka ekom og omfattar blant anna beredskapsavtaler og styrking av landsdekkjande kjernenett (transportnett). Frå 2014 til 2018 er det løyva over 400 mill. kroner til slike tiltak.

I 2013 blei Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) endra, og det blei stilt krav om at tilbydarane skal tilby nett og teneste med forsvarleg sikkerheit til brukarar i fred, krise og krig. Dette innebar i realiteten eit skjerpa krav til sikkerheitsnivået i tenesteleveransane.

Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit (Nkom) vedtok i juni 2014 ei ordning med minstekrav til reservestraumkapasitet for mobilnett. Om straumforsyninga sviktar, pliktar mobilnetteigarane å ha på plass løysingar for basestasjonane som sikrar minst fire timar driftstid i risikoutsette område og minimum to timar driftstid i byar og mindre risikoutsette område. Tilbydarane må sjølv dekke kostandene for desse tiltaka, som er berekna til over 1,1 mrd. kroner. Det må gjerast eit omfattande arbeid med opprusting av så mykje som 10 000 basestasjonar, og tilbydarane fekk i vedtaket fem år på å fullføre arbeidet i risikoutsette område og inntil åtte år for resten.

Parallelt med reservestraumvedtaket sette Nkom også i gang eit program for å sikre at mobiltjenester fungerer i eit avgrensa dekningsområde i kvar kommune i minst tre døgn ved straumavbrot. Programmet heiter forsterka ekom og er basert på statleg finansiering. Det vil betre den lokale krisehandteringsevna ved langvarige

straumbrot. Kommunane som har dei største behova ut frå ei risikovurdering, blir prioritert. I eit tett samarbeid med Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) vert kommunane valt ut etter prioriterte lister frå beredskapssjefane i fylka og med bakgrunn i utfallsstatistikkane til tilbydarane. Til no er det brukt 208 mill. kroner i programmet og 38 kommunar har fått ei slik løysing. I årets budsjett er det foreslått midlar til å gi ytterlegare sju kommunar forsterka ekom.

Eg vil peike på at auke i reservestraumkapasitet berre er eit av fleire relevante tilhøve å vurdere med tanke på å redusere sårbarheit. Straumavbrot er ei hovudårsak til at mobilbase-stasjonar etter kvart fell ut. Betre sikring av straumforsyningslinjer mot brot eller kortslutning på grunn av ras eller at tre fell over linene, er difor òg eit område som bør prioriterast. Gode tiltak på dette området kan ha minst like stor effekt som å auke reservestraumkapasitet på basestasjonar. Likeeins er brot i transmissjonskablar som knyt basestasjonar saman med resten av nettet, på grunn av ras og flaum eller tre som fell over luftlinjer, òg ei utfordring. Det er difor viktig å sjå på heilskapen og ikkje berre isolert på reservestraumløysingar.

Slik vi ved fleire tilhøve har sett godt samarbeid lokalt for å betre mobildekninga, er det sjølvstendig òg mogeleg for lokale styresmakter å gå saman med ekomtilbydarar, strømnetteigarar og andre for å gjere lokale tiltak, slik at netta blir meir robuste og risikoen for utfall vert mindre.

Kravet til forsvarleg tryggleik i ekomloven er ein rettsleg standard som vil måtte vurderast i tråd med den generelle utviklinga i samfunnet. Ettersom tilhøva endrar seg over tid er det naturleg for styresmaktene å vurdere kva som er forsvarleg tryggleik og om det er naudsynt å setje nye krav til nett- og tenestetilbydarane.

Vi er framleis i ei fase der reservestraumordninga som er vedteke, ennå ikkje er fullt utbygd. Eg meiner det er riktig å la tilbydarane fullføre det som er vedteke før det er grunn til vurdere andre krav. Samstundes er det høveleg at det òg blir vurdert om det er mogeleg å gjere tiltak på andre område, ikkje minst i kraftsektoren, som kan gjere straumnetta meir robuste mot brot og utfall.

Det er ikkje mogeleg å sikra seg heilt og fullt mot svikt i ekomtenester, men regjeringa er oppteken av å halde fram arbeidet med å redusere sårbarheit i ekomnett og -tenester slik at dei blir levert med forsvarleg tryggleik.

SPØRSMÅL NR. 98**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 17. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvilke sikkerhetsvurderinger er gjort - både når det gjelder befolkningen, miljøet og signaleffekten til Russland - før Norge har gått med på at et atomdrevet hangarskip skal delta i Trident Juncture, vil skipet legge til havn i Norge, og hvordan vil Forsvarsdepartementet informere befolkningen om at skipet vil befinne seg i norske farvann?

BEGRUNNELSE:

9. oktober ble det kjent at det amerikanske atomdrevne hangarskipet skal komme til Norge som del av øvelsen Trident Juncture. Skipet vil ankomme innen en ukes tid med rundt 6.000 ekstra soldater til storøvelsen.

NRK skriver at det er første gang siden 1989 en amerikansk hangarskipsgruppe er i Norge. Skipene er USAs viktigste militære verktøy, og deres nærvær er i seg selv et sterkt militært signal.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 11. oktober 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Haltbrekken om hvilke sikkerhetsvurderinger som er gjort når det gjelder befolkning, miljø og signaleffekten overfor til Russland før Norge har gått med på at et atomdrevet hangarskip skal delta i Trident Juncture, og om skipet vil legge til havn i Norge. Det stilles også spørsmål om hvordan Forsvarsdepartementet vil informere befolkningen om at skipet befinner seg i norsk farvann.

Støtte fra allierte land har helt siden andre verdenskrig vært en sentral faktor i norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. For at dette premisset skal være troverdig må allierte styrker øve og trene i Norge og i våre nære havområder. Derfor er gjennomføringen av Trident Juncture meget viktig for Norge. Representanter fra Forsvaret samarbeider nært med NATO om planlegging og gjennomføring av øvelsen.

Spørsmål om adgang til og opphold på norsk territorium for fremmede militære og sivile statsfartøyer under fredsforhold er fastsatt ved kgl. res. 2. mai 1997. Disse bestemmelsene omhandler også anløp av reaktordrevne fartøyer. Forsvarets operative hovedkvarter godkjenner alle militære anløp til Norge, med unntak av anløp av reaktordrevne fartøyer. Disse godkjennes av Forsvarsdepartementet. Flere allierte land har fartøyer som er reaktordrevne, og det er etablert praksis at reaktordrevne fartøyer anløper norsk territorium.

Søknad om anløp av reaktordrevet fartøy skal være norske myndigheter i hende senest 14 dager før planlagt anløp. Tidsfristen er satt for at norske myndigheter skal kunne forberede besøk av utenlandske reaktordrevne fartøyer på en sikker og forsvarlig måte. Statens strålevern er det øverste faglige organ når det gjelder sikkerhetsspørsmål relatert til stråling, og vurderer alle søknader om anløp med reaktordrevne fartøyer til Norge. Statens strålevern stiller krav om risiko- og sårbarhetsanalyser og gjennomgår beredskapsplaner og prosedyrer i forbindelse med anløp. Nødvendige krav knyttet til beredskap, sikkerhet og sikring blir spesifisert og danner grunnlag for Statens stråleverns tilrådning. Basert på blant annet denne tilrådingen beslutter Forsvarsdepartementet eventuell godkjenning av anløp.

Norge og NATO legger vekt på åpenhet rundt øvelsen, og Norge som vertsland etterlever alle forpliktelser i gjeldende rustningskontroll- og åpenhetsavtaler. Det er ingen grunn til at Russland skal finne øvelsesaktiviteten provoserende. Alle land har rett til å øve på militært forsvær. Det gjør også Russland. NATOs øvelser er ikke rettet mot noe land.

I tråd med forpliktelsene i henhold til Wien-dokumentet som gjelder for øvelser av dette omfanget har Norge varslet øvelsen to år i forkant, og det vil gjennomføres en observasjon under hele øvelsen. Vi følger opp de tillitsskapende tiltakene på en god måte, og Russland er et av landene som kommer for å observere øvelsen.

Det gis fortløpende oppdatert informasjon om øvelsen i NATO og i Norge, herunder om deltagelsen fra hangarskipsgruppen, blant annet på Forsvaret sin nettside www.forsvaret.no.

Når det gjelder varsling og gjennomgang av risiko- og sårbarheter om anløpet spesielt, er Forsvaret rutinemessig i prosess med å forberede og utarbeide oppdatert samordnet planverk sammen med Fylkesmannen i Nordland og andre berørte sivile beredskapsmyndigheter, herunder Statens strålevern og politiet mv. Det er også i denne sammenheng et eventuelt behov for særlig varsling til befolkningen avklares faglig og beredskapsmessig.

Hangarskipsgruppen vil ikke legge til havn i Norge, men vil i perioder oppholde seg i norsk territorialfarvann.

SPØRSMÅL NR. 99**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 17. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Medfører det riktighet at tallgrunnlaget for løsningen som skal gi innsparingene på ca. 300 mill. i verksted- og vedlikeholdsorganiseringen ikke har vært tilgjengelig for grensjefene, kan statsråden avklare om grensesnittet mellom operative sjefer og logistikkorganisasjonen er avklart, og hvordan vil statsråden sikre at fremtidig løsninger gir riktig innsparing og at de gir de mest kosteffektive løsningene og ivaretar operative sjefers behov på best mulig måte?

BEGRUNNELSE:

Det fremgår av artikkel i Nordlys 25 aug. 2018 at Forsvarssjefen har besluttet et nytt konsept for hvordan vedlikeholdsarbeidet i Forsvaret skal organiseres, og spesielt at Hærens verksteder overføres til FLO. Videre skal FLO og styrkesjefene ferdigstille sine gjennomførings- og innsparingsplaner i løpet av kort tid.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 11. oktober 2018 med spørsmål fra stortings-representant Emilie Enger Mehl om innsparinger i vedlikeholdsvirksomheten i Forsvaret.

Gjennom identifiserte tiltak skal Forsvaret realisere betydelige gevinster gjennom forbedring og effektivisering. Det gjøres for å kunne realisere en bærekraftig og kostnadseffektiv forsvarsstruktur og dermed styrke forsvarsevnen. Forsvarsdepartementet har gjennom grunnlagsarbeid knyttet til langtidsplanen identifisert at det vil kunne være mulig å realisere gevinster i størrelsesorden 300 millioner kroner innenfor vedlikeholdsvirksomheten i Forsvaret gjennom mer effektiv drift av virksomheten. I tillegg er det pekt på en rekke kvalitative gevinster.

Gjennom Stortingets behandling av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) Kampkraft og bærekraft ble det gitt tilslutning til at logistikkvirksomheten i Forsvaret skal effektiviseres og tilpasses styrkestrukturen. Her ble det også gjort rede for at tjenester knyttet til forsyning og vedlikehold i større grad skal baseres på bruk av sivile leverandører. Dette gir fordeler som effektiv utnytting av ressursene, økt reaksjonsevne og fleksibilitet, større operativt handlingsrom, forbedret utholdenhet og økt operativ tilgjengelighet.

Forsvarsdepartementet styrer Forsvaret på et overordnet nivå om gevinstrealisering på om lag 1,4 milliarder

kroner 2017-kronar som skal oppnås i løpet av 2020, men ikke i detalj på hvordan dette skal gjøres.

Forsvaret har med bakgrunn i oppdrag gitt i Iverksettingsbrev til Forsvarssektoren 2017–2020 utarbeidet en plan for hvordan vedlikeholdsvirksomheten skal forbedres og effektiviseres. I Prop. 1 S (2018–2019) er det gjort rede for hvordan Forsvaret planlegger å gjøre dette. Blant annet vurderes tiltak knyttet til organisering og intern drift, og det legges opp til strategisk samarbeid med forsvarsindustrien. Forsvaret er selv ansvarlig for å finne de gode løsningene for hvordan vedlikeholdsvirksomheten kan forbedres og effektiviseres. Forsvarssjefen har i sin oppdragsløsning et helhetlig ansvar for at løsningen er kosteffektiv, men samtidig ivaretar Forsvarets operative behov. Detaljene i hvordan Forsvaret planlegger å realisere gevinstene er ikke mottatt i departementet. Forsvaret opplyser at arbeidet med å løse oppdraget fortsatt pågår og at det ikke er tatt noen endelige avgjørelser i saken.

Jeg mener det vil være mulig å realisere gevinster i vedlikeholdsvirksomheten i Forsvaret gjennom mer effektiv drift. Dette støttes i både interne og eksterne analyser som er gjennomført. Vedlikeholdet må tilpasses til den operative virksomheten og vil benytte forsvarsindustrien der det er mulig og kosteffektivt.

SPØRSMÅL NR. 100**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 18. oktober 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Meiner statsråden at det å ha ei mor som deltidsansatt ved ein skule er tilstrekkelig lovforståelse til at reglane om habilitet kan la eit folkevald organ gjera vedtak om at ein folkevald er ugild?

GRUNNGJEVING:

Fitjar formannskap behandla i dag 10. oktober ei sak om skulebruksplan. I den saka valgte fleirtalet å erklære FrP sin representant Sigurd Andre Maraas ugild fordi hans mor har ein deltidstilling på ein skule i kommunen som er berørt i ein diskusjon om nedlegging. Saka skal til kommunestyret seinare denne måneden.

Det framstår som svært spesielt å bruke habilitetsreglane for å gjera ein folkevald ugild til å ta stilling og delta i debatten om eit så viktig tema.

Svar:

Det følgjer av kommunelova § 40 nr. 3 at reglane om ugildskap i forvaltningslova kapittel II gjeld for dei folkevalde. Etter forvaltningslova § 6 første ledd er ein person ugild dersom mellom anna mor eller far, barn eller ektefelle er part i saka. Vidare er ein folkevald "ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet", sjå § 6 andre ledd. Lova opnar såleis for ei brei skjønnsmessig vurdering av når ein

folkevald er ugild, og i vurderinga skal ein leggje vekt på om og i kva grad avgjerda vil påverke nokon som er nær personleg knytt til den folkevalde.

Ved handsaminga av spørsmålet om ein folkevald er ugild, følgjer det av forvaltningslova § 8 at det kollegiale organet sjølv skal avgjere om ein medlem er ugild. I saka representanten tek opp, har formannskapet sjølv vurdert ugildskapen til medlemmane.

Gjennom oppslag i pressa er eg kjent med at tre av fem medlemmar i formannskapet blei ugilde ved handsaminga av saka om skulebruksplan. Alle dei tre har nær familie som er tilsett på ein av skulane i kommunen.

Eg vil òg minne om at dersom ein medlem blir kjent ugild, skal det kallast inn ein varamedlem frå same parti eller same gruppe som den inhabile folkevalde høyrer til. Det betyr at den politiske balansen i organet vil vere den same sjølv om ein medlem er inhabil.

Eg har ikkje protokollen frå formannskapet, og kjenner ikkje til dei konkrete vurderingane formannskapet har gjort, og kan som statsråd vanskeleg uttale meg om den konkrete saka.

Dersom tre eller fleire kommunestyremedlemmar er usamde i ei avgjerd om ugildskap, kan dei krevje lovlegkontroll etter føresegnene i kommunelova § 59. Dersom kommunen held avgjerda ved lag, skal saka sendast vidare til fylkesmannen for endeleg handsaming.

Forvaltningslova og dei konkrete føresegnene om ugildskap er Justis- og beredskapsministeren sitt ansvar, og eg vil difor ikkje uttale meg om sjølve regelverket.

SPØRSMÅL NR. 101**Innlevert 10. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 18. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan statsministeren redegjøre for holdningen regjeringen har til hovedtillitsvalgte i Forsvaret, mener statsministeren dette er tillitsskapende oppførsel fra en statsråd og er det akseptabelt for en statsråd å omtale tillitsvalgte innen andre sektorer på en slik måte?

BEGRUNNELSE:

Viser til innslaget på TV2 med forsvarsministeren og hovedtillitsvalgt i Hæren, Pål Nygård 081018.

Svar:

Det vises til brev fra stortingspresidenten av 11. oktober med spørsmål fra stortingsrepresentant Sandra Borch til statsministeren og som hun har bedt meg svare på. Stortingsrepresentanten har stilt spørsmål om regjeringens holdning til hovedtillitsvalgte i Forsvaret. Representanten viser til innslag på TV2 der hovedtillitsvalgt i Hæren og jeg intervjues i forbindelse med fremleggelsen av forsvarsbudsjettet mandag 8. oktober.

Som forsvarsminister er jeg svært opptatt av å legge til rette for et organisert arbeidsliv og et velfungerende trepartssamarbeid. For å få til dette er vi avhengig av et

godt samarbeid med tillitsvalgte. Forsvaret er en etat som er, og har vært, i en lang og krevende omstillingsprosess. I omstillingsprosesser er de tillitsvalgtes rolle meget viktig.

I forsvarssektoren legges det stor vekt på å involvere de ansatte og deres arbeidstakerorganisasjoner. Dette er avgjørende for å ha god dialog i krevende prosesser. I forsvarssektoren vektlegges også ytringsfrihet og en åpen debatt med de ansatte. Min intensjon var aldri å omtale tillitsvalgte på en negativ måte i denne konkrete saken. Jeg kunne og burde ha formulert meg annerledes. Dette har jeg også meddelt hovedtillitsvalgt i Hæren. Jeg er opptatt av en god dialog og et fortsatt godt samarbeid med de tillitsvalgte i forsvarssektoren. Deres arbeid er viktig.

SPØRSMÅL NR. 102

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 18. oktober 2018 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at bevilgningen til flomsikring i forslag til statsbudsjett betyr fullt trøkk på gjennomføring av prosjektet Moi i Lund kommune i 2019?

skredsikringsprosjekter for å avgjøre om det kan prioriteres i 2019.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gir bistand til sikring av eksisterende bebyggelse og verdier mot flom og skred. NVE kan bistå kommunene enten med planlegging og gjennomføring av tiltak, eller ved tilskudd slik at kommunene selv kan iverksette tiltak.

I Olje- og energidepartementets Prop. 1 S (2018-2019) er det lagt til grunn at NVE skal prioritere sin bistand til kommunene etter samfunnsøkonomiske kriterier, slik at samfunnet får mest mulig igjen i form av redusert risiko for flom- og skredskader. Enkeltprosjekter innen flom- og skredforebygging omtales normalt ikke i de årlige forslagene til statsbudsjett.

NVE gjør en årlig vurdering av hvilke tiltak som skal prioriteres innenfor budsjettrammene Stortinget fastsetter. Samtidig må kommunene prioritere midler til distriktsandel og tilrettelegging av tiltak, blant annet gjennom reguleringsarbeid.

NVE opplyser at detaljprosjektering av tiltaket i Moi i Lund kommune pågår og antas å bli ferdig i år. Basert på detaljprosjekteringen vil NVE vurdere samfunnsøkonomien i prosjektet sammenlignet med andre flom- og

SPØRSMÅL NR. 103**Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Torleif Hamre****Besvart 17. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

I 2004 ble persontrafikken på siste del av Hovedbanen, strekningen Dal-Eidsvoll, nedlagt. Helt siden da har befolkningen og et samlet politisk miljø i de berørte kommunene kjempet for å få gjenopptatt denne raske og miljøvennlige kollektivforbindelsen mellom sentrene i de to folkerikeste kommunene på Øvre Romerike. Anstrensene har så langt vært forgjeves.

Vil samferdselsministeren ta initiativ til å finne en løsning i denne saken?

BEGRUNNELSE:

Hovedbanen mellom Oslo og Eidsvoll er Norges eldste jernbanestrekning, åpnet i 1854. Ironisk nok falt feiringen av 150-årsjubileet for denne jernbanen i 2004 sammen med et vedtak om å legge ned persontransporten på siste del av strekningen nordover. Siden da har lokaltogene kjørt til Dal, der de blir stående lenge i påvente av retur sørover. Dette fører til at befolkningen på Dal og nærliggende tettsteder ikke har togforbindelse til kommunesenteret Eidsvoll i nord, og til at det ikke finnes noen togforbindelse mellom kommunesenteret i Eidsvoll og Jessheim, som har blitt det viktigste senteret i distriktet Øvre Romerike. Det finnes bussforbindelse, nødvendig og viktig for mange som bor langs Trondheimsvegen, men toget kunne uten tvil ha tilbudt den raskeste og mest miljøvennlige transporten i direkte linje mellom de to tettstedene.

For lokalbefolkningen er det uforståelig at det ikke skal være mulig å imøtekomme kravet om en gjenopptaking av persontrafikken på denne strekningen. Eidsvoll og Ullensaker er de to folkerikeste kommunene i et distrikt som har en av de høyeste vekstratene i landet, slik at passasjergrunnlaget er i uopphørlig vekst. Skinnegang og øvrig infrastruktur ligger klar, og blir også vedlikeholdt ettersom strekningen brukes til godstransport. Togene går også regelmessig til Dal i Eidsvoll kommune, og det er vanskelig å forstå at de ikke kunne gått videre det siste lille stykket til Eidsvoll sentrum istedenfor å bli stående og vente på retur sørover fra Dal stasjon. Sammenliknet med mange andre baneprosjekter i landet vårt, er det her altså ikke store og kostnadstunge tiltak som skal til.

Det reises mye til Jessheim fra Eidsvoll i forbindelse med arbeid, skole, handel og kultur- og fritidsopplevelser, og en stor del av disse reisene foretas i dag med bil. En gjenetablering av togtilbudet ville derfor gi en betydelig miljøgevinst ved å flytte transport fra veg til skinner.

Tog- og busstilbudene ville utfylle hverandre gjennom et forbedret kollektivtilbud til innbyggere fra ulike deler av de to kommunene.

Svar:

Det er i dag ikke mulig å forlenge Dal-toga til Eidsvoll fordi det ikke er tilstrekkelig kapasitet til å vende toga på Eidsvoll stasjon. Å vende toga der ville føre til redusert kapasitet for køring av godstog sidan desse ikke kan krysse på Eidsvoll, verken på den nye eller gamle stasjonen, når det står persontogmateriell til plattform.

Det er rett at nokre avgangar frå Dal går til Eidsvoll seint på kvelden og motsatt veg tidleg om morgonen. Desse toga skal til eller frå parkering på Eidsvoll om natta. Teknisk sett kunne desse toga ha tatt med passasjerar, men togrutene er ikkje tilpassa dette. Morgontoga har lange opphaldstider på Dal (mellom 7 og 24 minuttar), og dette vil neppe bli sett på som eit attraktivt tilbod til passasjerane. Det er heller ikkje sånn at rutetidene mellom Eidsvoll og Dal kan skyvast på i særleg grad. Toga må innpassast i øvrig toggang, og ein treng buffer på Dal for å sikre avgang i rute herifrå. Strekninga mellom Dal og Lillstrøm er høgt utnytta, og det er viktig at toga går punktleg frå Dal. Toga frå Dal til Eidsvoll seint på kvelden har kortare opphald på Dal og mer kundevennlege ruter. Det siste av desse tek med passasjerar.

Fram til 2024 arbeider ein med dobbeltspor på strekninga Venjar-Langslet, inkludert Eidsvoll stasjon. I byggeperioden vil Eidsvoll stasjon vere stengd i periodar, og ein må då etablere alternativ transport.

SPØRSMÅL NR. 104**Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 17. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvor mange kommuner har så langt etablert lokale forskrifter for bruk og vil statsråden gjøre noe ift. at det sommeren 2018 har vært dramatiske hendelser etter bruk av vannscooter?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lagt til rette for at det er lovlig å kjøre vannscooter i Norge. Det skal være opp til kommuner å legge til rette for om det lov eller ikke og hvordan.

Svar:

Først og fremst er ulukkene som hende i sommar tragiske, og tankane mine går til dei etterlatne som har mista nokon dei er glad i. Slike hendingar skakar oss alle og det er viktig at vi lærer om årsakene til ulukkene for å unngå at slikt skjer igjen.

Før ein vurderer eventuelle nye tiltak for å unngå nye ulukker med vasskuter, må ein sjå på kva som er årsakene til ulukkene. I dag har vi lite kunnskap om dette. Regjeringa har styrka Statens havarikommisjon for transport (SHT), slik at dei i 2018 kan gjennomføre omfattande kartlegging av alle dødsulukker med fritidsbåt, også ulukker med vasskuter. SHT sin rapport er venta levert våren 2019. Basert på oppdatert kunnskap, deriblant denne rapporten, vil Kystverket greie ut tiltak innan sitt eige ansvarssområde for å styrke tryggleiken for fritidsfartøy. Vidare

vil Kystverket arbeide for å gjere lokale fartsforskrifter tilgjengeleg for brukarane, mellom anna ved å sørge for nødvendig støtte og rettleiing til kommunane om den digitale kartløysinga som de lokale forskriftene blir lagt inn i.

Det er viktig å hugsa på at det allereie i dag er strenge reguleringar for vasskuter og andre fritidsbåtar.

Kommunane har myndigheit til å gi lokale forskrifter som regulerer bruk av vasskuter i eige sjøområde. Slik heimel finst i mellom anna lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann (havne- og farvannsloven). Etter at regelverket blei endra i 2017, er det ikkje lenger naudsynt for kommunane å få godkjenning frå Kystverket for at forskrifter om fritidsfartøy skal gjelde. Eit viktig premis for reguleringa er at ho må vere rimeleg samanlikna med byrdene som brukargruppa vert påført, og kommunane kan berre regulere bruk av ulike typar fritidsfartøy særskild gjennom lokale forskrifter dersom det er heilt naudsynt for å vareta omsynet til trygg ferdsel, forsvarleg forvaltning av farvatnet, miljø eller friluftsliv. Kystverket har ikkje ei fullstendig oversikt over kor mange kommunar som har fastsett slike forskrifter. Eg er likefullt kjend med at det er fastsette forskrifter i medhald av hamne- og farvasslova som inneheld reglar om vasskuter i Oslo, Larvik, Fredrikstad og Hvaler, Namsos, Vikna, Tromsø, Holmestrand, Sande, Hitra og Kristiansand kommunar. Det er også verd å merke seg at uavhengig av om kommunen har innført slike forskrifter, gjeld reglar om aktsam ferdsel, avstand til badande, reglar om fart, krav om båtførarbevis og flytevest, for førarar av vanleg fritidsbåt så vel som for førarar av vasskuter.

SPØRSMÅL NR. 105**Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 18. oktober 2018 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at det ikke er satt av nasjonale flomsikringsmidler til Lund kommune i Rogaland?

BEGRUNNELSE:

Det var store forventninger til at det skulle ligge inne midler i Statsbudsjettet til flomsikringsprosjektet i Lund kommune, Rogaland. NVE har uttalt at flomsikringsprosjektet er godt, kommune og private aktører er klare til å

igangsette. Arbeidet er helt nødvendig for å sikre kommune mot framtidige flomskader. Det gjøres oppmerksom på at reguleringsplan er klar og prosjektet kan kalles "gryteklart".

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gir bistand til sikring av eksisterende bebyggelse og verdier mot flom og skred. NVE kan bistå kommunene enten med planlegging og gjennomføring av tiltak, eller ved tilskudd slik at kommunene selv kan iverksette tiltak.

I Olje- og energidepartementets Prop. 1 S (2018-2019) er det lagt til grunn at NVE skal prioritere sin bistand til kommunene etter samfunnsøkonomiske kriterier, slik at

samfunnet får mest mulig igjen i form av redusert risiko for flom- og skredskader. Enkeltprosjekter innen flom- og skredforebygging omtales normalt ikke i de årlige forslagene til statsbudsjett.

NVE gjør en årlig vurdering av hvilke tiltak som skal prioriteres innenfor budsjetttrammene Stortinget fastsetter. Samtidig må kommunene prioritere midler til distriktsandel og tilrettelegging av tiltak, blant annet gjennom reguleringsarbeid.

NVE opplyser at detaljprosjektering av tiltaket i Moi i Lund kommune pågår og antas å bli ferdig i år. Basert på detaljprosjekteringen vil NVE vurdere samfunnsøkonomien i prosjektet sammenlignet med andre flom- og skredsikringsprosjekter for å avgjøre om det kan prioriteres i 2019.

SPØRSMÅL NR. 106

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 18. oktober 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om det finnes norske forskningsprosjekter innenfor Horizon 2020 som berøres av Brexit, og i så fall, hvilke konsekvenser dette har for norske forskere som deltar i disse programmene?

BEGRUNNELSE:

Storbritannias beslutning om å melde seg ut av EU får ikke bare konsekvenser for EU-samarbeidet. Brexit får også konsekvenser for Norge.

Regjeringen skal jobbe for å videreføre Norges samarbeid med Storbritannia, men mitt spørsmål handler om hva regjeringen gjør for å demme opp for mulige uheldige konsekvenser for Norge.

En tverrdepartemental arbeidsgruppe med én representant fra hvert departement skal følge utviklingen, kartlegge norske interesser som berøres av Brexit og koordinere Norges dialog med EU og Storbritannia.

I den grad Brexit hemmer norsk deltakelse i EU-finansierte forskningsprogram, er det viktig å motvirke dette.

Svar:

Samarbeidet med Storbritannia er svært viktig for norsk forskning, både innenfor rammeprogrammet og på andre måter. Storbritannia er det mest populære samarbeidslan-

det for Norge i Horisont 2020 – i 57 % av samarbeidsprosjekter med norske deltagere, er det også partnere fra Storbritannia. Det er foreløpig uklart om og eventuelt hvordan Brexit vil påvirke deltakelsen i Horisont 2020 for norske og andre europeiske forskere.

Dersom EU og Storbritannia kommer fram til en utmeldingsavtale, regner vi med at prosjekter i Horisont 2020 vil fortsette uten vesentlige problemer. Et "no deal"-Brexit-scenario kan derimot skape usikkerhet for norske aktører i prosjekter. I Horisont 2020 vil Storbritannia da gå fra å være medlemsland til tredjeland fra 29. mars 2019 dersom det ikke blir en avtale. Usikkerheten knytter seg særlig til to forhold:

- Det er et gjennomgående krav om minimum tre partnere fra medlemsland og assosierte land i samarbeidsprosjekter. Samarbeidsprosjekter med tre EU-land/assosierte land, der den ene EU-partneren kommer fra Storbritannia, vil derfor kunne havne i problemer etter en "no-deal"-Brexit.
- Den økonomiske garantien britiske myndigheter har gitt, omfatter kun dekning av prosjektkostnader for britiske partnere. Prosjekter med såkalte cascading grants – der en prosjektkoordinator distribuerer midler til øvrige partnere – vil ikke være dekket av den britiske garantien. For britisk koordinerte prosjekter av denne typen kan det derfor oppstå problemer med videreføring av prosjektet.

Kunnskapsdepartementet og Norges forskningsråd følger prosessene knyttet til Brexit og Horisont 2020 tett. Usikkerhetene nevnt ovenfor er imidlertid av generell karakter, og løsningene må finnes på europeisk nivå. Det er viktig å presisere at alle parter, både EU-kommisjonen, EU-landene, Storbritannia og assosierte land, er tjent med at eksisterende prosjekter kan gjennomføres som planlagt. Det er derfor grunn til å anta at man finner pragma-

tiske løsninger på europeisk nivå på de områder der situasjonen per i dag er uavklart.

Storbritannia er som nevnt et meget viktig samarbeidsland for Norge innenfor forskning. Det samme gjelder innenfor høyere utdanning. Kunnskapsdepartementet er opptatt av å beholde det gode samarbeidet også etter et eventuelt Brexit, og vil vurdere nærmere om det er behov for bilaterale avtaler om dette når Storbritannias fremtidige forhold til EU blir klart.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 18. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

I budsjett 2019 for JD øker bevilgningene til driftsutgifter i UDI. Dette begrunnes bl.a. med 40.131 ubehandlede saker. En oversikt som TV2 har innhentet, viser at forholdet mellom ansatte og asylsøknader til behandling er endret fra 23 per ansatt i 2015 til 3 i 2018. Tilsvarende antallet uttransporteringer gjennom PU har sunket fra 12 per ansatt i 2014 til 6 i 2018.

Hvorfor bygges ikke restansene ned og hvorfor videreføres antallet jurister og politi i UDI, UNE og PU når antallet asylankomster synker?

BEGRUNNELSE:

Etter opplysninger TV2 har innhentet, har UDI 975 ansatte, UNE 300 ansatte og PU 789 ansatte. Antallet stillinger er ikke redusert i forhold til antallet asylankomster, og etatene behandler derfor langt færre saker per ansatt enn de gjorde tidligere år. Dette gjelder også i forhold til årene før den store asyltilstrømmingen i 2015.

Behovet for flere jurister og politifolk i rettsvesenet og i politi- og lensmannsetaten er stort. Det gir derfor grunn til bekymring at svært verdifull kompetanse bindes opp gjennom at det ikke foretas nedjusteringer i budsjett og antall ansatte i utlendingsforvaltningen i en tid med sterk reduksjon i antall asylankomster.

Det er behov for at statsråden gir en begrunnelse for at det ikke er gjennomført en tilpassing av kapasiteten i UDI, UNE og PU som står i forhold til endringene i antallet asylankomster.

Svar:

I regjeringens forslag til budsjett for 2019 er Utlendingsdirektoratets (UDIs) driftsbudsjett, i tillegg til pris- og lønnsvekst, økt for å:

- styrke arbeidet med å kalle tilbake oppholdstillatelser som er gitt på feil grunnlag, og til å utvide bruken av DNA-testing i familiesaker,
- øke kvoten for overføringsflyktninger til 3 000 plasser, og
- kunne møte en forventet økning i kontingenten til European Asylum Support Office (EASO).

UDI behandler en rekke ulike sakstyper. I tillegg til søknader om beskyttelse (asylsøknader), behandler de søknader om familieinnvandring, statsborgerskap, arbeidstillatelser m.m. Prognosen for saksinngang til UDI for 2019 er på om lag 100 000 saker, hvorav 3 000 er asylsøknader. UDI har videre ansvar for at alle asylsøkere får tilbud om et sted å bo, og for å motivere og legge til rette for at de som får avslag på sin søknad om beskyttelse reiser tilbake til hjemlandet sitt.

UDI har de siste årene opplevd både store variasjoner i antall saker og i

saksammensetning. Selv om prognosen for antall asylsaker holder seg lavt i budsjettet for 2019, har UDI utfordringer i behandlingen av oppholdssaker. I tillegg har UDI vært gjennom en lengre periode med store svingninger i behovet for mottaksplasser. Både opprettelse og nedleggelse av asylmottak ressurskrevende å administrere for UDI.

I 2015 var antall årsverk i UDI 927. Dette økte til 1 248 i 2016 og ble redusert til 1 092 i 2017. Antall årsverk har blitt redusert ytterligere og er per 31. august 2018 872.

I en slik situasjon, med store endringer og omstilling, er det krevende å opprettholde produktiviteten i saksbehandling. Som følge av dette har ikke UDI klart å bygge ned restansene ytterligere.

Når det gjelder Utlendingsnemnda (UNE) er deres driftspost (kap. 491, post 01) foreslått redusert med 25 mill. kroner i 2019 på bakgrunn av prognosen for saksinngang. UNE har også vært gjennom en nedbemanning. Antall årsverk er redusert med 100, fra 352 i 2017 til 256 per 31. august 2018.

Justis- og beredskapsdepartementet styrer UDI og UNE gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Det samme gjelder politidirektoratet (POD). Både UDI, UNE og POD har et ansvar for å sørge for at de samlede ressursene i virksomheten disponeres på en effektiv måte.

Når det gjelder bemanningen i Politiets utlendingsenhet (PU) vil jeg først understreke at PU er underlagt POD. Det er PODs ansvar å sørge for at de samlede ressursene i politiet disponeres på en effektiv måte. Jeg legger til grunn at bemanningen i PU, i likhet med etatens øvrige enheter, vurderes løpende. Jeg er imidlertid kjent med at regjeringens store satsing på returer av personer uten

lovlig opphold i Norge har gitt gode resultater, men også hatt som konsekvens at gjenstående portefølje består av flere krevende saker. Flere saker er eksempelvis knyttet til ID-utfordringer og manglende samarbeid med hjemlandets myndigheter. Det er derfor ikke unaturlig at antallet uttransporteringer per ansatt i PU har blitt noe lavere. Selv om måloppnåelsen er lavere i 2017 og 2018 enn tidligere år, er det gjort gjennombrudd i tyngre porteføljer som tidligere har vært ansett som umulige.

Jeg viser også til at regjeringen har foreslått å redusere bevilgningen på kap. 440, postene 21 og 25 med hhv. 6 og 76,4 mill. kroner i 2019 som følge av antall uttransporteringer.

Tilleggsvar fra statsråden 1. november 2018:

Jeg viser til mitt brev til Stortinget datert 18.10.2018 med svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 107 fra stortingsrepresentant Heidi Greni.

I mitt svar opplyste jeg at antall årsverk i UNE i 2017 var 352. Det korrekte tallet skal være 306. Dette er antall årsverk som ble benyttet i hele 2017, slik det også er beregnet for UDI i det opprinnelige svaret. Reduksjonen fra 2017 til 31. august 2018 blir da på 50 årsverk i UNE.

SPØRSMÅL NR. 108

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 19. oktober 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvordan skal statsråden sørge for at selskaper som staten Norge er eier av ikke bedriver sosial dumping?

BEGRUNNELSE:

Jeg henviser til artikkel i Stavanger Aftenblad (11.10.2018) om lastebilsjåfører i Bring-systemet som systematisk tjener 33,90 kr i timen. Dette utgjør en årslønn på noe over 60 000 kr, altså betydelig mindre enn det en student får i lån og stipend hvert år fra lånekassen. Denne lønnen er ikke i nærheten av hva en norsk lastebilsjåfører har i lønn, og kan ikke beskrives som annet enn sosial dumping.

Bring er et statseid selskap som en skulle tro var opptatt av å behandle sine arbeidere med respekt og på en rettferdig måte. Men så er ikke tilfelle.

Svar:

Regjeringen har i Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap (eierskapsmeldingen) uttrykt klare forventninger til selskapene med statlig eierandel på områder som staten mener bidrar til å oppfylle statens mål med eierskapet, herunder spesifikke forventningene knyttet til fire tematiske kjerneområder: klima og miljø, menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og antikorupsjon. Regjeringens forventninger tar utgangspunkt i, og bygger på nasjonale og internasjonale standarder, konvensjoner og rapporteringsnormer. Selskapene skal være ledende innenfor arbeidet med samfunnsansvar på sine områder. Det forventes også at selskapene med statlig eierandel aktivt følger, og er med på å utvikle god forretningsskikk, og respekterer og bidrar til et anstendig arbeidsliv hvor grunnleggende arbeidsstandarder og rettigheter ivaretas og at arbeidstakere gis en lønn de kan leve av.

Rollefordelingen mellom staten som eier og selskaps ledelse er beskrevet i eierskapsmeldingen hvor det fremgår at forvaltningen av selskapet er styrets ansvar. Ansvar for forretningsmessige beslutninger og problemstillinger knyttet til den operative driften hører under styret og ledelsen i selskapet. Dette innebærer blant annet at staten som eier ikke er involvert i operative forhold i selskapene, eller deres datterselskaper, der staten har eierinteresser. Statens forventninger, herunder de som gjelder arbeidstakerrettigheter og etterlevelse av lover og regler generelt, følges opp med det enkelte selskap i eierdialogen.

Både som eier av Posten Norge AS (Posten) og som næringsminister ser jeg alvorlig på beskyldningene om brudd på regelverk som er fremkommet i media. Jeg oppfatter at anklagene bestrides av selskapet. Oppfølging av Postens arbeid med samfunnsansvar, herunder også regjeringens forventninger til arbeidstakerrettigheter, skjer løpende i eierdialogen og i egne møter om relevante tema knyttet til samfunnsansvar. Når det gjelder denne saken, har jeg takket ja til en redegjørelse fra styret om selskapets retningslinjer og rutiner på området og hvordan styret arbeider for å overholde disse.

SPØRSMÅL NR. 109

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 24. oktober 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Flere bønder har mistet husdyr fordi folk kaster søppel langs veiene.

Dette er først og fremst et ansvar som ligger hos den enkelte som forårsaker dette, men er det noe statsråden kan gjøre for å stoppe dette?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med tørken i sommer besøkte jeg flere bønder på Sørlandet og ble opprørt over å høre at flere av dem hadde mistet husdyr fordi folk kaster søppel langs veiene. Plast, glass og metall blir malt opp av forhøsteren og er vanskelig å oppdage før det havner i magene til dyrene. Dette fører til store lidelser for dyrene og tapte inntekter for bondene.

Svar:

Spørsmålet er forelagt meg av landbruks- og matministeren. Jeg svarer her på den delen av spørsmålet som går på forurensning og forsøpling, og kommer ikke inn på spørsmål som berører dyrevelferd.

Avfall på avveie er et problem som medfører både en belastning på naturmiljøet og en betydelig kostnad for samfunnet. Det er viktig å understreke at det gjelder et generelt forbud mot forsøpling. Det er kommunene som er forurensningsmyndighet for forsøplingssaker etter forurensningsloven. Kommunen har ansvar for å følge opp forsøplingssaker og gi pålegg om opprydding til den ans-

varlige. Regjeringen har foreslått å innta en ny hjemmel i forurensningsloven som åpner for bruk av overtredelsesgebyr blant annet i saker om ulovlig forsøpling. Ved å gi kommunen en mulighet til å ilegge overtredelsesgebyr for å sanksjonere lovbrudd, vil vi få et fleksibelt og effektivt sanksjonssystem som vil virke mer preventivt enn dagens system. Det vil på sikt redusere risikoen for skader på miljø og helse.

Et godt avfallssystem er avgjørende for å forebygge at forsøpling oppstår. Kommunene skal sørge for innsamling og behandling av avfallet fra husholdningene. Vegmyndighetene har også et ansvar for å legge til rette for at det finnes gode løsninger som folk kan bruke for å unngå forsøpling langs veiene. Vegmyndighetene skal sørge for oppsetting og tømming av avfallsbeholdere langs offentlige veier, der folk erfaringsmessig etterlater seg avfall. I tettbygde strøk er det kommunen som har dette ansvaret.

Selv om avfallssystemet fungerer godt, er det likevel behov for ytterligere tiltak for å forhindre at plast, glass, metall og annet avfall kommer på avveie. Regjeringens langsiktige politikk på dette området fremgår av stortingsmeldingen om avfall som ressurs (Meld. St. nr. 45 (2016-2017) "Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi"). Regjeringen har foreslått en rekke tiltak som skal bidra til å redusere avfallsmengden, gi en bedre avfallshåndtering og redusere forsøpling. Meldingen inneholder blant annet en egen plaststrategi.

Regjeringen arbeider blant annet med å redusere bruken av unødvendige engangsartikler av plast. Jeg har tatt initiativ til et mer forpliktende samarbeid med

ulike deler av bransjen. Miljødirektoratet har også fått i oppdrag å vurdere ulike virkemidler for å redusere miljøkonsekvenser av engangsartikler av plast. I mai la EU-kommisjonen frem forslag til et direktiv for å redusere miljøkonsekvensene av engangsprodukter av plast og for en bedre bruk av ressurser. Det er foreslått at land må innføre ulike tiltak for ulike grupper engangsprodukter av plast. Tiltakene omfatter blant annet forbud, mål om betydelig reduksjon, utvidet produsentansvar og merking av produkter. Jeg har sendt innspill til EUs styrende organer med forslag til hvordan regelverket kan forbedres.

Pant på drikkevareemballasje skal bidra til å hindre at drikkevareemballasje ender opp som forsøpling i naturen og motivere til økt innsamling. Regjeringen har styrket panteordningen for drikkevareemballasje ved å øke panten fra 1 kr til 2 kr for flasker og bokser med opptil ½ liter

innhold og fra 2,50 kr til 3 kr for emballasje med over ½ liter innhold.

Det arbeides også for å øke materialgjenvinningen av andre avfallstyper. Miljødirektoratet leverte for kort tid siden en utredning om økte krav til utsortering og materialgjenvinning av plastemballasje. Miljødirektoratets forslag er et viktig første skritt for å nå de svært ambisiøse målene for materialgjenvinning av plast på EU-nivå, som også vil gjelde for Norge.

Utvikling av en sirkulær økonomi er et viktig steg for å redusere avfallsmengden på sikt. Det er et stadig økende behov for å utnytte ressursene i avfallet bedre. Økte krav til materialgjenvinning vil gradvis bidra til at det utvikles nye markeder for blant annet resirkulert plast. Da vil også avfallet trolig få en større verdi, som igjen vil bidra til økt innsamling.

SPØRSMÅL NR. 110

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Torleif Hamre

Besvart 18. oktober 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Den ideelle Stiftelsen Krokeide ønsker å etablere en videregående skole i de ledige lokalene i den tidligere Feiringklinikken i Eidsvoll, med særskilt tilrettelagt tilbud til elever som ikke har fullført videregående opplæring. Dette forutsetter et «internattilskudd», og ved stiftelsen og i bygda var det håp om at dette ville bli omtalt i tekstdelen av forslaget til statsbudsjett.

Vil kunnskapsministeren støtte etablering av et slikt videregående skoletilbud i Feiring, med nødvendig oppfølging fra statlige myndigheter?

BEGRUNNELSE:

Bygningsmassen etter Feiring-klinikken står ledig etter at LHL i april flyttet sin virksomhet til nybygd sykehus på Jessheim. Eiendommen ligger ved Mjøsa i bygda Feiring i Eidsvoll kommune. Lokalene er fleksible og i god stand, og nå ønsker Stiftelsen Krokeide å bruke dem til en nystartet Feiring videregående skole – en skole for «ungdommer med psykiske og fysiske utfordringer» etter modell av Krokeide VGS sør for Bergen. Tilbudet vil nå de som av ulike årsaker ikke har fullført videregående skole, og tilbys elever som f.eks. har vært langtidssyke, har større lærevansker, sosial angst, har kommet ut fra en rusbehandling eller har andre bakgrunner som ikke så lett passer inn i

vanlig, fylkeskommunal VGS. Skolen er godkjent av UDIR (som en skole for funksjonshemmede med hjemmel i privatskolelovens § 2-1, bokstav f), og vil organiseres og driftes på samme måte som søsterskolen ved Bergen. Det vil være 192 elevplasser, hvorav rundt 150 bor på internat på skolen. Skolen vil følge de samme læreplaner og eksamener som den fylkeskommunale skolen, og tilby studiespesialisering, helsefag, byggfag og påbygg. Dette er utdanninger vi vet samfunnet har økende behov for, og der det er gode muligheter for å kunne få jobb uten ytterligere høyere utdanning. En positiv lokal ringvirkning vil være et spesialpedagogisk kompetansemiljø som rektor ved fylkeskommunale Eidsvoll VGS ønsker velkommen, og som i neste omgang vil åpne for flere etableringer i andre deler av bygningsmassen. Stiftelsen Krokeide er en ideell, selveid stiftelse der alt eventuelt overskudd går tilbake til driften og ingen kan ta ut utbytte. Skolen ved Bergen drives med sunn økonomi og kan vise til solide resultater på gjennomført og bestått. Elevene som går ut i et lærlingeløp, følges også opp fra skolen. Suksessfaktorer ved Krokeide-modellen er undervisning i små grupper og et sosialmedisinsk team bestående av miljøterapeuter, fysioterapeuter, sykepleiere, ergoterapeuter, psykolog m.m. som tar vare på og aktiviserer elevene også utenfor skoletiden. Dette finansieres av det som noe feilaktig kalles internattilskudd. Dette er essensielt for at skolemodellen

skal fungere. Internattilskuddet det søkes om til Feiring VGS vil med full drift og 192 elever på skolen være om lag 26 millioner kroner. Med et slikt tilskudd vil skolen starte med elevopptak og få sin oppstart høsten 2020. Besparelsene på arbeids- og sosialbudsjettet er sannsynligvis større. Utfordringen er å se dette i sammenheng. Hele prosjektet står og faller med internattilskuddet. Søster-skolen ved Bergen får allerede et tilsvarende tilskudd. Det viser at det er mulig å få til om det er politisk vilje, og at et slikt tilskudd ikke skaper presedens overfor andre private skoler.

Svar:

Feiring videregående skole i Eidsvoll ble 2. januar 2018 godkjent av Utdanningsdirektoratet etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav f) særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede. Skolen er godkjent med 192 elevplasser. Feiring videregående skole har i tillegg søkt Kunnskapsdepartementet om et ekstraordinært tilskudd til drift av et sosial-medisinsk internat. De har søkt om 19 mill. kroner i 2020 og 28 mill. kroner årlig i påfølgende år.

Elevgruppen ved skolen vil være den samme som ved Krokeide videregående skole. Krokeide kan vise til gode resultater gjennom sitt helhetlige undervisningsopplegg. Det å kombinere særskilt tilrettelagt opplæring med tett sosial-medisinsk oppfølging bidrar til å gi elevene mestringfølelse i både utdanningen og i samfunnet for øvrig. Tilbudet ved Krokeide og Feiring videregående skoler er viktige tilbud for elever med lærevansker og/eller psykiske utfordringer som har behov for særskilt tilrettelagt opplæring for å fullføre videregående opplæring.

Det er dyrere å drive friskoler med særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede. Skolene for funksjonshemmede får etter loven dekket alle driftsutgifter ved statstilskudd, og de har som hovedregel ikke adgang til å ta skolepenger. Disse skolene får også ekstra tilskudd til læremidler.

Skolene for funksjonshemmede plikter likevel ikke å tilby internat. Internatdrift er dermed ingen del av skolevirksomheten, og utløser ikke statstilskudd etter friskoleloven. Det er noen skoler godkjent etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav f) som får et særskilt tilskudd. Krokeide videregående skole får et særskilt tilskudd til driften av internatet. I tillegg får Signo grunn- og videregående skole og Briskeby videregående skole et særskilt tilskudd for at de skal kunne opprettholde aktiviteten på samme nivå som før de ble godkjente som frittstående skoler.

Feiring videregående skole har et landsdekkende tilbud for funksjonshemmede elever, og jeg ser skolens ønske om å kunne tilby et helhetlig sosio-medisinsk tilbud for elevene. Friskoleloven gir imidlertid ikke hjemmel til å utbetale internattilskudd, og det finnes heller ingen bevilgning over Kunnskapsdepartementets budsjett for slike tilskudd. Feiring videregående skole har anledning til å kreve egenbetaling (internatpenger) fra de elevene som benytter seg av internatet. En eventuell egenbetaling til internat må holdes adskilt fra statstilskuddet, og det må presiseres at det ikke obligatorisk for elevene å bo på internatet for å kunne bli tatt inn ved skolen.

Dersom det skal gis et særskilt tilskudd til Feiring videregående skole må det vurderes på ordinær måte i arbeidet med statsbudsjettet for 2020.

SPØRSMÅL NR. 111

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 24. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden gripe inn overfor Sykehuset Telemark HF sine planer om å sentralisere ambulansetjenesten, og kan statsråden informere om responstidene for ambulansetjeneste i helseforetaket, og hvilke konsekvenser det får for foretaket om responstidsmålene ikke nås i de ulike kommunene i Telemark?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Sykehuset Telemark HF sitt forslag til «Ambulanseplan 2035» skal blant annet en ambulanse med døgnberedskap i Vinje kommune reduseres til en såkalt dag/aften bil. Det vil ikke bare redusere beredskapen i Vinje kommune men også redusere beredskapen i Tokke kommune, Seljord kommune og Kviteseid kommune. Det vil også kunne å ringvirkninger for Bø i Telemark, Hjartdal kommune og Tinn kommune. Ifølge Nasjonal helse- og

sykehusplan skulle de prehospitale tjenestene, akutt-tilbudet utenfor sykehus, styrkes. Det har ikke skjedd. Over hele landet meldes det om kutt i ambulanseberedskap, og responstider som nå er satt som kvalitetsindikatorer for tjenesten, blir ikke fulgt opp. Det er etter spørsmålsstillers syn uakseptabel utvikling, og fører til at folk særlig i distriktene med lang reisevei til akutt-tilbud ved sykehus, ikke får likeverdige helsetjenester.

Svar:

Ambulansetjenesten i Telemark, som i landet for øvrig, opplever stor oppdragsvekst. Kapasiteten og innretning på tjenestene må derfor tilpasses for at hele befolkningen i helseforetakets opptaksområde skal få et fortsatt godt prehospitalt tilbud.

Det er som kjent Helse Sør-Øst RHF som har ansvar for å sørge for at befolkningen i regionen får de spesialisthelsetjenester de har krav på, samtidig som det er Sykehuset Telemark HF som har ansvaret for å levere forsvarlige prehospitale tjenester i sitt opptaksområde.

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at de er i dialog med Sykehuset Telemark HF i denne saken. Sykehuset Telemark HF opplyser gjennom Helse Sør-Øst RHF om at det nylig er gjennomført en utredning av de prehospitale tjenestene. Arbeidet med plandokumentet er utført av en bredt sammensatt arbeidsgruppe og en styringsgruppe med bred forankring i kommunehelsetjenesten. Dokumentet omtales som «Ambulanseplan 2035» og er for tiden ute på høring. Innholdet i planen er følgelig ikke vedtatt. Sykehuset Telemark HF har lagt opp til en bred høringsrunde med høringsfrist 1. desember 2018.

Ambulanseplan 2035 bygger på Helse Sør-Øst RHF sin utviklingsplan for prehospitale tjenester. Formålet med ambulanseplanen er at den skal legge grunnlag for en langsiktig og strategisk utvikling av ambulansetjenesten i Telemark. Spørsmålet fra representant Sem-Jacobsen berører direkte enkeltforslag i Ambulanseplan 2035. Ambulanseplanen legger opp til en samlet økning av ambulansekapasiteten frem mot 2035. I tillegg er det et ønske om å innføre ulike typer ressurser for å frigjøre akuttberedskap, som blant annet syketransportbiler.

Sykehuset Telemark HF peker på at dagens plassering av ambulansestasjonene samlet sett gir en geografisk god spredning, men at det i fremtiden vil være behov for å styrke kapasiteten gjennom strategisk plassering av ambulanser i Telemark. Blant annet betyr det at helseforetaket vil organisere en beredskap basert på hvor befolkningen oppholder seg, og ikke kun basert på hvor innbyggerne bor. Som et ledd i dette har Sykehuset Telemark HF allerede gjort avgrensede forsøk på omplassering av ambulanser knyttet til påsketurismen i Vinje kommune. Analysene så langt viser at dette gir god effekt på responstidene. Slike omplasseringer knyttet til sesongvariasjoner vil Sykehuset Telemark HF fortsette med.

I arbeidet med planen er det foretatt flere analyser av tjenestene som leveres i dag og som skal gis til befolkningen i fremtiden. Blant annet er det vurdert hvordan Sykehuset Telemark HF innfrir anbefalte responstider, ambulansekapasitet og beredskap, plassering av ambulansestasjoner og kompetanse. Telemark er et fylke hvor det er krevende å oppnå responstider i henhold til de nasjonale anbefalingene. Grunnen til dette er geografiske forhold og en svært spredt bosetting. Med tiltakene foreslått i Ambulanseplan 2035 mener Sykehuset Telemark HF at responstider i Telemark samlet sett vil forbedres.

Analysen utført av Sykehuset Telemark HF viser at det er overkapasitet når det gjelder nattberedskapen i øvre Telemark. I dagens organisering er det i Vinje, Tokke, Seljord og Tinn til sammen syv ambulanser døgnet rundt. I forslaget til ambulanseplan 2035 er det en justering av kapasitet fra dagens syv døgnambulanser til seks døgnambulanser og en ambulanse frem til klokken syv alle dager i uken. Årsaken til denne justeringen er at både historiske data og fremskrevet behov viser at kapasiteten på natt er for høy i forhold til behovet. Redusert kapasitet i dette området kan derfor brukes til å gi økt kapasitet andre steder i fylket på dagtid der kapasiteten er presset i dag.

Basert på de opplysningene jeg har fått fra Helse Sør-Øst RHF er min oppfatning at Sykehuset Telemark har lagt opp til en prosess for å utvikle en fremtidsrettet ambulansetjeneste til befolkningen i Telemark. Jeg vil igjen minne om at Sykehuset Telemark HF har lagt opp til en høringsrunde med høringsfrist satt til 1. desember 2018.

Avslutningsvis vil jeg nevne at regjeringen i Prop 1 S (2018-2019) foreslår å videreføre 10 mill. kroner til blant annet å etablere legebil i Grenlandsområdet. Det vil bedre akuttberedskapen i området. Dette er en oppfølging av rapporten om basestruktur for luftambulansen - med bakgrunn i et oppdrag fra Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 112**Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 19. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Viser til ulike oppslag i DN om statsrådens leie av hytte, og uklarerhet rundt om dette er å anse som en gave, tjeneste eller annen form for ytelse.

Har de moralske og juridiske sidene ved dette vært vurdert, jamfør Håndbok for politisk ledelse og Statsansatteloven?

BEGRUNNELSE:

Håndbok for politisk ledelse § 13 (regjeringsmedlemmer), jf. Statsansatteloven § 39 "Ingen statsansatte eller embetsmenn må for seg [...] motta gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse som er egnet til [...] å påvirke vedkommendes tjenestlige handlinger."

Svar:

Jeg har valgt å svare noe mer utfyllende på spørsmålet.

Bruken av hytta bygger på et regulært, privat leieforhold. Jeg har ikke mottatt en gave, tjeneste eller annen form for ytelse. I tillegg til årlig husleie er jeg som leietaker ansvarlig for alminnelig forefallende arbeid utendørs. Jeg har også ansvar for ytre og indre vedlikehold i leieperioden.

Avtalen ble inngått 17. april 2017 med 10 års varighet. Etter bestemmelser i avtalen sørget utleier for å omgjøre det ene soverommet til bad med linoleumsbelegg på gulv, sette inn toalett, dusjkabinett og håndvask. Arbeid med

vegger og tak var ikke inkludert. Utleier sørget også for å kjøpe inn en enkel kjøkkeninnredning som ble montert av leietaker. En gammel ovn som ikke var i forskriftmessig stand, ble byttet ut med en vedovn fra utleier.

Jeg har pusset opp hytta til enkel standard, herunder lagt veggpanel, malt vegger, tak og vinduer. Jeg har også plassbygget en seng og en sofa.

Vannet er vinterstengt og hytta kan dermed bare brukes i sommerhalvåret.

For øvrig vil jeg opplyse om at jeg forut for inngåelse av leieavtalen orienterte Statsministerens kontor. Det gjorde jeg for å klargjøre eventuelle fremtidige habilitetsspørsmål. Om det i fremtiden vil oppstå habilitetsspørsmål fordi jeg som privatperson leier en hytte av Johan Andresen, vil avhenge av eventuelle konkrete saker som departementet vil få til behandling.

Jeg har i andre sammenhenger vært svært påpasselig med å unngå habilitetskonflikter.

Siden det også har vært reist spørsmål om utnevnelsen av Johan Andresen til leder for Etikkrådet, kan jeg opplyse at han ble oppnevnt 18. desember 2014 etter anbefaling fra Norges Bank.

Jeg har vært opptatt av å opptre ryddig og korrekt, og jeg har hele tiden ansett dette som en ordinær, privat leieavtale inngått på markedsmessige vilkår.

Jeg har vært åpen om leieforholdet, og jeg har besvart spørsmål fra media. Jeg har selvsagt også vurdert Stortingets register for verv og andre økonomiske interesser, men kan ikke se at regelverket omfatter ordinære leieforhold av fritidsboliger.

SPØRSMÅL NR. 113**Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 19. oktober 2018 av fiskeriminister Harald T. Nesvik****Spørsmål:**

Viser til de uregistrerte pengegavene fra Nordlaks til Nordland FrP ifm. stortingsvalgkampen 2017 og fiskeridepartementets medhold på klage fra Nordlaks' søknad om utviklingskonsesjoner like etterpå.

Ser statsråden fra samme parti at sammenblanding av disse to forholdene reiser alvorlige spørsmål, og hvorfor har ikke regjeringen tatt initiativ til gransking for å fjerne en hver tvil om mulig lovbrudd?

BEGRUNNELSE:

Ber om oversikt over alle klager på tildelinger av utviklingskonsesjoner har fått medhold i NFD, og oversikt over antatt verdi av de 21 utviklingskonsesjonene som Nordlaks til slutt ble tildelt.

Svar:

Stortinget har som lovgiver ved vedtakelsen av partiloven bestemt at det er tillatt for alle å gi bidrag til politiske partier og partiledde, med de begrensninger som følger av partiloven § 17 a.

I skriftlig spørsmål nr. 2288 (2017-2018) fra representanten Lars Haltbrekken til Statsministeren ble det spurt om det var gjort en habilitetsvurdering av Frps statsråd i Fiskeridepartementet i forbindelse med omgjøringen av vedtaket som gjaldt tildeling av utviklingstillatelser til Nordlaks AS.

Jeg svarte på spørsmålet på vegne av statsministeren. I svaret mitt fremgår det at det gjennom media har vært opplyst at daværende fiskeriminister Sandberg ikke kjente til gaven til Nordland Fremskrittsparti da klagen fra Nordlaks AS ble behandlet i Nærings- og fiskeridepartementet og vedtak ble fattet. Jeg kan derfor ikke se at det skulle være grunnlag for å påstå at ulovlige forhold skulle ligge til grunn for Nordlaks-vedtaket. Det skulle derfor heller ikke være behov for en gransking av pengegevarene fra Nordlaks sett opp mot tildelingen av utviklingstillatelser til selskapet. Jeg vil imidlertid understreke at det er viktig med åpenhet rundt gaver som partiene mottar.

Når det gjelder den første anmodningen som fremkommer i begrunnelsen, har departementet som det ble gjort rede for i svar på skriftlig spørsmål nr. 2307 fra representanten Mona Fagerås og svar på spørsmål nr. 2291 fra representanten Ruth Grung i tre saker omgjort Fiskeridirektoratets vedtak og gitt tilsagn om flere utviklingstillatelser. Dette gjelder søknader fra Akvadesign AS, Marine Harvest Norway AS ("Egget") og Nordlaks AS ("Havfarm"). De tre vedtakene vedlegges også her.

Jeg vil for øvrig legge til at det har vært lagt opp til en særlig åpen prosess rundt saksbehandlingen av disse søknadene. Dette er gjort ved at listen over søkere er publisert på nettsiden til Fiskeridirektoratet, og status for behandlingen av den enkelte søknad blir fortløpende oppdatert. På direktoratets sider ligger også alle vedtak gjort av Fiskeridirektoratet og Nærings- og fiskeridepartementet i full tekst, se: <https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Tildeling-og-tillatelser/Saertillatelser/Utviklingstillatelser>.

Det andre spørsmålet som fremkommer av begrunnelsen gjelder antatt verdi av de 21 tillatelsene som Nordlaks har fått tilsagn om.

Markedsverdien av kommersielle matfisktillatelser er heftet med usikkerhet, og varierer blant annet med geo-

grafisk plassering. Nærings- og fiskeridepartementet gjennomførte en auksjon av kommersielle tillatelser våren 2018. Det gjennomsnittlig innbetalte vederlaget per tillatelse à 780 tonn MTB var da om lag 150 mill. kroner.

Når det gjelder utviklingstillatelser har disse en verdi utover den avkastningen som genereres i løpet av det enkelte utviklingsprosjekt, fordi det er en mulighet for å konvertere utviklingstillatelser til kommersielle matfisktillatelser ved utviklingsprosjektets slutt. Utviklingsprosjektet må oppfylle forhåndsdefinerte målkriterier før de kan konverteres mot et inflasjonsjustert vederlag på 10 mill. kroner per tillatelse. Det er på tildelingstidspunktet usikkert om, og eventuelt når, tillatelsene kan konverteres. Verdien av utviklingstillatelser er derfor heftet med usikkerhet, de skiller seg fra verdien av kommersielle matfisktillatelser og kan variere betydelig mellom ulike utviklingsprosjekter. Ved vurdering av verdien på en tillatelse, er det naturlig å ta utgangspunkt i best tilgjengelige anslag. Tildelingene som er gjennomført i år gjennom fastpris og auksjon gir ny og god informasjon, og er blant de relevante momentene vi vurderer i behandlingen av søknadene.

3 vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-113-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 114**Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 19. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

I saker om fastsettelse av vergemål og fratakelse av samtykkekompetanse er det viktig at det blir gjort et grundig arbeid fra fylkesmannen. Samtaler og møte med den det gjelder må være endel av en slik saksbehandling.

Hvilke krav til samtaler med den det gjelder og ressurser har justisdepartementet stilt til disposisjon slik at det er mulig for fylkesmannsembetene å foreta grundige vurderinger, personlige møter med og å ivareta rettsikkerheten den saken gjelder?

Svar:

I motsetning til et vergemål som omhandler fratakelse av rettslig handleevne og som må fastsettes av domstolen, skal et vergemål opprettet av fylkesmannen være frivillig. Fylkesmannen kan derfor ikke opprette et vergemål dersom personen selv ikke ønsker det, jf. vergemålsloven § 20 annet ledd. Det er tidligere i år gitt i rundskriv fra Statens sivilrettsforvaltning (27.2.2018) og en tolkningsuttalelse fra Lovavdelingen (21.3.2018) for å sikre lik forståelse av kravet til frivillighet. Departementet vurderer også å endre lovteksten for ytterligere å tydeliggjøre dette.

Jeg er enig med stortingsrepresentanten i at det er viktig med et grundig arbeid ved opprettelse av vergemål. Etter vergemålsloven § 59 skal det gjennomføres en samtale med den som er begjært satt under vergemål før vedtak treffes, med mindre det må antas at vedkommende ikke forstår hva saken gjelder. I mange tilfeller er likevel samtale sentralt for å kartlegge hva som er vedkommendes reelle vilje, også der personen ikke er i stand til å forstå hva et

samtykke til vergemål innebærer. Det framgår av forarbeidene til vergemålsloven at samtalen kan gjennomføres i et møte eller per telefon. Det er således ikke krav til at det skal gjennomføres personlige møter, og de fleste samtaler gjennomføres per telefon. Fylkesmannen må påse at gjennomføringsmåten er hensiktsmessig.

Vergemålsordningen ble fra 2018 styrket med 43 mill. kroner for å sette vergemålsmyndighetene i stand til å nå målene med vergemålsreformen. Jeg forventer at styrkingen vil bidra til at flere samtaler gjennomføres før opprettelse av vergemål. Gjennomføring av samtale har det siste året vært et sentralt tema i styringsdialogen med fylkesmannsembetene. Det er også lagt til rette for at det i saksbehandlingssystemet dokumenteres om samtaler er gjennomført og at det gis en begrunnelse for hvorfor samtaler eventuelt ikke gjennomføres.

Registreringen har vist at samtaler gjennomføres i mindre grad enn Statens sivilrettsforvaltning har antatt. En stor andel ønsker ikke en slik samtale, mange får man ikke tak i, mens det for andre vurderes som ikke mulig eller hensiktsmessig å gjennomføre en samtale basert på tilsendt dokumentasjon. Det er særlig for den sistnevnte gruppen det må søkes å øke andelen gjennomførte samtaler. Det er allerede iverksatt flere tiltak og jeg viser i den forbindelse til at det blant annet er etablert et prosjekt for å utvikle en samtalemetodikk som skal brukes for å gi pålitelig informasjon om personens vilje. Legeerklæringsskjema skal gjennomgås og forbedres som et ledd i prosjektets arbeid. Videre gjennomfører Statens sivilrettsforvaltning i år risikobasert tilsyn knyttet til opprettelse av vergemål uten fratakelse av rettslig handleevne.

SPØRSMÅL NR. 115**Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 22. oktober 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva mener statsråden om avdekkingen av systematiske lønnsforskjeller for helsefagarbeidere i kommersielle og

offentlige sykehjem i Oslo, og har han oversikt over hvorvidt dette lønnsgapet ikke gjelder generelt i landets kommuner?

BEGRUNNELSE:

Viser til Dagsavisens oppslag 12. oktober systematiske lønnsforskjeller for fagarbeidere mellom kommersielle og offentlige sykehjem i Oslo. Når folk må ta ekstrajobber for å få endene til å møtes vil det gå utover både de ansatte og de eldre.

Svar:

Kommunene får i hovedsak fastsatt sine oppgaver av Stortinget gjennom lovvedtak. Kommunene har ansvar etter helse- og omsorgstjenesteloven for å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester, blant annet plass i institusjon eller sykehjem. Det framgår av loven at helse- og omsorgstjenester kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere.

Retten til lokaldemokrati og det kommunale selvstyret er lovfestet i Grunnloven og i den nye kommuneloven, som ble vedtatt av Stortinget i juni 2018. Den nye kommuneloven klargjør at det kommunale selvstyret innebærer at kommunene og fylkeskommunene utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer. Begrensninger i det kommunale og fylkeskommunale selvstyret må ha hjemmel i lov, og det er gitt nærmere bestemmelser om helse- og omsorgstjenester i helselovgivningen. Videre må kommunene forholde seg til regelverket som gjelder for dem som arbeidsgivere, på lik linje med andre arbeidsgivere.

Kommunene som arbeidsgivere har et selvstendig ansvar for lønnsnivå og -utvikling i kommunal sektor.

Lønnsfastsetting er som den klare hovedregel partene i arbeidslivet sitt ansvar, og vi har ingen generell min-

stelønn i Norge. Unntaket er på allmenngjorte områder. Helse- og omsorgssektoren er ikke et allmenngjort tariffområde.

Selv om lønnsfastsetting ligger til partene, er myndighetene opptatt av at alle arbeidstakere i Norge sikres forsvarlige lønns- og arbeidsvilkår, også fordi dette har en side til bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og urimelege konkurransefortrinn. Når det gjelder offentlig virksomhet, gjelder en egen forskrift som skal sørge for at ansatte i virksomheter som utfører tjenester for offentlige oppdragsgivere, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler. Jeg forutsetter at alle statlige og kommunale virksomheter følger denne forskriften, og har rutiner og kontrollmekanismer for å følge opp kravene. Difi har nylig gitt ut en veileder som skal gjøre etterlevelsen lettere.

Så lenge kommunene oppfyller de krav som er gitt regelverket, kan den enkelte kommune velge hvordan lovpålagte tjenester ytes.

Det ble den 28. september i år nedsatt et ekspertutvalg som skal se på bruk av private velferdstjenester. Utvalget starter arbeidet nå under høsten 2018, og skal levere sin første delutredning til Nærings- og fiskeridepartementet i løpet av et år. I denne delen vil spørsmål om sikring av arbeidstageres lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår tas opp (jf.

Representantforslag om å sikre åpenhet i helse- og omsorgsinstitusjoner som utfører tjenester i kommunal regi, Dokument 8:32 S (2017–2018), Innst. 123 S (2017–2018), Vedtak 511).

SPØRSMÅL NR. 116

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 19. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan statsråden stadfeste at regjeringa vil løyve midlar til oppstart av Besteland-Helle på riksveg 9 i revidert statsbudsjett, kor stor er denne løyvinga, kan Statens vegvesen på bakgrunn av denne budsjettlekkasjen no gå i gong med å førebu oppstart av denne parsellen, slik at ein sikrar ei kontinuerleg utbygging, og kvifor har ein ikkje omtala oppstarten av strekninga i statsbudsjettet for 2019, der-

som det allereie no er klart at det kjem midlar til den i revidert statsbudsjett?

GRUNNGJEVING:

I desember 2017 gjorde Stortinget fylgjande vedtak for å sikre ei kontinuerleg utbygging av riksveg 9 i Setesdal:

«Stortinget ber regjeringa sikre og prioritere en rask, sammenhengende og effektiv utbygging av Kjevikveien

og rv 9 Setesdal i tråd med føringene gitt i Innst. 460 S (2016-2017) Nasjonal transportplan.»

Transport- og kommunikasjonskomiteen sitt einstemmige vedtak ved handsaminga av Nasjonal transportplan (Innst. 460 S (2016-2017) var utforma slik:

«Komiteen forventer at utbedringsarbeidet «Gul stripe til Hovden» fortsetter som en sammenhengende utbygging i samarbeid mellom lokale og regionale myndigheter.»

På trass av dette legg samferdsleministeren likevel ikkje opp til nokon oppstart av den neste strekninga på riksveg 9 Besteland – Helle i statsbudsjettet for 2019, sjølv om noverandre strekning under utbygging Bjørnaråa – Optestøyl vert ferdigstilt i 2019.

Framstegspartiet sin stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen kan imidlertid i Setesdølen torsdag 11.oktober røpe at regjeringa har sett av midlar til oppstart av strekninga Besteland – Helle på riksveg 9 i revidert statsbudsjett i 2019. Dette seier ho etter å ha vore i tett dialog med statssekretærene i samferdsledepartementet.

Det er for underteikna noko overraskande at ein allerede før statsbudsjettet for 2019 er vedteke, kjem med lekkasjar frå revidert statsbudsjett som fyrst kjem til våren, og det er difor ynskjeleg at statsråden kan stadfeste denne budsjettlekkasjen.

Svar:

I Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 er rv 9 i Setesdal ein av ni prioriterte utbetningsstrekningar. Dette inneber at det lagt til grunn statlege midlar til utbetring av ein rekke delstrekningar på rv 9 i Setesdal, jf. sidene 92 og 288 i meldinga.

Dei økonomiske rammene til programområdetiltak gir ikkje rom for å så omfattande utbetringar av dei prioriterte strekningane som ulike fleirtall i transport- og kommunikasjonskomiteen har lagt til grunn. Dette gjelde både for rv 9 i Setesdal og fleire andre strekningar.

I følgje Statens vegvesen ligg det enno ikkje føre vedtatt reguleringsplan for delstrekninga Besteland S – Helle N, noko som er ein føresetnad for at eit prosjekt kan takast opp til løyving. Det er derfor ikkje foreslått midlar til prosjektet i statsbudsjettet for 2019. Tidspunktet for anleggsstart på denne strekninga må eg komme tilbake til når det ligg føre nærare avklaringar.

Revidert statsbudsjett vert lagt fram i mai 2019, og det er ikkje teke stilling til prioriteringar i den samanhengen på det noverande tidspunkt. Representanten Bruun-Gundersen har i lang tid vist stort og positivt engasjement for samferdsel i Agder, inkludert rv 9. Eg går ut ifrå at eg fortsatt får høg etterspørsel etter leveranse på dette i dei komande budsjettprosessane. Det er likevel avgjerande med ei planavklaring. Eg set pris på engasjementet frå våre lokale storingsrepresentantar, og dei har naturlegvis påverknad på prioriteringar som vi gjer.

SPØRSMÅL NR. 117

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Tonje Kopstad

Besvart 19. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I Jeløya-plattformen har regjeringa stadfesta eit mål om at 30 prosent av godstransporten skal overførast frå veg til sjø og bane, men vi registrerar at det i Prop. 1 S, ikkje er foreslått nokon tiltak for å gjere godstransport på jernbane meir lønsam - vi reknar med at regjeringa er einig i at det overordna målet er at klimautsleppa skal kuttast, og derfor ønskjer vi svar på kva regjeringa vil gjere for å styrke jernbanens konkurransekraft mot veg?

GRUNNGJEVING:

Det har blitt gjort kjend at Noregs største transportør av gods på jernbane, NSB-eigde CargoNet, skal kutte i både rutetilbod og tilsette. CargoNet avlastar norske vegar med ca. 177 000 lange trailerturar i fjor, som svarar til ca. 700 trailerar kvar dag. CargoNet utfordras av køyrevegavgifta som har store økonomiske konsekvensar. Utfordringane til CargoNet handlar også om regularitet på jernbanen. Dei ønskjer å køyre både lengre og tyngre tog, og dei ønskjer ei raskare framføringstid.

Svar:

Regjeringa si ambisjon om å overføre 30 prosent av dei lange godstransportane over 300 kilometer frå veg til sjø og bane er noko eg tek alvorleg. I nasjonal transportplan 2018-2029 legg me opp til å bruke heile 18 milliardar kroner på ein godspakke som inneheld ulike tiltak for å legge til rette for gode rammevilkår og styrke konkurranseevna til godstransport på jernbanen. Derfor legg vi også til rette for godstransport på jernbane. Godsvolumet som går på jernbane er på 4 mrd. tonnkm. i 2017 mot 3,4 mrd. tonnkm. i 2013. Eg er heilt usamd med at det i Prop 1 S ikkje er tiltak som bidreg til godsoverføring. Under denne regje-

ringa har vi auka vedlikehaldsbudsjetta til norsk jernbane med 3,4 mrd. kroner inklusiv ERTMS. Også for 2019 aukar løyvingane. Det bidreg til betre oppetid på infrastrukturen. Gjennom utskifting av signalanlegget til ERTMS vert det no investert på ein måte som bidreg til å få ned feil, og dermed styrker forutsigbarheita ved bruk av tog. Vi brukar også midlar til å betra fleire terminalar. Planleggingsmidlar på prosjekt som seinare vil auke kapasiteten i infrastrukturen og utbygging av dobbeltspora jernbane er alle investeringar som også godstrafikken har stor nytte av.

Med denne regjeringa er jernbanesatsinga på rett spor, det vil også godstrafikken ha nytte av.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 19. oktober 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Det amerikanske hangarskipet Harry S Truman har kommet til Norge i forbindelse med NATO-øvelsen Trident Juncture og de vil trenge tilgang til "SSSB" - Ship-Shore-Ship Buffer - som jeg har forstått er tilhørende i DABs frekvensbånd.

Hva vil statsråden foreta seg for at ikke DAB-nettet blir rammet av Natos bruk av samme frekvenser som f.eks. benyttes av beredskapsradioen NRK P1 på DAB?

Svar:

Det er Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) som planlegger og tildeler frekvenstillatelser i Norge.

Nkom opplyser at man i lang tid har arbeidet med forberedelser til NATO-øvelsen Trident Juncture, herunder bruken av radiofrekvenser. Ingen kan ta i bruk frekvenser uten tillatelse fra Nkom, heller ikke styrker fra andre land som skal delta i øvelsen. I forarbeidet til øvelsen behandler Nkom et stort antall søknader om bruk av frekvenser. Søknadene kommer inn til Nkom via det norske Forsvaret. Nkoms viktigste hensyn ved tildeling av frekvenser til øvelsen er å ivareta tilstrekkelig beskyttelse av de sivile kommunikasjonssystemene, herunder også DAB-nettene. Samarbeidet mellom Nkom og Forsvaret er tett, og øvelsen generelt og frekvensbruk spesielt er også diskutert på høyt nivå i Sentralt totalforsvarsforum.

Nkom gir ingen tillatelser til bruk av frekvenser som kan forstyrre DAB-nettene.

God planlegging av bruk av radiospekteret er avgjørende for at øvelsen skal bli en suksess. Bruken av utstyr for elektronisk kommunikasjon vil være svært stor under øvelsen, og god planlegging sørger for at kvaliteten for øvingspartene blir god og påvirkningen på elektronisk kommunikasjon i sivilsamfunnet blir minimert. Forsvaret og NATO disponerer store mengder frekvensspektrum til eget bruk, som er nødvendig for at alliansen skal kunne gjennomføre øvelser. I tillegg tildeler Nkom et stort antall frekvenser spesifikt til denne øvelsen. Nært samarbeid mellom Nkom og Forsvaret legger grunnlaget for at bruken av frekvensene kan sameksistere med sivilsamfunnets bruk av frekvenser, slik at samfunnsviktige tjenester kan operere uforstyrret gjennom øvelsen. Nkoms frekvenstilldelinger sørger blant annet for at det ikke er tildelt frekvenser til øvelsen som er i bruk for sivile systemer for mobil, kringkasting, etc. i de aktuelle øvingsområdene. Nkoms viktigste hensyn ved tildeling av frekvenser til øvelsen er å ivareta tilstrekkelig beskyttelse av de sivile kommunikasjonssystemene.

Konkret når det gjelder bruken av SSSB (Ship-Shore-Ship Buffer) og frekvensbåndet 225-400 MHz (som er et frekvensbånd som brukes av SSSB) er det bare frekvensbåndet 225-240 MHz som benyttes til DAB. Forsvaret har på alle konferanser og møter som er arrangert under forberedelsene til øvelsen presisert at det ikke skal benyttes frekvenser under 240 MHz. Dette er også presi-

sert i alle tillatelser til bruk av frekvenser som er tildelt i forbindelse med denne øvelsen.

Det kan aldri utelukkes at forstyrrelser oppstår som følge av at frekvenser tas i bruk uten tillatelse. Nkom har opp mot øvelsen tett dialog med Forsvaret om frekvensbruk. Gjennom planleggingen er det lagt grunnlag for at feil frekvensbruk ikke skal oppstå. Om det likevel skulle oppstå situasjoner der DAB-nett eller andre samfunnsviktige tjenester forstyrres, vil Nkom bistå til å løse slike situasjoner under øvelsen i samarbeid med de sivile aktørene og det norske Forsvaret.

Norkring, NTV og NRK har felles beredskap under hele øvelsen for å håndtere eventuelle faktiske hendelser. Kulturdepartementet følger også situasjonen tett.

Jeg kan for øvrig opplyse om at Norge ikke er alene om å ha DAB-sendinger i det samme frekvensområdet. Flere av våre viktigste allierte, blant annet Storbritannia, Tyskland, Nederland, Belgia, Danmark, Italia og Frankrike har koordinert frekvensbåndet 174-230 MHz til DAB (og enkelte land i tillegg 230-240 MHz-båndet) til digital radio og tatt det i bruk til DAB-radio.

SPØRSMÅL NR. 119

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 24. oktober 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

I Sverige var forsvaret sterkt negative til å slukke FM-nettet, noe som sammen med en kritisk riksrevisjon bidro til at man i Sverige har vedtatt å ikke følge Norges eksempel med å slukke det nasjonale FM-nettet.

Kan ministeren gi en oversikt over i hvor stor grad og på hvilken måte Forsvaret vurderte, deltok på høringer og uttalte seg i forbindelse med de vedtakene man har gjort i Stortinget om innføring av DAB og slukking av FM-nettet?

Svar:

Så langt Forsvarsdepartementet har kunnet bringe på det rene har Forsvaret ikke deltatt i høringer eller på annen måte vært del av den formelle prosessen frem mot vedtakene i Stortinget i denne saken. Slukkingen av FM-nettet og innføringen av DAB har, etter det jeg kjenner til, ikke skapt problemer for Forsvarets operative aktivitet.

SPØRSMÅL NR. 120

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 23. oktober 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvilke konkrete bevilgninger over hvilke poster gjør regjeringa i statsbudsjettet for 2019 for å skape nye grønne jobber, og kan ministeren gi et anslag over veksten i antallet grønne jobber det kommende året?

BEGRUNNELSE:

I trontalen 2. oktober 2018 ble følgende sagt: "Regjeringen vil føre en politikk som skaper grønn vekst og nye grønne jobber."

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for privat næringsvirksomhet og jobbskaping. Dette sikres ikke først og fremst gjennom enkelttiltak i de årlige budsjettforslagene, men gjennom langsiktig arbeid med generelle rammebetingelser og samfunnets institusjoner. Gode rammevilkår og et skattesystem som stimulerer til bedriftsetableringer, arbeidsplasser og norsk privat eierskap, er viktige bidrag for å lykkes med omstillingen. Vekst i antall arbeidsplasser avhenger av mange forhold, derfor er det også vanskelig å gi et godt anslag over veksten i antall jobber det kommende året som følge av bevilgningene i statsbudsjettet. Videre vil veksten i antall grønne jobber avhenge av hvordan man definerer en grønn jobb.

Nærings- og fiskeridepartementet har ansvar for mange av de næringsrettede virkemidlene for forskning og innovasjon, som skal fremme bedriftenes konkurransedyktighet og bidra til å skape lønnsomme arbeidsplasser og grønn omstilling av økonomien. Forsknings- og innovasjonsvirkemidlene bidrar til omstilling ved å styrke kompetansen i næringslivet, legge til rette for nødvendig infrastruktur og ved å finansiere forsknings- og innovasjonsprosjekter.

Regjeringen foreslår å opprettholde et høyt nivå på bevilgningene til forskning og innovasjon i statsbudsjettet for 2019. Vi foreslår mer enn 9,7 milliarder kroner til næringsrettet forskning og innovasjon, inkludert skat-

tefradrag for skattefunnordningen og skatteinsentivordning for langsiktige investeringer i oppstartsselskap.

De fleste programmene i Norges forskningsråd og Innovasjon Norge er bredt innrettet og uten tematiske begrensninger slik at støtten skal gå til prosjektene med størst verdiskapingspotensial og samfunnsøkonomisk effekt. Store deler av midlene som bevilges til Forskningsrådet og Innovasjon Norge går til prosjekter som kan ha positive effekter på miljø og klima. I Forskningsrådets utvelgelse av prosjekter gjøres det en vurdering av prosjektets miljøvirkninger, og i 2017 utgjorde forskning som kan føre til reduserte klima- og miljøavtrykk til sammen 2,1 mrd. kroner av den totale porteføljen deres. I Innovasjon Norge gikk 49 prosent av alle tilsagn om lån og tilskudd – rundt 3,4 mrd. kroner – til miljørettede prosjekter i 2017, og andelen har økt de siste årene.¹ Dette viser at bevilgninger til landsdekkende og generelle ordninger for forskning og innovasjon også går til prosjekter som kan ha miljøeffekt.

I tillegg til å foreslå et fortsatt høyt nivå på de generelle ordningene til forskning og innovasjon i statsbudsjettet for 2019, foreslår regjeringen bevilgninger til forskning og innovasjon på lav- og nullutslippsteknologi gjennom blant annet Enova, Miljøteknologiordningen, Nysnø klimainvesteringer, fullskala CO2-håndtering og grønn skipsfart. Tabellen under viser eksempler på slike bevilgninger.

Betegnelsen	Departement	Kapittel og post	Forslag 2019 (tusen kroner)
Overføring til Klima- og energifondet/Enova	KLD	Kap 1428 Post 50	3 064 450
Miljøvennlig skipsfart	KLD	Kap 1422	12 500
Klimasats	KLD	Kap 1420 Post 61	151 800
Miljøteknologiordningen i Innovasjon Norge	NFD	Kap 2421 Post 76	581 900
Bioøkonomiordningen i Innovasjon Norge	NFD	Kap 2421 Post 50	55 000
Kapitalinnskudd til Nysnø Klimainvesteringer AS	NFD	Kap 950 Post 90	400 000
Profilering av norske, grønne løsninger – <i>The Explorer</i>	KLD	Kap 1400 Post 50	10 240
	NFD	Kap 2421 Post 76	10 000

¹ Innovasjon Norge definerer prosjekter som miljørettet dersom det har en miljøbegrunnelse. Eksempler er kommersialisering av miljøteknologi, forbedring av miljøkvalitet på foretakets produkt eller at prosjektet fører til at foretaket blir miljøsertifisert. Andelen av tilsagn om lån og tilskudd som går til miljørettede prosjekter er også økende selv om man ser bort ifra tilsagn fra Miljøteknologiordningen.

Støtte til klimatiltak i skog	LMD	Kap 1149 Post 73	38 900
Investeringsstilskudd til småskala bioenergianlegg	LMD	Kap 1150 Post 50	77 000
Forskning om skog og klima	LMD	Kap 1137 Post 50	25 000
Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	OED	Kap 1840 Post 50	186 500
Tilskudd til Teknologisenter for CO ₂ -fangst på Mongstad	OED	Kap 1840 Post 71	208 000
Fullskala CO ₂ -håndtering	OED	Kap 1840 Post 72	149 000

SPØRSMÅL NR. 121

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 19. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Hvor mye er det lagt opp til i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2019 å bruke til veibyggning (og eventuelle andre tiltak til bilistene), og hvordan står dette i forhold til summen det estimeres at vil bli krevd inn i bilrelaterte avgifter - hva var tilsvarende tall for 2013?

BEGRUNNELSE:

I finansministerens svar til mitt skriftlige spørsmål datert 10.10.2018, opplyser hun at staten neste år estimerer å kreve inn om lag 47 mrd. kroner i bilrelaterte avgifter, noe som er omtrent 13 milliarder lavere enn sammenlignet

med 2013. Jeg ønsker å finne ut av hvordan dette står i forhold til beløpet regjeringen foreslår å bruke på veibyggning (og evt. andre tiltak til bilistene) i 2019, og hvordan dette forholdet har endret seg sammenlignet med under forrige regjering i 2013.

Svar:

Dette svaret er utarbeidet etter innspill fra Samferdselsdepartementet og Kommunal og moderniseringsdepartementet. Tabellen nedenfor viser en sammenstilling av inntekter fra bilrelaterte avgifter og bompenger og utgifter til veiformål i 2013 og 2019.

	2013	2019
Inntekter (særaggifter og bompenger)	59 600	58 500
Utgifter	49 095	66 705
herav riksvei	28 834	41 284
herav fylkesvei/kommunal vei	20 261	25 422

Kilder: Finansdepartementet, Samferdselsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Tall i tabellen er oppgitt i nominelle kroner (1000 kroner).

Inntektstallene omfatter både bilrelaterte særaggifter og innbetalte bompenger. Avgiftsinntektene for 2013 er

regnskapstall og 2019 er anslag fra budsjettforslaget for 2019. Innbetalte bompenger for 2013 er regnskapstall og 2019 er et usikkert anslag basert på siste års utvikling. Inntektstallene er avrundet til nærmeste 100 million.

Utgifter til riksvei er bevilgning over programkategori 21.30 Veiformål ekskl. postene 61–64, som er overføringer til kommuneforvaltningen. Utgiftstallene for riksvei i 2019 viser foreslått bevilgning til formålet i budsjettforslaget for 2019. Bompenger stilt til disposisjon på riksvei er inkludert i utgiftstallene. Bompenger stilt til disposisjon for 2019 er basert på inntektsanslag for prosjekter som er vedtatt i Stortinget, samt de prosjektene som ligger i budsjettforslaget.

Utgiftene til fylkesvei/kommunal vei for 2013 er regnskapstall fra KOSTRA. Tallet for 2019 er et usikkert anslag med utgangspunkt i regnskapet for 2017, basert på prisvekst og økningen på 100 mill. kroner til særskilt

fordeling i rammetilskuddet til fylkeskommunene begrunnet med opprusting og fornying av fylkesveinettet. Bompengefinansiering er inkludert.

Inntektene fra bilrelaterte avgifter er ikke øremerkede. Sammenstillingen illustrerer likevel at differansen mellom inntektene fra bilrelaterte avgifter og bompenger sammenholdt med utgiftene til veiformål er reversert under denne regjeringen. I 2013 oversteg inntektene fra bilrelaterte avgifter og bompenger utgiftene til veiformål med over 10 mrd. kroner (2013-kroner). For 2019 anslås utgifter til veiformål å overstige inntektene fra bilrelaterte avgifter og bompenger med om lag 8 mrd. kroner.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 11. oktober 2018 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 15. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Hvor mange personer stod i soningskø i Norge i begynnelsen av oktober i år, og hva var antallet ved regjeringsskiftet i 2013?

BEGRUNNELSE:

Justissektoren har vært et viktig satsingsområde for regjeringen, og jeg tillater meg derfor å stille spørsmål om

resultatoppnåelse når det gjelder antall personer i soningskø.

Svar:

Soningskøen er så godt som avviklet. Per 5. oktober i år var det 99 ubetingede dommer i soningskø.

Da regjeringen Solberg tiltrådte i oktober 2013 var soningskøen på 1213 ubetingede dommer. Regjeringens målrettede innsats for å redusere køen har derfor hatt god effekt.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 19. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Er muligheten for at antall domfellelser vil øke i tiden etter omstillingsprosessene i politiet er ferdig tatt med i

prognosene som viser redusert behov for fengselsplasser med lavt sikkerhetsnivå?

BEGRUNNELSE:

Flere politidistrikt sliter med at for mange saker blir liggende på grunn av manglende kapasitet nå under gjennomføringen av politireformen. Representanter fra regjeringspartiene har gjentatte ganger vist til at dette er en midlertidig situasjon og at produktiviteten i politiet på sikt vil ta seg opp. Samtidig foreslår regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2019 å legge ned syv fengsler grunnet prognoser som viser overkapasitet når det gjelder soningsplasser med lavt sikkerhetsnivå. Hvis det er riktig at produktiviteten i politiet på sikt vil gå opp er over er det nærliggende å anta at også antall domfellelser vil følge denne utviklingen. Det er på dette grunnlag jeg ønsker å høre hvorvidt regjeringen tatt dette med i beregningen når framtidens behov for fengselsplasser er vurdert.

Svar:

Regjeringen har satt i gang en reform i politiet som medfører omstillingsprosesser. Det vil ta noe tid før vi fullt ut kan høste effekten av de grepene som nå blir gjort for å forbedre organisering og arbeidsmetoder i politiet.

De siste årene har det vært en nedgang i antall dommer mottatt i kriminalomsorgen. Domsvolumet, målt i antall fengselsdøgn, har imidlertid vært relativt stabilt, med unntak av en topp i 2016. Dette skyldes at det avsies

lengre dommer. Det har, over tid, vært en nedgang i anmeldt kriminalitet. Samtidig er sammensetning og kompleksitet i straffesakene endret, og antall anmeldelser om vold og mishandling og seksuallovbrudd har økt.

Dersom behovet for fengselsplasser øker som følge av flere lengre dommer, herunder dommer knyttet til vold og seksuallovbrudd, vil det sannsynligvis være behov for plasser med høyt sikkerhetsnivå. Kriminalomsorgsdirektoratets prognoser viser at behovet for ny kapasitet med høyt sikkerhetsnivå er tilnærmet dekket med de tiltakene som er under utbygging, herunder nytt fengsel i Agder. Prognosene viser samtidig at det er en overkapasitet på om lag 250 fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå, gitt landsdekkende utvidelse av ordningen med bøttestjerner. Overkapasiteten vi i dag har av fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå, kommer i hovedsak som følge av økt kapasitet på straffegjennomføring med elektronisk kontroll. Prognosene tilsier at behovet for fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå ikke vil øke igjen i nærmeste framtid. Ressursene må brukes mest mulig effektivt, og det er derfor nødvendig å legge ned reell overkapasitet av plasser. Kapasitetsutnyttelsen på straffegjennomføring med elektronisk kontroll var i september 2018 på om lag 60 pst. Det antas at en ev. økt etterspørsel etter plasser med lavere sikkerhetsnivå kan dekkes av dagens kapasitet på elektronisk kontroll.

SPØRSMÅL NR. 124

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 17. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Dersom muligheten for å søke om pass fjernes ved 69 lensmannskontor:

Vil dette innebære reduserte utgifter for staten, hvor mye vil i så fall besparingene utgjøre årlig de neste fem årene, og hvor stor kostnadsdifferanse vil det være mellom dette alternativet og et alternativ der innbyggerne har mulighet for å søke om pass ved samtlige lensmannskontor som står igjen etter politireformen?

BEGRUNNELSE:

Politimestrene og Politidirektoratet har på bestilling fra departementet foreslått å legge ned antall passkontor slik at det kun skal stå igjen 72 slike kontor på landsbasis. Jus-

tisdepartementet har signalisert at det er mulig at enkelte flere passkontor kan holdes åpne, men det er ennå ikke klart hvor mange.

Senterpartiet ønsker at det skal være mulighet å søke om pass ved samtlige lensmannskontor som står igjen etter politireformen, og har tidligere etterlyst estimer fra departementet om kostnadene dette vil medføre. Som svar på budsjettspørsmål til departementet i forbindelse med inneværende års statsbudsjett fikk vi til svar at:

«Sammenlignet med dagens situasjon med 156 lensmannskontor og politistasjoner som utsteder pass, vil det ikke koste mer å videreføre denne oppgaven ved 141 kontor etter at antall lensmannskontor er redusert til 225. Vi viser for øvrig til omtale av Stortingsvedtak nr. 519 i Prop. 1 S (2017-2018), side 353, hvor det informeres om at reg-

jeringen vil komme tilbake til Stortinget med en plan for utstedelse av pass i den nye tjenestestrukturen som sikrer en god balanse mellom kvalitet, sikkerhet og brukervennlighet på egnet måte i løpet av høsten 2017. Også kostnadene knyttet til passutstedelse vil da bli omtalt.»

Imidlertid ble det ikke i revidert nasjonalbudsjett for 2018 opplyst noe om kostnader og eventuelle innbesparinger ved nedleggelsen av passfunksjonene ved om lag 70 lensmannskontor. Det som står om kostnader at det å begrense antall små passkontor isolert sett vil redusere driftsutgiftene som legges til grunn for passgebyret.

Svar:

Jeg minner om at Riksrevisjonen i Dokument 1 (2015-2016) påviste store avvik fra de internasjonale standardene for kvalitet og sikkerhet fastsatt av Den internasjonale organisasjonen for sivil luftfart (ICAO). Behovet for å begrense antallet pass- og ID-kontor, som utsteder få pass årlig, er derfor ikke begrunnet av økonomiske hensyn.

Politidirektoratet arbeider med å modernisere utstedelsen av norske pass og lansere nasjonale ID-kort med eID. For å ivareta internasjonale krav skal de nye dokumentene utstedes i fysisk sikrede lokaler og av personell med ID-faglig kompetanse. For å ivareta behovet for tilstrekkelig kompetanse, kvalitet og sikkerhet i utstedelsesprosessen er det avgjørende at hvert pass- og ID-kontor har et visst saksvolum.

Som det fremgår i Prop. 85 S (2017-2018) vil drifts- og forvaltningskostnadene knyttet til passutstedelse øke når nye pass og nasjonale ID-kort lanseres i 2020. Dette omfatter overgang fra eie til leie av utstyr, økt husleie som følge

av fysisk sikring på hvert pass- og ID-kontor, økt kapasitet som følge av innføringen av nasjonale ID-kort og etablering av andrelinje i saksbehandlingsorganisasjonen. Totalt er det ventet at de årlige drifts- og forvaltningskostnadene vil øke med om lag 186 mill. kroner årlig fra utgiftsnivået i 2017, gitt Politidirektoratets anbefalte struktur for utstedelse av pass og nasjonale ID-kort. Kostnadene er kvalitetssikret av Holte Consulting (HC).

En eventuell videreføring av dagens struktur for passutstedelse, alternativt en utvidelse til alle politiets 225 tjenestesteder, har ikke vært vurdert siden dette ikke tilfredsstiller kravene til kvalitet og sikkerhet. Det er imidlertid klart at en økning i antall pass- og ID-kontor isolert sett vil gi økte kostnader. Dette skyldes bl.a. lavere produktivitet i førstelinjen, og følgelig økt bemanningsbehov. Videre vil det påløpe høyere kostnader knyttet til utstyrsleie og til opplæring mv., samt kostnader til fysisk sikring av pass- og ID-kontorene. Sistnevnte avhenger blant annet av behovet ved hvert kontor og om det ved hvert enkelt sted er plass til å gjennomføre nødvendige tilpasninger.

Etablering av pass- og ID-kontor på alle dagens passkontor, alternativt ved alle politiets 225 tjenestesteder, ville gått på bekostning av norske ID-dokumenters sikkerhet. Vi ville ikke kunne opprettholde tilstrekkelig kvalitet og sikkerhet i utstedelsen av pass og ID-kort, og heller ikke tilfredsstille de internasjonale kravene. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med å avklare antallet utstedelsessteder i tråd med Stortingets vedtak nr. 1002 (2017-2018). En viktig del av dette arbeidet er å vurdere kompenserende publikumstiltak for å sikre at servicetilbudet blir opprettholdt på en best mulig måte i hele landet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når departementet har fattet beslutning.

SPØRSMÅL NR. 125

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 19. oktober 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil regjeringa revurdere beslutninga om å utestenge Universitetet i Bergen (UiB) på eigarsida av forskningsfartøyet Kronprins Haakon, og sørge for at UiB blir med på eigarsida og slik også blir sikra tokttid?

GRUNNGJEVING:

Kunnskapsdepartementet har ikkje følgd opp UiB sitt ynske om å få bli med på eigarsida av forskningsfartøyet Kronprins Haakon. UiB har bedt om å få 20 prosent av tokttida på forskningsfartøyet til 1,4 milliardar kroner. Polarinstituttet står som juridisk eigar av fartøyet, og har 30 prosent av tokttida. Havforskningsinstituttet drifrar og rår over 20 prosent av tokttida. Dei resterande 50 prosentane

er det UiT (Norges arktiske universitet) som har fått. UiB står for det klart største volum av polarforskning i landet, men er ikkje garantert tokttid og er ikkje med på eigarsida.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet har ansvar for utgreiing og kvalitetssikringsprosessen i forkant av avgjerda om å byggje nytt isgåande forskingsfartøy og anskaffing av det nye fartøyet, “Kronprins Haakon”. Klima- og miljøministeren har ansvaret for polarforskinga. Eg svarar på spørsmålet med bakgrunn i mitt ansvar for universiteta og den overordna forskingspolitikken.

Stortinget vedtok startløyving for nytt isgåande forskingsfartøy i statsbudsjettet for 2013. Konseptvalet som ligg til grunn for prosjektet er basert på at det nye fartøyet skal erstatte forskingsfartøya “Lance”, som er eigd av Norsk Polarinstitutt (NP) og “Helmer Hansen (tidlegare under namnet “Jan Mayen”, som er eigd av Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (UiT). Det var ein føresetnad at driftsløyvinga til dei fartøya som etter planen skulle fasast ut, skulle finansiere drifta av det nye isgåande forskingsfartøyet. Det er med andre ord ikkje løyvd egne “friske” midlar til drift av det nye fartøyet.

Det er inngått ein avtale mellom UiT, NP og Havforskningsinstituttet (HI) om eigarskap og drift av fartøyet. NP skal forvalte eigarskapen til fartøyet, medan HI skal ha ansvar for drifta. Fordelinga av driftsutgifter og bruksdel av fartøyet følgjer denne nøkkelen: UiT 50 prosent, NP 30 prosent og HI 20 prosent. Fordelinga av driftskostnader og bruk av “Kronprins Haakon” er basert på fordelinga av driftskostnadene til dei fartøya som skulle ha vore fasa ut.

UiT har ikkje fasa ut “Helmer Hansen”, men dei vil fortsatt dekke 50 prosent av driftskostnadane for “Kronprins Haakon” og disponerer brukstid tilsvarande.

NP, HI og UiT har i samsvar med samarbeidsavtalen høve til å leige ut det isgåande forskingsfartøyet til ein tredje part innanfor den brukstida dei respektive institusjonane disponerer. Det er derfor høve for andre institusjonar å leige tokttid på “Kronprins Haakon”. Føresetnaden er at det blir gjort ein avtale med ein av institusjonane som har bruksdel i fartøyet, og at kostnaden ved bruk av fartøyet blir fullfinansiert.

Eit eksempel på dette er prosjektet “Arven fra Nansen”. Prosjektet medverkar til å synleggjere norsk ansvar og leining når det gjeld forskning og forvaltning i Arktis. Eitt av måla for prosjektet er å sikre god utnytting av det nye isgåande forskingsfartøyet “Kronprins Haakon”. Prosjektet er under Noregs forskingsråd med eiga løyving på statsbudsjettet. Prosjektet har, i samarbeid med institusjonane som har bruksdel i “Kronprins Haakon”, planlagt at prosjektet skal nytte til saman eitt år med tokttid i løpet av ein femårsperiode. I dette prosjektet deltek også institusjonar som ikkje har bruksdel i fartøyet.

I 2018 er det inngått ein avtale mellom UiB og NP for å styrke det faglege samarbeidet og utnytte infrastruktur optimalt. UiB vil gjennom dette samarbeidet mellom anna delta på toktet til Antarktis vinteren 2018–2019.

Forskningsfartøy er verktøy i forskinga, i likskap med laboratorium, forskingsstasjonar, tungrekningskapasitet, satellittar med meir. Spørsmålet om dei beste forskingsprosjekta blir prioriterte er med andre ord eit spørsmål om forskingsfinansieringa generelt sørger for dette. Finansieringa av forskning skjer både gjennom direkte løyvingar til institusjonane og gjennom Noregs forskingsråd – både opne program og temaprogram. Kva som er dei beste forskingsprosjekta vil avhenge av kva som er formålet med finansieringa av forskinga.

Eg viser også til svar på spørsmål nr. 75 (2018-2019) frå Fiskeriministeren til stortingsrepresentant Ruth Grung.

SPØRSMÅL NR. 126

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 22. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at de HIV-medikamenter som forhindrer smitte er tilgjengelig for de som trenger det på en enkel måte?

BEGRUNNELSE:

Når finansieringen av HIV-medikamenter er gått over fra vanlig blå resept til å dekkes over helseforetakene er det bare spesialist i infeksjonsmedisin som kan foreskrive dette. Dette har ført til store problemer for flere grupper.

Men den ene gruppen er personer som er blitt eksponert for mulig HIV-smitte ved et uhell eller overgrep. Dette kan være barn som har stukket seg på en sprøyte-spiss, personer som er voldtatt og oppsøker voldtektsmottaket eller personer som har opplevd at kondom er sprukket. Noen vil vite sikkert at de har vært utsatt for mulig HIV-smitte, andre vil ha en sterk frykt for det. PEP, posteksponeringsprofylakse, innebærer at man i en periode tar HIV-medikamenter, som kan forhindre at man blir smittet, selv om man er utsatt for HIV-viruset. Det er viktig at behandlingen kommer i gang så snart som mulig, timer kan avgjøre om behandlingen er effektiv. Tidligere kunne dette foreskrives ved legevakt eller voldtektsmottak. Nå må dette foreskrives av spesialist i infeksjonsmedisin. Dette fører til økt byråkrati, og tidsspille. Spesielt ved voldtekt, når det kan ha tatt en tid før offeret tar kontakt med voldtektsmottaket, er det viktig at behandlingen kommer i gang straks. Ventetiden før PEP-behandlingen kan gis kan være en psykologisk påkjenning for den voldtatte, og i verste fall føre til at hen blir HIV-positiv.

Svar:

PEP, posteksponeringsprofylakse, tas i etterkant av at man har blitt utsatt for risiko for hiv-smitte. Behandlingen består av to hiv-legemidler og foregår i to faser: En akut-

tdose snarest mulig, deretter behandling i fire uker etter vurdering av infeksjonslege.

Finansieringsansvaret for hiv-legemidler, også legemidler brukt ved PEP og PrEP, ble overført fra folketrygden til helseforetakene 1. januar 2018. Overføringen betyr at legemidlene ikke lenger kan forskrives på blåresept, men er ikke til hinder for at legevakt og voldtektsmottak kan sette i gang PEP-behandling ved behov for øyeblikkelig oppstart.

Legevakt kan fysisk ha legemiddelpakninger tilgjengelig på sitt lager, og sende med pasientene en eller to dagsdoser i påvente av videre oppfølging av infeksjonsmedisin i spesialisthelsetjenesten. Legemidlene kan forskrives på hvit resept, og de kan ordineres av lege til egen praksis og til legevakt. Kommunale legevakter kan ikke unnlate å starte behandling med henvisning til at finansieringsansvaret er flyttet til helseforetakene.

Etter oppstart skal pasienten tilbys en rask vurdering neste dag av om videre behandling skal fortsette. Ansvar for oppfølging ligger som hovedregel i spesialisthelsetjenesten, og videre forskrivning (fireukers kur) foretas av lege i spesialisthelsetjenesten, som har forskrivningsrett på H-resept. I tilfeller der det ikke er mulig/hensiktsmessig at pasienten fysisk henvises til sykehus for videre oppfølging, forutsettes det at sykehuslege forskriver PEP-behandling på H-resept etter telefonkontakt med legevaktslege/ annen lege som følger opp behandlingen.

SPØRSMÅL NR. 127

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 22. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mye brukes på å finansiere utdeling av preeksponeringsprofylakse (PrEP) i Norge, hvordan organiseres tilbudet, og hvordan har helseministeren tenkt å få ned køene?

BEGRUNNELSE:

Det meldes nå om at potensielle brukere av preeksponeringsprofylakse mot hiv må vente opp mot et år for å motta et tilbud som kan bidra til å redusere antallet hiv-tilfeller i Norge. Det er grunn til å være bekymret for at det er forhold ved organiseringen eller finansieringen av tilbudet som bidrar til at folk står lenge på ventelister.

Svar:

I Prop. 1 S (2017-2018) foreslo regjeringen at finansieringen av flere legemiddelgrupper, herunder hiv-legemidler, skulle overføres fra folketrygden til de regionale helseforetakene. Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag. Overføringen fra folketrygden til de regionale helseforetakene er i tråd med målsetningen om at finansieringsansvaret for legemidler skal følge behandlingsansvaret.

Finansiering av legemidler i spesialisthelsetjenesten er en del av de regionale helseforetakenes ansvar, ifølge spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a. Når finansieringsansvaret for et bestemt legemiddel, som her Truvada (og generiske preparater), overføres fra folketrygden til helseforetakene (H-reseptordningen), gjelder overføringen for hele

legemidlets bruksområde. Legemidlet Truvada brukes både som forebyggende behandling før (preeksponering, PrEP) og i etterkant av eksponering for hiv-smitterisiko (posteksponering, PEP), og ved hiv-behandling. PrEP kan både brukes jevnlig eller mer sporadisk i forbindelse med smitterisiko. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke oversikt over hvor stor andel av bruken av dette legemidlet som gjelder PrEP-behandling. I forbindelse med overføringen av finansieringsansvaret fra folketrygden til de regionale helseforetakene ble det tatt høyde for økning i etterspørselen og det må også legges til grunn at prisen har gått ned på grunn av generika og anbud.

I Prop. 1 S (2017-2018) foreslo regjeringen at finansieringen av flere legemiddelgrupper, herunder hiv-legemidler, skulle overføres fra folketrygden til de regionale helseforetakene. Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag. Overføringen fra folketrygden til de regionale helseforetakene er i tråd med målsetningen om at finansieringsansvaret for legemidler skal følge behandlingsansvaret.

Finansiering av legemidler i spesialisthelsetjenesten er en del av de regionale helseforetakenes ansvar, ifølge spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a. Når finansieringsansvaret for et bestemt legemiddel, som her Truvada (og generiske preparater), overføres fra folketrygden til helseforetakene (H-reseptordningen), gjelder overføringen for hele legemidlets bruksområde. Legemidlet Truvada brukes både som forebyggende behandling før (preeksponering, PrEP) og i etterkant av eksponering for hiv-smitterisiko (posteksponering, PEP), og ved hiv-behandling. PrEP kan både brukes jevnlig eller mer sporadisk i forbindelse med smitterisiko. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke oversikt over hvor stor andel av bruken av dette legemidlet som gjelder PrEP-behandling. I forbindelse med overføringen av finansieringsansvaret fra folketrygden til de regionale helseforetakene ble det tatt høyde for økning i etterspørselen og det må også legges til grunn at prisen har gått ned på grunn av generika og anbud.

Utfordringen når det gjelder tilgangen til PrEP synes å være at etterspørselen er økende. Dette har enkelte steder medført noe ventelister for å bli vurdert for oppstart av behandlingen.

Helse- og omsorgsdepartementet tok kontakt med de regionale helseforetakene i slutten av august 2018 for å følge opp situasjonen, og stilte spørsmål om organiseringen etter overføringen av finansieringsansvaret.

Departementet fikk opplyst fra Helse Sør-Øst at det er rundt 570 pasienter som får behandling med PrEP per august/september 2018. Det er om lag 220 pasienter på venteliste. Ventetiden er i de fleste tilfeller kort, med unntak av Oslo universitetssykehus HF der pasienter etter en konkret medisinsk faglig vurdering har noe ventetid. Pasientene står imidlertid fritt til å benytte for eksempel Ahus, der det er betydelig kortere ventetid.

Olafiaklinikken ved Helse Sør-Øst har hatt en særskilt rolle i forbindelse med innføring av PrEP for å spre kunnskap til andre tilbydere i spesialisthelsetjenesten, og har blant annet utarbeidet en veileder for behandling med PrEP. Klinikken samarbeider med enkelte fastlegekontor om oppfølging av pasienter som mottar PrEP-behandling.

I Helse Midt-Norge er det om lag 40 pasienter. Helseregionen har kort venteliste og pasientene tas inn fortløpende. Så langt har ingen pasienter gått til fastlege for oppfølging.

Fra Helse Nord foreligger det foreløpig ikke opplysninger om antall pasienter, men det er få sammenlignet med de andre regionale helseforetakene. Ingen pasienter følges opp i primærhelsetjenesten.

Helseforetakene i Helse Vest melder om et systematisk og godt behandlings- og oppfølgingsprogram for den aktuelle målgruppen. I Helse Vest er det relativt få personer i målgruppen, hittil totalt om lag 250 personer. Etterspørselen av behandlingen er økende.

Nasjonalt kompetansesenter for seksuelt overførbare infeksjoner evaluerer tilbudet av PrEP-behandling i Norge, og etter planen vil de første resultatene foreligge rundt nyttår. Dette vil kunne legges til rette for eventuelle videre tiltak på området.

Tilbakemeldingene fra de regionale helseforetakene viser at organisering av tilbudet fortsatt er under implementering i regionene. Helse- og omsorgsdepartementet legger til grunn at regionene fortsatt arbeider for å redusere ventetidene og at det legges til rette for en hensiktsmessig organisering av tilbudet til pasientene.

SPØRSMÅL NR. 128**Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 19. oktober 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kva er regjeringa si definisjon av sjøfolk?

Svar:

Etter skipsarbeidslova vil arbeidstakarar som har arbeidet sitt om bord på (norske) skip vere å rekne som sjøfolk. Tilsvarende er dette den etablerte internasjonale definisjonen i ILO-konvensjon nr. 186 om sjøfolka sine arbeids- og levevilkår (Maritime Labour Convention), der "sjømann betyr enhver som er ansatt eller engasjert eller arbeider i enhver egenskap om bord på et skip som omfattes av denne konvensjonen". Noreg har ratifisert

denne konvensjonen som blei sett i kraft 20. august 2013. For praktiske føremål vil dette vere ei dekkande omtale av sjøfolk, sjølv om det sikkert er nokre nyansar i regelverket som kunne blitt omtala nærare.

Regjeringa har, i samarbeid med SSB, skaffa tal med oversikt over utviklinga når det gjeld norske sjøfolk dei siste åra. I desse tala inngår dei meir tradisjonelle maritime yrka innan dekk og maskin, men også tilsette i forpleiing, som er ein viktig del av besetninga på passasjerskip, og anna mannskap som har arbeid i tilknytning til ulike næringsaktivitetar som blir utførte frå skip. I dette arbeidet har vi dialog med næringa der vi går gjennom alle dei ulike stillingstypene som finst på norske skip.

SPØRSMÅL NR. 129**Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 18. oktober 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Eg viser til svar på spørsmålet mitt med nr. 54.

Kan statsråden avklare om ho verkeleg meiner at Finanstilsynet ikkje har ansvaret for tryggleiken på ein norsk børs så lenge børsen nyttar ein oppgjerssentral som er lokalisert i utlandet, og kan ho oppklare kven som eventuelt har ansvaret for tryggleiken på norske børsar som nyttar utanlandske oppgjerssentralar når Finanstilsynet og ho sjølv etter statsråden sitt syn ser ut til å gå fri frå slikt ansvar?

BEGRUNNELSE:

I svaret sitt på spørsmålet mitt med nr. 54 listar statsråden opp faktum som ho veit eg er godt kjent med frå før. Ho gjer også noko oppsiktsvekkande: Ho reduserer saka der det oppstod store udekte tap ved ein norsk børs til ei sak som handlar om «mislighold av marginkrav hos den sentrale motparten Nasdaq Clearing AB» - eller på godt norsk: det faktum at ein kjent kraftspekulant ikkje kunne betale inn nok pengar til Nasdaq 10. september. Det kunne vore freistande å spørje ministeren om ho verkeleg

meiner at det ikkje er meir ved saka enn det. Spørsmål eg og sentrale aktørar i norsk finansbransje har stilt oss dei siste vekene er kvifor kraftspekulantsaka kunne skje og kva som kan gjerast for at det ikkje skal kunne skje igjen. For å finne svaret på det må ein løfte blikket noko meir enn det statsråden ser ut til å vere viljug til. Sagt på ein annan måte: Dersom kraftspekulantsaka hadde vore ei bilulukke, så insisterer ministeren på at det heile handlar om å undersøkje kva som skjedde etter samanstøytten. Eg ser gjerne på den knuste støytfangaren og les den svenske Finansinspektionen si vurdering av denne (som statsråden har heilt rett i at er deira oppgåve), men det eg og andre er endå meir interesserte i er korleis ulukka kunne hende. Vi veit at det er brukt svensk støytfangar, som ikkje fungerte. Vi veit også at panseret vart knust inn til dei siste tynne laga. Men kva med det som skjedde før samanstøytten? Var fartsgrensa for høg? Tillet ein for store bilar? Var det for mange bilar på vegen? Og var det eigentleg riktig å tillate at bilen brukte den svenske støytfangaren? Det er det eg og mange lurar på, og som Finanstilsynet og statsråden ikkje ser ut til å vere så interesserte i å undersøkje.

La meg forklare bakgrunnen for spørsmålet. I svaret sitt til meg gjev statsråden tydeleg uttrykk for at ho meiner kraftspekulantsaka er ei svensk sak som det er eit svensk ansvar å undersøkje sidan oppgjerssentralen ligg der. Vi andre skal ikkje gjere stort anna enn å vente på svar derifrå. Men tapet oppstod faktisk på ein norsk børs. Det statsråden i praksis seier er at så lenge ein norsk børs nyttar ein utanlandsk oppgjerssentral, så toar ho og Finanstilsynet hendene sine. Dette trass i at det er norsk regulering som gjer det mogleg for den norske børsen å bruke ein svensk oppgjerssentral. For investorar på norske børsar må det vere lite tryggande å lese kor lite ansvar norske styresmakter tek for tryggleiken deira.

Eg vil også igjen streke under at det er oppsiktsvekkande at statsråden i lys av ei sak som vert omtala som Noregs Lehman-kollaps og der det er tapt eit milliardbeløp framleis korkje vil ta tak i saka offentleg eller setje i gang arbeid som går særleg ut over å lese svenske rapportar eller vanleg tilsyn. Det er ikkje sikkert det er like enkelt for henne å skulde på svenskane neste gong det smell.

Svar:

Det er viktig for velordnet handel at derivatkontrakter gjerest opp. Det er derfor krav om at all handel i derivater på regulert marked, som eksempelvis Nasdaq Oslo ASA, foretas ved bruk av sentral motpart. En sentral motpart er en institusjon som spesialiserer seg på å håndtere finansiell risiko fra en handel i finansielle instrumenter er avtalt til den er gjennomført. Det er i dag 17 sentrale motparter i EØS som er godkjent av respektive nasjonale myndigheter etter det europeiske regelverket EMIR. EMIR er gjennomført i norsk rett i verdipapirhandelloven. Det er i dag ingen sentrale motparter registrert i Norge.

Nasdaq Oslo ASA og dets medlemmer benytter en sentral motpart som er et svensk foretak godkjent av svenske myndigheter etter EMIR-regelverket. Finansinspektionen i Sverige har tilsynsmyndighet overfor dette foretaket. Det norske Finanstilsynet har tilsynsmyndighet overfor Nasdaq Oslo ASA. Som omtalt i mitt svar på spørsmål nr. 54, har Finanstilsynet åpnet tilsynssak overfor Nasdaq Oslo ASA, og vil ha nær kontakt med Finansinspektionen i den videre oppfølgingen.

Det er nå viktig at de to tilsynene får gjennomført undersøkelser innenfor sine respektive ansvarsområder slik at alle relevante forhold kan bli belyst best mulig.

SPØRSMÅL NR. 130

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 19. oktober 2018 av landbruks- og matminister Bård Hoksrud

Spørsmål:

Klima- og miljøministeren ynskjer å redusere kjøtforbruket. Samstundes legg regjeringa til rette for aukt import av kjøt (ny artikkel 19-avtale, Mercosur-forhandlingar mv.). Begge desse faktorane tilseier at norsk kjøtproduksjon vil måtte verte redusert.

Kor stor del av norsk kjøtproduksjon og kor mange gardsbruk meiner ministeren det er ynskjeleg å ofre for å oppnå høvesvis redusert kjøtforbruk og aukt frihandel?

GRUNNGJEVING:

Mange norske matprodusentar vart uroa då regjeringa gjennom statsbudsjettet skapte tvil rundt framtida til norsk kjøtproduksjon. I etterkant av dette har det kome fram at regjeringa ikkje meiner at alle data som kjem fram i budsjettet reflekterer regjeringa sin politikk på området.

Derimot var klima- og miljøministeren ute i Nationen 11. oktober og presiserte at han meiner det er eit mål å få ned kjøtforbruket. I prinsippet kan kjøtforbruket reduserast anten ved å minske produksjonen i Noreg eller ved å minske importen. Å redusere importen er fornuftig for å ivareta matvaretryggleik og stabilitet for norske matprodusentar. Regjeringa ser derimot ut til å ynskje alt anna enn redusert import. Gjennom ny artikkel 19-avtale, Mercosur-forhandlingar og andre åtgjerder synest det heller som om regjeringa legg til rette for aukt import av kjøt til Noreg. Når ein kombinerer slik aukt import med redusert kjøtforbruk, kan norske matprodusentar vente seg betydeleg redusert etterspurnad. Spørsmålet mitt til ministeren er kor stor del av norsk kjøtproduksjon han meiner bør kuttast bort for å oppnå kvart av regjeringa sine mål redusert kjøtforbruk og aukt frihandel – og kor mange norske gardsbruk som må leggjast ned som fylgje

av dette. Eg meiner at når ei så stor og viktig gruppe vert sterkt påverka av ministeren sine mål, så fortener dei at han talfester kva måla vil innebere for dei og norsk mat-produksjon.

Svar:

Representanten Gjelsvik utdyper sitt spørsmål med en bekymring knyttet til Klima- og miljøministeren sitt utsagn i Nationen 11. oktober om at det er et mål om å få ned kjøttforbruket, samtidig som regjeringen legger til rette for økt import gjennom handelsavtaler.

Det norske forbruket av kjøtt dekkes både gjennom norsk produksjon og import. Importen skjer gjennom importkvoter Norge har åpnet i WTO, EFTAs frihandelsavtaler, EØS-avtalen (artikkel 19) og i GSP-systemet, der Norge har åpnet tollfrie kvoter for import fra u-land, i første rekke fra det sørlige Afrika.

Dette er importkvoter bundet i handelsavtaler som Norge har inngått over mange år. I den siste artikkel 19-avtalen med EU, som ble iverksatt 1. oktober i år, ble det ikke gitt økte importkvoter for sauekjøtt. Regjeringen begrunnet dette med den krevende markedssituasjonen nasjonalt. For storfekjøtt ble importkvoten økt fra 900 til 2500 tonn.

Den norske produksjonen av storfekjøtt supplert med importkvoter, har over lang tid ikke dekket det norske forbruket. Landbruksdirektoratet har derfor de siste årene, i lengre perioder, satt ned de ordinære tollsatsene for å legge til rette for import utover importkvotene.

Norturas nylige prognoser for markedsbalansen for storfekjøtt viser et underskudd i markedet for 2018 på 3300 tonn, mens prognosen for 2019 tilsier et underskudd

på 5000 tonn. I disse tallene er det lagt til grunn utnyttning av alle importkvotene, også økningen i artikkel 19-kvoten fra 1. oktober.

Basert på de siste prognosene er det således ikke noe som tyder på at den siste artikkel 19-avtalen nå skaper overskudd i det norske markedet. Jeg vil samtidig understreke at regjeringen i handelsforhandlinger legger stor vekt på å ivareta landbrukets interesser, dette gjelder også i de pågående forhandlingene med Mercosur.

I forhandlingene mellom regjeringen og jordbrukets organisasjoner om en gjensidig avtale om reduserte klimagassutslipp fra jordbruket, ligger målene for landbrukspolitikken til grunn. Dette presiserte jeg også i mitt svar til representanten Myhrvold den 10. oktober. Jeg vil igjen understreke at jordbruket sin viktigste oppgave er å produsere mat. Av hensyn til beredskap, ressursutnyttning, verdiskaping, sysselsetting og klima, er det viktig at norsk jordbruk produserer de fôr- og matvarene som det ligger til rette for å produsere i Norge, og i et omfang som kan dekke innenlands etterspørsel og eksport. Det er samtidig et mål at vi skal ha et bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. Dette innebærer blant annet at jordbruket i en klimasammenheng må redusere utslippene per produserte enhet, i tillegg til å øke opptaket av CO₂ og tilpasse produksjonen til et klima i endring.

Jeg er derfor glad for at jordbrukets organisasjoner har sagt seg villige til å gå i dialog med regjeringen om en gjensidig avtale om utslippsreduksjoner fra sektoren. Jordbruket skal ha stor fleksibilitet knyttet til hvilke tiltak som gjennomføres. Det er samtidig nødvendig at begge parter gjennom sine virkemidler legger til rette for at utslippene i jordbruket reduseres.

SPØRSMÅL NR. 131

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Marius Meisfjord Jøsevoll

Besvart 18. oktober 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Viser til søknad fra Saltdal videregående skole om nytt studietilbud i Sceneproduksjon. Utdanningsdirektoratet har anbefalt søknaden, men den er avslått av Kunnskapsdepartementet.

Kommer statsråden til å se på Saltdal videregående skoles søknad på nytt, og eventuelt vurdere å la skola få igangsette tilbudet?

BEGRUNNELSE:

Saltdal videregående skole har søkt om etablering av et nytt studietilbud i Saltdal: Sceneproduksjon (lyd, lys og sceneteknikk). Dette vil være et nytt nasjonalt tilbud, som har blitt arbeidet godt med over lang tid. En etablering av et tilbud innen lys, lyd og sceneproduksjon er nyskapende. Det er et fagområde som ikke finnes idag, men som bransjen etterspør. I dag er sceneproduksjon krevende.

Både artister og publikum forventer og krever at det som leveres er profesjonelt. Det er anslagsvis 500 ulike eaktører i bransjen i dag, som sysselsetter flere tusen mennesker. En samlet bransje har aldri tidligere hatt et større behov for rekruttering, kompetanse og ny fagutdannet arbeidskraft enn nå. Bare i Nordland er det omkring 40 festivaler i året, som har behov for denne typen kompetanse. Ved Saltdal videregående skole har man både engasjementet, kunnskapen og fasilitetene som skal til for å skape en god utdanning. Nordland fylkeskommune har gått inn for tilbudet, og har støttet dette økonomisk.

Svar:

Den videregående opplæringen skal være i samsvar med Læreplanverket for Kunnskapsløftet og fastsatt tilbudsstruktur. Etter søknad fra kommuner eller fylkeskommuner kan det gis tillatelse til at det blir gjort avvik fra regelverket i forbindelse med tidsavgrensede pedagogiske eller organisatoriske forsøk, jf. opplæringsloven § 1-5. Dersom det skal innføres nye, nasjonale tilbud, må slike tilbud utredes før et forslag sendes på høring og eventuelt fastsettes som en del av regelverket for videregående opplæring.

Jeg er opptatt av at alle elever skal ha et variert og godt tilbud i den videregående opplæringen. I forbindelse med ny tilbudsstruktur på yrkesfag (som innføres fra skoleåret

2020/2021) er det vedtatt fire nye utdanningsprogram, herunder et utdanningsprogram som vil omhandle IKT og medieproduksjon. Det er Utdanningsdirektoratet som skal implementere den nye tilbudsstrukturen, og de er i gang med dette arbeidet. Kunnskapsdepartementet har i den forbindelse også bedt direktoratet om å vurdere behovet for nye lærefag innen det nye utdanningsprogrammet for IKT og medieproduksjon, herunder et lærefag som kan rette seg mot film og tv-produksjon i tillegg til lyd, lys og sceneteknikk. Dersom et slik lærefag innføres,

vil det kunne dekke mye av de behov som er grunnlaget for det omsøkte forsøket fra Saltdal videregående skole.

Utdanningsdirektoratet er nå i gang med å fornye alle læreplanene på yrkesfag. Både forslag til endringer i strukturen og endringer i læreplanene skal senere sendes på høring. Det er viktig med en åpen og grundig prosess knyttet til de anbefalinger direktoratet nå har fått, og direktoratet vil blant annet jobbe sammen med nytt faglig råd for IKT og medieproduksjon om dette.

Avslag på søknad om forsøk kan ikke påklages. Dersom forslagene til nye fag ikke samsvarer med det opplæringsløpet som Nordland fylkeskommune ønsker å tilby, oppfordrer jeg fylkeskommunen til å sende innspill om dette i høringen. Det er også mulig å søke om nye forsøk senere, som vil bli behandlet på ordinær måte av Utdanningsdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 132

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 19. oktober 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Hva konkret vil justisministeren gjøre for løse den svært krevende situasjonen i Politidistrikt Øst og hvordan vil justisministeren sørge for at alle landets politidistrikter settes i stand til å få ned den lange liggetiden straffesaker nå har, med mindre ressurser til drift jf. Forslag til statsbudsjettet for 2019?

BEGRUNNELSE:

Det har kommet tydelig frem både i media og i brev fra bistandsadvokater i Follo at situasjonen i Politidistrikt Øst er kritisk. I brev til meg som leder av Justiskomiteen skriver advokat Harald Jahren :

«Vi har sett oss nødt til å sende brevet på grunn av den kritiske situasjon for avvikling av straffesaker i Follo. Vi ønsker å informere justiskomiteen om situasjonen og hvor alvorlig den er».

I brevet kommer det frem at 7 340 saker som er mer enn 3 mnd. gamle er uavklart. Videre skrives det at hovedregelen nå er at alvorlige straffesaker som vold eller seksuelle overgrep ligger i mer enn ett år.

Dette er en svært belastende situasjon for ofre for kriminalitet og svekker ofre for kriminalitets sin rettsikkerhet.

Denne situasjonen beskriver også andre steder i landet, som for eksempel i Oslo Politidistrikt der liggetiden er svært lang for alvorlige straffesaker.

Svar:

Alvorlige straffesaker som vold og seksuallovbrudd skal prioriteres høyt. Det følger av Riksadvokatens mål og prioriteringsrundskriv for straffesaksbehandlingen.

Rapporter som departementet mottar fra Politidirektoratet viser at restansene øker i politidistriktene. Antall anmeldte seksuallovbrudd øker markant, og bare fra 2. tertial 2014 har veksten vært på 95 pst. 23 prosent av alle seksuallovbruddsakene i landet er etter andre tertial i år registrert i Øst politidistrikt. Øst har lang saksbehandlingstid, men la det samtidig være nevnt at politidistriktet også har høy oppklaringsprosent.

Jeg følger opp utviklingen i straffesaksbehandlingen i hele landet, og har derfor bedt Riksadvokaten og politidirektøren om et møte for å bli orientert om situasjonen og tiltakene som iverksettes for å redusere restansene innenfor seksuallovbruddene.

Det er politimesteren som må gjøre en vurdering av alle oppgavene distriktet har og foreta fordeling av ressursene distriktet har til rådighet. Justis- og beredskapsdepartementet setter mål og krav til politiet gjennom Politidirektoratet og fordeler Stortingets bevilgninger til politiet, til direktoratet.

SPØRSMÅL NR. 133

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen

Besvart 18. oktober 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt og den tilhørende innstillingen fra kommunal- og forvaltningsskomiteen, Innst. 300 S (2016-2017). Ble følgende forslag enstemmig vedtatt - «Stortinget ber regjeringen utrede en utvidelse av ordningen med byvekstavtaler til å omfatte flere byområder og fortløpende vurdere nye programmer og virkemidler for distriktene.»

Når og på hvilken måte vil ministeren følge opp dette vedtaket?

GRUNNGJEVING:

I Nasjonal transportplan 2018-2029 er det satt av om lag 66,4 milliarder kroner til bymiljøavtaler, byvekstavtaler og Belønningsordninger for de ni største byområdene i Norge. Belønningsordningen for de ni største byområdene skal etterhvert fases ut og erstattes med byvekstavtaler og bymiljøavtaler. Dette har blitt gjort uten noen evaluering av hvorvidt det er formålstjenlig å videreføre en ordning som løser samferdselsutfordringer kun ut fra byenes befolkningsstørrelse og ikke ut fra trafikale utfordringer og behov. Disse utfordringene er ikke nødvendigvis sammenfallende. Det finnes flere byer med store trafikale utfordringer som har behov for av et tettere samarbeid med regionale og statlige myndigheter for å samordne og løse trafikk- og arealutfordringer gjennom byvekstavtaler.

I Moss er det etablert et godt samarbeid i tilknytning til arbeidet med en by-pakke i regionen med kommunene, regionen, statens vegvesen, jernbanedirektoratet og Bane Nor. Dette er på lik linje med by-pakke arbeidet som gjøres for eksempel i Nedre Glomma. Det er en sentral utfordring at dette arbeidet ikke har noen dedikerte virkemidler i form av for eksempel belønningsmidler eller byvekstavtaler, som kan løse utfordringene løpende.

I forkant av NTP behandlingen foreslo transportetatene å utvide nullvekstmålet til alle mellomstore byområder og byer hvor det er aktuelt med bypakker. Dette er avgjørende for å redusere behovet for investeringer og for å øke fremkommeligheten. Også i disse områdene bør en kunne etablere forpliktende avtaler som har nullvekst for persontrafikk med bil som overordnet mål.

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt og den tilhørende innstillingen fra kommunal- og forvaltningsskomiteen, Innst. 300 S (2016-2017). Ble følgende forslag enstemmig vedtatt - «Stortinget ber regjeringen utrede en utvidelse av ordningen med byvekstavtaler til å omfatte flere byområder og fortløpende vurdere nye programmer og virkemidler for distriktene.» Dette vedtaket må legges til grunn for arbeidet med ny Nasjonal Transportplan.

Svar:

I Prop. 1 (2017 – 2018) er anmodningen fra Stortinget omtalt som følger (side 227):

“Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil i samråd med Samferdselsdepartementet, og på bakgrunn av Stortingets behandling av Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonalt transportplan 2018– 2029, vurdere nærmere oppfølging av Stortingets vedtak. I Nasjonal transportplan 2018–2029 er de ni største byområdene omfattet av ordningen med bymiljø og byvekstavtaler. For Oslo og Akershus og Trondheimsområdet vil en byvekstavtale først komme på plass ved en reforhandling av inngåtte bymiljøavtaler. Regjeringen tar sikte på at dette kan skje i 2018. Byvekstavtaler er inngått for Bergen og for Nord-Jæren. For de øvrige fem byområdene som er omfattet av ordningen, vil innføring av byvekstavtaler skje på bakgrunn av erfaringene fra de fire største byområdene. Regjeringen

vil legge til rette for at forhandlinger i de fem øvrige byområdene som er omfattet av ordningen, kan komme i gang raskt. Byutredninger skal være gjennomført før avtale kan inngås. Det er så langt svært begrensede erfaringer fra arbeidet med byvekstavtaler. Fram mot neste framlegg av Nasjonal transportplan, og på bakgrunn av erfaringene fra inngåtte avtaler, kan det være aktuelt å utrede en mulig utvidelse av ordningen til flere byområder.”

Kommunal- og moderniseringsdepartementet anser at vedtaket er fulgt opp gjennom Prop. 1 (2017 – 2018). Arbeidet med rulleringen av Nasjonal transportplan pågår, og om ordningen med byvekstavtaler skal utvides til flere byområder, er noe en kan ta stilling til i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 134

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen

Besvart 22. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Mange byområder i Norge har store trafikale utfordringer som bedre kan løses gjennom et tettere samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter. Mossregionen er et eksempel på et slikt område.

Vil samferdselsministeren bidra til å utvikle flere virkemidler for å løse samferdselsutfordringene også i byer som Moss?

GRUNNGJEVING:

I Nasjonal transportplan 2018-2029 er det satt av om lag 66,4 milliarder kroner til bymiljøavtaler, byvekstavtaler og Belønningsordninger for de ni største byområdene i Norge. Belønningsordningen for de ni største byområdene skal etterhvert fases ut og erstattes med byvekstavtaler og bymiljøavtaler. Dette har blitt gjort uten noen evaluering av hvorvidt det er formålstjenlig å videreføre en ordning som løser samferdselsutfordringer kun ut fra byenes befolkningsstørrelse og ikke ut fra trafikale utfordringer og behov. Disse utfordringene er ikke nødvendigvis sammenfallende. Det finnes flere byer med store trafikale utfordringer som har behov for et tettere samarbeid med regionale og statlige myndigheter for å samordne og løse trafikk- og arealutfordringer gjennom byvekstavtaler.

I Moss er det etablert et godt samarbeid i tilknytning til arbeidet med en by-pakke i regionen med kommunene, regionen, statens vegvesen, jernbanedirektoratet og Bane

Nor. Dette er på lik linje med bypakke arbeidet som gjøres for eksempel i Nedre Glomma. Det er en sentral utfordring at dette arbeidet ikke har noen dedikerte virkemidler i form av for eksempel belønningsmidler eller byvekstavtaler, som kan løse utfordringene løpende.

I forkant av NTP behandlingen foreslo transportetatene å utvide nullvekstmålet til alle mellomstore byområder og byer hvor det er aktuelt med bypakker. Dette er avgjørende for å redusere behovet for investeringer og for å øke fremkommeligheten. Også i disse områdene bør en kunne etablere forpliktende avtaler som har nullvekst for persontrafikk med bil som overordnet mål.

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt og den tilhørende innstillingen fra kommunal- og forvaltningsskomiteen, Innst. 300 S (2016-2017). Ble følgende forslag enstemmig vedtatt - «Stortinget ber regjeringen utrede en utvidelse av ordningen med byvekstavtaler til å omfatte flere byområder og fortløpende vurdere nye programmer og virkemidler for distriktene.» Dette vedtaket må legges til grunn for arbeidet med ny Nasjonal Transportplan og det bør utvikles flere virkemidler for å løse utfordringene.

Svar:

Regjeringa gjennomfører no mange tiltak som vil bidra til å løyse samferdselsutfordringane i byar som Moss. Mellom anna vil satsinga på jernbanen gi eit betre koll-

ektivtilbud for Mosse-regionen. I statsbudsjettet for 2018 blei det løyvd midlar til anleggsstart for InterCity-prosjektet Sandbukta-Moss-Såstad på Østfoldbanen. Dette blir vidareført i 2019 og skal etter planen bli opna for trafikk i 2024. Dette prosjektet gjer det mogleg å auke frekvensen på toga mellom Moss og Oslo. Regjeringa prioriterer også vidare planlegging av InterCity-strekninga til Sarpsborg. InterCity-prosjekta på Østfoldbanen skal gi kortare reisetid og legg til rette for to tog i timen mellom Oslo og Sarpsborg heile dagen. Vidare er det i 2019 prioritert midlar til reguleringsplanlegging av delstrekningar på rv. 19 i Moss. I tillegg vil andre store vegprosjekt bidra til å løyse sam-

ferdselsutfordringane i regionen. I tråd med føringane om byvekstavtalar i Nasjonal transportplan 2018-2029 vil regjeringa rette hovudinnsatsen mot dei ni største byområda også framover. Om ordninga med byvekstavtalar skal utvidast til fleire byområde er noko ein kan ta stilling til ved neste rullering av transportplanen. Det kan også vere aktuelt å vurdere om det kan leggjast betre til rette for god mobilitet og redusert påvirkning på klima og lokalt miljø på andre måtar i mindre byområde, til dømes gjennom auka samordning i areal- og transportpolitikken innanfor dagens system med bypakker dersom lokale styresmakter ønskjer det.

SPØRSMÅL NR. 135

Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 19. oktober 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

I møte med global konkurranse fra strømmetjenester er norsk film- og serieproduksjon avhengig av en offensiv filmpolitikk for å lykkes, derfor har mange tatt til orde for en såkalt strømmeavgift som skal sikre finansiering av norsk innhold. I filmforliket fra 2015 ble regjeringen bedt om å komme tilbake til Stortinget med sak om dette, og siden har det kommet flere avklaringer fra EU.

Vil statsråden nå ta initiativ til en sak overfor Stortinget om å innføre en slik avgift?

viste Stortinget til revisjonen av EUs direktiv for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet), og ba regjeringen "så snart de nye reglene er klare, vurdere hvordan et medfinansieringsansvar best kan gjennomføres, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte".

Jeg har tatt initiativ til å utrede konsekvensene av EUs regelverk og hvilke rammer, utfordringer og muligheter det gir for Norge, og vil komme tilbake til Stortinget med denne saken så snart som mulig. For øvrig viser jeg til at revidert AMT-direktiv fortsatt er til behandling i EU.

BEGRUNNELSE:

Norsk film og tv drama produksjon er i en stadig større konkurranse globalt med nye strømmegigantene. I filmforliket av 2015 ble regjeringen bedt om å snarest mulig komme tilbake til Stortinget med sak om medfinansiering, eller såkalt strømmeavgift, der strømmetjenester skal pålegges å betale en avgift for å betale tilbake til norsk produksjon av film og serier. Siden den gang har flere land i Europa innført slike avgifter, og EU-domstolen slo 17. Mai i år fast at medlemsstatene har adgang til å gjøre dette. Den 7. oktober ble også AMT-direktivet vedtatt i EU-parlamentet.

Svar:

Om og hvordan de ulike leddene i verdikjeden skal bidra til å finansiere ny innholdsproduksjon, er et spørsmål som diskuteres både i Norge og internasjonalt. I filmforliket

SPØRSMÅL NR. 136**Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 18. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan helseministeren redegjøre for hvorvidt diabetestilbudet i Helse-Nord RHF er i ferd med å bygges ned?

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt meldinger om at økonomiske hensyn har ført til at satsningen på diabetestilbudet i Helse-Nord RHF, som i NCD-strategien (2013-2017) ble trukket frem som særlig vellykket, er i ferd med å reverseres. Det er meldt om at stillingen som regional diabetessykepleier er nedlagt, at de årlige nettverksmøtene for alle diabetespoliklinikkene i regionen er lagt ned, og at fagnettverk-smidler for pasient- og pårørendeopplæring i Helse Nord er lagt ned.

Svar:

Representanten Kjerkols spørsmål er forelagt Helse Nord RHF for kommentarer.

Helse Nord har informert om at de har en regional handlingsplan for diabetes 2014-2019. Planen har ligget til grunn for satsingen på diabetes i helseregionen. Et viktig tiltak var ifølge Helse Nord å opprette samhandlingskoordinatorer. Stillingene er besatt av diabetessykepleiere som driver utadrettet arbeid mot primærhelsetjenesten i opptaksområdene til helseforetakene de har sitt tilsetningsforhold i.

Helse Nord presiserer i sin informasjon til departementet at diabetestilbudet til pasientene i Helse Nord ikke er knyttet opp mot en regional diabetessykepleierstilling, men utøves i det kliniske fagmiljøet i hvert enkelt helseforetak.

I mange år har Helse Nord hatt en egen "kronikersatsing", som blant annet omfatter diabetes. Diabetes har, i likhet med enkelte andre fagområder, egne fagråd. Det er også et fagnettverk for pasient- og pårørendeopplæring. Helse Nord informerer om at det er riktig at det årlige nettverksmøtet for diabetes i 2018 ble avlyst av økonomiske årsaker. Nordlandssykehuset skulle arrangere møtet. Sykehuset ønsket å skjerme pasientbehandlingen fra innsparingstiltak, og kom til at en avlysning av nettverksmøtet ikke ville gå ut over pasienttilbudet.

Helse Nord informerer også om at kronikersatsingen skal evalueres innen utgangen av 2018. Bakgrunnen er at det etter ti år er tid for å evaluere om organiseringen i satsingsfasen skal videreføres, eller om det er andre hensiktsmessige måter å organisere fagutviklingen på.

I denne evalueringen vurderes også andre måter å drifte fagråd og fagnettverk på.

Helse Nord refererer til at høringsutkastet til regional utviklingsplan sier at "fagrådene skal gis et nytt og tydeligere mandat, operasjonell støtte og ledelsesmessig forankring slik at de kan spille en mer framtrædende rolle i Helse Nords videre utvikling".

Ifølge Helse Nord er ikke det gode tilbudet i kronikersatsingen i ferd med å reverseres, men evalueringen skal gi svar på om det er hensiktsmessig å organisere den på andre måter.

Evalueringen omfatter drift, finansiering og sekretariatsfunksjon for fagnettverk og fagråd, som representanten Kjerkol spesielt tar opp i sitt spørsmål.

På bakgrunn av Helse Nord RHF's redegjørelse, kan jeg ikke se at det er grunnlag for å si at diabetestilbudet i Helse Nord bygges ned.

SPØRSMÅL NR. 137**Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 22. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

VG skriver 10.10.18 om en 8 år gammel gutt med store behov for helsehjelp og hans mor, der Moss kommune ikke følger spesialisthelsetjenestens klare råd om at hjelpen de tilbyr er uforsvarlig og kan medføre alvorlig fare. Fylkesmannen som behandler klage på saken skriver at "Rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester innebærer ikke en rett til en optimal ytelse og livsstandard(..)".

Mener statsråden at lovverket i tilstrekkelig grad gir barn med store helsebehov hjelpen de trenger i kommunene?

BEGRUNNELSE:

VG skriver onsdag 10. Oktober om en familie fra Moss med et barn som trenger livsnødvendig helsehjelp. Tjenesten Moss kommune tilbyr gjennom hjemmetjenesten setter ifølge spesialisthelsetjenesten barnet for unødvendig og uakseptabel fare, men kommunen og første vedtak fra fylkesmannen mener ordningen er forsvarlig. Det har ført til spørsmål om lovverket er tydelig nok for ekstra pleietrengende barn som trenger ordninger fra sin kommune.

Svar:

Det følger av helse- og omsorgstjenesteloven at kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Av loven følger videre at tjenestene som tilbys skal være forsvarlige, og at kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud. Disse pliktbestemmelsene for kommunen korresponderer med en tilsvarende rett for pasient og bruker i pasient- og brukerrettighetsloven.

Hva som er forsvarlige og adekvate tjenester må avgjøres konkret i det enkelte tilfelle, og der en må ta utgangspunkt i pasient/brukers tjenestebehov. Både uttalelser fra spesialisthelsetjenesten, preferanser/erfaringer og ønsker fra pasienten og dennes pårørende, vil være del av en større helhetsvurdering når man ser på hvorvidt et tjenestetilbud anses som forsvarlig eller ikke. Det samme vil gjelde om tjenesten ytes med tilstrekkelig bemanning og med riktig kompetanse.

Det vil kunne oppstå uenighet mellom kommunen og pasienten og dennes pårørende om hvorvidt tjenestetilbudet er forsvarlig eller ei. Disse sakene kan bringes inn for fylkesmannen som tilsynsmyndighet. Fylkesmannen

har tilgang både på juridisk og helsefaglig ekspertise som kan vurdere den enkeltes tjenestetilbud sett opp mot de krav til faglige standarder som gjelder innenfor helse- og omsorgstjenesten. Som eldre- og folkehelseminister må jeg forholde meg til de faglige vurderinger tilsynsmyndigheten foretar. Jeg forstår imidlertid av VGs dekning av saken den. 16. oktober 2018 at denne gutten sin sak nå er oversendt til Statens helsetilsyn med anmodning om at man ser på Fylkesmannens vurdering på nytt.

For å sikre gode og forsvarlige tjenester innførte regjeringen 1. januar 2017 ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. Forskriften setter tydelige krav til ledelsen i bl.a. sykehjem, og slår fast at det er toppledelsen som har ansvaret for at virksomheten planlegges, gjennomføres, evalueres og korrigeres. God ledelse er helt avgjørende både for å gi gode tjenester og for å forbedre tjenester som ikke er gode nok. Videre utdyper den kravet om systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet. Den gjør det også lettere å slå fast hvem som har det overordnede ansvaret i kommunene og på sykehusene. Forskriften vil være av stor betydning for alle ansatte i helse- og omsorgstjenesten, og er et viktig virkemiddel for å sørge for at de utøvende tjenester etterlever krav som finnes i lovgivningen på dette området.

SPØRSMÅL NR. 138**Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 23. oktober 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hva er regjeringens begrunnelse for å kunne hevde at mesteparten av besetningen på Color Line ikke er sjøfolk?

BEGRUNNELSE:

Statsminister Erna Solberg uttalte i spørretimen sist onsdag i forbindelse med den såkalte Color Line-saken at mesteparten av de 685 sjøfolkene som jobber på Color Line ikke er sjøfolk. I følge internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til så er alle som jobber ombord på skip klassifisert som sjøfolk. I Maritim Labour Convention som er ratifisert av Norge i 2009, og som trådte i kraft 20.8.2013 heter det at:

«seafarer means any person who is employed or engaged or works in any capacity on board a ship to which this Convention applies.»

Svar:

I Stortingets spørretime 10. oktober var statsministeren opptatt av å forklare hvordan ulike grupper ansatte på Kielfergene vil bli berørt dersom Color Line velger å registrere disse skipene i NIS. Hensikten var å få frem at driftsbesetningen innen dekk og maskin vil forbli på skipene, og at endringen fortrinnsvis vil berøre de hotell- og restaurantansatte om bord. Dette er yrkesgrupper som er attraktiv arbeidskraft i landbaserte næringer. Regjeringens hensikt med endringen er å begrense risikoen for tap av norske arbeidsplasser og unngå at Color Line flytter sin virksomhet ut av Norge.

Jeg har i svar til stortingsrepresentant Pollestad på spørsmål nr. 128 nylig opplyst at alle arbeidstakere på skip i utgangspunktet er å anse som sjøfolk. Regjeringen har i samarbeid med SSB fremskaffet tall over norske sjøfolk på norske skip. I disse tallene inngår de mer tradisjonelle maritime yrkene innen dekk og maskin, men også forpleiningsansatte, som er en viktig del av besetningen på passasjerskip, og annet mannskap som har arbeid i tilknytning til ulike næringsaktiviteter som utføres fra skip.

SPØRSMÅL NR. 139**Innlevert 12. oktober 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 19. oktober 2018 av kulturminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen økt potten til rettighetshavere når selve ordningen er utvidet til å gjelde flere aktører?

BEGRUNNELSE:

Fra 1 juli 2018 trådte den nye åndsverksloven i kraft, og kompensasjonsordningen for privatkopiering av åndsverk ble da utvidet til å også omfatte litterære og visuelle verk. At ordningen er utvidet er konkret omtalt i statsbudsjettet. Det som derimot ikke er omtalt er hvorfor departementet ikke har økt tildelingen av midler nå som mengden rettighetshavere og verk som er omfattet

av ordningen har økt betydelig. Konsekvensen av dette er at det i realiteten er gjennomført et stort vederlagskutt til hele rettighetshaverfeltet.

Svar:

Åndsverkloven tillater at den enkelte tar gratis kopier av åndsverk til privat bruk. Slik var det etter åndsverkloven av 1961, og slik er det etter åndsverkloven av 2018. Fordi åndsverkloven tillater dette, har rettighetshaverne iht. en EØS-forpliktelse mottatt årlig kompensasjon over statsbudsjettet siden 2005. Kompensasjonen er todelt og

består av en individuell del som forvaltes av Norwaco, og en kollektiv del som forvaltes av Fond for lyd og bilde.

I 2005 ble det lagt til grunn at det bare lå til rette for individuell fordeling til rettighetshavere i lydopptak og film. Derfor har Norwaco-delen så langt vært forbeholdt disse rettighetshaverne, mens andre rettighetshavere har vært henvist til den kollektive ordningen. I arbeidet med ny åndsverklov kom det frem at det nå også ligger til rette for individuell fordeling til rettighetshavere til litterære og visuelle verk. Etter den nye åndsverkloven er derfor rettighetshavere til slike verk også inkludert i den individuelle ordningen.

Det som skal kompenseres, er lovens adgang til kopiering og den kompensasjonsberettigede kopieringen som skjer med hjemmel i loven. Her er det ikke gjort endringer i den nye loven som tilsier at kompensasjonen skal økes – kopieringsadgangen er tvert imot videreført uendret. Den nye åndsverkloven tillater altså ikke mer kopiering som skal kompenseres enn den gamle gjorde, men teknisk utvikling har gjort at kompensasjonen i

større grad kan fordeles individuelt. At det nå ligger til rette for individuell fordeling til flere rettighetshavere enn tidligere, sier imidlertid ikke noe om kopieringens omfang, og er heller ikke noe som skal kompenseres.

I Norge utgjør den individuelle og kollektive delen i fellesskap den samlede kompensasjonen for all kopiering til privat bruk som loven tillater. I forslaget til statsbudsjett for 2019, jf. Prop. 1 S (2018–2019) for Kulturdepartementet, er det foreslått 49,2 mill. kroner via Norwaco og 42,8 mill. kroner via Fond for lyd og bilde, herunder 3 mill. kroner i økning. Dette gir en samlet kompensasjon på 92 mill. kroner, som er høyt over det nordiske gjennomsnittet.

Etter min vurdering er det altså ikke grunnlag for å hevde at den samlede kompensasjonen må økes. Det er imidlertid naturlig å se nærmere på betydningen av at rettighetshaverne til litterære og visuelle verk blir omfattet av den individuelle ordningen, slik at systemet er godt tilpasset den nye utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 140

Innlevert 15. oktober 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 22. oktober 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for logikken bak det hele?

BEGRUNNELSE:

En av høyreregjeringens politiske føringer for kulturpolitikken er at kulturen må få såkalt flere ben å stå på, ved å bli bedre å tiltrekke seg private penger. Talent Norge får i budsjettforslaget for 2019 et kutt på 2,1 millioner kroner. Begrunnelsen for kuttet er ifølge budsjettveksten, samt uttalelser fra Statsråden, at TN er gode til å tiltrekke seg private penger, og at regjeringen derfor vil bruke mindre statlige kroner på TN. Ideen bak en annen av regjeringens ordninger, gaveforsterkningsordningen, skal stimulere private bidragsytere til å gi til kultur, ved at staten matcher de private bidragene. Eksemplet med kutt til TN i årets budsjettforslag viser den motsatte logikken av den regjeringen legger til grunn for gaveforsterkningsordningen, når regjeringen nedskalærer sitt bidrag og TN kuttet med begrunnelsen at de er gode på å hente inn private penger. TN straffes altså fordi de er gode på å innhente private bidrag, samtidig som regjeringen i andre sammenhenger

legger til grunn at det at staten matcher private bidrag skaper bidragsvilje i det private. I tillegg sender dette et underlig signal til alle institusjonene som nå etter regjeringens anmodning prioriterer arbeidet med å innhente private bidrag.

Svar:

Jeg er glad for å registrere at representant Trettebergstuen er velvillig innstilt til Talent Norges arbeid, og jeg forstår at hun stiller spørsmål ved justeringen i tilskuddet til skapet. Talent Norges satsinger og prosjekter bidrar med et formidabelt løft for norsk kunst- og kulturliv. I de tre første årene (2015–2017) hadde Talent Norge utløst talentsatsninger til en samlet verdi av 212 mill. kroner. Av disse kommer 131 mill. kroner fra private givere.

Statens bidrag startet med 30 mill. kroner i 2015. For 2017 var tilskuddet på 36,1 mill. kroner og for 2018 søkte Talent Norge om en økning på 2 mill. kroner til et prosjekt hvor målet var å gi unge kvinnelige talenter tilknyttet Talent Norge et tilbud gjennom en egen satsing i 2018. Prosjektet er nå over i neste fase. En reduksjon i budsjettfors-

laget for Talent Norge treffer ingen tiltak eller virksomhet direkte. Midlene er i statsbudsjettet brukt andre steder og til andre tiltak som trenger midler for å utvikle norsk kulturliv.

En reduksjon på 2,1 mill. kroner fra 38,9 mill. kroner til 36,8 mill. kroner er altså ingen endring av politisk kurs. Talent Norge AS ble initiert av staten i nært samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB og Cultiva. Selskapet har vist seg å fylle viktige funksjoner i norsk kulturliv. Talenter får utvikle seg gjennom egne program og det er utviklet egne modeller og metoder for erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling som kommer svært mange til gode. Talent Norge har vist seg å være en solid kvalitetssikrer for

private som ønsker å støtte norsk kulturliv og det skal vi hegne om. Regjeringen og jeg ønsker et fortsatt sterkt Talent Norge tilstede i norsk kulturliv.

Gaveforsterkningsordningen har en noe annerledes logikk. Det er en ren stimuleringsordning for å øke privat finansiering av kunst og kultur gjennom pengegaver. Det er vesentlig og verdifullt at privatpersoner, næringsliv og stiftelser i sivilsamfunnet både ser hvilken verdi kunst og kultur har i samfunnet, og ser verdien av å engasjere seg også finansielt. Gaveforsterkning anerkjenner og oppmuntrer sivilsamfunnets engasjement for kulturlivet. Hensikten er også å få institusjonene til å tenke nytt og arbeide mer systematisk omkring finansiering.

SPØRSMÅL NR. 141

Innlevert 15. oktober 2018 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 22. oktober 2018 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Står Hordaland fylkeskommune fritt til å fastsette egne takstar på sine ferjer?

GRUNNGJEVING:

Hordaland fylkeskommune planlegger å innføre autopassbetaling for fylkesvegferjer. Austevoll er planlagt først ut og der skisserer fylkeskommunen ei takstauke på 30 % for bilar medan passasjerer får då reise gratis. Denne endringa går fyrst og fremst utover pendlarar.

Hordaland fylkeskommune ved fylkesordfører opplyser til media at fylkets prinsippvedtak om å innføre Autopass på fergene var et resultat av at det var vedtatt nasjonalt.

Det er stor forskjell på riksvegar og fylkesvegar med tanke på pendling osv. som gjer at dette må vurderast nøye av fylkeskommunen etter spørsmålstillar sitt syn. Sidan det vært hevda at nasjonale vedtak ligg til grunn treng eg avklaring på at fylkeskommunane står heilt fritt til å sjølv fastsette takstar og prinsipp for betaling av ferje på fylkesvegnettet.

Svar:

Ja

SPØRSMÅL NR. 142**Innlevert 15. oktober 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 19. oktober 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Mener statsråden det er en god ide å begrense NTNUs faglige autonomi ved å flytte ansvaret for terapiopplæring av kommende psykologer fra NTNU i Trondheim, som har lang erfaring og pedagogisk kompetanse på området, over til St Olav hospital?

BEGRUNNELSE:

En utredning PwC har gjort (Juridisk utredning knyttet til de to alternative modellene for organisering av terapiopplæring ved NTNU, 6. juli 2018) viser at drift, der NTNU har ansvaret for terapiopplæringen, er forsvarlig. En flytting til psykiatrien kan føre til redusert utdanningskvalitet.

På side 5 i utredningen står følgende:

“Terapiopplæringen er sentral i utdanning av psykologer, og dens egenart avviker fra utdanning av annet helsepersonell ved at fokuset er på utvikling av studentenes relasjonelle ferdigheter innen trygge rammer over tid. Behandling innebærer å skape endring hos pasienter uten medisinske intervensjoner. Vil overføring av pasientbehandling fra Institutt for psykologi til spesialisthelsetjenesten medføre at slike eller liknende utdanningsfaglige hensyn kan begrenses av spesialisthelsetjeneste lovgivningen?

o Ja, utdanningsfaglige hensyn vil kunne begrenses av overføring til spesialisthelsetjenesten.”

Videre på samme side står:

“Øker eller minsker sannsynligheten for forsvarlig behandling dersom ansvaret for pasientbehandlingen overføres til spesialisthelsetjenesten?

o Det er PwC sitt inntrykk at NTNU har de nødvendige ressursene til å kunne yte forsvarlig behandling til pasientene ved internklinikkene. PwC kan imidlertid ikke svare på hvorvidt sannsynligheten for forsvarlig behandling øker eller minsker dersom ansvaret for pasientbehandling overføres til spesialisthelsetjenesten, da PwC ikke kjenner godt nok til hvordan systemansvaret og individansvaret for studentundervisningen er tenkt ivaretatt dersom ansvaret for pasientbehandlingen overføres til spesialisthelsetjenesten.”

I tillegg har en intern utredningsgruppe (ifølge en kronikk i Adresseavisen 29. september 2018) bestående av representanter for både NTNU og St.Olav, foreløpig konkludert med at flytteforslaget vil bli dyrere enn dagens modell.

Svar:

For å kunne gi et svar til stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, har jeg vært i kontakt med NTNU for å innhente nødvendige opplysninger. Når det gjelder en eventuell overflytting av ansvaret for terapiopplæring ved profesjonsstudiet i psykologi, opplyser NTNU at universitetet selv har nedsatt en utredningsgruppe for å analysere for- og ulemper ved å opprettholde dagens organisering av klinikker for terapiopplæring ved profesjonsstudiet i psykologi, sett opp mot for- og ulemper ved en modell der ansvar for, og organisering av, pasientbehandling i profesjonsstudiets terapiopplæring overføres helsevesenet. Dette er et pågående arbeid ved universitetet, og kostnader ved en eventuell omlegging er på nåværende tidspunkt ikke tilstrekkelig kvalitetssikret. Utredningsgruppen har ikke levert noen avsluttende rapport, og NTNU har følgelig ikke konkludert i dette spørsmålet. Jeg synes det er fornuftig at det utredes ulike modeller for organisering av terapiopplæring ved NTNU ettersom Institutt for psykologi skal flytte inn i nytt Senter for psykisk helse. De ulike modellene vurderes ut fra utdanningskvalitet, kvalitet i pasientbehandling og økonomi. Hva slags organiseringsmodell NTNU ender opp med, er det NTNU selv som bestemmer. Ifølge universitets- og høyskoleloven § 3-3 så er det styret som fastsetter studieplan for det faglige innholdet i studiene, herunder bestemmelser om obligatorisk kurs, praksis og lignende og om vurderingsformer. Etter loven § 9-2 fjerde ledd er det styret selv som har ansvar for å fastsette virksomhetens interne organisering på alle nivå. Departementet ser på bakgrunn av dette ikke grunnlag for at departementet skal gripe inn i NTNUs vurderinger av organiseringen av studiet. Denne avgjørelsen vil være innenfor de faglige fullmakter og den autonomien universitetet er gitt etter loven. Jeg er trygg på at NTNU behandler denne saken grundig og at universitetet legger til rette for gode prosesser overfor studenter, ansatte og andre berørte aktører i sine vurderinger av hvordan utdanningstilbudene skal organiseres.

SPØRSMÅL NR. 143**Innlevert 15. oktober 2018 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 25. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvorfor har statsråden ikke fått gjennomført felles IKT-løsning for akuttmedisinske kommunikasjonsentraler i Norge, og hvordan skal han sikre medisinsk beredskap i den mest folkerike delen av landet, når datasystemene der jevnlig bryter sammen?

BEGRUNNELSE:

Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral i Oslo betjener over 1,5 millioner innbyggere og tok over 200 000 samtaler i fjor. TV2 kunne søndag 14.10 melde at de over 23 år gamle datasystemene i Oslo jevnlig bryter sammen, og at de da må ty til blokk og papir for å dirigere ambulansene. En slik situasjon er alvorlig. I tillegg har forsøk på å få en felles IKT-løsning for akuttmedisinske kommunikasjonsentraler i Norge strandet, noe som også er alvorlig. Dette var et viktig oppfølgingspunkt etter 22. juli.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på at AMK-sentralen i Oslo har et IKT-system som tidvis ikke fungerer. Jeg forventer at Oslo universitetssykehus (OUS) og leverandøren CSAM tar ansvar for å løse problemene med IKT-systemene, slik at pasientene kan være trygge på å få hjelp uten forsinkelser som skyldes utdatert teknologi. Jeg vil følge opp saken med Helse Sør-Øst RHF.

I felles foretaksmøte i januar 2015 ble de fire helseregionene bedt om å sikre en felles anskaffelse av nye IKT-løsninger ved AMK-sentralene. Nasjonal IKT HF (NIKT) fikk i oppdrag å gjennomføre en anskaffelse, men i mai 2017 ble hele prosjektet stanset. Helseregionene informerte departementet om at arbeidet med en felles anskaffelse av IKT-system til AMK-sentralene ville bli avsluttet. De mente at det var helt nødvendig å stoppe prosjektet og at det ikke ville være forsvarlig å fortsette prosjektet i den daværende form. Prosjektet hadde for høy kompleksitet og for høy risiko.

Helseregionene anbefalte etter dette at Helse Vest RHF fikk i oppdrag å forberede og gjennomføre en felles anskaffelse basert på anbefalingene i erfaringsrapporten fra «Ny teknologi AMK». En forutsetning var at alle helseregionene ble involvert i innkjøpsprosjektet, og at det ble utarbeidet et felles mål bilde, ambisjonsnivå og et omforent veikart. Helseregionene vil i desember 2018 ta stilling til beslutningsgrunnlag for anskaffelse av IKT-system til AMK-sentralene. Anskaffelsesprosjektet, dvs. fra

utlysning til ferdig inngått kontrakt, er planlagt gjennomført i perioden januar 2019 til september 2019. Tidspunkt for innføring av ny løsning vil først være klart i september 2019.

Når det gjelder AMK-sentralen i Oslo, så er det OUS som har ansvar for den daglige driften. Dette er landets desidert største AMK-sentral og betjener en befolkning på om lag 1,6 millioner innbyggere. De svarer på 113-samtaler innen 10 sekunder for over 90 % av samtalene, og anvender programvaren CSAM AMIS som verktøy for håndtering av oppdrag. Det er grunn til å tro at CSAM AMIS er ustabil fordi antallet innkomne samtaler er svært høyt.

Fra mai i år har OUS vært med på et arbeid for oppgradering av CSAM AMIS sammen med leverandøren (CSAM). Denne oppgraderingen testes nå, og "akseptansetest" er berammet til 5. november i år. Om denne oppgraderingen gir nødvendig stabilitet er det for tidlig å konkludere på nå. Leverandøren har dessverre skjøvet flere av de ønskede endringene ut i tid, men jeg forventer at de tar et ansvar for å bedre situasjonen. I tillegg til arbeidet med oppgraderingen, så er OUS i dialog med Sykehuspartner HF for å gjøre forbedringer på grunnleggende infrastruktur. Dette vil samlet sett med stor sannsynlighet bidra til økt stabilitet.

SPØRSMÅL NR. 144**Innlevert 15. oktober 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 23. oktober 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

VG har publisert en oversikt som viser at norske kommuner har økt antall registrerte psykisk utviklingshemmede med over tre tusen personer de siste ti år. Helsedirektoratet melder at det ikke er noen kontroll med at tallene er basert på korrekte diagnoser.

På hvilken måte ivaretas enkeltmenneskets behov for å ikke bli påført en uriktig diagnose, og hvem har ansvar for at deres rettssikkerhet i slike saker er ivaretatt?

BEGRUNNELSE:

VG publiserte 14. oktober en oversikt som viser at antall psykisk utviklingshemmede har økt med over 3 000 de siste ti årene. Et høyt tall på tross av befolkningsutviklingen. Ingen av departementene, hverken kommunal eller helse har oppgitt at det er undersøkt hvorfor tallene har økt såpass kraftig.

Svar:

Det å stille en korrekt diagnose kan ha avgjørende betydning for en persons liv både sosialt, personlig, rettslig og økonomisk. I helse- og omsorgstjenestelovgivningen stilles det krav til helse- og omsorgstjenesten og helsepersonellet om forsvarlig virksomhet. Pasienten har lovfestet rett på nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Kjernen i forsvarlighetskravet er en forventning om «god praksis».

Forsvarlighetskravet er utdypet nærmere i forskrifter, og for noen områder er det utarbeidet retningslinjer og veiledere for hvordan kravet til forsvarlig hjelp kan oppfylles.

Å utrede psykisk utviklingshemmede krever ofte bred kompetanse. Kompetansen finnes som regel i spesialisthelsetjenesten. Utredning skjer vanligvis i et tverrfaglig team enten i psykisk helsevern eller i habiliteringstjenesten, det vil si innenfor spesialisthelsetjenesten. For å fastsette diagnosen foretas en rekke tester av psykolog/psykiater/pedagog. Fastlege og pp-tjeneste vil være viktige samarbeidspartner.

Man skal som helsepersonell holde seg faglig à jour for å kunne utføre de oppgaver som forventes i kraft av funksjon eller stilling. En skal vurdere om pasientens tilstand tilsier at hjelp fra personell med andre kvalifikasjoner er nødvendig. Da skal dette innhentes såfremt det er mulig. Virksomheter som yter helsetjenester har et ansvar for å sørge for at ansatte helsepersonell får nødvendig

opplæring, etterutdanning og videreutdanning for at den enkelte skal kunne utføre sitt arbeid forsvarlig.

Etter helsepersonelloven § 42 skal helsepersonell etter krav fra den opplysningene gjelder, eller av eget tiltak, rette feilaktige, mangelfulle eller utilbørlige opplysninger eller utsagn i en journal.

Videre gir helsepersonelloven § 43 plikt for helsepersonell etter nærmere bestemte vilkår å slette opplysninger eller utsagn i journalen dersom opplysningene er feilaktige eller misvisende og føles belastende for den de gjelder.

Tilsynsmyndighetene fører kontroll med at lovgivningen følges og at de tjenestene som tilbys er forsvarlige. Pasienter og pårørende som mener at de ikke får den hjelpen de har krav på, kan klage til fylkesmannen som både er klageinstans og tilsynsmyndighet, herunder på avslag fra helsetjenesten om å retting av journal. Det er opprettet Pasient- og brukerombud i alle landets fylker som gir gratis råd og veiledning, herunder hjelp i kontakten med helse- og omsorgstjenesten.

Statens helsetilsyn har, etter det som har fremkommet i media om hvordan diagnosen psykisk utviklingshemming har blitt satt flere steder i landet, informert Helse- og omsorgsdepartementet om at de har funnet grunnlag for å igangsette en bredere undersøkelse av problemstillingen/temaet.

Kriteriet antall psykisk utviklingshemmede over 16 år er ett av kriteriene i inntektssystemet for kommunene. Kriteriet sørger i dag for at kommuner som har høye utgifter til denne gruppen får kompensasjon for merkostnadene, slik at de kan gi denne gruppen et godt tjenestetilbud uten at det går utover andre tjenester i kommunen. Data om antall psykisk utviklingshemmede 16 år og over samles årlig inn av Helsedirektoratet, på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I den forbindelse utarbeider Helsedirektoratet et rundskriv der kommunene blir informert om hvilke krav som stilles til egenrapporteringen i kommunene. Korrekt registrering av personer med psykisk utviklingshemming er kommunenes ansvar. Kommunens revisor skal kontrollere at registreringen er gjort etter de kriterier som framkommer i rundskriv fra Helsedirektoratet.

Siden 2010 har gjennomsnittlig årlig vekst i antall registrerte psykisk utviklingshemmede vært om lag 2 prosent. Veksten har vært relativt stabil i denne perioden. Veksten i antall psykisk utviklingshemmede har i perioden vært noe sterkere (2,0 %) enn befolkningsveksten (1,1 %). Det er trolig mange ulike forhold som bidrar til

å forklare hvorfor veksten har vært noe sterkere enn befolkningsveksten. Helse- og omsorgsdepartementet vil be Helsedirektoratet innenfor sitt mandat vurdere mulige

årsaker til økningen i antall personer med denne diagnosen.

SPØRSMÅL NR. 145

Innlevert 15. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 24. oktober 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for sikre at de som kontakter AMK alltid tas på alvor og får hjelp når de ringer?

BEGRUNNELSE:

AMK-sentralene er befolkningens viktigste kontaktpunkt ved medisinske kriser, store skader eller ulykker. Vi er alle avhengige av at denne beredskapen er på plass. En god oppfølging fra tjenesten er viktig for å sikre innbyggernes trygghet. Svikter det her, kan det bidra til lavere beredskap og lavere tillit mellom innbyggerne og helsetjenesten.

Fylkesmannen i Hordaland har gjennomført tilsyn med Helse Fonna HF, Haugesund sjukehus i mars 2018, og kom 9. oktober med sin rapport. Tilsynet omfatter gjennomgang av styringssystemet ved AMK-sentralen i Haugesund.

Knapp kapasitet og lite trening hos dem som betjener AMK-sentralen, øker risiko for svikt i håndtering av innkomne meldinger fra befolkningen.

Følgende avvik ble påvist: Det er uklart hvem som tar avgjørelser om praksis i enkelte faglige spørsmål. Knapp kapasitet, små stillingsprosenten og lite tid/trening som operatør gjør at risiko for svikt i vurdering og håndtering av innkomne meldinger fra befolkningen er stor. AMK-sentralen følger ikke alltid fastsatte rutiner for bruk av Norsk medisinsk indeks i samarbeid med andre relevante aktører i akuttkjeden eller ved utalarmering av ressurser. Ledelsen har ikke fulgt godt nok med på at praksis har vært i samsvar med de mål, forventninger og krav som er stilt til denne tjenesten.

Svar:

I en nødsituasjon er det av stor betydning at de som er berørt får rask hjelp. En tilgjengelig og faglig god AMK-sentral er viktig for innbyggernes trygghet og helse.

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helse Vest RHF om innspill i saken, som igjen har innhentet innspill

fra Helse Fonna HF. Jeg gjengir i helhet tilbakemeldingen fra Helse Fonna:

“I mars gjennomførte Fylkeslegen i Hordaland tilsyn ved akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) i Helse Fonna. Forbetringsarbeidet blei starta med ein gong.

Samtalen mellom pasient og medarbeidarane i AMK er mellom anna grunnlag for å sende ut ambulanse eller anna redningsteneste. Kor alvorleg hendinga er avgjer kor raskt hjelpa skal komme. Fylkeslegen peikar på at det i Helse Fonna dei siste tre åra har vore fleire tilsynssaker knytt til AMK. Dette er bakgrunn for kritikken som kommer nå.

Derfor har Helse Fonna gått gjennom avvika med tynge. Medarbeidarane i AMK var invitert til møte og både prosedyrar og rutinar er gått gjennom og forbetra. Administrerende direktør vil sjølv ha fortløpande rapportering på at prosedyrane og nasjonalt oppslagsverk blir brukt.

I 2015 starta innføringa av naudnett i Helse Fonna. Dette er eit særskilt godt verktøy for kommunikasjon og samhandling mellom AMK, ambulansemedarbeidarane, legevakt og akuttmottaka i sjukehus. Naudnettet blir nytta i det daglege, eit av avvika frå Fylkeslegen handla om bruk av dette. Pasientane har fått hjelp, men det har vore uklare roller på kven som fordeler det enkelte oppdraget internt på natt i på ein av dei mindre ambulansestasjonane i føretaket. Dette er nå retta på. Alle aktørar brukar naudnettet etter prosedyre.

Dei som arbeider i AMK i Helse Fonna har hovudarbeidsplassen sin i akuttmottak eller i ambulansetenesta. Stillingsprosenten i AMK er mellom 15-25 prosent. Dette meiner Fylkeslegen er ein risiko. Helse Fonna har vurdert at rotasjonsordninga mellom mottak og AMK er viktig for å sikre nok kompetente personar i arbeidet med å ta i mot nødtelefonar. Vi tar meldinga frå tilsynet til etterretning og vil arbeide for å auke stillingsprosentane i AMK. Vi vil òg, i samband med prosess for leiging og organisering i føretaket, vurdere den organisatoriske plasseringa av AMK.

Fylkeslegen peikar og på at det er knapp kapasitet ved AMK i Helse Fonna. Kvar månad er det mellom 1000 og 1300 som ringer 113. Det betyr i gjennomsnitt 1-2 samtalar kvar time gjennom døgnet. I dag blir 94 av 100 innkomande 113 samtalar til Helse Fonna svart innan 10 sekund. Kravet er at 90 prosent får svar innan 10 sekund.

Om operatørane er opptatt i telefonen blir samtalen sett automatisk over til AMK i Stavanger etter 20 sekund. Er det fleire som ringer på ein gang skal det kallast inn sjukepleiar med AMK erfaring frå akuttmottaket. Det er berre ei dør som skil desse for å nytte kompetansen til beste for pasient.

I AMK skal det bli nytta ein felles nasjonal medisinsk indeks for å sikre riktig respons for kvar som ringjer inn. Diverre er denne ikkje alltid nytta i møte med innring-

ar. Å ikkje bruke indeks kan gi grunnlag for feil. Alle som arbeidar i AMK skal nytte medisinsk indeks. Dette vil bli følgt opp av næraste leiar og vil bli etterspurt i dialog og rapportering mellom leiarar på alle nivå, opp til og med administrerande direktør.

Pasientane skal bli godt tatt i mot og vere trygg når dei ringer 113 i Helse Fonna og vere trygge for at dei får rett hjelp til riktig tid, og viss på at samtalen blir høyrd. Helse Fonna er allereie godt i gang med forbettingsarbeidet og skal ha ein fagleg sterk og robust akuttmedisinsk kommunikasjonsentral.”

Ut fra tilbakemeldingen fra Helse Fonna, mottatt fra Helse Vest, oppfatter jeg at oppfølgingsarbeidet er godt i gang – slik at pasientene kan være trygge på at de får rett hjelp til rett tid når de ringer 113.

SPØRSMÅL NR. 146

Innlevert 15. oktober 2018 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 22. oktober 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Har Nav rutiner som sikrer at brukere følges opp og deres rettigheter er ivaretatt dersom saksbehandler er sykmeldt, eller over lengre perioder er indisponert fra å motta og besvare henvendelser?

BEGRUNNELSE:

Flere brukere av Navs tjenester rapporterer om store vanskeligheter med å komme i kontakt med noen ved sitt lokale Nav-kontor i forbindelse med sin egen sak. Dette dreier seg om saker der bruker gjentatte ganger har tatt kontakt både via telefon og via Navs eget system for beskjeder i Ditt Nav. I én sak opplyser et lokalt Nav-kontor at dersom brukerens saksbehandler er sykmeldt, finnes ingen systemer for å se til at noen andre ved samme Nav-kontor mottar eller leser beskjedene. I ytterste konsekvens kan dette føre til bortfall av rettigheter og ytelser, eller at Nav forhindres fra å utføre sin veiledningsplikt. Det er alvorlig dersom dette er en svikt ved ett lokalt Nav-kontor, men desto mer alvorlig om det avdekker en generell systemsvikt.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst meg om at alle enhetene i Arbeids- og velferdsetaten, deriblant

NAV-kontorene, har lokale ledere som har ansvar for den daglige drift og at oppgavene blir ivaretatt. Dette innebærer at lederen må sikre at oppgavene til en veileder som er sykmeldt, eller har annet fravær av varighet, blir ivaretatt og fulgt opp. Det gjelder også ved andre typer fravær, eksempelvis ferieavvikling.

Interne prosesser er iverksatt, slik at ledere fordeler henvendelsene og oppgavene til andre veiledere ved enheten i tilfelle av varig fravær. I etatens fagsystem er det lagt enkelt til rette for å overføre saker og oppgaver til andre i enhetene.

SPØRSMÅL NR. 147**Innlevert 16. oktober 2018 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 23. oktober 2018 av utviklingsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hvilke konkrete konsekvenser mener Utviklingsministeren det bør få at land som får betydelige bistandsoverføringer velger å prioritere unødvendige luksusgoder i sine nasjonale budsjetter?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten omtalte den 12. og 14. oktober i år Zambias presidents kjøp av et luksusfly til 400 millioner kroner. Norge har utbetalt betydelige bistandsmidler til Zambia. I følge Utenriksdepartementets tilskuddsportal planlegges det utbetalt om lag 65 millioner kroner til landet i 2018. Av dette skal 5,7 millioner gå til offentlig sektor i mottakerlandet.

Zambia er ikke enestående. Mosambiks president kjøpte et luksusfly i fjor. Parlamentsmedlemmer og statsråder i bistandsland som Tanzania, Zimbabwe, Malawi og Kenya får fine biler som frynsegoder, i følge Bistandsaktuelt (24. juni i år). Det hevdes at myndighetsapparatet i Tanzania har en flåte på rundt 2700 Toyota Landcruisere, og de totale kostnadene til innkjøp av disse beløper seg til 4,2 mrd. kroner. I 2018 skal Norge utbetale 244,5 millioner kroner til Tanzania. Av dette skal 120 millioner gå til offentlig sektor.

Norge bidrar til å finansiere viktige satsinger som helse og utdanning for befolkningen i disse fattige landene – områder som er grunnleggende for å skape utvikling og bekjempe fattigdom. Å sørge for et helse- og utdanningstilbud for befolkningen er imidlertid et grunnleggende ansvar for staten. Det fremstår derfor som svært urimelig at det er norske skattebetalere skal betale for dette, mens myndighetene i landene det gjelder velger å prioritere fine biler og luksusfly i sine budsjetter.

Svar:

For å nå bærekraftsmålene må alle land prioritere sine ressurser best mulig. Det er særlig viktig å ivareta befolkningens grunnleggende behov som utdanning, helsetjenester, matsikkerhet og arbeidsplasser. Bruk av midler til luksusgoder på bekostning av befolkningens behov, er ikke riktig ressursbruk.

Fra norsk side er vi tydelige i våre forventninger til bistandsmottakere, uansett hvordan vi innretter bistanden til det enkelte land.

Norge har i all hovedsak sluttet å gi direkte budsjettstøtte til utviklingsland og støtter utviklingsland hov-

edsakelig gjennom sektorprogram, som oftest i samarbeid med andre givere og multilaterale organisasjoner eller faglig samarbeid slik som «Olje for utvikling». I tillegg gis det støtte gjennom sivilsamfunn.

Norge prioriterer tiltak som bidrar til økt nasjonal ressursmobilisering, slik at utviklingsland kan generere egne inntekter. Det gjør vi blant annet gjennom næringsutvikling og jobbskaping, men også gjennom kunnskapsoverføring innenfor flere sektorer og støtte til reform av landenes skattesystemer. Vi ser at velfungerende skatteinnkreving fører til at befolkningen stiller strengere krav til politikernes pengebruk og tar større eierskap til de politiske prioriteringene.

Et viktig prinsipp i norsk utviklingspolitikk er å støtte opp om landenes egne planer for utvikling. I stortingsmeldingen om partnerland, som regjeringen la frem tidligere i år, er derfor utgangspunktet at partnerskap med prioriterte partnerland skal være gjensidige, slik at Norge og partnerlandene kan jobbe for felles mål. Fremover skal en større del av bistanden gå til partnerlandene.

Når det gjelder den konkrete saken om Zambias flyinnkjøp, tok jeg denne opp med en representant for zambiske myndigheter under Verdensbankens årsmøte tidligere denne måneden. Det norske utviklingssamarbeidet med Zambia har de siste årene vært under utfasing. Fra 2008 til 2017 hadde samarbeidet blant annet fokus på gruvesektoren hvor det var et behov for å styrke landets evne til å skattlegge gruveselskapene. Norsk bistand har bidratt til å forbedre landets skattepolitikk og skatteinnkreving slik at inntektene fra gruvene økte med flere milliarder kroner. Norge la også vekt på å styrke den zambiske riksrevisjonen, antikorrupsjonsarbeidet og offentlig finansforvaltning over lengre tid. Det var samtidig et arbeid som inkluderte sivilsamfunnet for å fremme rettigheter, åpenhet og ansvarlighet. Den aktuelle flysaken diskuteres også i zambiske medier og viser betydningen av å støtte ytringsfrihet og sivilsamfunnsaktører.

SPØRSMÅL NR. 148**Innlevert 16. oktober 2018 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 26. oktober 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvordan vil granskingen av andre kommuner legges opp, og hvor mange kommuner vil bli gjenstand for stikkprøver for å avdekke om denne typen maktovergrep mot enkeltmennesker har skjedd i flere kommuner?

BEGRUNNELSE:

Saken om de tre brødrene i Tolga kommune som feilaktig har fått diagnosen psykisk utviklingshemming har rystet hele Norge. Dette ser ut til å være alvorlige maktovergrep fra kommunen som har rammet enkeltmennesker. Personer har blitt erklært psykisk utviklingshemmet uten at legen en gang har sett og vurdert personen, og uten at personen selv fikk vite om det. Familien har kjempet mot systemet i en årrekke uten å nå fram før VG kom på banen og skrev om saken. Kommunen har fått store ekstrabeløp som følge av at personer urettmessig er erklært som psykisk utviklingshemmet.

Det er bra at Regjeringen vil igangsette granskning av Tolga-saken og at det vil bli vurdert behov for endringer i lov- og regelverk basert på denne gjennomgangen. Det er også bra at det skal undersøkes om også andre kommuner har holdt på med lignende praksis. Ifølge VG har antallet som er registrert med denne diagnosen økt fra 16 000 til 19 000 de siste ti årene. Det er betimelig å stille spørsmål om flere kan være utsatt for samme maktovergrep i andre kommuner.

Det er viktig for undertegnede å vite hvor omfattende denne granskningen som er initiert av regjeringen vil være, og i hvilken grad den vil oppnå ønsket om å avdekke maktovergrep mot flere personer.

Svar:

Saken om de tre brødrene i Tolga er en alvorlig sak. Regjeringen har varslet at vi vil gå gjennom hva som har skjedd i denne saken på en grundig måte. De etablerte tilsynsmyndighetene Helsetilsynet, Statens sivilrettsforvaltning og Fylkesmannen i Hordaland skal gå gjennom de ulike delene av saken, og er bedt om å koordinere arbeidet og lage en felles sluttrapport. Fylkesmannen i Hordaland er oppnevnt som settefylkesmann, og er bedt om å gjennomføre en lovlighetskontroll etter bestemmelsene i kommuneloven § 59 av Tolga kommunes avgjørelser i saken. Fylkesmannen i Hordaland er også bedt om å ta hovedansvaret for den felles rapporten, der funn på hver

sektor oppsummeres, og også gjør en helhetlig vurdering av saken og anbefaler forbedringstiltak.

Kriteriet antall psykisk utviklingshemmede 16 år og eldre er ett av kriteriene i inntektssystemet for kommunene. Kriteriet sørger i dag for at kommuner som har høye utgifter til denne gruppen får kompensasjon for merkostnadene, slik at de kan gi denne gruppen det tjenestetilbudet som de har behov for og krav på, uten at det går utover andre tjenester i kommunen. Data om antall psykisk utviklingshemmede 16 år og over samles årlig inn av Helsedirektoratet, på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I den forbindelse utarbeider Helsedirektoratet et rundskriv der kommunene blir informert om hvilke krav som stilles til egenrapporteringen i kommunene.

Vi har i dag et tillitsbasert system, men vi har også kontrollmekanismer som skal fange opp eventuelle feil. Korrekt registrering av personer med psykisk utviklingshemming er kommunenes ansvar. Kommunens revisor skal kontrollere at registreringen er gjort etter de kriteriene som framkommer i rundskrivet fra Helsedirektoratet. Kommunene er ansvarlige for at det er gjort vedtak om tjenester til brukere som har de diagnosene som er nevnt i rundskrivet, og diagnosene skal være fastsatt av lege.

Det å stille en korrekt diagnose kan ha avgjørende betydning for en persons liv, både sosialt, personlig, rettslig og økonomisk. I helse- og omsorgstjenestelovgivningen stilles det krav til helse- og omsorgstjenesten og helsepersonellet om forsvarlig virksomhet. Pasienten har lovfestet rett på nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Kjernen i forsvarlig-hetskravet er en forventning om «god praksis». Å utrede psykisk utviklingshemmede krever ofte bred kompetanse. Kompetansen finnes som regel i spesialisthelsetjenesten. Utredning skjer vanligvis i et tverrfaglig team, enten i psykisk helsevern eller i habiliteringstjenesten, det vil si innenfor spesialisthelsetjenesten. For å fastsette diagnosen foretas en rekke tester av psykolog/psykiater/pedagog. Fastlege og pp-tjeneste vil være viktige samarbeidsparter.

Statens helsetilsyn har, etter det som har fremkommet i media om hvordan diagnosen psykisk utviklingshemming har blitt satt flere steder i landet, informert Helse- og omsorgsdepartementet om at de har funnet grunnlag for å igangsette en bredere gjennomgang av denne problemstillingen. Helsetilsynet vurderer nå hvordan dette arbeidet skal legges opp.

Siden 2010 har gjennomsnittlig årlig vekst i antall registrerte psykisk utviklingshemmede vært om lag 2 prosent,

og veksten har vært relativt stabil i denne perioden. Veksten i antall psykisk utviklingshemmede har i perioden vært noe sterkere enn befolkningsveksten (1,1 %). Det er trolig mange ulike forhold som bidrar til å forklare hvorfor veksten har vært noe sterkere enn befolkningsveksten.

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helsedirektoratet om en vurdering av årsaker til økningen i antall personer med denne diagnosen. Helsedirektoratet er også bedt om å tydeliggjøre kriteriene for å stille diagnosen ps-

ykisk utviklingshemmet, og at disse gjøres godt kjent for helse- og omsorgstjenesten. I tillegg ber departementet om en vurdering av behovet for nasjonale faglige retningslinjer på området. Helsedirektoratet er også bedt om å bidra overfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet mht. gjennomgang av prosessen med innmelding av antall personer med psykisk utviklingshemming fra kommunene.

SPØRSMÅL NR. 149

Innlevert 16. oktober 2018 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 24. oktober 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvis EØS-EFTA-landene og EU forhandler avtalene med Storbritannia uavhengig av hver andre, kan ikke det føre til ulikheter i avtalene og en fragmentering i det indre marked, der opptjente EØS-rettigheter behandles annerledes enn EU-rettigheter og innebære en tilsidesettelse av EØS-avtalens grunnprinsipper om homogenitet og likebehandling?

BEGRUNNELSE:

EU har åpnet for at Storbritannia (UK) og EØS-EFTA-landene kan starte forhandlinger før Storbritannias EU-medlemskap er opphørt, 29. mars 2019, bl. a Om “citizens right and on other issues”, kfr. Rådets vedtak. Et av de viktigste punktene i utmeldelsesavtalen gjelder rettighetene til EU-borgere i UK og visa verca. Ut fra signaler fra EU må det antas at disse rettighetene også en ment å omfatte EØS-EFTA-landenes borgere. Rettigheter som de som omfattes, kan oppebære livet ut. Det er derfor viktig at disse er forankret i juridisk udiskutable avtaler.

UKs utmeldelse av EU har fulgt traktatens bestemmelse i TEU art 50 med 2 år skriftlig varsel. EØS-avtalen har en tilsvarende bestemmelse i artikkel 27, hvor varselet skal gis 12 mnd. på forhånd og at det da skal sammenkalles til en konferanse mellom de gjenværende partene i EØS.

Det er utvilsomt at når UK forlater EU, forlater det også EØS. Men UK har ikke gitt et varsel om uttrede av EØS-avtalen. Dermed er det heller ikke avholdt en “diplomatisk konferanse” mellom EFTA-landene og EU for å drøfte nødvendige endringer i avtalen. Mekanismen i art 127 skal sikre EFTA-statenes deltakelse i Brexit-proses-

sen. I samsvar med homogenitetsmålsettingen i det indre marked beskriver bestemmelsen EU- og EFTA-pilarene som en samlet blokk i det tilfelle at en stat forlater EØS-samarbeidet. Prosessen rundt britenes uttrede er derved preget av ulik håndtering i EU og i EFTA-pilaren.

At art 127 ikke er utløst og prosedyrene den foreskriver ikke er fulgt, innebærer at EFTA-landene ikke har vært så tett på forhandlingsprosessen mellom EU og UK som de kunne og burde vært. Når det nå åpnes for forhandlinger mellom UK og EØS-EFTA-landene, ikke bare om en framtidig handelsavtale, men også “borgernes rettigheter og andre forhold”, legges det opp til en prosedyre på tvers av grunnprinsippet i bestemmelsene. De rettspolitiske hensynene bak TEU art 50 gjør seg gjeldende med samme tyngde for hele EØS. Oppdelingen av forhandlingene med UK kan derfor ikke sies å være i samsvar med EU og EØS-rettens krav til “an orderly withdrawal” og ivaretagelse av hele EØS-markedets integritet. Justisdepartementet sendte 4.11.18 ut høringsnotatet “Brexit - behov for lov- og forskriftsendringer”. Det bygger på løsninger det er uenighet om. Ledende EU-professorer ved Det juridiske fakultet, UiO, er uenig i de tolkningene høringsnotatet bygge på, kfr artikkelen “Norge bør slutte seg til Brexit-avtalen” av Mads Andenæs, Tarjei Bekkedal og Christoph Hillion, i Aftenposten 27. mai 2018. Det synes etter deres syn å være tatt valg som ikke lar seg begrunne rettslig, selv om det fremstilles som det. Viser det seg å være korrekt, svekkes vernet om norske interesser, noe som vil være alvorlig. Skal håndteringen av Brexit bli vellykket og stå seg rettslig, vil prosessen fram mot utmeldelse kreve en langt tettere samordning mellom EU og EFTA-pilaren enn tilfelle har vært til nå. Det blir ikke

mindre uheldig om dette bygge på jordiske vurderinger som viser seg ikke å være holdbare.

Svar:

Det er regjeringens klare siktemål for avtaleforhandlingene å sikre at det gjelder like regler i hele EØS-området. Avtaleforhandlingene som gjelder borgernes rettigheter og andre EØS-relevante utfasingsbestemmelser foregår derfor sammen med de andre EØS/EFTA-landene. Når Storbritannia trer ut av EU 29. mars 2019 klokken 23:00 britisk tid trer landet samtidig ut av alle avtaler med tredjestater som Storbritannia er tilsluttet gjennom sitt EU-medlemskap. Dette innbefatter EØS-avtalen. Artikkel 127 i EØS-avtalen fastslår riktignok at det kreves en form for skriftlig varsel eller notifikasjon når en avtalepart vil tre ut av EØS, og det er foreløpig ikke mottatt noen slik notifikasjon, men når UK opphører å være EU-medlem opphører også deres medlemskap i EØS. Det er i forhandlingene mellom Storbritannia og EU oppnådd foreløpig enighet om at EU-retten fortsatt skal gjelde for Storbritannia i en overgangsperiode frem til 31. desember 2020 selv om de ikke lenger er medlem av EU. Overgangsperioden er betinget av at EU og Storbritannia lykkes med å få på plass en utmeldingsavtale. Det er del av denne enigheten at Storbritannia i overgangsperioden også skal være bundet av forpliktelser i EUs tredjelandsavtaler, inkludert EØS-avtalen. Det er videre enighet mellom EU og Storbri-

tannia om hvilke rettigheter unionsborgere og britiske statsborgere som ved overgangsperiodens utløp har utøvet retten til fri bevegelse, skal ha. Tilsvarende gjelder også for deres familiemedlemmer. Det er også enighet om en rekke andre utfasingsbestemmelser. Som en konsekvens av at Norge ikke er medlem av EU, er vi ikke part i brexit-prosessen og deltar ikke i forhandlingene. En avtale mellom Storbritannia og EU vil derfor ikke være bindende for Norge. Det er imidlertid et klart siktemål for regjeringen at de uttreddelsesbestemmelsene som avtales mellom EU og Storbritannia, som er relevante for Norge, også skal reflekteres i en avtale mellom Norge og Storbritannia. Inkludert at alle avtaler som Storbritannia er tilsluttet gjennom sitt EU-medlemskap skal gjøres gjeldende som om landet fortsatt var EU-medlem også i overgangsperioden. Særlig viktig er det at norske statsborgere med lovlig opphold i Storbritannia ved overgangsperiodens slutt får samme rettigheter som EU-landenes statsborgere vil få i henhold til utkastet til avtale mellom EU og Storbritannia. Det vil si at rettigheter opparbeidet i alle nåværende EØS-land skal videreføres gjennom avtalen. Norge og de andre EØS/EFTA-statene er enige med Storbritannia om at et slikt avtaleverk skal inngås og forhandlinger om dette er nær sin avslutning. Men ettersom utmeldingsavtalen mellom Storbritannia og EU som skal legges til grunn for vår avtale fremdeles ikke er på plass, er prosessen på vår side heller ikke slutført. Før avtalen kan fullføres må avtalen mellom EU og Storbritannia være ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 150

Innlevert 16. oktober 2018 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 25. oktober 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

Kan utenriksministeren redegjøre for hvorvidt det kan være aktuelt for Norge å følge Østerrikes modell når det gjelder kjøpekraftsjustering av velferdsytelser?

BEGRUNNELSE:

Stortinget ga i mars sin enstemmige tilslutning til regjeringens forslag om kjøpekraftsjustering av barnetrygd og kontantstøtte, gjennom Meld. St. 40 (2016-2017). I følge beregninger utført av Arbeids- og velferdsdirektoratet utgjør summen av norsk kontantstøtte og barnetrygd tilnærmet en gjennomsnittlig årslønn i Polen og over en årslønn i Litauen. Utbetaling av trygdeytelser som går ut

av landet uten at de kjøpekraftsjusteres, er urimelig menner både regjering og Storting. I EU er det betydelig motstand mot dette. Det signaliseres at det ikke vil være aktuelt å imøtekomme verken Norge eller andre land (slik som Danmark) som ønsker en kjøpekraftsjustering av velferdsytelser, og det hevdes at det er ulovlig i henhold til EUs regelverk. Østerrike har til tross for dette vedtatt at det skal gjennomføres en indeksregulering av trygdeytelser for barn, med virkning fra 2019. I følge Jyllands-Posten (16. juni 2018) har Socialdemokratenes formann i Danmark, Mette Fredriksen, tatt til orde for å vurdere hvorvidt Østerrikes modell også kan brukes i Danmark.

Svar:

Spørsmålet som reises faller inn under Barne- og likestillingsdepartementets ansvarsområde.

Det følger av regjeringens politiske plattform at regjeringen vil vurdere tiltak som kan begrense eller stanse eksport av velferdsytelser. Regjeringen fremmet derfor 16. juni 2017 en stortingsmelding om eksport av velferdsytelser, jf. Meld. St. 40 (2016-2017).

Det fremgår av denne stortingsmeldingen at regjeringen ønsker å innføre kjøpekraftsjustering av barnetrygd og kontantstøtte (familieytelser). Dersom familieytelser utbetales for et barn som bor i et annet EØS-land, med et lavere kostnadsnivå enn i Norge, mener regjeringen at det er rimelig at utbetalingen kjøpekraftsjusteres. Det bør ikke være slik at familier som bor i et annet EØS-land, får mye mer igjen for å motta disse ytelsene enn familier som bor i Norge. Kjøpekraftsjustering er derfor viktig for å opprettholde legitimiteten til disse velferdsytelsene.

I stortingsmeldingen foreslo derfor regjeringen å kontakte EFTAs overvåkningsorgan (ESA) for å avklare hvilke muligheter som finnes til å innføre kjøpekraftsjustering. Stortinget ga sin tilslutning til dette 1. mars 2018, og BLD sendte et brev til ESA 21. mars 2018.

Mitt departement mottok svar fra ESA 21. juni 2018. Etter ESAs vurdering tillater ikke EØS-avtalen at det innføres kjøpekraftsjustering av familieytelser. ESA begrunner dette med at det følger av EØS-avtalens regler om trygdekoordinering at en person som arbeider i ett land, mens familien oppholder seg i et annet EØS-land, har rett til de samme familieytelsene som øvrige borgere i arbeidslandet. Jeg vet at EU-kommisjonen er av samme oppfatning.

Det er en spennende utvikling at Østerrike planlegger å innføre kjøpekraftsjustering fra januar 2019. Regjeringen følger nøye med på utviklingen i denne saken. Vi antar at EU-kommisjonen vil bringe saken inn for EU-domstolen.

Dersom Norge skulle innføre kjøpekraftjustering nå, er det sannsynlig at ESA vil innlede traktatbruddsøksmål. Ved et slikt scenario vil det kunne foreligge en rettskraftig avgjørelse i saken mot Norge, før EU-domstolen har rukket å vurdere en eventuell sak mot Østerrike. Regjeringen mener det er mer hensiktsmessig at dette spørsmålet avgjøres av EU-domstolen. Dersom EU-domstolen skulle tillate at Østerrike innfører kjøpekraftsjusteringen av familieytelser, vil vi få et nytt grunnlag for å jobbe videre med spørsmålet om kjøpekraftsjustering.

